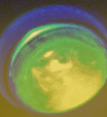

Vuosikertomus 2015

outokumpu

Tämä vuosikertomus sisältää tilinpäätöksen ja hallinto- ja ohjausjärjestelmän kuvauksen. Ympäristö- ja sosiaalisen vastuun raportit on julkaistu englanninkielisessä yritys vastuuraportissa.

SISÄLTÖ

Toimitusjohtajan katsaus	1
Avainluvut ja markkinoiden kehitys 2015	2
Vuosi 2015 lyhyesti	4
Markkinaympäristö	8
Johtoryhmän jäsenet	12
Hallituksen jäsenet	14
Hallituksen toimintakertomus vuodelta 2015	16
Tilintarkastuskertomus	29
Konsernitilinpäätös, IFRS	30
Konsernin tuloslaskelma	30
Konsernitase	32
Konsernin rahavirtalaskelma	34
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	36
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	37
Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut	89
Konsernin tunnusluvut	89
Osakekohtaiset tunnusluvut	91
Tunnuslukujen laskentaperusteet	92
Emoyhtiön tilinpäätös, FAS	93
Emoyhtiön tuloslaskelma	93
Emoyhtiön tase	94
Emoyhtiön rahavirtalaskelma	96
Laskelma emoyhtiön oman pääoman muutoksista	97
Hallinto- ja ohjausjärjestelmä vuonna 2015	98
Riskienhallinta	107
Osakkeet ja osakkeenomistajat	112

Toimitusjohtajan katsaus

Materiaaleja vertailtaessa ruostumaton teräs on epäilemättä yksi parhaista. Sen lujuutta, korroosionkestävyyttä, kierrätettävyyttä, esteettisyyttä ja muita ominaisuuksia on kehitetty vuosikymmeniä, minkä tuloksena ruostumaton teräs soveltuu lähes mille tahansa teollisuudenalalle. Käyttömahdollisuudet ovat rajattomat.

Omaa luokkaansa on myös Outokummun kokemus ja omistautuneisuus ruostumattomalle teräkselle. Sain todeta sen omakohtaisesti aloittaessani Outokummun toimitusjohtajana tammikuussa 2016. Ensimmäisten viikkojeni aikana kävin kaikissa tärkeimmissä tehtaissamme, joissa meillä on valtavasti osaamista. Näin, että työntekijöillemme ruostumaton teräs on suoraan intohimo.

Tästä myös asiakkaamme tuntevat meidät. Vuonna 2015 saimme tilauksia useisiin ainutlaatuisiin kohteisiin, joissa teräslajiemme ominaisuudet vastasivat asiakkaan materiaalin lujuudelle, korroosionkestävyydelle, elinkaarikustannuksille, kestävyydelle tai kauneudelle asettamia poikkeuksellisen korkeita vaatimuksia. Niitä olivat muun muassa Barcelonassa sijaitsevan Unescon maailmanperintökohde Sagrada Família -katedraalin tornirakenteisiin toimitettu materiaali ja New Yorkin kolmas World Trade Center -pilvenpiirtäjä, jonka julkisivuun toimitimme 400 tonnia ruostumatonta teräslevyä.

Vahvuksistamme huolimatta emme ole kyenneet parantamaan tulostamme. Yritysmyyntit Meksikossa ja Kiinassa vähensivät velkaamme merkittävästi ja sen myötä myös velkaantumistasemme laski kohtuullisemmalle tasolle 69 prosenttiin, mikä paransi taloudellista asemaamme. Yrityskauppojen ansiosta koko tilikauden tulos oli voitollinen, mutta operatiivinen tulos 101 miljoonaa euroa tappiolla.

Synergia- ja P250-säästöohjelmat saatiin suunnitellusti päätökseen vuoden lopussa, ja Inoxum-yrityskauppaan liittyvät 470 miljoonan euron säästöt saavutettiin täysimääräisenä. Outokumpu on nyt onnistuneesti toteuttanut tuotannon uudelleenjärjestelyt ja saavuttanut vahvan aseman

sekä Euroopassa että Amerikassa. Seuraavaksi meidän tulee vahvistaa tuloksenteokkyämme huomattavasti, jotta voimme turvata taloudellisen vakauden ulkoisista olosuhteista riippumatta.

Perusteellisen analyysin tuloksena tiedämme tarkalleen, mitä pitää tehdä yhtiön tuloksen ja kilpailukyvyyn parantamiseksi sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä. Lyhyellä tähtäimellä toteutamme selkeitä ja kohdennettuja toimenpiteitä kolmella osa-alueella: myynnin, hallinnon ja tukitoimintojen kuluissa, hankinnoissa sekä käyttöpääomassa. Taivoittemme merkittävää kulujen leikkausta ja käyttöpääoman vähentämistä.

Parantaaksemme kilpailukykyämme pitkällä tähtäimellä palautamme tuotantotehokkuuden keskiöön. Outokumpu on tehnyt mittavat teolliset uudelleenjärjestelyt, joiden ansiosta meillä on erinomainen, tasapainoinen tuotantorakenne. Tästä kilpailuedusta meidän tulee saada kaikki hyöty irti. Alamme järjestelmällisesti tehostaa tuotantoprosesseja, ja näin nostamme tuotantotehokkuuden ja tuottavuuden aivan uudelle tasolle. Tämä parantaa myös laatua ja toimitusvarmuutta ja näin auttaa meitä erottautumaan kilpailijoista erinomaisella asiakaskokemuksella.

Vuoden 2016 alussa talouskasvun nusteet ovat kaikkialla maailmassa hyvin heikot: erityisesti hyödykemarkkinoihin ja hintoihin kohdistuu suuria paineita. Ei ole juurikaan syytä olettaa, että ruostumatoman teräksen markkinatilanne olisi yhtään parempi, mutta Outokummun on parannettava tulostaan siitä huolimatta. Odotamme, että Coil EMEAssa hyödyt tuotannon uudelleenjärjestelyistä jatkuvat ja että Coil Americasin tulos paranee asteittain. Kaikkialla yhtiössä tehdään toimia kustannustehokkuuden parantamiseksi ja käyttöpääoman vähentämiseksi, millä tähdätään Outokummun velan vähentämiseen entisestään.

Havaintoni Outokummusta vahvistavat entisestään uskoani yhtiöön. Työntekijöittemme vahva osaaminen, sitoutuminen ja halu menestyä luovat perustan, jolle on hyvä rakentaa. Tuotantomme laatu ja kyvykyys pystyvät täysin kilpailemaan metallite-

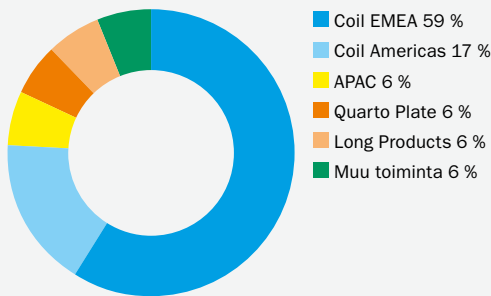
”Outokummun kokemus ja omistautuneisuus ruostumattomalle teräkselle on omaa luokkaansa.”

ollisuuden parhaimmiston kanssa: tehtaamme ovat nykyaikaisia, hyvin ylläpidettyjä ja tuotanto pitkälle automatisoitua. Siirrymme nyt yrityskaupan ja integroinnin aikakaudesta eteenpäin. Panostamme asiakkaisiin ja perusliiketoimintamme vakaaseen kehittämiseen ja teemme tämän tehokkaasti ja kevyin kustannuksin. Näin varmistamme, että olemme riittävän vahvoja haastamaan kilpailijamme missä tahansa markkinatilanteessa ja voimme tuottaa vakaata ja kestävä arvoa omistajillemme.

Roeland Baan
Toimitusjohtaja

Avainluvut ja markkinoiden kehitys 2015

Liikevaihto, 6 384 milj. €

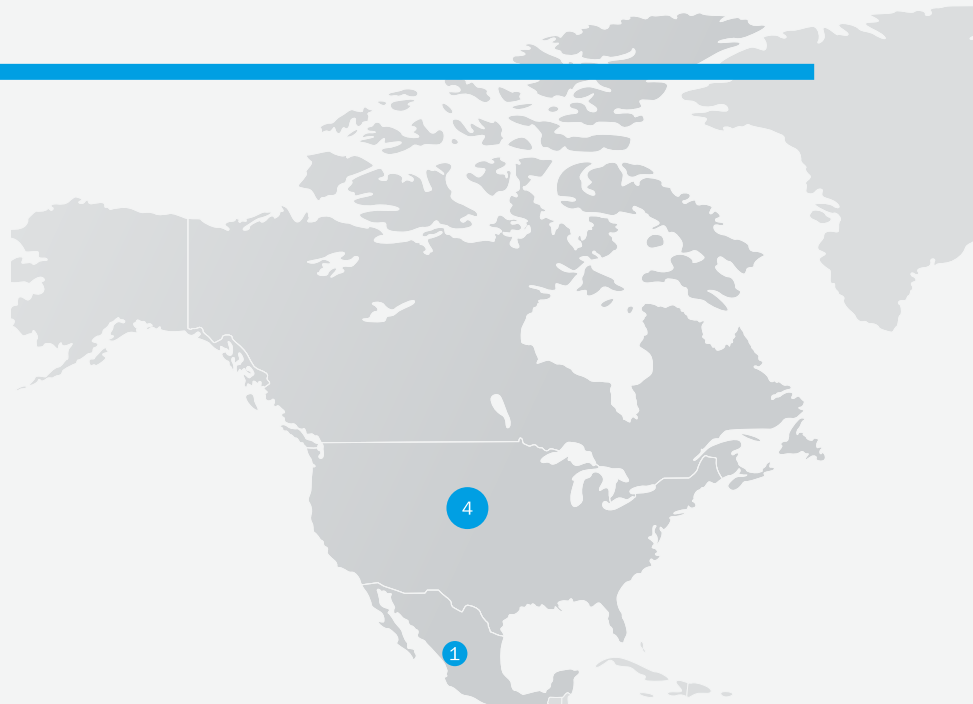

Konsernin tunnusluvut

	2015	2014
Liikevaihto, milj. €	6 384	6 844
Käyttökate (EBITDA), milj. €	531	104
Operatiivinen käyttökate, milj. €	196	232
Liiketulos, milj. €	228	-243
Operatiivinen liiketulos, milj. €	-101	-88
Tilikauden tulos, milj. €	86	-439
Liiketoiminnan nettorahavirta, milj. €	-34	-126
Investoinnit käyttöomaisuuteen, milj. €	154	127
Ruostumattoman teräksen toimitukset, 1 000 tonnia	2 381	2 554
Henkilöstö 31.12.2015	11 002	12 125

Amerikka

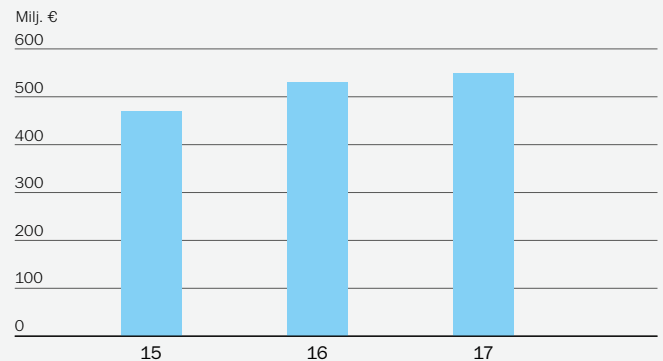
Ruostumattoman teräksen reaalkisyyntä laski 1 % vuodesta 2014. Yhden prosentin kasvu kulutuksessa NAFTA-alueella johtui Meksikon vahvasta 9 %:n kasvusta, kun taas Yhdysvalloissa kulutuksen kasvu pysähtyi. Outokumpu etenee tavoitteessaan nostaa Calvertissa Yhdysvalloissa sijaitseva integroitu ruostumattoman teräksen tehdas täyteen kaupalliseen valmiuteen tulevina vuosina. Vaikka tilauskertymä parani vuoden 2015 toisella puoliskolla, toimitusmäärien supistuminen ja hintapaineet pitivät Coil Americasin tuloksen raskaasti tappiolla. Toimenpiteet kannattavuuden parantamiseksi jatkuvat.

Pääomarakenne

	2015	2014
Pitkäaikaiset velat, milj. €	1 249	1 597
Lyhytaikaiset velat, milj. €	547	569
Rahavarat, milj. €	186	191
Korollinen nettovelka vuoden lopussa, milj. €	1 610	1 974
Velkaantumisaste vuoden lopussa, %	69,1	92,6

Säästöt yhteensä*

* Synergia- ja P250-ohjelmat sekä EMEAn uudelleenjärjestelyt, 2016–2017 ennuste.

APAC

Kiinassa ruostumattoman teräksen kulutuksen kasvu hidastui 4 %:iin vuosien 2011–2014 noin 12 %:n keskimääräisistä kasvuluvuista, mikä johti Aasian ja Tyynenmeren alueen kokonaiskulutuksen kasvun hidastumiseen vain 2 %:iin. Valopilkuna oli Intia, jossa kysyntä kasvoi noin 6 %. SKS:n myynnin jälkeen Outokummun liiketoimintoihin Aasian ja Tyynenmeren alueella kuuluu palvelukeskuksia Kiinassa ja Australiassa sekä varastoja ja myyntiyrityksiä useissa Aasian maissa. Outokumpu keskittyy valikoituihin asiakas- ja tuotesegmentteihin, joissa sen valikoima erottuu kilpailijoista.

EMEA

Odotusten mukaisesti Euroopan talous elpyi hieman, mutta siitä huolimatta EMEA-alueen ruostumattoman teräksen reaalkysyntä pysyi edellisvuoden tasolla. Länsi-Euroopassa kulutuksen kasvu pysähtyi ja Lähi-idässä se kääntyi laskuun. Itä-Euroopassa ja Afrikassa kulutus puolestaan kasvoi voimakkaasti. Tuonti Kiinasta ja Taiwanista Euroopan unionin alueelle laski polkumyyntitullien seurauksena merkittävästi edellisvuodesta, mutta tuonti muista maista korvasi sen osittain. Vaikka toimitusmäärät laskivat, Coil EMEA -liiketoiminta-alueen tulos parani, sillä uudelleenjärjestelyt etenivät hyvin ja tuotannon optimointi eri tuotantoyksiköiden kesken parani.

Vuosi 2015 lyhyesti

Outokummun palauttaminen kannattavaksi eteni määrätietoisin toimenpitein. Uudelleenjärjestelyt jatkuivat: Inoxum-yrityskaupan synergia- ja säästöohjelmat päättyivät vuoden 2015 lopussa ja tavoitellut 470 milj. euron säästöt saavutettiin. Bochumin sulaton sulkeminen kesäkuussa oli merkittävä virstanpylväs tuotannon uudelleenjärjestelyille Euroopassa, jossa ohjelma jatkuu. Maailmanlaajuinen vaisu markkinatilanne leimasi vuotta 2015, joka oli Outokummulle vaikea. Vaikka säästöohjelmat saavuttivat tavoitteensa ja tuotannon uudelleenjärjestelyt etenivät hyvin, Outokummun perusliiketoiminnan kannattavuus heikkeni. Yrityskauppojen myötä vuoden 2015 nettotulos oli kuitenkin usean tappiollisen vuoden jälkeen voitollinen.

Katsaus asiakasteollisuuteen: Autot ja kuljetus

Ihmiset liikkuvat entistä enemmän ja kaupungit kasvavat. Samalla autonvalmistajiin kohdistuu yhä tiukempia ympäristövaatimuksia. Päästöjen vähennystarve tarkoittaa, että autonvalmistajien on tuotettava entistä kevyempiä autoja. Ruostumaton teräs tarjoaa valmistajille monia mahdollisuuksia: se on erittäin vahva ja turvallinen materiaali myös ohuissa seinämissä.

Outokummun tutkimus ja tuotekehitys kehittää yhdessä myynnin ja asiakkaiden kanssa autoihin entistä kevyempiä ja kestävämpiä osia, kuten uuden Forta H -sarjan. Autoteollisuus hyötyy pienemmistä hiilidioksidipäästöistä ja paremmasta matkustajaturvallisuudesta.

Katsaus asiakasteollisuuteen: Rakentaminen

Elintaso nousee, ja yhä suurempi osa väestöstä asuu kaupungeissa. Kaupungit laajenevat ja kasvavat myös korkeussuunnassa: kaupunkiin nousee yhä korkeampia rakennuksia. Tämä trendi asettaa rakennuksille uusia vaatimuksia. Korkeiden rakennusten julkisivujen odotetaan olevan sekä kestäviä että kauniita, ja rakennuksilta vaaditaan entistä pidempää käyttöikä. Maailman väestökeskittymät sijaitsevat usein alueilla, joissa rannikkoilmasto, runsas saastuminen ja muut olosuhteet aiheuttavat voimakasta korroosiota. Pilvenpiirtäjien kestävä suunnittelu ja rakentaminen edellyttävät käytännössä ruostumattoman teräksen käyttöä esimerkiksi julkisivuissa, betonirakenteiden vahvistamisessa, liukuportaissa ja hisseissä. Outokummun taidonnäytteisiin kuuluu useita pilvenpiirtäjiä eri puolilla maailman metropoleja, kuten New Yorkissa Yhdysvalloissa, jossa kolmannen World Trade Centerin julkisivumateriaaliksi valittiin Outokummun ruostumaton teräs. Koska ruostumaton teräs on ympäristön kannalta kestävästi tuotettu, kestävä ja lähes huoltovapaa materiaali, se on yhä suosituimpi vaihtoehto rakennusten julkisivuihin.

Katsaus asiakasteollisuuteen: Energia

Luonnonvarojen käyttö maailmassa ylittää joka vuosi planeetan kestäkyvyn. Rajallisten resurssien vuoksi ympäristövastuulle ja uusiutuville energianlähteille on valtavasti kysyntää. Aurinkovoima, tuulivoima ja polttoaineen käyttöä tehostavat tuotteet edellyttävät kestäviä materiaaleja, jotka sietävät korkeita lämpötiloja. Raaka-aineiden hupeneminen lisää tehokkaasti kierrätettävien materiaalien tarvetta. Outokummun ruostumaton teräs on hyvä esimerkki näistä ominaisuuksista. Lämmönvaihtimissa Outokummun duplex-teräs kestää hyvin kuumuutta ja öljy- ja kemikaalisäiliöissä korroosiota. Samalla se on työstökustannuksiltaan erittäin tehokas materiaali. Huoltovapaa, kestävä ja täysin kierrätettävänä materiaalina ruostumaton teräs pidentää merkittävästi siitä valmistettujen tuotteiden elinkaarta ja pienentää niiden hiilijalanjälkeä.

"Kokonaispaino pienenee, kun seinämät voidaan 316plus-teräslajin ominaisuuksien ansiosta rakentaa ohuemmiksi."

Uusi 316plus-teräslaji vastaa asiakkaiden tarpeisiin

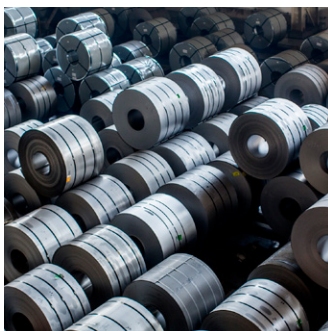
Uusi austeniittinen teräslaji Supra 316plus kehitettiin asiakkaiden tarpeisiin. Teräslajin ominaisuuksien ansiosta Lanoh-konsernille valmistetut syövyttävien nesteiden kuljetussäiliöt ja kontit ovat kestävämpiä, ja niiden seinistä voidaan tehdä ohuempia, jolloin säiliön kokonaispaino on pienempi. Teräslaji on hyväksytty kuuteen ASTM-standardiin.

Uudet vetäjät Coil Americas- ja APAC-liiketoiminta-alueille

Outokumpu laski Coil Americas -liiketoiminta-alueen toimitusennustetta ja ilmoitti Michael Williamsin nimityksestä sen uudeksi johtajaksi. Williams tuo Outokummun johtoryhmään syvällistä markkinatuntemusta, ja hänellä on pitkäaikaiset suhteet useisiin avainasiakkaisiin Yhdysvalloissa. APAC-liiketoiminta-alueen johtajaksi nimitettiin Jan Hofmann.

Q1

Euroopan unionin polkumyynnitullit

Euroopan komissio asetti Kiinasta ja Taiwanista tuodulle kylmävalssatulle ruostumattomalle teräkselle väliaikaiset polkumyynnitullit. Lopullisesti ne hyväksyttiin syyskuussa.

Q2

250 milj. euron vaihtovelkakirjalaina

Outokumpu laski liikkeelle 250 milj. euron vakuudettoman vaihtovelkakirjalainan. Liikkeeseenlasku oli osa suunnitelmaa, jolla laajennettiin aktiivisesti yhtiön rahoituspohjaa ja pienennettiin rahoituskuluja.

Outokumpu palkittiin ISSF:n innovaatiopalkinnolla

Outokummun ja polttoainejärjestelmiä suunnittelevan ruotsalaisen TechROi Fuel Systems -yhtiön kehittämä ruostumattomasta teräksestä valmistettu polttoainesäiliö voitti kansainvälisen ruostumattoman teräksen järjestön ISSF:n (International Stainless Steel Forum) innovaatiopalkinnon parhaan tuotekehityksen kategoriassa. Vaikka Outokummun HyTens®-teräslajin ansiosta säiliön seinämät ovat erityisen ohuet, itse säiliö on erittäin kestävä. Se on noin kolme kiloa perinteisiä muovisia polttoainesäiliöitä kevyempi, mikä pienentää ajoneuvon kokonaispainoa ja vähentää siten polttoaineen kulutusta ja päästöjä.

Moda Mildly corrosive environments	Core Corrosive environments	Supra Highly corrosive environments
Forta Duplex & other high strength	Ultra Extremely corrosive environments	Dura High hardness
Therma High service temperatures	Prodec Improved machinability	Deco Special surfaces

Uusi tuotevalikoima

Outokumpu asettaa asiakkaiden tarpeet etusijalle. Yhtiön ruostumattomat teräkset ryhmiteltiin niiden pääominaisuuksien – kuten lujuuden, kuumuuden- ja korroosionkestävyyden – mukaan. Uusi tuotevalikoima on jaettu yhdeksään tuoteryhmään. Uudistus julkaistiin Outokumpu Experience -tapahtumassa Berliinissä. Kansainväliseen asiakastilaisuuteen osallistui yli 500 ruostumattoman teräksen ammattilaista. Tapahtuman yhteydessä esiteltiin uusia tuotteita: nikkelitön ferriittinen teräs Core 4622, ja erittäin luja ja kevyt Forta H -sarja autoteollisuuden tarpeisiin.

"Alan odotetuin ammattitapahtuma, Outokumpu Experience, keräsi 500 osallistujaa yli 50 maasta."

Duplex-teräksellä jopa 20 vuotta pidempi käyttöikä

Outokumpu toimitti yhden tähän asti suurimmista tilauksistaan säiliörakenteisiin, 245 tonnia ruostumatonta duplex-terästä kolmen suurikokoisen, öljyn varastointiin tarkoitetun säiliön rakentamiseen Antwerpenin satamassa Belgiassa. Outokumpun Forta LDX 2101 on oikea valinta kestäviin säiliöihin: odotettu käyttöikä on 50–60 vuotta aikaisempaan 30–40 vuoteen verrattuna.

Q3

Bochumin sulatto suljettiin

Bochumin sulaton alasajo Saksassa saatiin päätökseen. Viimeisen sulatuksen yhteydessä järjestetyssä tilaisuudessa kunnioitettiin Bochumin yli 100-vuotista ruostumattoman teräksen valmistuksen perinnettä. Kaikille Bochumin työntekijöille löydettiin mahdollisuus työllistyä uudelleen muualla tai muu ratkaisu. Sulaton sulkemisella on vuosittain yli 30 milj. euron positiivinen vaikutus yhtiön tulokseen vuodesta 2016 alkaen. Sulkeminen oli osa Coil EMEA -liiketoiminta-alueen uudelleenjärjestelyjä.

Copyright: Fennovoima

Outokumpu kasvattaa osuuttaan Fennovoimasta

Outokumpu ilmoitti kasvattavansa omistusosuuttaan Fennovoiman ydinvoimahankkeessa 1,8 prosenttiyksiköllä, ja yhtiön osuus nousi noin 14 prosenttiin. Ydinvoimalan odotetaan aloittavan toimintansa vuonna 2024. Fennovoima tuottaa sähköä omistajilleen omakustannehintaan. Outokumpun Tornion tehdas on Suomen suurin yksittäinen sähkökäyttäjä, ja siksi yhtiö haluaa varmistaa vakaan, kustannustehokkaan ja vähäpäästöisen energian saannin.

"Outokummun ruostumaton teräs mahdollisti monia ainutlaatuisia asiakasprojekteja vuonna 2015."

Kuusi peräkkäistä vuotta ilmastoraportoinnin kärjessä

Outokumpu pääsi jälleen mukaan pohjoismaiseen ilmastoraportoinnin indeksiin (Climate Disclosure Leadership Index). Outokummun sijoitus kertoo, että yhtiö tarjoaa laadukasta tietoa ilmastonmuutokseen vaikuttavista tekijöistä. Outokumpu sai parhaan mahdollisen arvosanan eli 100 pistettä raportoinnistaan, jonka avulla sijoittajat voivat arvioida yhtiön vastuullisuutta ja valmiutta reagoida muuttuviin markkinoihin ja päästöjen sääntelyyn.

Sagrada Família -katedraali luottaa ruostumattomaan teräkseen

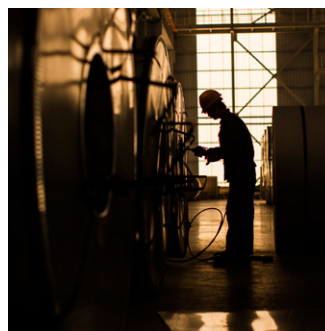
Outokumpu toimittaa Sagrada Família -katedraaliin harjaterästä, ruostumattomia terästankoja, työstettyjä osia ja plasmaleikattuja levytuotteita. Katedraali kuuluu Unescon maailmanperintökohteisiin. Outokummun ruostumaton harjateräs valittiin jo vuonna 2013 katedraalin tornirakenteisiin sen lujuuden, poikkeuksellisen korroosionkeston ja matalien elinkaarikustannusten ansiosta.

Q4

Uusi toimitusjohtaja

Roeland Baan nimitettiin Outokumpu-konsernin uudeksi toimitusjohtajaksi lokakuussa. Baanilla on kattava kokemus prosessi- ja metalliteollisuudesta. Hän aloitti työnsä toimitusjohtajana 1.1.2016. Siihen saakka väliaikaisena toimitusjohtajana toimi talous- ja rahoitusjohtaja Reinhard Florey. Marraskuussa Outokumpu kertoi Liam Batesin nimityksestä Quarto Plate -liiketoiminta-alueen johtajaksi.

Ydinliiketoimintaan kuulumattoman omaisuuden myynti

Omistuksien myynnit Meksikossa sijaitsevasta Fischer Mexicana -yhteisyrityksestä ja Kiinassa toimivasta SKS:n kylmävalssaamosta saatiin päätökseen. Yritysmyyntien ansiosta yhtiö sopi uusista rahoitusjärjestelyistä ja laina-aikojen pidennyksistä. Toimet vähensivät Outokummun nettovelkaa merkittävästi ja vahvistivat yhtiön tasetta.

Markkina- ympäristö

Outokummun markkina-asema

Vuonna 2015 maailmassa tuotettiin 1,6 mrd. tonnia terästä, josta noin 2,6 % oli ruostumatonta terästä. Ruostumaton teräs on monipuolinen ja laajasti käytetty materiaali. Sillä on suuri merkitys monilla tärkeillä alueilla, kuten kaupungistumisessa, kuljetuksessa, energiateollisuudessa ja elintarviketuotannossa sekä ruoan, veden ja muiden juomien kulutuksessa. Ruostumaton teräs kestää kuumuutta ja korroosiota, sen lujuus-painosuhte on erinomainen ja se on esteettinen ja täysin kierrätettävä materiaali. Näiden ominaisuuksien vuoksi sitä käytetään yhä enemmän sekä uusissa että jo olemassa olevissa sovelluksissa. Siksi ruostumattoman teräksen kulutus on kasvanut viime vuosikymmeninä nopeammin kuin minkään muun metallin kulutus.

Lähde: World Steel Association, SMR helmikuu 2016

Outokumpu on maailman johtavia ruostumattoman teräksen tuottajia. Outokumpu tunnetaan tuotelaadustaan sekä erinomaisista ruostumattomista yleis- ja erikoisteräksestään. Outokumpu on myös tutkimuksen, kehityksen ja teknisen tuen johtavia yhtiöitä maailmassa. Outokumpu toimii eri puolilla maailmaa. Sen merkittävimmät tuotantolaitokset ovat Suomessa, Saksassa, Ruotsissa, Isossa-Britanniassa, Yhdysvalloissa ja Meksikossa. Outokummun Tornion tuotantolaitos on yksi maailman kustannustehokkaimmista ja integroiduimmista ruostumattoman teräksen tuotantolaitoksista, joka keskittyy standarditerästen suurtuotantoon. Tuotantolaitokset Saksassa keskittyvät ferriittisten ja austeniittisten teräslajien tilaustuotantoon sekä kiiltohehkutettuihin teräksiin. Ruotsin tehtailla tuotetaan erikoisteräksiä. Outokumpu on ottamassa käyttöön uutta, täysin integroitua tuotantolaitosta Calvertissa Alabaman osavaltiossa Yhdysvalloissa. Calvertin tehdas tuottaa sekä austeniittisiä että ferriittisiä teräslajeja ja täydentää Meksikon tuotantolaitoksen

tuotevalikoimaa. Meksikon tehdas keskittyy kiiltohehkutettuihin tuotteisiin.

Vuonna 2015 ruostumattoman raakateräksen maailmanlaajuinen tuotantokapasiteetti litteät ja pitkät tuotteet mukaan lukien oli noin 68,4 milj. tonnia, mikä oli hieman enemmän kuin vuoden 2014 68,1 milj. tonnia. Suurimmat tuottajat ruostumattoman raakateräksen tuotantokapasiteetin perusteella ovat Tsingshan, TISCO, POSCO, Outokumpu, Baosteel, Acerinox, Aperam ja LISCO. Ruostumattoman raakateräksen maailmanlaajuinen tuotanto laski 1,7 % vuoteen 2014 verrattuna ja oli 42,1 milj. tonnia vuonna 2015. Tämä oli ensimmäinen kerta vuoden 2009 jälkeen, kun maailmanlaajuinen tuotanto väheni ja tuotannon lasku oli laaja-alaista alueiden välillä. Euroopassa ruostumattoman teräksen tuotanto laski 1,4 % vuoteen 2014 verrattuna ja oli 7,1 milj. tonnia vuonna 2015. Kiinassa ruostumattoman teräksen tuotanto kasvoi vuodessa keskimäärin noin 19 % vuosina 2007–2014, mutta se väheni 2,0 % 22,3 milj. tonniin vuonna 2015. Suurista markkina-alueista ja maista ainoastaan Intia ja Etelä-Afrikka lisäsivät tuotantoa vuonna 2015 vuoteen 2014 verrattuna. Outokummun osuus kylmävalssatun ruostumattoman teräksen toimituksista Euroopassa oli vuonna 2015 noin 30 % ja maailmassa noin 8 %.

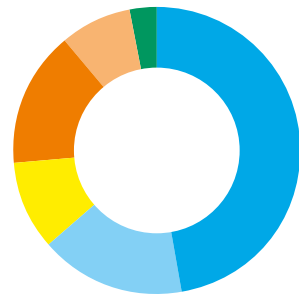
Lähde: Eurofer ja SMR, helmikuu 2016

Suurimmat ruostumattoman teräksen tuottajat

Milj. tonnia	2015	2016
Tsingshan	5,6	5,4
TISCO	4,5	4,5
POSCO	3,9	3,9
Outokumpu	3,6	3,3
Baosteel	3,4	2,7
Acerinox	2,9	2,9
Aperam	2,0	2,0
LISCO	2,0	2,0

Lähde: Maailmanlaajuinen ruostumattoman raakateräksen tuotantokapasiteetti, SMR helmikuu 2016

Ruostumattoman teräksen käyttökohteet 2015

- Kulutustavara- ja lääketeollisuus 47 %
- Kemia, petrokemia ja energia 16 %
- Autoteollisuus ja raskas liikenne 10 %
- Arkkitehtuuri, rakennusteollisuus ja infrastruktuuri 15 %
- Raskas teollisuus 8 %
- Muut 3 %

Lähde: SMR, kaikki ruostumattoman teräksen lopputuotteet*, helmikuu 2016.

* Valssatut ja taotut tuotteet, pl. 13 Cr-putket, profiilit.

"Maailmanlaajuinen ruostumattoman raakateräksen tuotanto supistui 1,7 % vuodesta 2014 42,1 miljoonaan tonniin vuonna 2015."

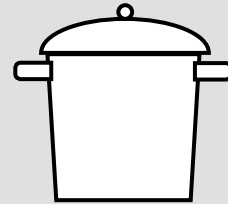
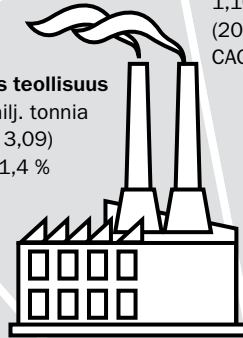
Polttoaineiden päästösääntely tiukentuu, ja siksi nyt on suurempi tarve kehittää uusia kevyitä sovelluksia kuin milloinkaan aikaisemmin. Forta H -sarjan ruostumattomat teräkset mahdollistavat kevyet ajoneuvorakenteet, jolloin päästöt vähenevät samalla kun matkustajien turvallisuus paranee.

Raskaan teollisuuden sovelluksissa rakenteiden ja koneiden huolto ja seisokit ovat hankalia ja kalliita. Ruostumattomalla teräksellä on merkittäviä kustannusetuja koko sen elinkaaren aikana, aina tuotantoon sopivista raaka-aineista pienempään korjaus- ja vaihtotarpeeseen.

Väestönkasvu ja kaupungistuminen

Muut
1,10 milj. tonnia
(2015: 1,05)
CAGR 2,3 %

Raskas teollisuus
3,01 milj. tonnia
(2015: 3,09)
CAGR -1,4 %

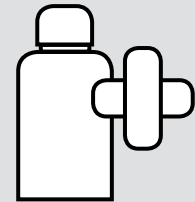
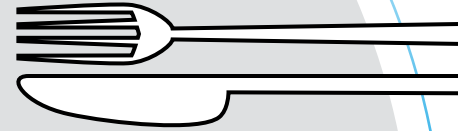

Autoteollisuus ja raskas liikenne
4,11 milj. tonnia
(2015: 3,89)
CAGR 2,7 %

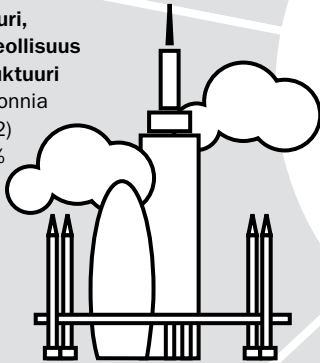
Ruostumattomien terästuotteiden arvioitu maailmanlaajuinen kulutus vuonna 2017

39,2
milj. tonnia
(2015: 37,7)

Kulutustavara- ja lääketieteellisyys
19,14 milj. tonnia
(2015: 17,87)
CAGR 3,5 %

Arkkitehtuuri, rakennusteollisuus ja infrastruktuuri
6,12 milj. tonnia
(2015: 5,62)
CAGR 4,3 %

Kemia, petrokemia ja energia
5,70 milj. tonnia
(2015: 6,16)
CAGR -3,8 %

Ilmastonmuutos

Luonnonvarojen ja energian niukkuus

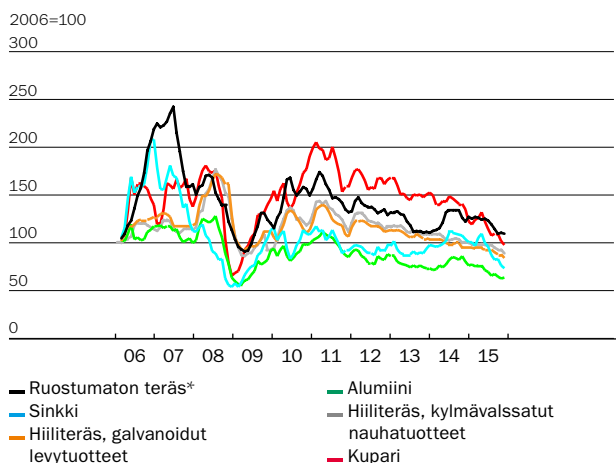
Outokumpu toimitti ruostumatonta duplex-terästä Marina Bayn jalankulkusillan Singaporeen. Sillan käyttöikä on 100 vuotta, sen kunnossapitokustannukset pienet ja se kestää hyvin jännityskorroosiota ja rannikkoilmaston vaikutuksia.

Outokummun ruostumaton teräs kestää hyvin erittäin korkeita lämpötiloja. Yhdessä maailman suurimmista aurinkovoimaloista se kestää jopa 600 asteen kuumuutta.

Kovassa käytössä olevissa kulutustavaroissa tarvitaan korroosionkestoa. Outokumpu toimittaa ruostumattomia teräslevyjä Saksan Mielelle, joka valmistaa maailman kestävimpiä pyykinpesukoneita ja kuivausrumpuja.

Lähde: SMR, kaikki ruostumattoman teräksen lopputuotteet, helmikuu 2016.
CAGR = vuotuinen kasvu

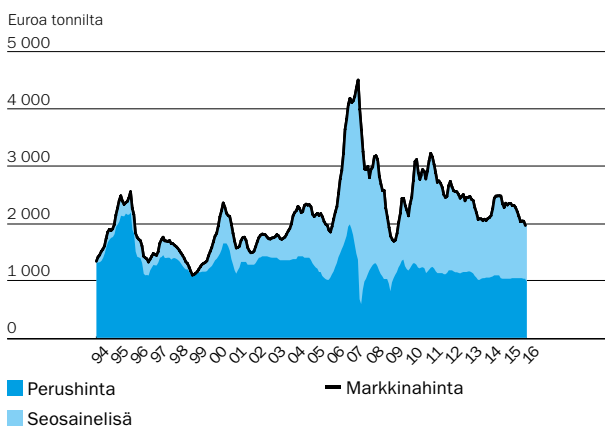
Markkinahintojen vertailu, kilpailevat materiaalit

Lähde: CRU, LME ja Metal Bulletin, sis. joulukuun 2015.

* Ruostumattoman teräksen hinnat 1.4301-teräslajille.

Ruostumattoman teräksen hinta*

Lähde: CRU, sis. tammikuun 2016.

* Ruostumattoman teräksen referenssihinnat Euroopassa, kylmävalssattu 2 mm:n 304-teräslevy.

Markkinakatsaus

Ruostumattomien terästuotteiden maailmanlaajuinen reaalkysyntä oli 37,7 milj. tonnia vuonna 2015. Kysyntä kasvoi vain noin 2 % vuoden 2014 37,1 miljoonasta tonnista, kun keskimääräinen vuosittainen kasvu oli noin 8 % vuosina 2011–2014. Kasvu hidastui erityisesti Aasian ja Tyynenmeren alueella (APAC) sekä Amerikassa, missä kasvu oli huomattavasti hitaampaa kuin mitä keskimäärin viime vuosina. Kehittyvien markkinoiden ja erityisesti Kiinan talouskasvun hidastuminen, teollisuustuotannon maailmanlaajuinen supistuminen sekä nikkelin hinnan heikkeneminen johtivat kysynnän kasvun hidastumiseen edeltävistä vuosista. Loppuasiakassegmenteistä kasvu hidastui eniten kemian-, petrokemian- ja energiateollisuudessa, jossa se laski 2 % öljyn hintojen laskiessa. Vuonna 2015 kasvu oli nopeinta autoteollisuuden ja raskaan liikenteen sekä kulutustavara- ja lääketeollisuuden loppukäyttösegmenteissä. Molemmissa kysyntä kasvoi 3 % vuoteen 2014 verrattuna.

Euroopan, Lähi-idän ja Afrikan alueella (EMEA) reaalkysyntä oli 7,2 milj. tonnia vuonna 2015 eli se pysyi ennallaan vuoteen 2014 verrattuna huolimatta odotetusta Euroopan talouden hienoisesta elpymisestä heikomman euron, matalan öljyn hinnan ja korkotason myötä. Kasvu pysähtyi Länsi-Euroopassa ja supistui Lähi-idässä, mutta oli vahvaa Itä-Euroopassa, 10 %, ja Afrikassa, 5 %. Suurista Länsi-Euroopan maista Saksassa ja Italiassa oli kasvua 2 %, mutta Ranskassa ja Benelux-maissa kulutus laski. Entisen

IVY-alueen maissa kulutus romahti 16 % vuonna 2015 vuoteen 2014 verrattuna. Loppuasiakassegmenteistä kasvu oli voimakkainta autoteollisuudessa ja raskaassa liikenteessä, joka kasvoi jopa edellisvuosia nopeammin (4 %). Kysyntä oli sitä vastoin heikointa kemian-, petrokemian- ja energiateollisuudessa ja teollisuustuotannossa ja raskaassa teollisuudessa, joissa se väheni 3 % ja 2 % vastaavasti, vuoteen 2014 verrattuna.

Amerikassa kysyntä oli 3,6 milj. tonnia, ja se laski 1 % vuoteen 2014 verrattuna. Vuosina 2011–2014 vuosittainen kasvu oli keskimäärin noin 10 %. Yhden prosentin kasvu kulutuksessa NAFTA-alueella johtui Meksikon vahvasta 9 %:n kasvusta, kun taas Yhdysvalloissa kulutuksen kasvu pysähtyi. Tämä johtui teollisuustuotannon heikkenemisestä, johon vaikuttivat öljy- ja kaasuteollisuuden romahtanut investointiaktiiviteetti sekä vahvistuneen dollarin myötä vähentynyt vienti. Samaan aikaan Etelä-Amerikassa kulutus väheni 12 % vuonna 2015 vuoteen 2014 verrattuna, ja Brasiliassa se laski 14 %. Autoteollisuus ja raskas liikenne kasvoi muita segmenttejä vahvemmin, koska sen 4 %:n kasvu oli jopa nopeampaa kuin muutamana viime vuonna. Heikoin segmentti oli kemian-, petrokemian- ja energiateollisuus, jonka kysyntä laski 12 % vuoteen 2014 verrattuna.

Aasian ja Tyynenmeren alueella kulutus on kasvanut nopeasti viime vuosina, ja keskimääräinen vuosittainen kasvu on ollut 9 % vuosina 2011–2014. Tämä on ollut merkittävin maailmanlaajuista kasvua tukeva tekijä. Vuonna 2015 kasvu kuitenkin hidastui ainoastaan 2 %:iin ja kulutus oli 26,9 milj. tonnia. Tämä johtui lähinnä hidastuvasta kasvusta Kiinassa, jossa

kasvu laski 4 %:iin vuonna 2015 vuosien 2011–2014 noin 12 %:n keskimääräisistä kasvuluvuista. Kiinan kasvun hidastuminen johtui metallien pienemmästä kulutuksesta, kun talouden rakennetta tasapainotettiin investointivaltaisesta teollisuustuotannosta kohti palvelu- ja kulutussektoria. Pääosin kasvu hidastui laaja-alaisesti myös muissa Aasian ja Tyynenmeren alueen maissa. Valopiikkuna oli Intia, jossa kysyntä kasvoi vahvasti noin 6 %. 2015. Kaikissa segmenteissä kasvu oli selkeästi aikaisempia vuosia hitaampaa. Kulutustavara- ja lääketeollisuussegmentissä kasvu oli vahvinta, 4 %, ja heikointa kemian-, petrokemian- ja energiateollisuudessa, jossa kysyntä ei kasvanut vuoteen 2014 verrattuna.

Lähde: SMR, helmikuu 2016

CRU:n mukaan kylmävalssatun ruostumattoman teräksen keskimääräiset markkinahinnat laskivat vuonna 2015 kaikilla markkina-alueilla vuoteen 2014 verrattuna. Euroopassa markkinahinnat pysyivät parhaiten ennallaan, mikä johtui osittain euron heikkenemisestä suhteessa Yhdysvaltain dollariin. Hinnat laskivat 3 % euroissa laskettuna vuoteen 2014 verrattuna. Dollareina määritellyt markkinahinnat laskivat Yhdysvalloissa 18 % ja Kiinassa 20 %. Euroopassa markkinahintojen lasku johtui pääasiassa seosainelisän 4 %:n laskusta, kun taas perushinta laski 2 % vuodesta 2014.

Yhdysvalloissa dollareina määritelty perushinta laski 3 % ja seosainelisä 29 %, kun seosmetallien hinnat laskivat kautta linjan.

Lähde: CRU 1/2016

"Ruostumattoman teräksen kulutuksen odotetaan kasvavan keskimäärin noin 3 % vuodessa vuosien 2016–2019 aikana."

Näkymät

Ruostumattoman teräksen kulutuksen pitkän aikavälin näkymät ovat edelleen vahvat. Keskeisten maailmanlaajuisien megatrendien – kuten kaupungistumisen, modernisaation ja liikkuvuuden lisääntymisen – sekä energian, elintarvikkeiden ja veden maailmanlaajuisen kysynnän kasvun odotetaan lisäävän ruostumattoman teräksen kulutusta myös tulevaisuudessa. SMR arvioi ruostumattoman teräksen kysynnän olevan 38,0 milj. tonnia vuonna 2016 ja 39,2 milj. tonnia vuonna 2017. Maailmanlaajuisen kulutuksen vuosittaisen kasvun odotetaan olevan keskimäärin noin 3 % vuosina 2016–2019 lähinnä Aasian ja Tyynenmeren alueen noin 3 % kasvavan kulutuksen vauhdittamana. Kysynnän arvioidaan kasvavan 1 % Euroopan, Lähi-idän ja Afrikan alueella sekä Amerikassa. Kasvun odotetaan jakautuvan laajalti eri loppuasiakassegmenttien kesken. Vuosina 2016–2019 kasvu on vahvinta kulutustavara- ja lääketeollisuudessa sekä arkkitehtuurissa, rakennusteollisuudessa ja infrastruktuurissa (vuosittain noin 4 %). Autoteollisuuden ja raskaan liikenteen arvioidaan kasvavan keskimäärin 3 % ja teollisuustuotannon ja raskaan teollisuuden 1 %. Kemian-, petrokemian- ja energiateollisuuden kulutuksen ei puolestaan ennusteta kasvavan vuosina 2016–2019.

Lähde: SMR Real Demand, helmikuu 2016

Nikkelin hinta

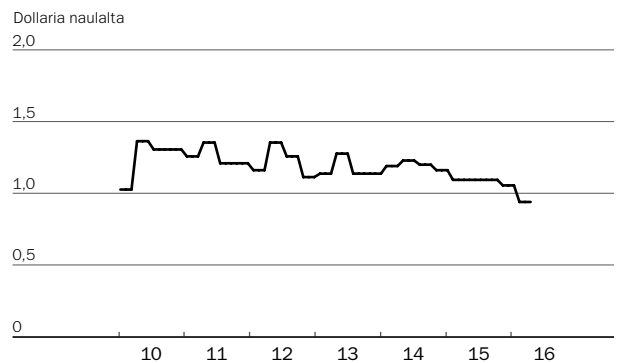
Lähde: Lontoon metallipörssin (LME) noteeraus, kuukausittaiset keskihinnat, sis. joulukuun 2015.

Molybdeenin hinta

Lähde: MetalBulletin, varastoitu molybdeenioksidi, vapaa markkina, Yhdysvaltain dollaria naualta, varastossa.

Ferrokromin hinta

Lähde: Ferrokromin eteläafrikkalaisten tuottajien ja Euroopan ostajien neljännesvuosittaiset sopimushinnat, ml. 1/2016.

Johtoryhmä

Roeland
Baan

Liam
Bates

Pekka
Erkkilä

Reinhard
Florey

Jan
Hofmann

Roeland Baan

s. 1957, Alankomaiden kansalainen
Kauppätieteiden maisteri
Toimitusjohtaja 2016–
Konsernin johtoryhmän puheenjohtaja 2016–
Vastuualue: konsernin johtaminen, strategia ja kestävä kehitys, lakiasiat ja sisäinen tarkastus
Konsernin palveluksessa vuodesta 2016

Työkokemus

Johtaja ja toimitusjohtaja: Aleris Europe and Asia 2013–2015
Johtaja ja toimitusjohtaja, Global Rolled and Extruded Products -liiketoimintayksikkö: Aleris 2011–2013
Johtaja ja toimitusjohtaja, Eurooppa ja Aasia: Aleris 2008–2011
Johtaja, Global Pipes and Tubes -divisioona ja Etelä-Afrikan hiiliterästoiminnot: Arcelor Mittal Group 2006–2007
Toimitusjohtaja: Mittal Steel Europe 2004–2006
Johtaja: SHV Energy BV 2001–2004
Toimitusjohtaja: Thyssen Sonnenberg Recycling GmbH & Co. KG 1998–2001
Johtaja, liiketoiminnan kehittäminen ja Aasian toiminnot: SHV NV 1996–1998
Useita johto- ja pääliiketoimintayksiköitä Euroopassa, Afrikassa ja Amerikoissa: Shell International Petroleum Co. 1980–1996

Luottamustehtävät

Hallituksen jäsen: Borusan Mannesmann Boru Sanayi ve Ticaret A.Ş 2012–, tarkastusvaliokunnan jäsen 2012–, hallinnointivaliokunnan puheenjohtaja 2013– ja riskivaliokunnan jäsen 2013–
Hallituksen jäsen: Eurofer 2004–2005 ja 2015–
Hallituksen jäsen: International Stainless Steel Forum 2016–
Varapuheenjohtaja: European Aluminium Association 2014–2015

Liam Bates

s. 1971, Ison-Britannian kansalainen
Kauppätieteiden kandidaatti, MBA
Johtaja – Quarto Plate 2015–
Konsernin johtoryhmän jäsen 2015–
Vastuualue: Quarto Plate -liiketoiminta-alue
Konsernin palveluksessa vuodesta 1993

Työkokemus

Johtaja – Quarto Plate Europe: Outokumpu Stainless AB 2014–2015
Johtaja – Yrityskaupat ja -järjestelyt: Outokumpu Oyj 2012–2014
Johtaja – Liiketoiminnan kehitys: Outokumpu Oyj 2011–2012
Johtaja – Hinnoittelu: Outokumpu Oyj 2009–2011
Johtaja – Arkkitehtuuri ja rakentaminen: Outokumpu Oyj 2008–2009
Johtaja – Degerfors Stainless, Long Products: Outokumpu Stainless AB 2002–2005
Useita eri tehtäviä Outokummussa vuodesta 1993

Pekka Erkkilä

s. 1958, Suomen kansalainen
Diplomi-insinööri
Teknologiajohtaja 2013–
Konsernin johtoryhmän jäsen 2013–
Vastuualue: globaali tuotanto- ja teknologiastrategia, pääomainvestointien optimointi, tutkimus ja kehitys, hankinnat ja energia
Konsernin palveluksessa vuodesta 2013 (ja vuosina 1983–2000 ja 2004–2010)

Työkokemus

Johtaja, Ferrous Solutions -liiketoiminta-alue: Outotec Oyj 2010–2013
Johtaja – General Stainless: Outokumpu Oyj 2004–2010
Johtaja, sittemmin toimitusjohtaja: AvestaPolarit Oyj 2001–2004
Toimitusjohtaja: Outokumpu Chrome Oy 1996–2000
Useita johtotehtäviä: Outokumpu Tornio Works 1983–1995

Luottamustehtävät

Hallituksen jäsen: Metallinjalostajat ry 2016–
Hallituksen jäsen: Metallurgiska Forskningsbolaget i Luleå AB (Swerea MEFOS) 2015–
Hallituksen puheenjohtaja: Manga LNG Oy 2013–2015
Hallituksen jäsen: Voimaosakeyhtiö SF 2014–
Hallituksen jäsen: Oulun yliopisto 2009–2015

Reinhard Florey

s. 1965, Itävallan kansalainen
Diplomi-insinööri, kulttuurien tutkimuksen maisteri
Talous- ja rahoitusjohtaja 2013–
Väliaikainen toimitusjohtaja 26.10.–31.12.2015
Konsernin johtoryhmän jäsen 2012–
Vastuualue: talouspalvelut ja raportointi, taloushallinto ja suunnittelu, rahoitus ja riskienhallinta, verotus, konsernin hallinto ja compliance-asiat, sijoittajasuhteet ja metal desk -toiminnot
Konsernin palveluksessa vuodesta 2012

Työkokemus

Strategia- ja integraatiojohtaja: Outokumpu Oyj 2012–2013
Talousjohtaja: Inoxum GmbH 2011–2012
Johtoryhmän jäsen: ThyssenKrupp Steel Americas, LLC 2010–2011
Talousjohtaja, Steel Americas -liiketoiminta-alue: ThyssenKrupp AG 2009–2011
Yrityskaupoista vastaava johtaja: ThyssenKrupp AG 2005–2009
Liiketoiminnan kehityksestä ja yrityskaupoista vastaava johtaja: ThyssenKrupp Steel AG 2002–2005
Useita tehtäviä: McKinsey & Company 1995–2002

Luottamustehtävät

Hallituksen jäsen: Shanghai Krupp Stainless Co. Ltd. 2011–2015
Hallituksen jäsen: Acciai Speciali Terni S.p.A. 2011–2014

Jan Hofmann

s. 1979, Saksan kansalainen
Kauppätieteiden maisteri
Johtaja – APAC 2015–
Konsernin johtoryhmän jäsen 2015–
Vastuualue: APAC-liiketoiminta-alue
Konsernin palveluksessa vuodesta 2012

Työkokemus

Talousjohtaja – APAC: Outokumpu Oyj 2015
Johtaja – konsernistrategia ja Business Excellence: Outokumpu Oyj 2012–2014
Johtaja – liiketoiminnan kehitys: Inoxum GmbH 2011–2012
Liiketoiminnan kehityspäällikkö: ThyssenKrupp Stainless AG 2009–2011
Useita tehtäviä: ThyssenKrupp 2005–2009

Luottamustehtävät

Hallituksen jäsen: Shanghai Krupp Stainless Co., Ltd. 2015–
Hallituksen jäsen: Outokumpu Nirosta GmbH 2012–2014
Hallituksen jäsen: ThyssenKrupp VDM GmbH 2011–2012

Olli-Matti
Saksi

Johann
Steiner

Saara
Tahvanainen

Kari
Tuutti

Michael
Williams

Olli-Matti Saksi

s. 1967, Suomen kansalainen
Diplomi-insinööri
Johtaja – Coil EMEA 2014–
Konsernin johtoryhmän jäsen 2014–
Vastuualue: Coil EMEA -liiketoiminta-alue
Outokummun palveluksessa vuodesta 2013

Työkokemus

EMEA:n myyntijohtaja: Outokumpu Oyj 2013–2014
Johtaja, valssatut tuotteet: Aleris 2011–2013
Myynti- ja markkinointijohtaja: Aleris 2008–2011
Myynti- ja markkinointijohtaja: ArcelorMittal 2004–2008
Myyntijohtaja: Rautaruukki 2000–2004
Liiketoiminnan kehittäminen ja suunnittelu: Fundia
1998–2000
Useita tehtäviä: Rautaruukki 1991–1998

Johann Steiner

s. 1966, Saksan kansalainen
Kauppätieteiden maisteri
Johtaja – henkilöstöhallinto, IT, työterveys ja turvallisuus
2013–
Konsernin johtoryhmän jäsen 2013–
Vastuualue: henkilöstöhallinto, IT, työterveys ja
turvallisuus
Konsernin palveluksessa vuodesta 2013

Työkokemus

Johtaja – henkilöstöhallinto, työterveys ja turvallisuus ja
yritysvastuu: Outokumpu Oyj 2013
Henkilöstöjohtaja: SAG Group GmbH 2012
Osakas: Humatica AG 2010–2012
Henkilöstöjohtaja: Clariant International AG 2002–2008
Johtaja, Executive Policies: EADS (aiemmin
DaimlerChrysler Aerospace AG) 1999–2002
Konsultti: Towers Perrin 1993–1998

Saara Tahvanainen

s. 1974, Suomen kansalainen
Valtiotieteiden maisteri
Viestintä- ja markkinointijohtaja 2014–
Konsernin johtoryhmän jäsen 2014–
Vastuualue: Viestintä ja markkinointi
Konsernin palveluksessa vuodesta 2012

Työkokemus

Viestintäjohtaja: Outokumpu Oyj 2013–2014
Johtaja, ulkoinen viestintä: Outokumpu Oyj 2012
Viestintäpäällikkö: Nokia 2006–2012
Viestintäpäällikkö: Fazer 2004–2006
Projektipäällikkö, muutos- ja esimiesviestintä: Ericsson
2001–2004
Tiedottaja: Ericsson 2000–2001

Kari Tuutti

s. 1970, Suomen kansalainen
Kauppätieteiden maisteri
Johtaja – Long Products 2014–
Konsernin johtoryhmän jäsen 2012–
Vastuualue: Long Products -liiketoiminta-alue
Konsernin palveluksessa vuodesta 2011

Työkokemus

Johtaja – markkinointi, viestintä ja yritysvastuu:
Outokumpu Oyj 2013–2014
Johtaja – markkinointi, viestintä ja sijoittajasuhteet:
Outokumpu Oyj 2011–2013
Johtaja, markkinointi: Nokia 2009–2011
Johtaja, viestintä: Nokia 2008
Johtaja, viestintä, Multimedia-liiketoiminta-alue: Nokia
2002–2007
Sijoittajasuhdepäällikkö: Nokia 1999–2002
Rahoituspäällikkö, Suomi ja Geneve: Nokia 1995–1999
Rahoitusanalytikko: Merita Pankki Oyj 1994–1995

Luottamustoimet

Hallituksen jäsen: Fagersta Stainless AB 2015–
Hallituksen puheenjohtaja: Fagersta Stainless AB
2014–2015
Hallituksen puheenjohtaja: Euro Inox 2013–2015

Michael Williams

s. 1960, Yhdysvaltain kansalainen
Tietojenkäsittelytieteen kandidaatti
Johtaja – Coil Americas 2015–
Konsernin johtoryhmän jäsen 2015–
Vastuualue: Coil Americas -liiketoiminta-alue
Konsernin palveluksessa vuodesta 2015

Työkokemus

Johtaja, strategia ja liiketoiminnan kehittäminen: United
States Steel Corporation 2013–2015
Johtaja, North American Flat-Roll -toiminnot: United
States Steel Corporation 2009–2013
Johtaja, Midwest Flat-Roll -toiminnot: United States Steel
Corporation 2008–2009
Liiketoimintayksikön johtaja, Garyn tuotantolaitokset:
United States Steel Corporation 2006–2008
Johtaja, kaupalliset tuotteet: Special Metals Corporation
2006
Hallituksen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja: Ormet
Corporation 2004–2006
Tuotantojohtaja: Ormet Corporation 2002–2004
Tuotanto- ja myyntijohtaja, Ormet Aluminum Mill
Products: Ormet Corporation 2000–2002
Tuotantojohtaja, Ormet Aluminum Mill Products: Ormet
Corporation 1999–2000
Useita tehtäviä liiketoimintaryhmän johtajana, Garyn
tuotantolaitokset: United States Steel Corporation
1994–1999
Useita tehtäviä: United States Steel Corporation
1992–1994
Järjestelmä- ja automaatioinsinööri: Armco Steel
Corporation 1989–1992
Päällikkö – tuotannon järjestelmät: Koppers Corporation
1987–1989
Järjestelmä- ja projektipäällikkö: Omega Systems
1985–1987
Useita tehtäviä: Commonwealth Clinical Systems
1983–1985

Hallitus 31.12.2015

Jorma Ollila

s. 1950, Suomen kansalainen
Valtiotieteen maisteri (Helsingin yliopisto 1976)
M.Sc. (London School of Economics 1978)
Diplomi-insinööri (Teknillinen korkeakoulu 1981)
Outokummun hallituksen jäsen 2013–
Outokummun hallituksen puheenjohtaja 2013–
Palkitsemisvaliokunnan puheenjohtaja

Työkokemus

Hallituksen puheenjohtaja: Nokia Oyj 2006–2012
Pääjohtaja ja hallituksen puheenjohtaja: Nokia Oyj
1999–2006
Toimitusjohtaja ja johtokunnan puheenjohtaja: Nokia Oyj
1992–1999
Toimitusjohtaja: Nokia Mobile Phones 1990–1992
Rahoitusjohtaja: Nokia 1986–1989
Useita eri johtotehtäviä yritys pankkitoiminnassa:
Citibank 1978–1985

Luottamustehtävät

Hallituksen puheenjohtaja: Miltton Oy 2015–
Hallituksen puheenjohtaja: Royal Dutch Shell Plc
2006–2015
Hallituksen varapuheenjohtaja: Otava Oy 1996–
Hallituksen jäsen: Tetra Laval Group 2013–
Hallituksen jäsen: Helsingin yliopisto 2009–
Hallitusten ja valtuuskuntien puheenjohtaja:
Elinkeinoelämän Tutkimuslaitos (ETLA) ja
Elinkeinoelämän Valtuuskunta (EVA) 2005–
Partneri ja neuvonantaja: Perella Weinberg Partners
2014–

Riippumaton yhtiöstä ja sen merkittävistä
osakkeenomistajista.

Olli Vaartimo

s. 1950, Suomen kansalainen
Kauppatieteiden maisteri
Outokummun hallituksen jäsen 2010–
Hallituksen varapuheenjohtaja 2011–
Tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja

Työkokemus

Talous- ja rahoitusjohtaja (CFO): Metso Oyj 2003–2010
Konsernin varatoimitusjohtaja ja toimitusjohtajan
sijainen: Metso Oyj 2003–2010
Johtoryhmän jäsen 1999–2010 ja johtoryhmän
varapuheenjohtaja 2004–2010: Metso Oyj
Vt. toimitusjohtaja: Metso Oyj 2003–2004
Toimitusjohtaja: Metso Minerals Oy 1999–2003
Toimitusjohtaja: Nordberg-konserni, Rauma Oyj
1993–1999
Varatoimitusjohtaja: Rauma Oyj 1991–1998

Luottamustehtävät

Hallituksen puheenjohtaja: Valmet Automotive Oy
2003–2014
Hallituksen jäsen: Valmet Automotive Oy 2014–
Hallituksen jäsen: Kuusakoski Oy 2008–
Hallituksen jäsen: Kuusakoski Group Oy 2008–
Hallituksen jäsen: Alteams Oy 2008–2014
Hallituksen jäsen: Northland Resources SA 2013–2014

Riippumaton yhtiöstä ja sen merkittävistä
osakkeenomistajista.

Markus Akermann

s. 1947, Sveitsin kansalainen
Kauppatieteiden maisteri (St. Gallenin yliopisto, Sveitsi)
Outokummun hallituksen jäsen 2013–
Tarkastusvaliokunnan jäsen

Työkokemus

Toimitusjohtaja: Holcim Group 2002–2012
Hallituksen puheenjohtaja: Holcim Group Support Ltd
2002–2012
Hallituksen jäsen: Holcim Ltd 2002–2013
Johtoryhmän jäsen, vastuualueinaan Latinalainen
Amerikka, kansainvälinen kaupankäynti ja
henkilöstöasiat: Holcim Group 1993–2001
Hallituksen jäsen ja toimitusjohtaja: Holcim Apasco SA
de CV, Meksiko 1993–2012
Aluejohtaja, vastuualueinaan Keski-Amerikka, Andien
maat ja kansainvälinen kaupankäynti: Holcim Group
1986–1993

Luottamustehtävät

Hallituksen jäsen: Votorantim Cimentos S.A. 2013–
Hallituksen jäsen: ACC Mumbai, Intia 2005–2012
Hallituksen jäsen: Ambuja Cements Ltd Mumbai, Intia
2006–2012
Hallituksen jäsen: World Business Council for
Sustainable Development (WBCSD) 2008–2011

Riippumaton yhtiöstä ja sen merkittävistä
osakkeenomistajista.

Roberto Gualdoni

s. 1956, Saksan kansalainen
MBA, diplomi-insinööri
Outokummun hallituksen jäsen 2014–
Palkitsemisvaliokunnan jäsen

Työkokemus

Toimitusjohtaja: Styrolution-konserni 2011–2014
Toimitusjohtaja, Styrenics: BASF SE 2010–2011
Johtaja, raaka-aineiden hankinnat: BASF SE 2007–2010
Johtaja, perustuotteiden hankinnat: BASF SE
2006–2007
Johtaja, Engineering Plastics Europe
-liiketoimintayksikkö: BASF SE 2001–2005
Johtaja, Foam Products Europe -liiketoimintayksikkö:
BASF SE 1998–2001
Chief Controller, Keski-Euroopan divisioona: BASF SE
1996–1998
Controller, Saksan myynti: BASF SE 1994–1996
Euroopan markkinakoordinaattori, erikoiskemikaalit:
BASF SE 1991–1994
Pohjois-Euroopan ja Saksan markkinakoordinaattori,
erikoiskemikaalit: BASF SE 1991
Tuotepäällikkö, Superabsorbers & Dispersing Agents:
BASF SE 1990–1991
Markkinointipäällikkö, tekstiili-, nahka-, paperi- ja
erikoiskemikaalit: BASF Argentina S.A. 1988–1989
Maajohtajan assistentti: BASF Argentina S.A.
1987–1989
Kaupan koordinaattori: Tenaris 1983–1986

Luottamustehtävät

Hallintoneuvoston puheenjohtaja: Styrolution Europe ja
Styrolution Americas 2012–2014
Hallituksen puheenjohtaja: BGS, Schwarzhede,
2001–2005
Ohjausryhmän jäsen: PlasticsEurope 2012–2014
Hallituksen jäsen: FIW 1998–2001
Hallituksen jäsen: BASF Intertrade AG 2006–2007
Johtaja: EXIBA 1998–2001

Riippumaton yhtiöstä ja sen merkittävistä
osakkeenomistajista.

Stig Gustavson

s. 1945, Suomen kansalainen
Diplomi-insinööri
Tekn. tri (kunniaohjuri) Tampereen teknillinen yliopisto
Tekn. tri (kunniaohjuri) Aalto-yliopisto
Vuorineuvos
Outokummun hallituksen jäsen 2014–
Palkitsemisvaliokunnan jäsen

Työkokemus

Toimitusjohtaja: Konecranes Oyj 1994–2005
Toimitusjohtaja: KONE Oy/KONE Cranes 1988–1994
Toimitusjohtaja: KONE Oy/KONE Wood 1985–1988
Johtaja: KONE Oy/KONE Roxon 1982–1985
Useita johtotehtäviä johtavissa suomalaisissa ja ruotsalaisissa yhtiöissä, 1970–1982

Luottamustehtävät

Hallituksen jäsenenä ja puheenjohtajana yli 20 suomalaisessa ja pohjoismaisessa yhtiössä sekä yli 10 suomalaisessa, pohjoismaisessa ja eurooppalaisessa järjestössä ja säätiössä, ml. nykyiset tehtävät:
Hallituksen puheenjohtaja: Konecranes Oyj 2005–
Hallituksen puheenjohtaja: Suomi Gas Distribution Oy 2015–
Hallintoneuvoston varapuheenjohtaja: Tampereen teknillinen yliopisto 2013–
Hallintoneuvoston jäsen: Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma 2000–
Vanhempi neuvonantaja: IK Investment Partners 1997–, hallituksen jäsen: IK Investment Partners Funds 2014–
Ent. hallituksen puheenjohtaja 2011–2015 ja vuodesta 2015 varapuheenjohtaja: Ahlstrom Capital Oy
Ent. hallituksen ja johtoryhmän puheenjohtaja 2007–2015 ja vuodesta 2015 rahoitusvaliokunnan puheenjohtaja: Tekniikan Akatemia -säätiö
Ent. hallituksen puheenjohtaja 2002–2007 ja vuodesta 2007 varapuheenjohtaja: Mercantile Oy

Riippumaton yhtiöstä ja sen merkittävistä osakkeenomistajista.

Heikki Malinen

s. 1962, Suomen kansalainen
Kauppatieteiden maisteri, MBA (Harvard)
Outokummun hallituksen jäsen 2012–
Tarkastusvaliokunnan jäsen

Työkokemus

Konsernijohtaja: Posti Group Oyj (aikaisemmin Itella Oyj) 2012–
Toimitusjohtaja: Pöyry Oyj 2008–2012
Strategiajohtaja, johtajiston jäsen: UPM-Kymmene Oyj, Helsinki 2006–2008
Toimitusjohtaja: UPM North America, Chicago, USA 2004–2005

Myyntijohtaja: UPM North America, Chicago, USA 2002–2003
Partneri: Jaakko Pöyry Consulting, New York, USA 2000–2001
Projektijohtaja: McKinsey & Co, Atlanta, USA 1997–1999
Liiketoiminnan kehitysjohtaja: UPM Paper Divisions, Helsinki 1994–1996

Luottamustehtävät

Puheenjohtaja: Amerikkalainen kauppakamari (AmCham Finland - The American Chamber of Commerce in Finland) 2009–2014
Hallituksen jäsen: Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen 2014–
Hallituksen jäsen: Palvelualojen työnantajat PALTA ry 2013–
Hallituksen jäsen: East Office of Finnish Industries 2012–
Hallituksen jäsen: Teknologiateollisuus ry 2011–2012
Hallituksen jäsen: Botnia Oy 2006–2008
Hallintoneuvoston jäsen: Suomen Messut Osuuskunta 2014–
Hallintoneuvoston jäsen: Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen 2013

Riippumaton yhtiöstä ja sen merkittävistä osakkeenomistajista.

Salla Miettinen-Lähde

s. 1962, Suomen kansalainen
Diplomi-insinööri
Outokummun hallituksen jäsen 2015–
Tarkastusvaliokunnan jäsen

Työkokemus

Talous- ja rahoitusjohtaja: F-Secure Oyj 2015–
Varatoimitusjohtaja: Talvivaaran Kaivososakeyhtiö Oyj 2012–2014 ja talous- ja rahoitusjohtaja 2005–2015
Perustajaosakas: SIDOS Partners Oy 2004–2005
Johtaja: Carnegie Investment Bank 2000–2004
Liiketoiminnan kehitysjohtaja: Orion Oyj 2000
Johtaja: Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra 1998–1999
Useita päällikkötason tehtäviä: Leiras Oy 1993–1998

Luottamustehtävät

Hallituksen jäsen: LeaseGreen Group Oy 2015–
Hallituksen jäsen: Rautaruukki Oyj 2012–2014
Hallituksen jäsen: Biohit Oyj 2011–2013
Hallituksen jäsen: Talvivaaran Kaivososakeyhtiö Oyj 2007–2012
Hallituksen puheenjohtaja Valuecode Oy 2014–2015 ja jäsen 2008–2014

Riippumaton yhtiöstä ja sen merkittävistä osakkeenomistajista.

Elisabeth Nilsson

s. 1953, Ruotsin kansalainen
Diplomi-insinööri
Outokummun hallituksen jäsen 2011–
Palkitsemisvaliokunnan jäsen

Työkokemus

Maaherra: Itä-Götanmaan lääni 2010–
Toimitusjohtaja: Jernkontoret (Ruotsin terästuottajien yhdistys) 2005–2010
Toimitusjohtaja, Metallurgy Division: SSAB Oxelösund 2003–2005
Toimitusjohtaja: SSAB Merox 2001–2003
Johtaja: ympäristö-, terveys- ja turvallisuusosasto, SSAB 1996–2001
Johtaja, Continuous Casting -yksikkö: SSAB Oxelösund 1991–1996

Luottamustehtävät

Hallituksen puheenjohtaja: Göta Kanalbolaget 2011–
Hallituksen puheenjohtaja: Risbergiska donationsfonden 2010–
Hallituksen puheenjohtaja: Täkernfonden 2010–
Hallituksen puheenjohtaja: Övralidsstiftelsen 2010–
Puheenjohtaja: Foundation Mefos 2005–2010
Puheenjohtaja: Svenska Bergsmannaföreningen 2007–2009
Jäsen: Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademierna (IVA) 2007–
Jäsen: Scandia-neuvosto 2014–
Hallituksen jäsen: Boliden, 2015–
Hallituksen jäsen: Northland Resources SA 2013–2014
Hallituksen jäsen: Sveaskog AB 2010–2012
Hallituksen jäsen: 4:e AP-fonden 2010–2011
Hallituksen jäsen: Swerea AB 2008–2011
Hallituksen jäsen: Euromaint AB 2004–2007
Hallituksen jäsen: Ruotsin merihallinto 1996–2006

Riippumaton yhtiöstä ja sen merkittävistä osakkeenomistajista.

Hallituksen toimintakertomus 2015

Outokummun operatiivinen kannattavuus heikkeni vuonna 2015. Vaikka yhtiön säästöohjelmat saavuttivat tavoitteensa ja suurimman liiketoiminta-alueen Coil EMEAn kannattavuus parani, koko konsernin operatiivinen tulos laski edelliseen vuoteen verrattuna vaikean markkinatilanteen, pienempien toimitusmäärien ja laskevien hintojen puristuksessa. Amerikassa edellisen vuoden tekniset ongelmat Calvertin tehtaalla painoivat liiketoimintaa vielä erityisesti ensimmäisellä vuosipuoliskolla, mutta loppuvuodesta Coil Americasin tilauskertymä saatiin taas kasvuun. Operatiivisen kannattavuuden jäädessä tavoitteista Outokumpu vahvisti taloudellista asemaansa yritysmyyneillä. Fischer Mexicanan sekä erityisesti Shanghai Krupp Stainless Co., Ltd.:n myynnit vuoden loppupuolella mahdollistivat merkittävän velan vähentämisen ja taseen vahvistamisen. Yrityskauppojen myötä myös vuoden 2015 nettotulos oli usean tappiollisen vuoden jälkeen voitollinen. Taloudellisen aseman vahvistaminen ja toimet kannattavuuden parantamiseksi jatkuvat vuonna 2016.

Kannattavuusohjelmien eteneminen

Outokumpu on vuoden 2012 Inoxum-yrityskaupan jälkeen toteuttanut merkittäviä kannattavuudenparantamisohjelmia järjestelläkseen uudelleen yhtiön toimintoja, vähentääkseen kustannuksia ja tehostaakseen toimintaansa. Näistä kannattavuusohjelmista kaksi, synergiasäästöt ja P250-ohjelma, päättyi vuoden 2015 lopussa, ja niillä tavoitellut säästöt saavutettiin. Myös käyttöpääoman tehostamiseen tähdännyt P400-ohjelma saatiin päätökseen vuoden 2015 lopussa. EMEAn uudelleenjärjestelyt jatkuvat suunnitellusti tavoitteenaan 100 milj. euron säästöt vuoden 2017 loppuun mennessä.

Vuoden 2015 lopussa näihin kolmeen ohjelmaan liittyviä kertaluonteisia kuluja oli kirjattu varauksina 217 milj. euroa (31.12.2014: 191 milj. euroa) arvioidusta 220 milj. eurosta ilman käyttöomaisuusinvestointeja ja arvonalentumisia. Vuonna 2015 varausten kassavaikutus oli 94 milj. euroa (2014: 36 milj. euroa), ja vuonna 2016 kassavaikutuksen arvioidaan olevan 50 milj. euroa.

Synergiasäästöt

Yrityskaupan synergioista saadut säästöt saavuttivat kumulatiivisen 200 milj. euron tavoitteen vuoden 2015 lopussa. Ohjelman käynnistyttyä vuonna 2013 valtaosa säästöistä on tullut tuotannon optimoinnista ja merkittävä osa raaka-aine- ja muista hankinnoista. Krefeldin sulaton sulkeminen vuoden 2013 lopussa ja henkilöstövähennykset ovat myös tuoneet säästöjä.

P250-ohjelma

Ohjelma käynnistyi vuoden 2013 alussa alkuperäisenä tavoitteenaan saavuttaa 150 milj. euron säästöt. Vuonna 2014 ohjelman tavoitetta nostettiin 250 milj. euroon vuoden 2015 loppuun mennessä. P250-ohjelma saavutti tavoitellut kumulatiiviset 250 milj. euron kokonaissäästöt vuoden 2015 lopussa. Säästöjä toivat pääasiassa Coil EMEA - ja Coil Americas -liiketoiminta-alueet, ja säästöt tulivat hankinnoista, IT-kuluista, operatiivisista kuluista sekä yleis- ja hallintokuluista mukaan lukien henkilöstövähennykset.

Säästöt EMEAn uudelleenjärjestelyistä

Kumulatiiviset säästöt EMEAn uudelleenjärjestelyistä olivat vuoden 2015 loppuun mennessä 20 milj. euroa. Bochumin sulaton sulkeminen kesäkuun 2015 lopussa on tuonut valtaosan EMEAn uudelleenjärjestelyihin liittyvistä säästöistä. Seuraavat toimenpiteet ovat Benrathin yksikön sulkeminen vuonna 2016 ja Krefeldin ferriittisten teräslajien tuotantoon liittyvän investoinnin valmistuminen vuoteen 2017 mennessä. Vuoden 2016 aikana lisäsäästöjen arvioidaan olevan 60 milj. euroa, ja täydet kumulatiiviset 100 milj. euron säästöt odotetaan saavutettavan vuoden 2017 loppuun mennessä.

Käyttöpääoman vähentäminen

Outokumpu saavutti P400-ohjelman tavoitteen vapauttaa 400 milj. euroa käyttöpääomasta vuoden 2015 loppuun mennessä vuoden 2012 tasoon verrattuna. Kumulatiivisesti käyttöpääomaa on vapautunut 574 milj. euroa vuoden 2015 lopussa. Vuonna 2015 käyttöpääomaa vapautui pääasiassa metallien hintojen laskun myötä, sillä todelliset varastotonnit eivät pienentyneet.

Outokummun tärkein varastotehokkuuden mittari on varastopäivät, jotka laskivat 92 päivään vuoden 2015 loppuun mennessä. Outokummun varastopäiviä seurataan vertaamalla tarkasteluajankohdan varastotasoa kolmen seuraavan kuukauden suunniteltuihin toimituksiin.

Outokummun johto on tunnistanut merkittäviä lisämahdollisuuksia käyttöpääoman ja varastotehokkuuden parantamisessa, ja nämä ovat vuoden 2016 keskeisiä tavoitteita.

Meneillään olevat käyttöönotot

Calvert

Outokumpu etenee tavoitteessaan saada Calvertissa Yhdysvalloissa sijaitseva integroitu ruostumattoman teräksen tehdas täyteen kaupalliseen valmiuteen tulevina vuosina siten, että vuonna 2018 toiminta on ensimmäistä vuottaan vakiintuneella tasolla. Calvertin tekninen käyttöönotto saatiin päätökseen vuoden 2014 lopussa. Kaikki tuotantovaiheet on testattu, ja austeniittisia ja ferriittisiä teräslajeja voidaan tuottaa kaikissa leveyksissä 36 tuumasta 72 tuumaan.

Tuotanto sulatossa ja kylmävalssauslinjoilla on ollut hyvälaatuista ja sujuu vuonna 2015 pääosin suunnitellusti. Kaikki kylmävalssauslinjat ovat olleet käytössä vuoden 2015 alusta sen jälkeen, kun aiemmat tekniset ongelmat oli ratkaistu. Vuoden alkupuoliskon heikko tilauskertymä painoi käyttöasteita, mutta toisaalta auttoi vähentämään myöhässä olevia toimituksia. Sekä toimitusvarmuus että saanti ovat paranemassa.

Degerfors

Vuonna 2014 Degerforsissa Ruotsissa valmistui 100 milj. euron investointi, joka nostaa kapasiteetin 150 000 tonniin ja vahvistaa räätilöityjen tuotteiden ja standardikivarttolevyjen valikoimaa. Kapasiteetin laajennuksen käyttöönotto jatkuu seuraavien vuosien aikana.

Tuotanto Degerforsissa sujui pääosin suunnitellusti vuonna 2015. Vuonna 2015 Degerforsin toimitusmäärät kasvoivat 16 % 87 000 tonniin (2014: 75 000 tonnia). Degerforsin tehtaan tavoitteena on vuonna 2016 kasvattaa toimitusmääriä 10 % ja lisätä standarditerästen osuutta.

Taloudellisen aseman vahvistaminen

Outokumpu vahvisti ja vakautti merkittävästi taloudellista asemaansa vuoden loppua kohti toteuttamalla kaksi yritysmyyntiä.

Joulukuussa 2015 Outokumpu myi 60 %:n osuutensa SKS:stä Kiinassa. SKS:n kylmävalssaamo Shanghaissa työllisti yli 450 työntekijää. SKS keskittyi tavanomaisimpiin ruostumattomiin teräslajeihin, kun Outokummun strategia Aasian ja Tyynenmeren alueella on erottua kilpailijoista keskittymällä erikoisteräslaatuihin ja räätilöityihin ratkaisuihin. Outokumpu kirjasi vuoden 2015 tulokseen 389 milj. euron kertaluonteisen myyntivoiton (vähennettynä veroilla) myydessään SKS:n.

Outokumpu sai joulukuussa 2015 päätökseen osuutensa myynnin Fischer Mexicanasta, joka oli Outokummun ja F.E.R. Fischer Edeltstahlrohre GmbH:n yhteisyritys Meksikossa. Outokumpu myi 50 %:n osuutensa 57 milj. eurolla. Outokumpu kirjasi kaupasta 43 milj. euron myyntivoiton (vähennettynä veroilla).

Markkinoiden kehitys

Ruostumattoman teräksen kysyntä

Vuonna 2015 ruostumattoman teräksen kulutus laski maailmanlaajuisesti 1,1 % vuoteen 2014 verrattuna. Erytisen voimakkaasti se laski Amerikassa; lasku oli 7,3 %. Vastaavasti EMEA-alueella lasku oli 2,8 %, kun taas Aasian ja Tyynenmeren alueella kulutus kasvoi 0,2 %. Hyvin matalan nikkelin hinnan johdosta jakelijat purkivat varastojaan, mikä vaikutti kulutukseen.

Tutkimuslaitos SMR:n arvion mukaan ruostumattoman teräksen maailmanlaajuinen reaalkysyntä oli 37,7 milj. tonnia vuonna 2015, vain 1,6 % edellisen vuoden 37,1 milj. tonnia korkeampi. Kehittyvien markkinoiden ja erityisesti Kiinan talouden hidastuminen, teollisuustuotannon maailmanlaajuinen supistuminen sekä nikkelin hinnan heikkeneminen johtivat vuonna 2015 kulutuksen kasvun hidastumiseen verrattuna vuosiin 2011–2014, jolloin vuotuinen kasvuvauhti oli noin 8 %. Erytisen selvästi tämä näkyi Aasian ja Tyynenmeren alueella, jossa kasvu hidastui 2,4 %:iin, joka on huomattavasti alle viime vuosien keskiarvojen, sekä Amerikassa, jossa kysyntä laski 1,4 %. EMEA-alueella ruostumattomien terästuotteiden reaalkysyntä kasvoi 0,2 % vuonna 2015 vuoteen 2014 verrattuna.

Muita loppuasiakassegmenttejä paremmin vuonna 2015 menestyivät kulutustavara- ja lääketeollisuus, jossa reaalkysyntä kasvoi 3,1 % sekä autoteollisuus ja raskas liikenne, jossa kasvu oli 2,5 % vuoteen 2014 verrattuna. Heikoin segmentti oli kemian-, petrokemian- ja energiateollisuus, jossa kysyntä laski 2,2 % öljyn hinnanlaskun vaikutuksesta. Arkkitehtuurissa, rakentamisessa ja infrastruktuurissa reaalkysyntä kasvoi 1,6 % ja teollisuustuotannossa ja raskaassa teollisuudessa 0,6 % vuonna 2015.

Kylmälässattujen tuotteiden tuonnin Euroopan unionin alueelle odotetaan laskeneen 24,7 %:iin kokonaiskulutuksesta vuonna 2015, eli selvästi alle vuoden 2014 tason (keskimäärin 30,6 %). Tämä johtui pääasiassa Kiinan ja Taiwanin tuonnin huomattavasta laskusta sen jälkeen, kun Euroopan komissio otti maaliskuussa 2015 käyttöön polkumyynnittulit. Samanaikaisesti tuonnin osuus nousi muista maista, kuten Etelä-Koreasta, Intiasta, Etelä-Afrikasta, Turkista sekä eräistä Aasian maista.

Lähde: Eurofer ja ulkomaankauppatilastot, tammikuu 2016.

Kylmälässattujen tuotteiden tuonnin NAFTA-alueelle odotetaan vuonna 2015 nousseen 23,7 %:iin kokonaiskulutuksesta eli korkeammalle kuin vuonna 2014, jolloin tuonnin osuus oli keskimäärin 19,5 %. Tuonti Aasiasta, erityisesti Etelä-Koreasta, Taiwanista ja Kiinasta, sekä Brasiliasta, Etelä-Afrikasta ja Turkista nousi. Samalla kokonaistuonti Euroopasta laski.

Lähde: ulkomaankauppatilastot, tammikuu 2016.

Ruostumattoman teräksen markkinahinnat

CRU:n mukaan keskimääräiset ruostumattoman teräksen markkinahinnat laskivat vuonna 2015 kaikilla markkina-alueilla vuoteen 2014 verrattuna. Euroopassa markkinahinnat pitivät parhaiten pintansa ja laskivat 3,3 % edellisvuodesta euroissa laskettuna. Tämä johtui osittain euron heikkenemisestä suhteessa Yhdysvaltain dollariin. Dollareina määritellyt markkinahinnat laskivat Yhdysvalloissa 17,8 % ja Kiinassa 20,4 %. Euroopassa markkinahintojen lasku johtui pääasiassa seosainelisen 4,1 %:n laskusta, kun taas perushinta laski 2,4 % vuodesta 2014. Yhdysvalloissa dollareina määritelty perushinta laski 3,4 % ja seosainelisen 29,4 %, kun seosmetallien hinnat laskivat kautta linjan.

Seosainelisen hinnankehitys

Nikkelin hinta¹⁾ oli vuoden mittaan laskussa, kun sen kysyntä hidastui etenkin ruostumattoman terästeollisuuden vetämänä. Hintaa painoivat myös Yhdysvaltain dollarin nopea vahvistuminen vuoden alkupuoliskolla, nikkelivarastojen kasvu sekä kasvavat huolet Kiinan talouskasvusta ja metallien kulutuksesta. Nikkelin hinta laskikin marraskuussa alimmilleen 12 vuoteen, 8 160 dollariin tonnilta. Nikkelin hinta oli vuonna 2015 keskimäärin 11 808 dollaria tonnilta eli 30,0 % vähemmän kuin vuonna 2014 (keskimäärin 16 864 dollaria tonnilta).

Ferrokromin keskimääräinen Euroopan sopimushinta²⁾ laski vuoden 2014 neljänneksen neljänneksen 1,15 dollarista naualta 1,08 dollariin naualta vuoden 2015 ensimmäisellä neljänneksellä. Sopimushinta pysyi ennallaan 1,08 dollarissa naualta toisella ja kolmannella neljänneksellä ja laski edelleen 1,04 dollariin naualta neljännellä neljänneksellä vasisun kysynnän ja tuotantokustannusten laskun myötä.

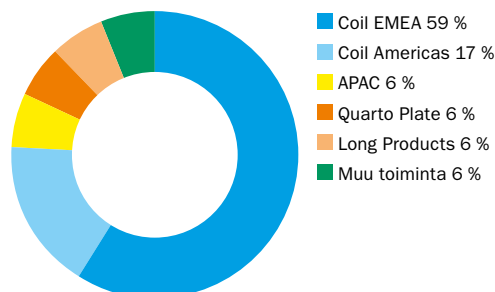
Molybdeenin hinta³⁾ heikkeni vuoden aikana ja keskimääräinen hinta laski 41,8 % 6,67 dollariin naualta vuonna 2015 vuoden 2014 11,45 dollarista naualta. Vaisu kysyntä erityisesti öljy- ja kaasuteollisuudessa sekä runsas tarjonta painoivat hintoja vuoden aikana.

¹⁾ Nikkelin käteishinta Lontoon metallipörssissä, päivittäinen virallinen noteeraus Yhdysvaltain dollareina tonnilta.

²⁾ Ferrokromin eteläafrikkalaisten tuottajien ja Euroopan ostajien neljännesvuosittaiset sopimushinnat.

³⁾ Molybdeeni: Metal Bulletin, varastoitu molybdeenioksidi, vapaat markkinat, Yhdysvaltain dollaria naualta.

Liikevaihto, 6 384 milj. €

Liiketoiminta-alueet

Coil EMEA

Coil EMEA keskittyy ylläpitämään ja parantamaan Outokummun vahvaa asemaa ruostumattomassa teräksessä Euroopassa olemalla alansa paras asiakaspalvelussa ja tuotteissa. Selkeänä tavoitteena on parantaa tulosta ja kustannustehokkuutta nostamalla kapasiteetin käyttöasteita sekä hyödyntämällä yhtiön omaa kromikaivosta ja laajennettua ferrokromin tuotantokapasiteettia. Tavoitteen saavuttamiseksi Euroopan tuotannon uudelleenjärjestelyjen onnistunut toteutus on tärkeää. Bochumin sulatto suljettiin kesäkuussa 2015 suunnitelmien mukaisesti.

Ruostumattoman teräksen markkinat EMEA-alueella olivat kaiken kaikkiaan haasteelliset vuonna 2015. Kysyntä loppuasiakkaiden keskuudessa pysyi suhteellisen hyvänä, mutta nikkelin hinnan lasku historiallisen matalalle tasolle vuoden jälkipuoliskolla vaikutti alueen ruostumattoman teräksen kysyntään. Varastojen purkaminen jatkui, kun jakelijat lykkäsivät uusia tilauksia. Lisäksi Euroopan tuontimäärien vaihtelu vaikutti kysynnän tasapainoon vuoden aikana. Vaikka tuonti Kiinasta ja Taiwanista laski polkumyynnittulien seurauksena merkittävästi edellisvuodesta, tuonti muista maista korvasi sen osittain.

Koko vuoden toimitukset laskivat 5,3 % 1 577 000 tonniin (2014: 1 666 000 tonnia), ja liikevaihto oli 4 134 milj. euroa (2014: 4 520 milj. euroa). Coil EMEAn toimitusten keskimääräinen perushinta laski noin 20 euroa tonnilta vuonna 2015.

Ferrokromin tuotanto vuonna 2015 oli 457 000 tonnia. Alkuperäisestä tuotantotavoitteesta jäätin pääasiassa toisen neljänneksen huoltoseisokkien vuoksi.

Coil EMEAn vuoden 2015 operatiivinen tulos oli 107 milj. euroa (2014: 62 milj. euroa). Vaikka toimitusmäärät laskivat selvästi edellisestä vuodesta, tulos parani, koska uudelleenjärjestelyt etenivät hyvin ja tuotannon optimointi eri tuotantoyksiköiden kesken parani. Erityisesti säästöohjelmien hyvät tulokset sekä Tornion ja Avestan käyttöasteiden nousu paransivat kannattavuutta. Vuonna 2015 kirjattiin kertaluonteisia erä -31 milj. euroa sisältäen henkilöstövähennyksiin liittyviä kuluja sekä arvonalentumisia EMEAn tuotannon uudelleenjärjestelyihin liittyen (2014: -164 milj. euroa henkilöstövähennyksiin liittyviä kuluja, arvonalentumisia ja tehtaiden sulkemisiin liittyviä ympäristövarauksia). Raaka-aineisiin liittyvien varastovoittojen/-tappioiden ja metallisuojausten nettovaikutus oli 25 milj. euroa vuonna 2015 (2014: 16 milj. euroa).

Coil Americas

Coil Americas -liiketoiminta-alueen tavoitteena on rakentaa vahva markkina-asema Amerikan mantereella keskittymällä tuotelaatuun, tekniseen osaamiseen ja toimitusvarmuuteen. Tärkein tavoite on tuloksen parantaminen, jossa keskeistä on Calvertin tehtaan käyttöönotto. Tekninen käyttöönotto saatiin päätökseen vuonna 2014, ja täysimääräinen kaupallinen käyttöönotto jatkuu seuraavien vuosien aikana siten, että vuonna 2018 toiminta on ensimmäistä vuottaan vakiintuneella tasolla. Lisäksi Coil Americas keskittyy Meksikon toimintojen jatkuvan kasvun ja kannattavuuden parantamisen varmistamiseen.

Coil Americasin toimintaympäristö oli kaiken kaikkiaan vaikea vuonna 2015. Vuoden alkupuoliskolla tuonti NAFTA-alueelle nousi enimmillään lähes 30 %:iin ja tämän seurauksena kilpailutilanne kiristyi ja perushinnat laskivat voimakkaasti vuoden aikana. Vaikka tuonnin paine helpotti vuoden loppua kohti, nikkelin historiallisen matala hinta ei juuri rohkaisut jakelijoita täydentämään varastojaan, ja varastojen purkaminen jatkui. Coil Americasin keskimääräiset perushinnat laskivat vuonna 2015 noin 260 dollaria tonnilta.

Outokumpu on kesästä alkaen toteuttanut määrätietoista toimenpiteitä Coil Americasin toimitusmäärien ja kannattavuuden parantamiseksi, ja toimitusmäärät nousivatkin toisella vuosipuoliskolla. Koko vuoden 2015 toimitukset jäivät kuitenkin 509 000 tonniin ja olivat 5,9 %:a vuoden 2014 tasoa matalammat: toimitusmääriä supisti pääasiassa heikko tilauskertymä, mihin vaikuttivat osittain myös Calvertin vuoden 2014 kylmävalssauslinjojen tekniset ongelmat. Liikevaihto laski 1 111 milj. euroon vuonna 2015 (2014: 1 158 milj. euroa) pääasiassa markkinahintojen laskun seurauksena.

Coil Americasin koko vuoden 2015 tulos heikkeni huomattavasti vertailuvuoteen nähden toimitusmäärien laskun ja kovien hintapaineiden vuoksi. Operatiivinen tulos oli -163 milj. euroa (2014: -93 milj. euroa). Vuonna 2015 kirjattiin kertaluonteisia erä -17 milj. euroa Calvertin kylmävalssauslinjojen vuoden 2014 teknisiin ongelmiin (2014: -21 milj. euroa). Raaka-aineisiin liittyvien varastovoittojen/-tappioiden ja metallisuojausten nettovaikutus oli -35 milj. euroa vuonna 2015 (2014: 10 milj. euroa).

APAC

APAC-liiketoiminta-alue keskittyy vaiikoituihin asiakas- ja tuotesegmentteihin, joissa yhtiö erottuu kilpailijoistaan Aasian ja Tyynenmeren alueella. SKS:n myynnin jälkeen APAC-liiketoiminta-alueeseen kuuluu palvelukeskuksia Kiinassa ja Australiassa sekä varastoja ja myyntiyhtiöitä useissa Aasian maissa. SKS:n toiminnot sisältyvät APACin tunnuslukuihin siihen saakka, kun yritysmyynti saatiin päätökseen joulukuussa 2015.

Aasian ja Tyynenmeren markkinatilanne pysyi koko vuoden 2015 vaikeana, kun talouskasvu hidastui, nikkelin hinta laski voimakkaasti, ja ruostumattoman teräksen kysynnän kasvu hiipui. Ruostumattoman teräksen heikot markkinat heijastuivat myös standarditerästen hintoihin, joihin on kohdistunut merkittäviä paineita viimeisten puolentoista vuoden ajan. Ylikapasiteetista ja lähivuosien kasvuennusteiden laskusta huolimatta ruostumattoman teräksen kysyntä kasvaa tutkimuslaitos SMR:n mukaan alueella kuitenkin nopeimmin, noin 3–5 % vuosina 2016 ja 2017.

Koko vuonna 2015 toimitukset olivat 197 000 tonnia (2014: 220 000 tonnia). Koko vuoden 2015 operatiivinen tulos -18 milj. euroa, mikä on huomattavasti heikompi kuin vuonna 2014 (2014: -6 milj. euroa).

Kannattavuuden heikkeneminen johtui pääasiassa SKS:n liiketoimintaan kohdistuneista paineista, kuten paikallisesti raaka-aineksi hankitun kuumanauhan kustannusten ja Kiinassa jatkuvan hintapaineen alla olevien kylmävalssattujen terästuotteiden myyntihintojen kapenevasta erosta.

Quarto Plate

Quarto Plate -liiketoiminta-alue on globaali johtaja rätälöityjen kvarttolevyjen tuottajana, ja sen päätoimipaikat ovat Degerforsissa Ruotsissa ja New Castlessa Indianan osavaltiossa Yhdysvalloissa. Molemmat tehtaat tuottavat sekä standardi- että erikoisteräslajeista kvarttolevyjä, joita käytetään projekteissa ja prosessiteollisuudessa. Lisäksi Outokummulla on Euroopassa levytuotteiden palvelukeskusverkosto, joka tarjoaa lisäpalveluita (mm. terästen leikkaamista) asiakkaiden vaatimusten mukaisesti. Kvarttolevyjä käytetään raskaassa teollisuudessa ja rakennusteollisuudessa, ja niiden kulutus mukaillee maailmanlaajuisia investointisykliä.

Liiketoiminta-alueen selkeä painopistealue on kasvun hakeminen Degerforsin äskettäin valmistuneen investoinnin myötä ja laajennetun tuotannon hyödyntäminen sekä rätälöidyissä tuotteissa että standardilevyissä. Samanaikaisesti kannattavuutta pyritään parantamaan kustannussäästöillä ja toimintaa tehostamalla.

Koko vuoden 2015 toimitukset kasvoivat 7,0 %, mikä johtui Degerforsin uuden kapasiteetin käyttöönotosta. Kasvu hidastui kuitenkin vuoden aikana, kun markkinatilanne heikkeni ja nikkelin hinta jatkoi laskuaan. Vaikka vuoden toimitusmäärät kasvoivat ja kustannussäästöohjelmien hyödyt alkoivat näkyä vuoden loppua kohti, ne eivät kuitenkaan olleet riittäviä korvatakseen matalan kysynnän ja kovan hintapaineen negatiivisia vaikutuksia. Quarto Platen koko vuoden tulos oli tappiollinen: operatiivinen tulos oli -23 milj. euroa (2014: -30 milj. euroa).

Long Products

Long Products -liiketoiminta-alue keskittyy erikoisteräksestä valmistettuihin pitkiin tuotteisiin, ja sen tuotantolaitokset sijaitsevat Sheffieldissä Isossa-Britanniassa, Degerforsissa Ruotsissa sekä Richburgissa ja Wildwoodissa Yhdysvalloissa. Tuotevalikoima käsittää tankoja, ohuita tankoja kiepillä, lankaa, valssattuja teelmiä, betoniterästä ja muita pitkiä tuotteita, joita käytetään monilla eri teollisuudenaloilla, kuten kuljetus-, kulutustavara-, metallinjalostus-, kemian-, energia- ja rakennusteollisuudessa. Sheffieldin sulatto on strategisesti tärkeä osa Outokummun tuotantorakennetta, sillä se toimittaa raaka-ainetta Outokummun Quarto Plate - ja Coil EMEA -liiketoiminta-alueille ja pitkiä tuotteita jatkojalostukseen sekä ulkoisille asiakkaille.

Pitkien tuotteiden kokonaiskysyntä oli heikkoa vuonna 2015. Nikkelin hinnan lasku vaikutti negatiivisesti tilauskertymään, ja matala öljyn hinta vähensi projekteja öljy- ja kaasuteollisuudessa. Euroopassa hintoihin kohdistui painetta vuoden alusta lähtien, ja kesällä hinnat laskivat myös Yhdysvalloissa. Vuoden jälkipuoliskolla kiristynyt kilpailu standarditeräksissä sekä tuonnin kasvu painoivat hintoja entisestään.

Koko vuoden 2015 toimitukset laskivat 213 000 tonniin (2014: 248 000 tonnia). Koko vuoden 7 milj. euron operatiivinen tulos oli selvästi pienempi kuin vuonna 2014 (2014: 32 milj. euroa), mikä johtui vaikeasta markkinaympäristöstä, taantuneesta öljy- ja kaasuteollisuudesta sekä pitkien tuotteiden matalista hinnoista.

Taloudellinen kehitys

Outokummun tuloskehitys heikkeni vuonna 2015. Tähän vaikuttivat lähinnä toimitusmäärien lasku ja perushintoihin kohdistuneet laskupaineet sekä kierrätysteräksen kustannusten nousu. Vaikka ruostumattoman teräksen kysyntä loppukäyttäjien keskuudessa pysyi vakaana, jakelijat lykkäsivät tilauksia ja varastojen purkaminen jatkui erityisesti vuoden jälkipuoliskolla. Toisaalta Outokumpu eteni suunnitellusti säästöohjelmissaan ja esimerkiksi henkilöstömäärä väheni. Säästöt eivät kuitenkaan riittäneet kumoamaan vaikean markkinatilanteen kielteisiä vaikutuksia. Coil EMEAssa uudelleenjärjestelyt etenivät hyvin, ja tuotannon optimointi tuotantoyksiköiden kesken parani, mikä paransi kannattavuutta. Coil Americas puolestaan kärsi edelleen kylmävalssausten ongelmista ja heikosta kysynnästä, mikä johti pienempiin toimitusmääriin, ja liiketoiminta-alueen kannattavuus heikkeni merkittävästi.

Toimitukset

Vuonna 2015 toimitusmäärät laskivat 6,8 % edellisvuodesta 2 381 000 tonniin (2014: 2 554 000 tonnia). Lasku johtui pääasiassa jakelijoiden heikosta kysynnästä nikkelin hinnan laskiessa alimmilleen 12 vuoteen. Coil EMEAn ja Coil Americasin myynnistä merkittävä osuus suuntautuu ruostumattoman teräksen jakelijoille. Tämän vuoksi toimitusten väheneminen vaikutti voimakkaammin näihin liiketoiminta-alueisiin: Coil EMEAn toimitukset laskivat 5,3 % ja Coil Americasin 6,1 %. APACin toimitukset laskivat osittain siksi, että SKS myytiin, kun taas Long Productsin toimituksiin vaikutti heikko kysyntä. Quarto Platen onnistui kasvattaa toimitusmääriään 7,0 %, kun Degerforsin käyttöönotto eteni. Ferrokromin tuotanto vuonna 2015 oli 457 000 tonnia.

Noin 75 % Outokummun ruostumattoman teräksen asiakastoimituksista on kylmävalssattuja tuotteita. Puolivalmiiden tuotteiden osuus kaikista toimituksista jatkoi laskuaan vuonna 2015.

Vuonna 2015 sulattojen käyttöaste oli 85 % ja kylmävalssaamojen 75 % (2014: 80 % ja 75 %). Kaiken kaikkiaan kapasiteetin käyttöasteet ovat parantuneet viime vuosina yhtiön tuotannon uudelleenjärjestelyjen – esimerkiksi Krefeldin ja Bochumin sulattojen sulkemisen sekä Calvertin käyttöönoton etenemisen – seurauksena. Vuosina 2013–2015 sulattojen käyttöasteet ovat nousseet 65 %:sta 85 %:iin ja kylmävalssaamojen 70 %:sta 75 %:iin.

Toimitukset

1 000 tonnia	2015	2014	2013
Kylmävalssatut tuotteet	1 767	1 880	1 879
Kirkaat kuumanauhut	346	373	370
Kvarttolevyt	102	89	77
Pitkät tuotteet	63	64	62
Puolituotteet	222	271	398
Ruostumaton teräs ¹⁾	95	138	186
Ferrokromi	128	133	212
Putkituotteet	9	9	12
Toimitukset yhteensä	2 509	2 686	2 797
Ruostumattoman teräksen toimitukset	2 381	2 554	2 585

¹⁾ Mustat kuumanauhut, aihiot, teelmät ja muut ruostumattomat terästuotteet
Vuosien 2014 ja 2013 luvut esitetty jatkuvista toiminnoista.

Liikevaihto ja kannattavuus

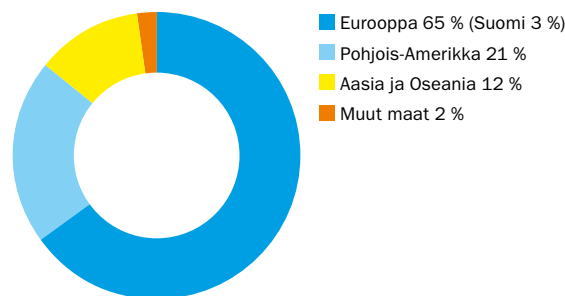
Koko vuoden 2015 liikevaihto oli 6 384 milj. euroa (2014: 6 844 milj. euroa). Ruostumattoman teräksen maailmanlaajuinen reaalkysyntä kasvoi vain 0,9 % vuonna 2015, kun markkinat heikkenivät toisella vuosipuoliskolla ja jakelijat purkivat varastojaan kiihtyvään tahtiin. Liikevaihdon 6,7 %:n lasku johtui sekä toimitusmäärien että hintojen laskusta. Coil EMEAn osuus Outokummun liikevaihdosta on 59 % ja Coil Americasin osuus 17 %. Ruostumattoman teräksen vertailumarkkinahinta austeniittiselle 304-lajille laski Euroopassa 3,3 % ja Yhdysvalloissa 17,8 %. Lasku johtui pääasiassa nikkelin hinnan ja seosainelisan matalasta tasosta.

Outokummun toimitusten keskimääräinen perushinta laski hieman vuonna 2015 vuoteen 2014 verrattuna, koska sekä Yhdysvalloissa että Euroopassa oli hintapaineita. CRUn vertailuperushinta austeniittiselle 304-teräslajille laski Euroopassa 2,4 % ja Yhdysvalloissa 3,4 %.

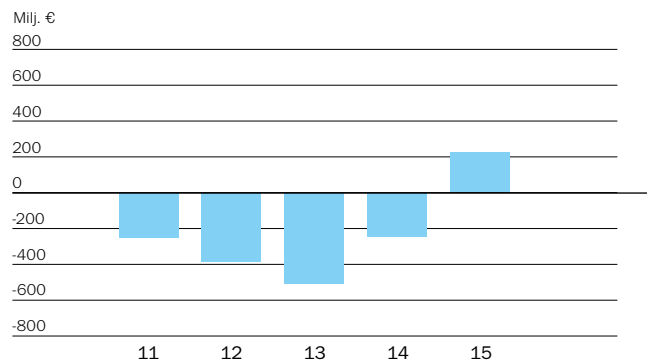
Liikevaihto

Milj. €	2015	2014	2013
Coil EMEA	4 134	4 520	5 067
Coil Americas	1 111	1 158	906
APAC	403	444	388
Quarto Plate	459	450	406
Long Products	551	651	556
Muu toiminta	663	689	538
Sisäinen myynti	-937	-1 068	-1 116
Konserni	6 384	6 844	6 745

Liikevaihto markkina-alueittain

Liiketulos

Koko vuoden 2015 operatiivinen tulos oli -101 milj. euroa ja heikompi kuin edellisenä vuonna (2014: -88 milj. euroa). Tämä johtui pääasiassa siitä, että toimitusmäärät laskivat ja perushintoihin ja kierrätysteräksen kustannuksiin kohdistui painetta. Toisaalta Outokumpu eteni suunnitellusti säästöohjelmissaan ja esimerkiksi henkilöstömäärä väheni. Säästöt eivät kuitenkaan riittäneet kumoamaan vaikean markkinatilanteen kielteisiä vaikutuksia. Coil EMEAssa uudelleenjärjestelyt etenivät hyvin, ja tuotannon optimointi eri tuotantoyksiköiden kesken parani, mikä paransi kannattavuutta. Coil Americas taas kärsi edelleen kylmävalssauslinjojen aiemmista ongelmista ja heikosta kysynnästä, mikä johti toimitusmäärien laskuun, ja sen kannattavuus heikkeni merkittävästi.

Toisaalta koko vuoden liiketulos parani merkittävästi 228 milj. euroon (2014: -243 milj. euroa). Parannus johtui SKS:n osakkeiden myynnistä saadusta merkittävästä 409 milj. euron myyntivoitosta ennen veroja.

Osuus osakkuusyritysten ja yhteisyrityksen tuloksista vuonna 2015 sisältää 49 milj. euron voiton ennen veroja Fischer Mexicana -yhteisyrityksen myynnistä.

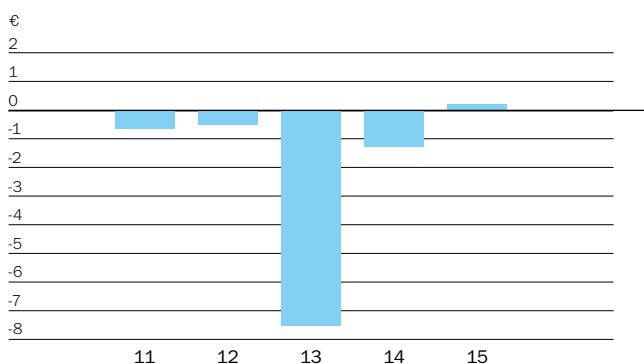
Vuonna 2015 nettorahoitustuotot ja -kulut vähenivät 71 milj. euroa -149 milj. euroon (2014: -223 milj. euroa). Tämä johtui pääasiassa valmiusluottojen alentuneista kustannuksista ja korkokulujen laskusta -130 milj. euroon (2014: -141 milj. euroa). Korkokulujen laskuun vaikutti velkojen väheneminen ja yritystodistusohjelman käytön lisääminen. Markkinahintoihin liittyvät voitot olivat 3 milj. euroa (2014: -15 milj. euroa).

Vuoden 2015 tulos kääntyi voitolliseksi ja oli 86 milj. euroa (2014: -439 milj. euroa). Tähän vaikuttivat SKS:n ja Fischer Mexicanan myynnit, joiden vaikutus kauden tulokseen oli yhteensä 432 milj. euroa. Osakekohtainen tulos oli 0,23 euroa (2014: -1,24 euroa).

Rahavirta

Vuoden 2015 liiketoiminnan rahavirta oli -34 milj. euroa (2014: -126 milj. euroa). Käyttöpääoman muutos vuonna 2015 oli 94 milj. euroa (2014: -50 milj. euroa). Vuonna 2015 investointien nettorahavirta oli 239 milj. euroa (2014: -162 milj. euroa).

Osakekohtainen tulos

Vuodet 2014 ja 2013 laskettu osakeantioikaistun painotetun keskimääräisen osakemäärän mukaisesti. Vuosia 2012–2011 ei ole oikaistu.

Kannattavuus

Milj. €	2015	2014	2013
Operatiivinen tulos ¹⁾			
Coil EMEA	107	62	-111
Coil Americas	-163	-93	-262
APAC	-18	-6	-7
Quarto Plate	-23	-30	-17
Long Products	7	32	-10
Muu toiminta ja sisäiset erät	-11	-52	-25
Raaka-aineisiin liittyvät varastovoitot ja -tappiot, tilintarkastamaton	n/a	n/a	56
Konsernin operatiivinen tulos	-101	-88	-377
Liiketulokseen sisältyvät kertaluonteiset erät	360	-186	-78
Raaka-aineisiin liittyvät varastovoitot ja -tappiot sekä metallijohdannaisvoitot ja -tappiot, tilintarkastamaton ²⁾	-31	31	-56
Liiketulos	228	-243	-510
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	49	7	-2
Rahoitustuotot ja -kulut	-149	-223	-310
Tulos ennen veroja	127	-459	-822
Tuloverot	-41	8	-11
Tilikauden tulos jatkuvista toiminnoista	86	-450	-832
Tilikauden tulos lopetetuista toiminnoista	-	11	-170
Tilikauden tulos	86	-439	-1 003
Liiketulosprosentti	3,6	-3,6	-7,6
Sijoitetun pääoman tuotto, %	5,8	-5,8	-10,3
Osakekohtainen tulos, EUR ³⁾	0,23	-1,24	-7,52
Osakekohtainen tulos, jatkuvat toiminnot, EUR ³⁾	-	-1,27	-6,23
Osakekohtainen tulos, lopetetut toiminnot, EUR ³⁾	-	0,03	-1,29
Liiketoiminnan nettorahavirta ⁴⁾	-34	-126	34

¹⁾ Vuoden 2013 liiketoiminta-alueiden tuloksina esitetty liiketulos ilman kertaluonteisia eriä. Liiketoiminta-alueiden operatiivisen tuloksen raportointi käynnistyi vuonna 2014.

²⁾ Vuoden 2013 osalta esitetty raaka-aineisiin liittyvät varastovoitot ja -tappiot, tilintarkastamaton. Metallisuojausten nettovaikutus huomioitiin operatiivisessa tuloksessa vuoden 2014 alusta alkaen.

³⁾ Vuoden 2014 luvut on laskettu osakeantioikaistun painotetun keskimääräisen osakemäärän ja oikaistu 20.6.2014 rekisteröidyn osakkeiden yhdistämisen mukaisesti.

⁴⁾ 2014 ja 2013 raportoitu jatkuvista toiminnoista.

Käyttöomaisuusinvestoinnit

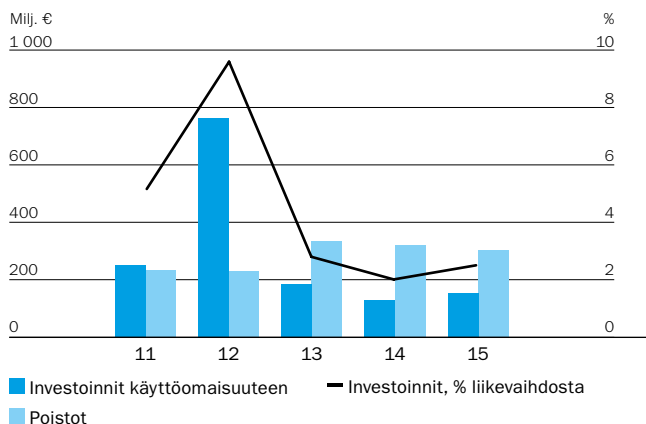
Käyttöomaisuusinvestoinnit olivat 154 milj. euroa vuonna 2015 (2014: 127 milj. euroa). Valtaosa käyttöomaisuusinvestoinneista liittyi kunnossapitoon sekä Krefeldin ferriittisten teräslajien tuotantoon liittyvään kylmävalssausinvestointiin Krefeldissä Saksassa.

Investoinnit

Milj. €	2015	2014	2013
Coil EMEA	92	67	81
Coil Americas	19	15	44
APAC	1	2	3
Quarto Plate	4	16	33
Long Products	7	6	9
Muu toiminta	31	21	14
Konserni	154	127	183
Poistot	302	320	332

Vuosien 2014 ja 2013 luvut esitetty jatkuvista toiminnoista.

Investoinnit ja poistot

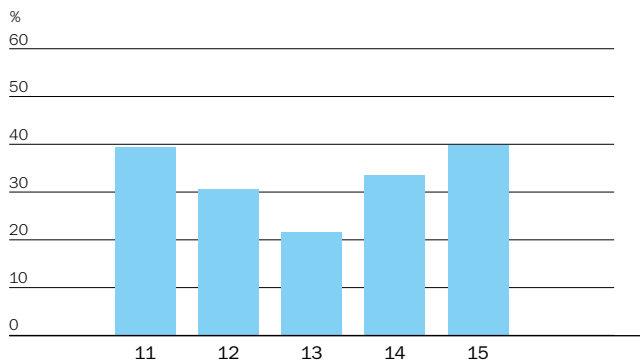
Tase

Varat laskivat vuoden 2015 lopussa 5 874 milj. euroon (31.12.2014: 6 411 milj. euroa).

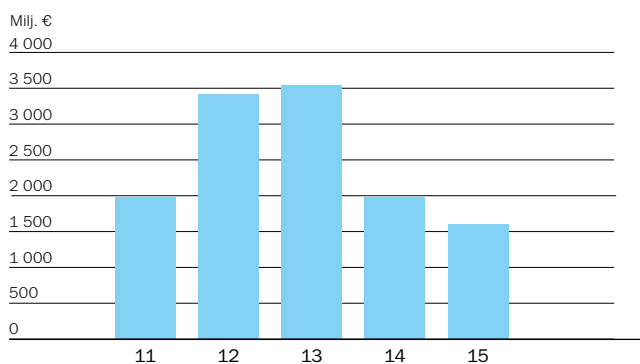
Pitkäaikaiset velat laskivat 1 249 milj. euroon (31.12.2014: 1 597 milj. euroa) maksuohjelman mukaisten sekä yritysmyyntien jälkeisten, ennakkoon suoritettujen takaisinmaksujen myötä. Lyhytaikaiset velat olivat 547 milj. euroa (31.12.2014: 569 milj. euroa). Varaukset olivat 136 milj. euroa ja laskivat selvästi vuoden 2014 lopun 224 milj. eurosta pääasiassa siksi, että uudelleenjärjestelyihin liittyviä varauksia maksettiin ensimmäisen neljänneksen aikana.

Pääasiassa SKS:n myynnin myötä korollinen nettovelka väheni vuoden 2015 lopussa merkittävästi 1 610 milj. euroon (31.12.2014: 1 974 milj. euroa). Velkaantumisaste laski selvästi 69,1 %:iin (31.12.2014: 92,6 %).

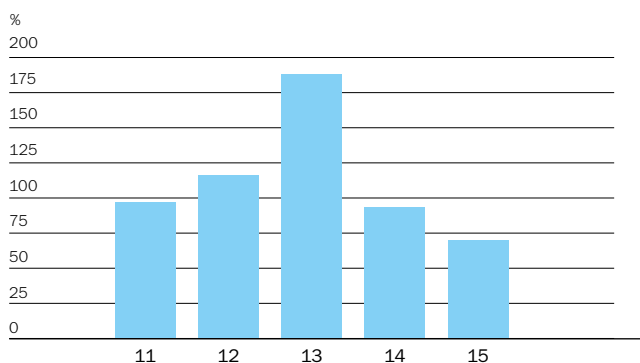
Omavaraisuusaste

Korollinen nettovelka

Velkaantumisaste

Rahoitusasemaa kuvaavat tunnusluvut

Milj. €	2015	2014	2013
Korollinen nettovelka			
Pitkäaikaiset korolliset velat	1 249	1 597	3 270
Lyhytaikaiset korolliset velat	547	569	893
Rahavarat	-186	-191	-607
Korollinen nettovelka	1 610	1 974	3 556
Oma pääoma	2 329	2 132	1 891
Oman pääoman tuotto, %	3,9	-17,3	-41,4
Velkaantumisaste, %	69,1	92,6	188,0
Omavaraisuusaste, %	39,6	33,3	21,5
Nettokorot	125	139	197

Rahoitus

Vuoden 2015 lopussa rahavarat olivat 186 milj. euroa (31.12.2014: 191 milj. euroa), ja kokonaisuudessaan rahavarat ja maksuvalmiusreservit olivat noin 1,1 mrd. euroa (31.12.2014: noin 1,4 mrd. euroa). Likvideetti heikkeni, koska tietyt lainat peruttiin lainojen maturiteettiprofiilin tasapainottamiseksi.

Helmikuussa Outokumpu tarjosi merkittäväksi senioristatuksisen vakuudettoman vaihtovelkakirjalainan. Vaihtovelkakirjalaina erääntyy helmikuussa 2020, ja se voidaan vaihtaa Outokummun osakkeisiin. Velkakirjojen nimellisarvo oli 250 milj. euroa. Vaihtovelkakirjalainan liikkeeseenlaskun myötä Outokumpu peruutti loput käyttämättä olleen 250 milj. euroa helmikuussa 2014 sovitusta 500 milj. euron lainajärjestelystään. Velkakirjoille maksetaan puolivuositain 3,25 %:n vuotuista kuponkikorkoa. Velkakirjat voidaan vaihtaa enintään 33 661 873 uuteen Outokummun osakkeeseen, jotka edustivat 8,1 % ulkona olevista osakkeista välittömästi ennen liikkeeseenlaskua. Vaihto-aika alkoi huhtikuussa 2015 ja päättyi helmikuussa 2020.

SKS:n myynti mahdollisti Outokummun velan merkittävän vähentämisen, rahoitusjärjestelyiden pidentämisen ja velan maturiteettiprofiilin tasapainottamisen. Joulukuussa Outokumpu maksoi ennakkoon ja peruutti 100 milj. euroa 900 milj. euron valmiusluotostaan ja allekirjoitti muutos- ja jatkosopimuksen jäljellejääneelle 800 milj. eurolle. Muutettu valmiusluotto sisältää uuden 655 milj. euron lainaerän, joka erääntyy helmikuussa 2019, ja loput 145 milj. euroa erääntyvät helmikuussa 2017. Lisäksi Outokumpu peruutti ja maksoi ennakkoon noin 240 milj. euroa kahdenvälisistä lainoistaan, sisältäen eläkelainoja, sekä jatkoi kahta kahdenkeskistä lainaa yhteensä 120 milj. eurolla helmikuulle 2019. Merkittävimmät lainajärjestelyt ovat edelleen yhtiön aiemmin laatiman vakuuspaketin kattamia, ja valmiusluottosopimuksessa on velkaantumisasatetta ja likviditeettiä koskevat kovenantit.

Henkilöstö

Outokummun henkilöstön määrä väheni ja oli vuoden 2015 lopussa 11 002 henkilöä (2014: 12 125 ja 2013: 12 561). Pääosin tähän vaikuttivat Coil EMEAn uudelleenjärjestelyt, joiden myötä liiketoiminta-alueen henkilömäärä väheni 570 henkilöllä, sekä Quarto Platen ja muun toiminnan henkilöstövähennykset. SKS:n myynti vähensi konsernin henkilöstömäärää yli 450 henkilöllä.

Outokumpu tavoitteena on ollut vähentää maailmanlaajuisesti kaikkiaan 3 500 työpaikkaa vuosina 2013–2017 tehostamisohjelmiansa myötä.

Henkilöstövähennykset liittyvät pääasiassa tuotantolaitosten sulkemisiin ja uudelleenjärjestelyihin Euroopassa sekä myynnin, tuotannon, toimitusketjun ja tukitoimintojen päällekkäisyyksien karsimiseen. Ohjelmien käynnistyttyä Outokumpu on tähän mennessä vähentänyt noin 2 330 työpaikkaa.

Palkat ja palkkiot olivat vuonna 2015 yhteensä 585 milj. euroa (2014: 592 milj. euroa ja 2013: 583 milj. euroa). Henkilösivukulut olivat vuonna 2015 yhteensä 177 milj. euroa (2014: 262 milj. euroa ja 2013: 222 milj. euroa).

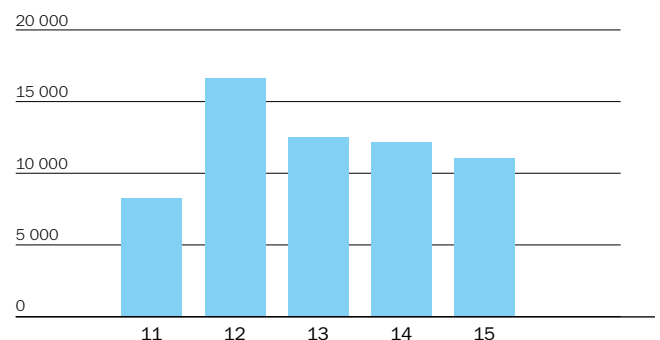
Vuonna 2015 tapaturmatiheys eli tapaturmien määrä miljoonaa työtuntia kohti oli 3,0 (2014: 2,7), kun tavoite on alle 2,5. Vuonna 2015 oli kaksi vakavaa tapaturmaa. Ensimmäisellä neljänneksellä koneenkäyttäjä jäi kiinni rullien käsittelylaitteeseen. Koneenkäyttäjä toipui ja palasi töihin. Tapaus tutkittiin perusteellisesti ja korjaavat toimenpiteet toteutettiin. Toisella neljänneksellä sattui toinen vakava, kuolemaan johtanut tapaturma Mexinoin tehtaalla. Tämäkin tapaturma tutkittiin perusteellisesti ja korjaavat toimenpiteet tehtiin, jotta vastaavilta onnettomuuksilta vältytään tulevaisuudessa.

Henkilöstö

31.12.	2015	2014	2013
Coil EMEA	7 008	7 582	8 120
Coil Americas	2 150	2 128	2 006
APAC	112	602	630
Quarto Plate	773	838	746
Long Products	658	651	674
Muu toiminta	301	324	385
Konserni	11 002	12 125	12 561

Vuosien 2014 ja 2013 luvut esitetty jatkuvista toiminnoista.

Henkilöstö 31.12.2015

Ympäristö

Päästöt ilmakehään ja vesistöihin pysyivät sallituissa rajoissa. Tapahtuneet ylitykset olivat tilapäisiä, ja niillä oli vain vähäisiä ympäristövaikutuksia. Outokumpu ei ole osallisena ympäristöasioita koskevissa merkittävässä oikeudellisissa tai hallinnollisissa menettelyissä, eikä sen tiedossa ole toteutuneita ympäristöriskejä, joilla olisi merkittävää vaikutusta konsernin taloudelliseen asemaan.

EU:n päästökauppajärjestelmä (ETS) jatkuu kolmannella kauppakaudella (2013–2020). Päästökauppajärjestelmän alaiset Outokummun toiminnot saavat edelleen ilmaisia päästöoikeuksia tehokkuuteen perustuvan vertailun ja aiemman toiminnan perusteella. Päästöoikeuksien odotetaan riittävän Outokummun toiminnoille vuodeksi 2016. Käyttämättä jääneet päästöoikeudet siirrettiin joulukuulle 2016 tulevan mahdollisen vajeen varalle.

Outokumpu on kuudetta kertaa peräkkäin mukana pohjoismaisessa ilmatoraportoinnin indeksissä (Climate Disclosure Leadership Index eli CDLI). Outokumpu valittiin ilmatoraportoinnin parhaimmiston Pohjoismaissa korkealaatuisen hiilidioksiditavoitteista, päästöistä ja energiatehokkuudesta kertovan raportointinsa ansiosta. Outokumpu saavutti CDP:n korkeimman mahdollisen luokituksen, joka on 100 pistettä.

Vuoden 2016 ensimmäisellä neljänneksellä Outokummun kaikissa tuotantolaitoksissa, myös Calvertissa ja Meksikossa, on sertifioidut ISO 14001 -ympäristöjärjestelmät, jotka varmistavat säännönmukaisen toiminnan ja systemaattisen jatkuvan kehittämisen.

Tutkimus ja kehitys

Outokummun tutkimus ja kehitys käsittää prosessien, tuotteiden, käyttökohteiden ja teknisen markkinakehityksen. Tutkimus- ja kehitystyötä tehdään tiiviissä yhteistyössä asiakkaiden kanssa, jotta liiketoiminta on linjassa asiakkaiden nykyisten ja tulevien tarpeiden kanssa. Outokummun tutkimus- ja kehitystoiminnot on keskitetty kolmeen tutkimuskeskukseen, jotka sijaitsevat Avestassa Ruotsissa, Krefeldissä ja Benrathissa Saksassa sekä Torniossa Suomessa. Kullakin tutkimuskeskuksella on oma erityisalueensa, ja ne työllistivät yhteensä noin 240 henkilöä vuonna 2015. Tutkimuskeskusten lisäksi myös tehtailla on tutkimus- ja kehitystoimintaa.

Vuonna 2015 Outokummun tutkimus- ja kehityskulut olivat 23 milj. euroa, mikä vastasi 0,4 % liikevaihdosta (2014: 23 milj. euroa ja 0,3 %, 2013: 26 milj. euroa ja 0,4 %).

Vuonna 2015 prosessinkehitystiimit tukivat edelleen EMEAn uudelleenjärjestelyjä ja Calvertin tehtaan käyttöönottoa. Tiedonvaihdon parantamiseksi tutkimus- ja kehitystoiminnan sekä tuotantolaitosten välillä käynnistettiin työnkierto-ohjelma sekä teknisten asiantuntijoiden verkosto. Useiden uusien teräslajien, muun muassa autoteollisuudelle tarkoitettujen uuden Forta H -sarjan teräslajien, kaupallistaminen jatkui. Sovellusten kehittämisessä markkinoille kohokohta oli esimerkiksi ruostumattomasta teräksestä valmistettu polttoainesäiliö, joka sai International Stainless Steel Forumin eli ISSF:n innovaatiopalkinnon parhaan tuotekehityksen kategoriassa. Lisäksi Outokummun korroosioikäkirjasta julkaistiin 11. painos.

Riskit ja epävarmuustekijät

Outokumpu noudattaa toiminnassaan hallituksen hyväksymää riskienhallintapolitiikkaa, jossa määritellään riskienhallinnan tavoitteet, lähestymistavat ja vastualueet. Outokummun strategian tukemisen ohella riskienhallinnan tavoitteena on tunnistaa, arvioida ja pienentää riskejä osakkeenomistajien, asiakkaiden, toimittajien, henkilöstön, velkojien ja muiden sidosryhmien näkökulmasta.

Outokumpu on määritellyt riskiksi minkä tahansa asian, joka voi estää tai haitata konsernin tavoitteiden saavuttamista. Riskit voivat siis olla konsernin nykyiseen tai tulevaan toimintaan liittyviä uhkia, epävarmuustekijöitä tai menetettyjä mahdollisuuksia. Riskienhallintaprosessi on osa johtamisjärjestelmää, ja se jakautuu neljään vaiheeseen: riskien tunnistamiseen, arviointiin, priorisointiin ja toimenpiteiden toteuttamiseen. Keskeisiä riskejä arvioidaan ja päivitetään säännöllisesti.

Riskienhallinnan painopistealueet on linjattu Outokummun kannattavuuden parantamiseen tähtävien toimenpiteiden kanssa, ja vuonna 2015 painopistealueet olivat: keskittyminen rahoitusriskien hallintaan, liiketoiminnan keskeytysten ehkäiseminen vahingontorjunta-arvioinneilla, systemaattinen operatiivisten riskien hallinta konsernin yhteisen raportointityökalun avulla sekä yksityiskohtainen kyberturvallisuusriskien analysointi. Vuoden 2015 aikana sattui kaksi vakavaa tapaturmaa, joista toinen johti kuolemaan Mexinoxin tehtaalla.

Vuoden 2015 lopulla Outokumpu vahvisti merkittävästi taloudellista asemaansa myymällä osuutensa SKS:stä sekä Fischer Mexicanasta. Kaupoista kirjattiin merkittävät myyntivoitot, ja ne vähensivät tuntuvasti nettovelkaa. Lisäksi Outokummun uudelleen-rahoitusriskiä pienensi entisestään tärkeimpien, yhteensä 775 milj. euron lainajärjestelyiden pidentäminen vuodesta 2017 vuoteen 2019.

Strategiset ja liiketoimintariskit

Outokummun tärkeimpiä strategisia ja liiketoimintariskejä ovat: kustannusten alentamiseen ja käyttöpääoman vapauttamiseen sekä EMEAn uudelleenjärjestelyiden toteuttamiseen liittyvät merkittävät riskit ja epävarmuustekijät; Yhdysvaltain Calvertin tehtaan käyttöönottoon liittyvät epäonnistumiset, viivästymiset tai riittämätön kannattavuus; ruostumattoman teräksen ja ferrokromin markkinoiden kehitykseen ja kilpailijoiden toimiin liittyvät riskit; merkittävien raaka-aineen ja metallien hintojen muutosten vaikutus Outokummun kannattavuuteen ja käteisvarojen sitoutumiseen käyttöpääomaan; ruostumattoman teräksen globaaliin kilpailuympäristöön vaikuttavat valuuttakurssien muutokset sekä oikeudellisten kiistojen, maailmanpoliittisen tilanteen tai ympäristölainsäädännön muutosten epäsuotuisat vaikutukset liiketoimintaan.

Toiminnalliset riskit

Toiminnallisia riskejä ovat riittämättömät tai epäonnistuneet sisäiset prosessit, työntekijöiden toiminta, järjestelmävirheet, luonnonkatastrofien kaltaiset tapahtumat sekä väärinkäytökset tai rikokset. Tällaiset riskit liittyvät usein tuotannon toimintoihin, logistiikkaan, taloudellisiin prosesseihin, merkittäviin investointiprojekteihin, muihin projekteihin tai informaatioteknologiaan. Toteutuessaan ne voivat johtaa henkilö- tai omaisuusvahinkoihin, muihin vastuisiin, omaisuuden menetyksiin, liiketoiminnan keskeytymiseen tai ympäristöhaittoihin. Vakuutukset kattavat osan Outokummun

toiminnallisista riskeistä. Outokummun kannalta keskeisiä toiminnallisia riskejä ovat suuret tulipalot tai konerikot, ja niistä aiheutuvat liiketoiminnan keskeytykset, ympäristövahingot, riippuvuus informaatioteknologiasta ja tietoturvariskit, projektien toteuttamiseen liittyvät riskit, compliance-asioihin liittyvät riskit, rikokset ja maineriskit sekä henkilöstöön liittyvät riskit. Jotta tulipaloista mahdollisesti aiheutuvat omaisuusvahingot ja liiketoiminnan keskeytykset keskeisillä tuotantolaitoksilla pysyisivät mahdollisimman vähäisinä, Outokummulla on järjestelmälliset ohjelmat palo- ja muiden turvallisuusriskien arviointiin.

Rahoitusriskit

Outokummun kannalta keskeisiä rahoitusriskejä ovat nikkelin, raudan, molybdeenin, energian ja polttoaineiden hinnantoukset; valuuttamuutokset, jotka vaikuttavat euroon, Yhdysvaltain dollariin, Ruotsin kruunuun ja Englannin puntaan; Yhdysvaltain dollariin, euroon ja Ruotsin kruunuun liittyvät korkomuutokset; luottolimiittien muutokset, asiakkaisiin ja muihin liikekumppaneihin (mukaan lukien rahoituslaitokset) liittyvät yhteistoimintariskit, maksuvalmiuteen ja jälleenaohitukseen liittyvät riskit; rahoitussopimusten tai muiden lainaehdotusten kovenanttiriski, joka voi johtaa lainojen ennenaikaiseen erääntymiseen sekä maksukyvyttömyystilanteeseen; sekä omaan pääomaan liittyvä riski ja eläkerahastojen kiinteätuotoisiin arvopapereihin liittyvät sijoitusriskit.

Vuoden 2015 aikana nikkelin hinta laski tammikuun noin 15 000 Yhdysvaltain dollarista tonnilta vuoden lopun noin 8 500 dollariin tonnilta. Hinnan lasku vaikutti negatiivisesti Outokummun kannattavuuteen, vaikka nikkelin hintasuojaus lievensi osittain sen taloudellisia vaikutuksia. Polttoaineen hintojen jatkuva lasku vaikutti negatiivisesti Outokummun propaanisuojuukseen, vaikka polttoainekulut laskivat vuonna 2015.

Outokumpu laski liikkeelle 250 miljoonan euron vakuudettoman vaihtovelkakirjalainan helmikuussa 2015 laajentaakseen rahoituspohjaansa ja alentaakseen rahoituskustannuksiaan. Joulukuun 2015 määrätietoiset toimenpiteet tähtäsivät velan vähentämiseen ja Outokummun taloudellisen aseman vahvistamiseen: yhtiö myi osuutensa SKS:stä ja Fischer Mexicanasta. Lisäksi Outokummun jälleenaohitusriskiä pienensi entisestään määrättyjen, yhteensä 775 milj. euron lainajärjestelyiden pidentäminen vuodesta 2017 vuoteen 2019. Outokumpu arvioi sekä maksuvalmius- että jälleenaohitusriskit pääomanhallintaan liittyvissä päätöksissä ja merkittävässä investointipäätöksissä. Outokummun maksuvalmiusreservit olivat selvästi yli miljardi euroa vuoden 2015 jokaisen neljänneksen lopussa.

Lyhyen aikavälin riskit ja epävarmuustekijät

Outokummun lyhyen aikavälin riskejä ja epävarmuustekijöitä ovat: yhtiön kannattavuuden palauttamisen toteutukseen liittyvät riskit ja epävarmuustekijät, kuten odotettuihin kustannusten alentamiseen, käyttöpääoman vapauttamiseen sekä Coil EMEA-liiketoiminta-alueen uudelleenjärjestelyiden toteutukseen liittyvät merkittävät epäonnistumiset tai viivästymiset; Calvertin tehtaan käyttöönottoon liittyvät epäonnistumiset, viivästymiset tai riittämätön kannattavuus; ruostumattoman teräksen ja ferrokromin markkinakehitykseen sekä kilpailijoiden toimiin liittyvät riskit; merkittävien käteisvarojen sitoutuminen käyttöpääomaan metallien hinnannousun seurauksena;

sähkön, polttoaineiden, nikkelin ja molybdeenin hinnantoukset; euroon, Yhdysvaltain dollariin, Ruotsin kruunuun ja Englannin puntaan vaikuttavat valuuttakurssimuutokset; asiakkaisiin ja muihin liikekumppaneihin (mukaan lukien rahoituslaitokset) liittyvät vastapuoliriskit; jälleenaohitukseen ja maksuvalmiuteen liittyvät riskit sekä kaikkien rahoitussopimusten kovenantti- tai muiden olennaisten lainaehdotusten rikkomusriski, joka voi johtaa lainojen ennenaikaiseen erääntymiseen ja maksukyvyttömyystilanteeseen. Mahdolliset epäsuotuisat muutokset maailmanpolitiikassa tai -taloudessa voivat haitata merkittävästi Outokummun liiketoimintaa.

Merkittävät oikeudenkäynnit

Riita oikeudesta keksintöön, Outotec vs. Outokumpu

Tammikuussa 2013 Outotec Oyj aloitti oikeusprosessin Outokumpua vastaan ferrokrominikkelin valmistusmenetelmään liittyvän keksinnön oikeuksista. Elokuussa 2013 Outotec jätti toisen asiaa koskevan haastehakemuksen. Kiista koskee Outokummun kehittämää valmistusmenetelmää, jolle yhtiö on hakenut patenttia. Outotec väittää, että sillä on oikeudet näihin keksintöihin. Helmikuussa 2014 Outotec toimitti hakemuksen Keskuskauppakamarin välityslautakunnalle välimiesmenettelyn aloittamiseksi koskien samoja keksintöoikeuksia, jotka olivat aiemmin vireille pannut riitaoikeudenkäynnin kohteena. Samanaikaisesti Outotec jätti alioikeudelle pyynnön oikeudenkäynnin lykkäämisestä siihen saakka, kunnes välimiesoikeus on antanut ratkaisunsa asiassa. Elokuussa 2015 välimiesoikeus antoi välimiestuomion, jonka mukaan Outotecin työntekijä oli ollut osallisena keksinnöissä ja antoi siten Outotecille osaoikeuden kyseisiin patenteihin. Välimiesoikeus päätti myös, että Outotecin oikeus patentin kaupallistamiseen edellyttää osapuolten sopimusta asiasta. Outotec on peruuttanut keksintöoikeuksia koskevat vaatimuksensa Outokumpua vastaan Helsingin käräjäoikeudessa vuonna 2016.

Euroopan komission määräämä kartellisakko

Maaliskuussa 2011 EU:n tuomioistuimien pysytti voimassa 3,2 milj. euron suuruisen kartellisakon, jonka Euroopan komissio määräsi ThyssenKrupp Stainless AG:lle, Nirosta GmbH:n ("Nirosta") juridiselle edeltäjälle, joulukuussa 2006 tekemässään päätöksessä ("Vuoden 2006 päätös"). Vuoden 2006 päätös perustuu Euroopan komission vuonna 1998 tekemään päätelmään ("Vuoden 1998 päätelmä"), jonka mukaan vuosina 1993–1998 tietyt ruostumattoman teräksen tuottajat, mukaan lukien Inoxum ja eräät sen juridiset edeltäjät, rikkoivat Euroopan hiili- ja teräsyhteisön perustamissopimuksen 65 artiklan 1 kohtaa osallistumalla hinnantouksemäärämisjärjestelyyn muiden ruostumattoman teräksen tuottajien kanssa. Väitettyä hinnantouksemäärämisjärjestelyä muutettiin ja sovellettiin yhdessä sovitulla tavalla ruostumattoman teräksen perushintaan lisättävän seosainelisan laskennassa käytettäviä viitearvoja. Vuoden 1998 päätelmästä valitettiin tämän jälkeen, ja se mitätöitiin menettelyllisistä syistä koskien Nirostan vastuuta yhden oikeudellisen edeltäjänsä osalta. Mitätöinnin seurauksena Euroopan komissio käynnisti uuden oikeudenkäynnin, joka johti Vuoden 2006 päätökseen. Nirostan valitus Vuoden 2006 päätöksestä hylättiin. Huhtikuussa 2011 Nirosta jätti valituksen (Verfassungsbeschwerde) Saksan perustuslakituomioistuimeen (Bundesverfassungsgericht) pyytäen tuomioistuinta julistamaan Vuoden 2006 päätöksen tiettyjen Saksan perustuslain (Grundgesetz) mukaisten

perusoikeuksien vastaiseksi. Raportointikauden loppuun mennessä Saksan perustuslakituomioistuin ei ole päättänyt, hyväksyykö se perustuslaillista valitusta käsiteltäväkseen. Mikäli valitus hyväksytään, Nirosta on oikeutettu vaatimaan Euroopan komissiolta 4,2 milj. euroa.

Myytyihin kupariliiketoimintoihin liittyvä kanne Espanjassa

Outokumpu myi koko kupariliiketoimintansa vuosina 2003–2008. Eräs myydyistä yhtiöistä ajautui konkurssiin. Kyseisen espanjalaisen yhtiön konkurssin pesänhoitaja on nostanut Outokumpu Oyj:tä sekä kahta ulkopuolista yhtiötä vastaan takaisinsaantikanteen, joka koskee konkurssiin ajautuneen espanjalaisen yhtiön yrityskaupan yhteydessä antamien lainojen takaisinsaantia. Espanjan Bilbaon ensimmäisen asteen tuomioistuin on hyväksynyt Outokumpua ja kahta ulkopuolista yhtiötä vastaan nostetun 20 milj. euron korvausvaatimuksen. Outokumpu ja kaksi muuta yhtiötä ovat valittaneet oikeuden päätöksestä.

Entiseen verokonserniin liittyvä kanne Italiassa

Joulukuussa 2015 Outokumpu Holding Italia ja Acciai Speciali Terni eli AST joutuivat kiistaan, joka liittyy entisen ThyssenKruppin verokonsolidointiin Italiassa. AST vaatii noin 23 milj. euroa ThyssenKruppin aikanaan johtamasta verokonsolidoinnista. Outokumpu Holding Italia oli ThyssenKruppin holding-yhtiö, joka siirtyi Inoxumiin carve-out -prosessissa vuonna 2011. Yhtiön 23 milj. euron vaade johtuu ThyssenKrupp Italian vuonna 2006 maksamista veroeristä, joita ei seuraavina vuosina suoritettu AST:lle. Outokumpu pitää vaateita perusteettomina ja valmistautuu parhaillaan puolustautumaan kannetta vastaan.

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Outokummun osakepääoma pysyi ennallaan 311 milj. eurossa vuoden 2015 lopussa. Outokummun osakkeiden kokonaismäärä oli 416 374 448, ja Outokummun hallussa oli 885 140 omaa osaketta. Yhtiöjärjestyksen mukaan Outokummulla on vain yksi osakelaji, joten kaikilla osakkeilla on yhtiökokouksessa yhtäläinen äänioikeus.

Osakkeenomistajat

%	31.12.2015	31.12.2014
Ulkomaiset sijoittajat	29,6	30,3
Suomalaiset yhteisöt	30,9	33,9
Suomalaiset kotitaloudet	26,8	18,3
Suomalaiset julkisyhteisöt	9,0	11,3
Suomalaiset rahoitus- ja vakuutuslaitokset	3,0	5,4
Suomalaiset voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	0,7	0,8
Osakkeenomistajat, joiden osuus osakkeista ja äänimäärästä ylittää 5 %		
Suomen valtion omistama Solidium Oy	26,2	29,9
JPMorgan Chase & Co. ¹⁾	> 5	-

¹⁾ Outokummun vastaanottaman ilmoituksen perusteella. Osakkeista ja osakkeenomistajista on ajantaisaista tietoa yhtiön verkkosivuilla.

Osakekohtaiset tiedot

		1.1.–31.12.2015	1.1.–31.12.2014
Osakepääoma kauden lopussa	Milj. €	311,1	311,1
Ulkona olevien osakkeiden keskimääräinen lukumäärä ^{1), 2)}		415 473 976	338 032 061
Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa ³⁾		416 374 448	416 374 448
Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä kauden lopussa ^{2), 3)}		415 489 308	415 426 724
Yhtiön hallussa olevat omat osakkeet kauden lopussa		885 140	947 724
Kauden päätöskurssi ^{1), 3)}	€	2,73	4,77
Kauden keskipurssi ^{1), 3)}	€	4,49	5,16
Korkein kurssi kauden aikana ^{1), 3)}	€	7,76	7,50
Alin kurssi kauden aikana ^{1), 3)}	€	2,06	3,37
Osakekannan markkina-arvo kauden lopussa	Milj. €	1 138	1 987
Osakkeen vaihto ^{3), 4)}	Milj. kpl	1 345,5	695,2
Osakevaihdon arvo ⁴⁾	Milj. €	6 013,4	3 609,1

Osakekohtaisten tietojen lähde: Nasdaq Helsinki (sisältää vain Nasdaq Helsingin kaupankäynnin)

¹⁾ Vuoden 2014 luvut ovat osakeantioikaistuja.

²⁾ Ei sisällä hankittuja omia osakkeita.

³⁾ Vuoden 2014 luvuissa on oikaistu kesäkuussa 2014 tehdyn osakkeiden yhdistämisen vaikutus.

⁴⁾ Vuoden 2014 luvut sisältävät merkintäoikeudet, jotka olivat kaupankäynnin kohteena 10.–19.3.2014.

Johdon omistamat osakkeet ja osakepalkkio-ohjelmat

Outokummun hallituksen ja johtoryhmän jäsenet omistivat yhteensä 180 681 osaketta eli 0,04 % yhtiön osakkeista 31.12.2015.

Outokummussa on osakepohjaisia kannustinjärjestelmiä johtoryhmän jäsenille, muulle johdolle ja avainhenkilöille. Vuoden 2012 suoritepohjaisen osakeohjelman ensimmäinen ohjelma 2012–2014 päättyi 31.12.2014. Ohjelmaan sovelletut ansaintakriteerit olivat TSR-tunnusluvun (Total Shareholder Return) suhteellinen kehitys, jonka painoarvo oli 30 % kokonaispalkkiosta, sekä liiketulos (EBIT) pois lukien kertaluonteiset erät vuoden 2012 osalta, käyttökate (EBITDA) vuoden 2013 osalta sekä liiketuloksen muutos vuoden 2014 osalta, joiden painoarvo oli yhteensä 70 % kokonaispalkkiosta. Saavutettujen tulosten perusteella osallistujille maksettiin 23,3 prosenttia enimmäispalkkiosta. Palkkioista vähennettiin soveltuvat verot, ja yhteensä 48 234 osaketta luovutettiin 69 osallistujalle keväällä 2015. Lisäksi maksettiin 257 949 euroa veroja ja käteisenä suoritettuja palkkioita.

Myös rajoitettuja osakkeita koskevan ohjelman 2012 ensimmäinen ohjelma 2012–2014 päättyi 31.12.2014. Palkkioista vähennettiin soveltuvat verot, ja yhteensä 14 350 osaketta luovutettiin kolmelle osallistujalle keväällä 2015. Lisäksi veroina maksettiin 73 779 euroa.

Outokumpu käytti hallussaan olevia omia osakkeita osakepalkkioiden maksuun. Sen vuoksi Outokummun hallussa olevien omien osakkeiden määrä laski 885 140 osakkeeseen vuoden 2015 lopussa (31.12.2014: 947 742 osaketta).

Outokummun osakepalkkio-ohjelmista, osakkeista ja osakkeenomistajista on lisätietoa yhtiön verkkosivuilla.

Hallinto- ja ohjausjärjestelmä

Selvitys Outokummun hallinto- ja ohjausjärjestelmästä löytyy yhtiön verkkosivuilta.

Muutokset Outokummun johtoryhmässä

Outokumpu nimitti 29.4.2015 Jan Hofmannin APAC-liiketoiminta-alueesta vastaavaksi johtajaksi ja Outokummun johtoryhmän jäseneksi. Ennen nimitystä Hofmann on toiminut Outokummun avaintehtävissä, kuten APACin strategia- ja rahoitusjohtajana sekä Outokummun strategiajohtajana.

Outokumpu nimitti 16.6.2015 Michael Williamsin Coil Americas -liiketoiminta-alueesta vastaavaksi johtajaksi ja Outokummun johtoryhmän jäseneksi 1.7.2015 alkaen. Williamsilla on kahdenkymmenen vuoden kokemus metalliteollisuudesta.

Outokumpu nimitti 26.10.2015 Roeland Baanin Outokummun toimitusjohtajaksi ja Outokummun johtoryhmän puheenjohtajaksi 1.1.2016 alkaen. Ennen Outokumpua Baan toimi Aleris-konsernin Euroopan ja Aasian toimitusjohtajana ja on aiemmin työskennellyt Arcelor Mittalin, Mittal Steelin, SHV:n ja Shellin johtotehtävissä.

Mika Seitovirta jätti tehtävänsä Outokummun toimitusjohtajana ja johtoryhmässä 26.10.2015. Talous- ja rahoitusjohtaja Reinhard Florey toimi Outokummun väliaikaisena toimitusjohtajana 26.10.–31.12.2015.

Outokumpu nimitti 5.11.2015 Liam Batesin Quarto Plate -liiketoiminta-alueesta vastaavaksi johtajaksi ja Outokummun johtoryhmän jäseneksi. Ennen nimitystä Bates veti Euroopan kvarttotevilyliiketoimintaa sekä sen tuotantolaitosta Degerforsissa Ruotsissa. Aiemmin hän on työskennellyt useissa eri avaintehtävissä Outokummussa.

Outokummun johtoryhmään kuuluvat seuraavat henkilöt 1.1.2016 alkaen:

- Roeland Baan, toimitusjohtaja
- Reinhard Florey, talous- ja rahoitusjohtaja
- Olli-Matti Saksi, Coil EMEA -liiketoiminta-alueesta vastaava johtaja
- Michael Williams, Coil Americas -liiketoiminta-alueesta vastaava johtaja
- Jan Hofmann, APAC-liiketoiminta-alueesta vastaava johtaja
- Liam Bates, Quarto Plate -liiketoiminta-alueesta vastaava johtaja
- Kari Tuutti, Long Products -liiketoiminta-alueesta vastaava johtaja
- Pekka Erkkilä, teknologiajohtaja
- Johann Steiner, henkilöstöjohtaja
- Saara Tahvanainen, viestintä- ja markkinointijohtaja

Varsinainen yhtiökokous

Varsinainen yhtiökokous pidettiin 26.3.2015 Espoossa. Varsinainen yhtiökokous vahvisti vuoden 2014 tilinpäätöksen ja myönsi vastuuvapauden yhtiön johdolle. Varsinainen yhtiökokous päätti, ettei vuodelta 2014 jaeta osinkoa. Lisäksi yhtiökokous hyväksyi ehdotuksen hallituksen valtuuttamisesta päättämään omien osakkeiden hankkimisesta sekä osakeannista ja muista osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisen ehdoista.

Kokous päätti, että hallituksen jäseniä on edelleen kahdeksan, ja hallituksen palkkiot pysyvät ennallaan. Hallituksen jäseniksi valittiin seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen loppuun nykyisistä jäsenistä uudelleen Markus Akermann, Roberto Gualdoni, Stig Gustavson, Heikki Malinen, Elisabeth Nilsson, Jorma Ollila ja Olli Vaartimo. Uutena jäsenenä hallitukseen valittiin Saila Miettinen-Lähde. Yhtiökokous valitsi Jorma Ollilan hallituksen puheenjohtajaksi ja Olli Vaartimon varapuheenjohtajaksi.

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta valmistelee vuosittain hallituksen jäseniä ja hallituspalkkioita koskevat esitykset yhtiökokoukselle. Toimikunta koostuu yhtiön osakasluetteloon 1.10. merkittyjen neljän suurimman osakkeenomistajan edustajista sekä hallituksen puheenjohtajasta, joka toimii asiantuntijajäsenenä.

1.10.2015 Outokummun neljä suurinta osakkeenomistajaa olivat Solidium Oy, Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma, Kansaneläkelaitos ja Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen. Nämä osakkeenomistajat ovat nimenneet osakkeenomistajien nimitystoimikuntaan seuraavat edustajat:

- Solidium Oy:n toimitusjohtaja Kari Järvinen,
- Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varman talousjohtaja Pekka Pajamo,
- Kansaneläkelaitoksen sijoituspäällikkö Tuula Korhonen ja
- Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen toimitusjohtaja Timo Ritakallio.

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta ehdottaa Outokummun hallituksen jäsenmääräksi yhteensä yhdeksän, ja että toimikaudeksi, joka päättyy seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä, hallituksen jäseniksi valitaan hallituksen nykyisistä jäsenistä Markus

Akermann, Roberto Gualdoni, Stig Gustavson, Heikki Malinen, Salla Mieltinen-Lähde, Elisabeth Nilsson, Jorma Ollila ja Olli Vaartimo sekä uutena jäsenenä Kati ter Horst. Ehdotuksen mukaan Jorma Ollila valittaisiin uudelleen hallituksen puheenjohtajaksi ja Olli Vaartimo varapuheenjohtajaksi. Nimitystoimikunta esittää, että hallituksen vuosipalkkiot säilyvät edellisen toimikauden tasolla.

Markkinoiden ja liiketoiminnan näkymät

Markkinanäkymät

Kokonaiskysynnän arvioidaan vuoden 2016 ennusteen mukaan olevan 38,2 milj. tonnia eli 1,1 % enemmän kuin vuonna 2014. Kasvun odotetaan olevan voimakkainta Aasian ja Tyynenmeren alueella (2,3 %), kun Amerikassa sen odotetaan laskevan 2,9 % ja EMEA-alueella 1,3 %.

Ruostumattoman teräksen kysynnän pitkän aikavälin näkymät ovat edelleen myönteiset. Keskeisten maailmanlaajuisten kehitystrendien – kaupungistumisen, modernisaation ja liikkuvuuden lisääntymiseen – sekä energian, elintarvikkeiden ja veden maailmanlaajuisen kysynnän kasvun odotetaan lisäävän ruostumattoman teräksen kysyntää tulevaisuudessa. Ruostumattoman teräksen kulutuksen kasvun odotetaan jakaantuvan vuosina 2016–2019 melko tasan eri loppuasiakassegmenttien kesken. SMR ennustaa kulutuksen kasvavan arkkitehtuurissa, rakentamisessa ja infrastruktuurissa 4,0 %, kulutustavara- ja lääketieteellisyydessä 3,6 %, autoteollisuudessa ja raskaassa liikenteessä 3,3 % sekä teollisuustuotannossa ja raskaassa teollisuudessa 1,3 %. Kemian-, petrokemian- ja energiäteollisuudessa kysynnän odotetaan laskevan vuosittain keskimäärin 0,3 %.

Näkymät vuoden 2016 ensimmäiselle neljännekselle

Talousskasvuennusteita on laskettu vuoden 2016 alussa ja materiaalsektoriin kohdistuu paineita. Outokumpu arvioi, että ruostumattoman teräksen markkinat eivät merkittävästi pirsty ensimmäisellä vuosineljänneksellä. Vaikka jakelijoiden varastot ovat normalisoitumassa, matala nikkelin hinta hillitsee yhä jakelijoiden ostoja. Myönteistä on, että loppuasiakkaiden kysyntä on pysynyt hyvänä öljy- ja kaasuteollisuutta lukuun ottamatta. Coil EMEAN ja Coil Americasin tilauskertymä ensimmäiselle neljännekselle tukee ensimmäisen neljänneksen toimitusnäkömää, ja toimitusajat tehtailta ovat kilpailukykyisiä.

Markkinoiden epävarmuudesta johtuen Outokumpu on näkymissään varovainen. Outokumpu arvioi ensimmäisen neljänneksen toimitusmäärien pysyvän vuoden 2015 viimeisen neljänneksen tasolla ja konsernin operatiivisen tuloksen jäävän edelleen tappiolliseksi. Raaka-aineisiin liittyvien varastovoittojen/-tappioiden ja metallijohdannaisista johtuvien voittojen/tappioiden odotetaan nykyisellä hintatasolla vaikuttavan kannattavuuteen negatiivisesti noin 30 milj. euroa.

Outokumpu viimeistelee suunnitelmia, joilla haetaan uusia säästöjä tehostamalla toimintaa ja optimoimalla käyttöpääomaa. Yhtiö kertoo toimenpiteiden laajuudesta, yksityiskohdista ja aikataulusta lähikuukausien aikana. Outokumpu odottaa, että jo käynnissä oleva kulukuri puree ensimmäisellä neljänneksellä pienentäen perushintojen laskupaineen ja kierrätysmetallin kustannusten nousun vaikutusta.

Näkymät koskevat Outokummun nykyisiä toimintoja. Tehostamisohjelmiin liittyvät kulut saattavat vaikuttaa Outokummun tulokseen.

Keskeiset tavoitteet

Outokumpu on toteuttanut merkittävän tuotannon uudelleenjärjestelyn ja saavuttanut vahvan aseman Euroopassa ja Amerikassa vuoden 2012 lopussa toteutetun Inoxum-yrityskaupan seurauksena. Vaikka yhtiö on edistynyt tavoitteissaan ja sen rahoitusasema on vakautettu, nykyisen epätyydyttävän tulostason perusteella on kuitenkin ilmeistä, etteivät toimet ole olleet riittäviä. Johto viimeistelee parhaillaan suunnitelman yksityiskohtia, joilla Outokummun kilpailukyky ja tulos nostetaan uudelle tasolle kahdessa vaiheessa.

Lyhyellä aikavälillä Outokumpu jatkaa toimia Coil Americasin kannattavuuden parantamiseksi ja vie päätökseen Euroopan uudelleenjärjestelyt. Lisäksi Outokummussa tehdään välittömästi nopeita ja kohdennettuja toimenpiteitä, joilla vähennetään merkittävästi myynnin, tukitoimintojen ja hallinnon kuluja, hankintakustannuksia sekä alennetaan varastotasoja. Kustannustehokkuuden parantaminen ja käyttöpääoman vähentäminen tähtäävät velan vähenemiseen edelleen. Outokumpu kertoo säästöjen ja käyttöpääoman vähentämiseen tähtävien toimien laajuudesta, yksityiskohdista ja aikataulusta lähikuukausien aikana.

Pitkällä aikavälillä Outokumpu palauttaa tuotantotehokkuuden keskiöön huomioimalla yhtiön mahdollisuudet niin tuotantotehokkuuden parantamisessa kuin tuotantokustannusten pienentämisessä. Outokumpu on tehnyt mittavat teolliset uudelleenjärjestelyt, joiden lopputuloksena on erinomainen, tasapainoinen tuotantorakenne. Outokumpu panostaa nyt järjestelmällisesti tämän kilpailuedun hyödyntämiseen ja keskittyy tuottavuuden parantamiseen nostaakseen sen parhaalle mahdolliselle tasolle.

Hallituksen esitys voitonjaosta

Yhtiön hallitus on vahvistanut osinkopolitiikan, jonka mukaan maksettavien osinkojen määrä on suhdannekierron aikana vähintään kolmasosa yhtiön tilikausien voitosta, ja tavoitteena on maksaa osakkeenomistajille vakaata vuotuista osinkoa. Hallitus ottaa vuotuista osingonjakoesitystä tehdessään huomioon tuloskehityksen ohella myös konsernin investointi- ja kehittämistarpeet.

31.12.2015 emoyhtiön tilinpäätöksen mukaan emon jakokelpoiset varat olivat yhteensä 2 149 milj. euroa, mikä sisältää kertyneet voittovarot 26 milj. euroa.

Hallitus esittää varsinaiselle yhtiökokoukselle 6.4.2016, että emoyhtiön jakokelpoisista varoista ei jaeta osinkoa ja tilikauden 2015 tulos siirretään kertyneisiin voittovaroihin.

Torniossa 10. helmikuuta 2016

Hallitus

Jorma Ollila
Olli Vaartimo
Markus Akermann
Roberto Gualdoni
Stig Gustavson
Heikki Malinen
Salla Mieltinen-Lähde
Elisabeth Nilsson

Outokumpu Oyj

Tilintarkastuskertomus

Outokumpu Oyj:n yhtiökokoukselle

Olemme tilintarkastaneet Outokumpu Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2015. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan taikka, rikkoneet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestystä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan

olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsitksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto konsernitilinpäätöksestä

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Muut lausunnot

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys voittovarojen käyttämisestä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsinki 10. helmikuuta 2016

KPMG Oy Ab

Virpi Halonen
KHT

Konsernitilinpäätös, IFRS

Konsernin tuloslaskelma

Milj. €	Liitetieto	2015	2014
Jatkuvat toiminnot			
Liikevaihto	3	6 384	6 844
Hankinnan ja valmistuksen kulut		-6 273	-6 714
Bruttokate		111	130
Liiketoiminnan muut tuotot	6	472	47
Myynnin ja markkinoinnin kulut		-107	-112
Hallinnon kulut		-212	-219
Tutkimus- ja kehitystoiminnan kulut		-23	-23
Liiketoiminnan muut kulut	6	-13	-65
Liiketulos		228	-243
Osuus osakkuusyritysten ja yhteisyritysten tuloksista	13	49	7
Rahoitustuotot ja -kulut	8		
Korkotuotot		4	3
Korkokulut		-130	-141
Markkinahintoihin liittyvät voitot ja tappiot		3	-15
Muut rahoitustuotot		2	2
Muut rahoituskulut		-29	-70
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä		-149	-223
Tulos ennen veroja		127	-459
Tuloverot	9	-41	8
Tilikauden tulos jatkuvista toiminnoista		86	-450
Tilikauden tulos lopetetuista toiminnoista	5	-	11
Tilikauden tulos		86	-439
Jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille		96	-434
Määräysvallattomille omistajille		-9	-5
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu laimentamaton ja laimennusvaikutuksilla oikaistu osakekohtainen tulos, € ¹⁾	10		
Osakekohtainen tulos, jatkuvat toiminnot		-	-1,27
Osakekohtainen tulos, lopetetut toiminnot		-	0,03
Osakekohtainen tulos		0,23	-1,24

¹⁾ Vuoden 2014 luvut on laskettu osakeantioikaistun painotetun keskimääräisen osakemäärän ja oikaistu 20.6.2014 rekisteröidyn osakkeiden yhdistämisen mukaisesti.

Konsernin laaja tuloslaskelma

Milj. €	Liitetieto	2015	2014
Tilikauden tulos		86	-439
Muut laajan tuloksen erät			
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi:			
Muuntoerot			
Muuntoerojen muutos		75	71
Luokittelun muutoksesta johtuva siirtäminen laajasta tuloksesta tulosvaikutteiseksi eräksi		-17	-
Myytävissä olevat sijoitukset	16		
Myytävissä olevien sijoitusten arvonmuutokset		-1	3
Luokittelun muutoksesta johtuva siirtäminen laajasta tuloksesta tulosvaikutteiseksi eräksi		-	3
Myytävissä oleviin sijoituksiin liittyvät verot	9	0	-1
Rahavirran suojaukset	20		
Rahavirran suojauksien arvonmuutokset		3	-11
Luokittelun muutoksesta johtuva siirtäminen laajasta tuloksesta tulosvaikutteiseksi eräksi		0	-2
Rahavirran suojauksiin liittyvät verot	9	-1	3
Osuus osakkuusyhtiöiden ja yhteisyritysten laajan tuloksen eristä	13	0	-0
Erät, joita ei myöhemmin siirretä tulosvaikutteisiksi:			
Etuuspohjaisten järjestelyiden uudelleenarvostus	25		
Muutokset tilikauden aikana		3	-14
Uudelleenarvostukseen liittyvät verot	9	-7	-12
Osuus osakkuusyhtiöiden ja yhteisyritysten laajan tuloksen eristä	13	-1	1
Muut laajan tuloksen erät, verojen jälkeen		56	41
Tilikauden laaja tulos		142	-398
Jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille		150	-394
Määräysvallattomille omistajille		-8	-4

Konsernitase

Milj. €	Liitetieto	2015	2014
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineettomat hyödykkeet	11	498	567
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	12	3 005	3 138
Osuudet osakkuusyhtiöissä ja yhteisyrityksissä	13	63	78
Myytavissä olevat sijoitukset	16	40	26
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat sijoitukset	17	1	2
Johdannaisinstrumentit	20	0	1
Laskennalliset verosaamiset	9	16	44
Etuuspohjaisiin järjestelyihin kuuluvat varat	25	35	36
Myyntisaamiset ja muut saamiset	22	40	12
		3 698	3 904
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	21	1 251	1 527
Myytavissä olevat sijoitukset	16	0	0
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat sijoitukset	17	16	4
Johdannaisinstrumentit	20	37	36
Myyntisaamiset ja muut saamiset	22	686	749
Rahavarat	23	186	191
		2 177	2 507
VARAT YHTEENSÄ		5 874	6 411

Milj. €	Liitetieto	2015	2014
VARAT YHTEENSÄ			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma		311	311
Ylikurssirahasto		714	714
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		2 103	2 103
Muut rahastot		11	10
Kertyneet voittovarot		-810	-1 006
		2 329	2 132
Määräysvallattomien omistajien osuus		-	0
Oma pääoma yhteensä	24	2 329	2 132
Pitkäaikaiset velat			
Korolliset velat	27	1 249	1 597
Johdannaisinstrumentit	20	9	18
Laskennalliset verovelat	9	16	31
Velvoitteet etuusperusteisista järjestelyistä sekä muista pitkäaikaisista työsuhde-etuuksista	25	369	372
Varaukset	26	113	198
Ostovelat ja muut velat	28	48	47
		1 805	2 262
Lyhytaikaiset velat			
Korolliset velat	27	547	569
Johdannaisinstrumentit	20	50	87
Varaukset	26	23	26
Verovelat	9	32	32
Ostovelat ja muut velat	28	1 089	1 303
		1 741	2 016
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ		5 874	6 411

Konsernin rahavirtalaskelma

Milj. €	Liitetieto	2015	2014
Liiketoiminnan rahavirta			
Tilikauden tulos		86	-439
Oikaisut			
Verot	9	41	-8
Poistot	11, 12	302	320
Arvonalentumiset	11, 12	2	32
Osuus osakkuusyhtiöiden ja yhteisyritysten tuloksista	13	-49	-7
Aineettomien hyödykkeiden ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot	6	-19	-10
Rahoitusvarojen myyntivoitot ja -tappiot	8	-0	-0
Tytäryhtiöiden myyntivoitot ja -tappiot	4	-409	-
Korkotuotot	8	-3	-5
Osinkotuotot	8	-0	-0
Korkokulut	8	120	131
Kurssierot	8	-8	15
Muut oikaisut		-74	4
		-96	471
Käyttöpääoman muutos			
Myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos		121	148
Vaihto-omaisuuden muutos		318	-259
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos		-216	111
Varausten ja etuus pohjaisten järjestelyjen ja muiden pitkäaikaisten työsuhde-etuuksien velvoitteiden muutos		-130	-50
		94	-50
Saadut osingot		0	3
Saadut korot		4	2
Maksetut korot		-111	-111
Maksetut verot		-11	-2
Liiketoiminnan nettorahavirta		-34	-126

Milj. €	Liitetieto	2015	2014
Investointien rahavirta			
Investoinnit osakkuusyhtiöihin	13	-7	-6
Investoinnit myytävissä oleviin sijoituksiin	16	-15	-8
Investoinnit aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin	12	-120	-118
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin	11	-10	-11
Tytäryhtiöiden myynnit vähennettyinä veroilla ja luovutetuilla rahavaroilla	4	375	-50
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myynnit	12	20	17
Aineettomien hyödykkeiden myynnit	11	4	13
Muiden pitkäaikaisten saamisten muutos		-8	2
Investointien nettorahavirta		239	-162
Rahavirta ennen rahoitusta		205	-289
Rahoituksen rahavirta			
Osakeanti	24	-	640
Määräysvallattoman omistajan pääoman sijoitus		41	-
Pitkäaikaisten lainojen nostot		316	1 022
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut		-612	-1 483
Lyhytaikaisten lainojen muutos		78	-277
Rahoitusleasing-velkojen takaisinmaksut		-37	-22
Muu rahoituksen rahavirta		0	3
Rahoituksen nettorahavirta		-213	-116
Rahavarojen muutos		-8	-404
Rahavarat tilikauden alussa		191	607
Valuuttakurssien muutosten vaikutus		2	0
Lopetettujen toimintojen vaikutus rahavarojen nettomuutokseen		-	-12
Rahavarojen muutos		-8	-404
Rahavarat tilikauden lopussa	23	186	191

Vuoden 2014 rahavirrat on esitetty jatkuvista toiminnoista.

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

Milj. €	Liitetieto	Osakepääoma	Ylikurssirahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muut rahastot	Arvomuutosrahasto	Kumulatiiviset muuntoerot	Etuuspohtijien järjestelyiden uudelleenarvosuus	Omat osakkeet	Muut kertyneet voittovarot	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	Määräysvallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2014		311	714	1 462	7	9	-119	-65	-24	-410	1 887	4	1 891
Tilikauden tulos	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-434	-434	-5	-439
Muut laajan tuloksen erät	-	-	-	-	-5	70	-27	-	1	40	1	1	41
Tilikauden laaja tulos	-	-	-	-	-5	70	-27	-	-433	-394	-4	-4	-398
Liiketoimet omistajien kanssa													
Sijoitetut ja jaetut varat													
Osakeanti	-	-	640	-	-	-	-	-	-	640	-	-	640
Osakeperusteiset maksut	18	-	-	-	-	-	-	1	1	2	-	-	2
Muutokset omistusosuuksissa													
Vähemmistöosuuden hankinta	24	-	-	-	-	-	-	-	-	-3	-3	-0	-3
Tytäryhtiön myynti	4	-	-	-	-1	-	-	4	-	-3	-	-0	-0
Muut	-	-	-	-2	-	-	-	-	-	2	-	-	-
Oma pääoma 31.12.2014		311	714	2 103	5	5	-49	-89	-23	-846	2 132	0	2 132
Tilikauden tulos	-	-	-	-	-	-	-	-	-	96	96	-9	86
Muut laajan tuloksen erät	-	-	-	-	1	57	-4	-	-1	55	1	1	56
Tilikauden laaja tulos	-	-	-	-	1	57	-4	-	95	150	-8	-8	142
Liiketoimet omistajien kanssa													
Sijoitetut ja jaetut varat													
Vaihtovelkakirjalaina	-	-	-	-	-	-	-	-	-	45	45	-	45
Määräysvallattoman omistajan sijoitus	24	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	41	41
Osakeperusteiset maksut	18	-	-	-	-	-	-	2	-0	1	-	-	1
Muutokset omistusosuuksissa													
Määräysvallattomien omistajien osuuksien myynti	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-32	-32
Oma pääoma 31.12.2015		311	714	2 103	5	6	8	-92	-21	-704	2 329	-	2 329

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

1. Perustiedot

Outokumpu Oyj on suomalainen, Suomen lakien mukaan perustettu julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Espoo. Emoyhtiö Outokumpu Oyj on noteerattu Nasdaq Helsingissä vuodesta 1988 lähtien. Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa konsernin internet-sivuilta www.outokumpu.com, osoitteesta Outokumpu Oyj/Konserniviestintä, PL 140, 02201 Espoo, tai sähköpostitse osoitteesta corporate.comms@outokumpu.com.

Outokumpu on ruostumattoman teräksen markkinajohtaja maailmassa. Outokumpu valmistaa edistyksellisiä materiaaleja, jotka ovat tehokkaita, kestäviä ja kierrätettäviä, ja auttaa siten rakentamaan maailmaa, joka kestää ikuisesti. Ruostumaton teräs on ihanteellinen materiaali kestäviin ratkaisuihin vaativissa käyttökohteissa aina ruokailu- ja sairaalavälineistä siltoihin ja energialaitoksiin: se on 100-prosenttisen kierrätettävä, korroosionkestävä, hygieeninen ja vahva materiaali, jota ei tarvitse huoltaa. Outokummun palveluksessa on noin 11 000 ammattilaista yli 40 maassa.

Outokumpu Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 10.2.2016 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

2. Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Tilinpäätöksen laatimisperusta

Outokummun konsernitilinpäätös on laadittu Euroopan unionissa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti. Sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2015 voimassa olleita standardeja ja tulkintoja. Konsernitilinpäätös täyttää myös suomalaisten, IFRS-säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisölaainsäädännön säännösten ja määräysten vaatimukset.

Tilinpäätöstiedot esitetään miljoonina euroina, ja ne perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin, ellei laadintaperiaatteissa ole muuta kerrottu. Kaikki esitetyt luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluovusta. Tunnusluvut on laskettu käyttäen tarkkoja arvoja.

Outokummun konsernitilinpäätös 2015 on laadittu toiminnan jatkuvuuden periaatetta noudattaen.

Outokumpu on noudattanut vuoden 2015 alusta alkaen seuraavia voimaan tulleita muutettuja ja uusia standardeja ja tulkintoja.

- **IFRIC 21 Julkiset maksut (sovellettava EU:ssa viimeistään sen ensimmäisen tilikauden alusta, joka alkaa 17.6.2014 tai sen jälkeen):** Tulkinta tarkoittaa julkisten maksujen kirjanpitokäsittelyä. Julkisesta maksusta johtuva velka on kirjattava silloin, kun lainsäädännössä määritelty, maksuvelvollisuuden aikaansaava tapahtuma tapahtuu. IFRIC 21:n soveltamisalan ulkopuolelle jäävät tuloverot, sakot tai muut rangaistusmaksut sekä sellaiset maksut, jotka kuuluvat muiden IFRS-standardien soveltamisalaan. Tulkinnalla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Outokummun konsernitilinpäätökseen.
- **IFRS-standardien vuosittaiset parannukset (Annual Improvements to IFRSs), muutokokoelmat 2011–2013 sekä 2010–2012 (sovellettava 1.7.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla):** Annual Improvements -menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Hankkeeseen kuuluvat muutokset koskevat neljää (2011–2013) ja seitsemää (2010–2012) standardia. Muutosten vaikutukset vaihtelevat standardeittain, mutta ne eivät ole merkittäviä.

Muilla uusilla tai muutetuilla standardeilla ja tulkinnoilla ei ollut vaikutusta Outokummun konsernitilinpäätökseen.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisten pitoaikojen muutos

Outokumpu tarkasteli vuoden 2015 aikana aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisia pitoaikoja. Tarkastelun tuloksena havaittiin, että koneiden ja kaluston taloudellisten pitoaikojen muutos on perusteltua. Outokummun huolto- ja toimintakäytäntöjen seurauksena joitakin käytössä olevia koneita ja kalustoa on käytetty ja tullaan käyttämään arvioitua pidempään. Siten näiden omaisuuserien taloudellisia pitoaikoja pidennettiin. Raskaiden koneiden ja kaluston osalta taloudellinen pitoaika muutettiin 15–30 vuoteen (aiemmin 15–20 vuotta). Uusia kirjanpidollisia arvioita on käytetty 1.10.2015 lähtien ilman takautuvaa vaikutusta. Muutoksen arvioidaan pienentävän konsernin vuosittaista poistokulua noin 75 milj. eurolla.

Uusien ja muutettujen standardien sekä tulkintojen soveltaminen

Outokumpu ei ole vielä soveltanut seuraavia, jo julkistettuja uusia tai uudistettuja standardeja ja tulkintoja. Konserni ottaa ne käyttöön kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien. (* = Muutosta ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa 31.12.2015).

- **IFRS-standardien vuosittaiset parannukset (Annual Improvements to IFRSs), muutuskokoelma 2012–2014* (sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla):** Annual Improvements -menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Hankkeeseen kuuluvat muutokset koskevat neljää standardia. Muutosten vaikutukset vaihtelevat standardeittain, mutta ne eivät ole merkittäviä.
- **Muutos IAS 1:een Tilinpäätöksen esittäminen:** Disclosure Initiative* (sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutoksilla on tarkoitus rohkaista yhteisöjä käyttämään harkintaa tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja määrittäessä. Muutoksilla selvennetään esimerkiksi olennaisuuden käsitteen soveltamista ja harkinnan käyttöä tilinpäätöksen liitetietojen järjestyksen ja paikan määrittämisessä. Standardimuutoksilla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Outokummun konsernitilinpäätökseen.
- **Muutokset IFRS 10:een Konsernitilinpäätös ja IAS 28:aan Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin – Sale or Contribution of Assets between an Investor and its Associate or Joint Venture* (sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla):** Muutokset koskevat IFRS 10:n sekä IAS 28:n vaatimusten välistä ristiriitaa, joka liittyy sijoittajan ja sen osakkuus- tai yhteisyrityksen välisiin omaisuuserien myynteihin tai luovutuksiin. Voitto tai tappio kirjataan täysimääräisesti, kun transaktioon sisältyy liiketoimen hankinta, riippumatta siitä, onko se tytäryrityksessä vai ei. Voitto tai tappio kirjataan osittain, kun transaktioon sisältyy omaisuuseriä, jotka eivät muodosta liiketoimintaa, vaikka nämä varat olisivat tytäryrityksessä. Standardimuutoksilla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Outokummun konsernitilinpäätökseen.
- **Muutokset IFRS 11:een Yhteisjärjestelyt – Accounting for Acquisitions of Interests in Joint Operations* (sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla):** Muutoksilla on annettu uutta ohjeistusta IFRS 11:een siitä, miten kirjanpidossa käsitellään yhteisessä toiminnossa olevan osuuden hankintaa, kun yhteinen toiminto muodostaa liiketoiminnan. Tällöin on sovellettava liiketoimintojen yhdistämisen kirjanpitokäsittelyä. Standardimuutoksilla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Outokummun konsernitilinpäätökseen.
- **IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista* (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla):** IFRS 15 luo kattavan viitekehyksen sen määrittämiseksi, voidaanko myyntituottoja tulouttaa, kuinka paljon ja milloin. IFRS 15 korvaa voimassaolevan tuloutusta koskevan ohjeistuksen, mm. IAS 18:n Tuotot, IAS 11:n Pitkäaikaishankkeet sekä IFRIC 13:n Kanta-asiakasohjelmat. IFRS 15:n mukaan yhteisön on kirjattava myyntituotot sellaiseen rahamäärään, joka kuvastaa vastiketta, johon yhteisö odottaa olevansa oikeutettu luovuttamia tavaraita tai palveluja vastaan. Outokumpu arvioi IFRS 15:n vaikutuksia sen konsernitilinpäätökseen.
- **IFRS 9 Rahoitusinstrumentit* (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla):** Standardi korvaa nykyisen IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen -standardin. IFRS 9:ään sisältyy uudistettu ohjeistus rahoitusinstrumenttien

kirjaamisesta ja arvostamisesta. Tämä kattaa myös uuden, odotettuja luottotappioita koskevan kirjanpitokäsittelyn mallin, jota sovelletaan rahoitusvaroista kirjattavien arvonalentumisten määrittämiseen. Standardin yleistä suojauslaskentaa koskevat säännökset on myös uudistettu. IAS 39:n säännökset rahoitusinstrumenttien taseeseen kirjaamisesta ja taseesta pois kirjaamisesta on säilytetty. Outokumpu selvittää vielä standardin vaikutuksia.

Muilla uusilla tai muutetuilla standardeilla ja tulkinnoilla ei odoteta olevan vaikutusta Outokummun konsernitilinpäätökseen.

Johdon harkintaan perustuvat ratkaisut ja arvioiden käyttö

Tilinpäätöksen laadinta IFRS:n mukaan edellyttää johdon tekevän harkintaan perustuvia ratkaisuja sekä sellaisten arvioiden ja oletusten käyttämistä, jotka vaikuttavat taseen laadintahetken varojen ja velkojen määriin, ehdollisten varojen ja velkojen raportointiin sekä tuottojen ja kulujen määriin raportointikaudella. Tehtyjä johdon arvioita ja harkintaan perustuvia ratkaisuja arvioidaan jatkuvasti, ja ne perustuvat aikaisempaan kokemukseen ja muihin tekijöihin, kuten tulevaisuuden tapahtumia koskeviin odotuksiin, joiden uskotaan olevan kohtuullisia olosuhteet huomioon ottaen. Arviot perustuvat johdon parhaaseen näkemykseen raportointikauden päättymisajankohtana vallitsevista olosuhteista, mutta on mahdollista, että toteumat poikkeavat tilinpäätöksessä käytetyistä arvioista ja oletuksista. Yhtiön johto uskoo, että seuraavat tilinpäätöksen laatimisperiaatteet edustavat niitä asioita, jotka vaativat harkintaa, joissa eri näkemykset voivat aiheuttaa suurimpia muutoksia raportoituihin tuloksiin.

Liiketoimintojen yhdistämiset

Merkittävässä liiketoimintojen yhdistämisissä konserni käyttää ulkopuolista neuvonantajaa määrittäessä hankittujen varojen ja vastattavaksi otettujen velkojen käypiä arvoja. Määrittämisprosessia varten mm. analysoidaan markkinaolosuhteita sekä taloudellisen ja sääntely-ympäristön tulevaa kehitystä, käydään läpi hankittuja yrityksiä sekä niiden operatiivisia ja taloudellisia ennusteita sekä arvioidaan yritysten tulevia kassavirtoja ja diskonttokorkoja rahavirtalaskelmia varten. Aineellisen käyttöomaisuuden osalta lisäksi kartoitetaan merkittävimmät käyttöomaisuuserät toimipaikoissa ja analysoidaan mm. markkinaehtoiset jälleenhankintahinnat, taloudelliset vaikutusajat sekä muu olennainen eriin liittyvä informaatio. Vuosina 2015 tai 2014 ei ollut liiketoimintojen yhdistämisistä.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoa tai sitä alempana nettorealisointiarvoon. Nettorealisointiarvo on arvioitu, tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava myyntihinta vähennettynä tuotteen valmiiksi saattamisesta johtuvilla kustannuksilla ja arvioiduilla myynnin toteuttamiseksi välttämättömillä kustannuksilla. Outokummun merkittävin hyödykehintariski aiheutuu nikkelin ja muiden seosainesten hintojen vaihteluista. Suurin osa ruostumattoman teräksen myyntisopimuksista sisältää seosaineläusekkeen, jolla pyritään pienentämään raaka-aineen oston ja tuotteen toimitushetken eriaikaisuudesta aiheutuvaa riskiä. Riski on kuitenkin huomattava, koska tuotannon läpimenoaika on pidempi kuin mitä seosaineläusekän mekanismi

olettaa. Tästä johtuen vain lähitulevaisuudessa myytävien tuotteiden myyntihinta on tiedossa. Sen takia nettorealisointiarvolaskelmissa merkittävä osa kunkin tuotteen tulevasta myyntihinnasta arvioidaan johdon parhaan näkemyksen perusteella. Nikkelin ja muiden seosaineiden hinnan vaihteluiden johdosta toteutuvat myyntihinnat voivat poiketa merkittävästi siitä, mitä nettorealisointiarvon määrittämisessä on tilinpäätöspäivänä käytetty. Ks. liitetieto 21.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja aineettomat hyödykkeet sekä omaisuuserien arvonalentumiset

Johdon arviot liittyvät omaisuuserien arvoon ja taloudelliseen vaikutusaikaan sekä muihin taustalla oleviin oletuksiin. Erilaisilla olettamuksilla ja taloudellisilla vaikutusajoilla voisi olla merkittävä vaikutus raportoituihin määriin. Liikearvon osalta johdon arviot liittyvät rahavirtaa tuottavan yksikön, johon liikearvo on allokoitu, käyttöarvon arviointiin. Käyttöarvolaskelma edellyttää, että johto arvioi tulevaisuuden rahavirrat, joiden oletetaan syntyvän rahavirtaa tuottavista yksiköistä ja sopivan diskonttokoron nykyarvon laskemiseksi. Tulevaisuuden rahavirtasuunnitelmat sisältävät muiden arvioiden lisäksi suunnitelmat tulevaisuuden hinnoista ja toimitusmääristä, tuotantokuluista ja ylläpitoinvestoinneista.

Omaisuuserien tasearvoja arvioidaan säännöllisesti mahdollisten arvonalentumisviitteiden selvittämiseksi alempana näissä laadintaperiaatteissa kuvatulla tavalla. Arvioidessaan omaisuuseristä tulevaisuudessa saatavia rahavirtoja ja laskelmissa käytettäviä diskonttokorkoja johdon on tehtävä tulevaisuuden odotuksiin liittyviä olettamuksia (esimerkiksi tulevasta tuotteiden hinnoittelusta, tuotantomääristä, tuotantokustannuksista, markkinoiden kysynnästä ja tarjonnasta, odotettavista kunnossapitoinvestoinneista sekä keskimääräisestä pääoman kustannuksesta). Suunniteltujen rahavirtojen nettonykyarvon laskennassa käytettävä diskonttokorko ennen veroja vastaa keskimääräistä pääoman kustannusta. Lisätietoja arvonalentumistestauksessa käytettävistä tärkeimmistä oletuksista sekä herkkyyksianalyyseistä on liitteessä 11.

Tuloverot

Konserni toimii ja sille kertyy tuloa globaalisti, mikä johtaa altistumiseen verolainsäädännön muutoksille eri maissa. Konserni käyttää merkittävää harkintaa määrittäessään verovelkoja maailmanlaajuisesti. Vaikka johto uskoo huomioineensa lainsäädännön muutoksiin liittyvän epävarmuuden riittävän tarkasti, muutoksilla voisi olla vaikutusta konsernin raportointikauden verotettavaan tulokseen perustuvaan verovelkaan sekä laskennalliseen verovelkaan.

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko tulevaisuudessa odotettavan verohyödyn realisoituminen riittävän todennäköistä laskennallisen verosaamisen kirjaamiseksi. Arviointi edellyttää harkintaa mm. tulevaisuuden verotettavaan tuloon, käytettävissä olevien verosuunnitelustrategioiden sekä muiden positiivisten ja negatiivisten tekijöiden osalta. Taseen laskennallisen verosaamisen määrä voisi olla alhaisempi, mikäli verotettavaa tuloa ei kertyisi arvioitua määrää, verostrategioilla ei saavutettaisi arvioitua verohyötyä tai mikäli voimaan astuva lainsäädäntö rajoittaisi mahdollisuutta hyödyntää arvioitua verohyötyä. Ks. liitetieto 9.

Johdannaisten ja muiden rahoitusinstrumenttien käyvät arvot

Mikäli rahoitusinstrumentin käypää arvoa ei voida määrittää markkinoilla määräytyvän hinnan perusteella, se määritetään erityyppisillä arvonnääritysmenetelmillä. Konserni käyttää harkintaa valitessaan erityyppisiä menetelmiä ja määrityksessä käytettäviä olettamuksia, jotka perustuvat pääsääntöisesti tilinpäätöshetken markkinaolosuhteisiin. Arvonnääritysmenetelmiä ja niiden tekijöitä koskevat oletukset voivat vaikuttaa raportoituihin käypiin arvoihin.

Konserni on soveltanut diskontattuja kassavirta-analyyssejä erityyppisten johdannaissopimusten arvostamiseen. Optiot on arvostettu käyttäen Black-Scholes-Merton-optionhinnoittelumallia. Ks. liitetieto 15.

Työsuhte-etuudet

Eläkevastuiden nykyarvo riippuu vakuutusmatemaattisista oletuksista, joita vakuutusmatemaatikot käyttävät laskiessaan kyseisiä vastuita. Oletukset liittyvät muun muassa diskonttokorkoon, sekä tulevien palkkojen ja inflaatioasteen vuosikorotuksiin. Käytetyt oletukset ovat liitteessä 25.

Varaukset

Merkittävimmät varaukset taseessa liittyvät konsernin uudelleenjärjestelyihin ja käsittävät pääasiassa työsuhteen päättämiseen liittyviä etuuksia. Johdon harkinta liittyy lähinnä työsuhteen päättämiseen liittyvien etuuksien määriin.

Konserni on myös tehnyt tiedossa olevista ympäristövastuista varauksia, jotka perustuvat johdon parhaaseen arvioon tulevasta ympäristön kunnostustoimenpiteiden kustannuksista. Näiden kustannusten toteutuva summa ja ajankohta voivat poiketa merkittävästi arvioidusta. Ks. liitetieto 26.

Yhdistelyperiaatteet

Tytäryhtiöt

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiön, Outokumpu Oyj:n, sekä kaikki ne tytäryhtiöt, joissa emoyhtiöllä on suoraan tai välillisesti yli 50 %:n osuus osakkeiden äänimäärästä, tai joissa emoyhtiöllä on muutoin määräysvalta raportointikauden päättämispäivänä. Konsernilla on määräysvalta, kun se olemalla osallisena yhtiössä altistuu yhtiön muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja se pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä yhtiötä koskevaa valtaansa. Hankitut tytäryhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan, ja luovutetut tytäryhtiöt siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa.

Hankitut tai perustetut tytäryhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen hankintamenetelmää käyttäen. Luovutettu vastike ja hankitun yrityksen yksilöitävissä olevat varat ja vastattavaksi otetut velat arvostetaan hankinta-ajankohdan käypiin arvoihin. Luovutettu vastike sisältää mahdolliset luovutetut varat, hankkijaosapuolelle hankinnan kohteen aiempia omistajia kohtaan syntyneet velat sekä liikkeeseen lasketut oman pääoman ehtoiset osuudet. Liiketoimintojen yhdistämiseen

liittyvä mahdollinen ehdollinen vastike (lisäkauppahinta) arvostetaan käypään arvoon hankinta-ajankohtana. Se luokitellaan joko velaksi tai omaksi pääomaksi. Velaksi luokiteltu ehdollinen vastike arvostetaan käypään arvoon jokaisen raportointikauden päättymispäivänä ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti. Omaksi pääomaksi luokiteltua ehdollista vastiketta ei arvosteta uudelleen. Luovutettu vastike ei sisällä hankinnasta erillisenä käsiteltäviä liiketoimia, vaan nämä käsitellään hankinnan yhteydessä tulosvaikutteisesti. Hankintaan liittyvät menot kirjataan kuluiksi kausilla, joiden aikana menot toteutuvat ja palvelut otetaan vastaan, lukuun ottamatta vieraan tai oman pääoman ehtoisten arvopapereiden liikkeeseen laskusta aiheutuvia menoja.

Hankinnasta syntynyt liikearvo kirjataan hankinta-ajankohtana määrään, jolla luovutettu vastike, mahdollinen määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa ja mahdollinen aiemmin omistettu osuus yhteenlasketuina, ylittävät konsernin osuuden hankitun nettovarallisuuden käyvästä arvosta. Määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa kirjataan hankintakohtaisesti joko käypään arvoon tai määrään, joka vastaa määräysvallattomien omistajien osuuden suhteellista osuutta hankinnan kohteen yksilöitävissä olevasta nettovarallisuudesta. Emoyhtiöllä tytäryhtiössä olevan omistusosuuden muutokset, jotka eivät johda määräysvallan menettämiseen, käsitellään omaa pääomaa koskevinä liiketoimina.

Niihin liiketoimintojen yhdistämissiin, jotka ovat toteutuneet ennen 1.1.2010, on sovellettu tuolloin voimassa olleita sääntöjä.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja realisoitumattomat katteet sekä sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Tilikauden tuloksen sekä muihin laajan tuloksen eriin kuuluvat erät kohdistetaan emoyhtiön omistajille sekä määräysvallattomille omistajille ja esitetään tuloslaskelman ja muiden laajan tuloksen erien yhteydessä. Määräysvallattomien omistajien osuus esitetään omassa pääomassa erillään emoyrityksen omistajille kuuluvasta omasta pääomasta. Laaja tulos kohdistetaan emoyhtiön omistajille ja määräysvallattomille omistajille, vaikka tämä johtaisi siihen, että määräysvallattomien omistajien osuudesta tulisi negatiivinen, ellei määräysvallattomilla omistajilla ole sitovaa velvollisuutta olla kattamatta tappioita sijoituksensa ylittävältä osalta.

Osakkuusyhtiöt ja yhteisyritykset

Osakkuusyhtiöinä konsernitilinpäätöksen yhdistellään ne yritykset, joissa Outokummun osuus äänimäärästä on yleensä 20–50 % tai joissa Outokummulla on muuten huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa. Konsernin osuudet osakkuusyhtiöissä käsitellään pääomaosuusmenetelmää käyttäen huomattavan vaikutusvallan saamisesta lähtien sen päättymiseen saakka.

Konsernin omistusosuuden mukainen osuus osakkuusyhtiöiden tilikauden tuloksista esitetään konsernin tuloslaskelmassa omana eränään liiketuloksen alapuolella. Outokummun osuus osakkuusyhtiöiden muihin laajan tuloksen eriin kirjatusta muutoksista kirjataan konsernin muihin laajan tuloksen eriin. Jos Outokummun osuus osakkuusyhtiön tappioista ylittää kyseisen sijoituksen hankintamenon, sijoitus merkitään taseeseen nolla-arvoon eikä kirjanpitoarvon ylittäviä tappioita huomioida, ellei konsernilla ole muita velvoitteita osakkuusyhtiöön liittyen. Osuus osakkuusyhtiössä sisältää osakkuusyhtiön tehdyn sijoituksen pääomaosuusmenetelmän mukaisen kirjanpitoarvon sekä mahdolliset muut

pitkäaikaiset sijoitukset, jotka tosiasiallisesti ovat osa nettosijoitusta osakkuusyhtiöön.

Yhteisyritykset, joissa Outokummulla on sopimukseen perustuva yhteinen määräysvalta kolmannen osapuolen kanssa, käsitellään myös yllä mainitun pääomaosuusmenetelmän mukaisesti.

Myytävinä oleviksi luokitellut pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot

Pitkäaikaiset omaisuuserät (tai luovutettavien erien ryhmä) ja lopetettuihin toimintoihin liittyvät omaisuuserät ja velat luokitellaan myytävänä oleviksi, mikäli niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiassa omaisuuserän myynnistä jatkuvan käytön sijaan. Myytävänä olevaksi luokittelu edellyttää, että seuraavat edellytykset täyttyvät: myynti on erittäin todennäköinen, omaisuuserä (tai luovutettavien erien ryhmä) on välittömästi myytävissä nykyisessä kunnossaan yleisin ja tavanomaisin ehdoin, johto on sitoutunut myyntiin ja myynnin odotetaan tapahtuvan vuoden kuluessa luokittelusta.

Ennen luokittelua myytävänä oleviksi kyseiset omaisuuserät tai luovutettavien erien ryhmän varat ja velat arvostetaan niitä koskevien IFRS-standardien mukaisesti. Luokitteluhetkestä lähtien myytävänä olevat omaisuuserät (tai luovutettavien erien ryhmä) arvostetaan pääsääntöisesti kirjanpitoarvoon tai myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettyyn käypään arvoon sen mukaan kumpi niistä on alempi, ja poistojen kirjaaminen lopetetaan.

Luovutettavien erien ryhmään kuuluvat omaisuuserät, jotka eivät kuulu IFRS 5 -standardin arvostussääntöjen soveltamisalaan, sekä velat arvostetaan niitä koskevien IFRS-standardien mukaan myös luokitteluhetken jälkeen.

Lopetettu toiminto on konsernin osa, josta on luovuttu tai joka on luokiteltu myytävänä olevaksi ja joka on merkittävä erillinen liiketoimintayksikkö tai maantieteellistä aluetta edustava yksikkö, osa yhtä koordinoitua suunnitelmaa, joka koskee luopumista erillisestä keskeisestä liiketoiminta-alueesta tai maantieteellisestä toiminta-alueesta tai tytäryritys, joka on hankittu yksinomaan tarkoituksena myydä se edelleen.

Lopetettujen toimintojen tulos esitetään omana eränään konsernin tuloslaskelmassa ja vertailuvuoden tuloslaskelmatiedot oikaistaan vastaavasti. Myytävänä olevat omaisuuserät, luovutettavien erien ryhmät sekä luovutettavien erien ryhmään sisältyvät velat esitetään taseessa erillään muista eristä. Vertailutietoja ei oikaista tase-erien osalta.

Segmenttiraportointi

Toimintasegmentti on konsernin osa, joka harjoittaa liiketoimintaa, josta se voi saada tuottoja ja josta voi aiheutua kuluja, ja josta on saatavilla erillistä taloudellista tietoa. Outokummulla on viisi raportoitavaa toimintasegmenttiä, jotka ovat konsernin strategisia liiketoiminta-alueita.

Toimintasegmentit vastaavat myynnistä, kannattavuudesta ja tuotannosta. Ne sijaitsevat maantieteellisesti eri alueilla, niitä johdetaan erillisinä yksiköinä ja ne raportoidaan erillisinä konsernin sisäisessä

raportoinnissa toimitusjohtajalle, joka on Outokummun ylin operatiivinen päätöksentekijä. Konsernin esittämä segmentti-informaatio perustuu johdon sisäiseen raportointiin, jonka laatimisperiaatteet ovat IFRS-standardien mukaiset. Segmenttien välinen hinnoittelu tapahtuu käypään markkinahintaan.

Toimintasegmenttien liiketulos raportoidaan säännöllisesti toimitusjohtajalle, jotta hän voi arvioida segmenttien tulokellisuutta ja tehdä päätöksiä resurssien kohdistamisesta kyseisille segmenteille. Sisäisessä raportoinnissa liiketulos on määritelty kuten näissä laadintaperiaatteissa.

Muu toiminta koostuu pääasiassa niistä liiketoiminnan kehittämisen ja konsernijohdon kuluista, joita ei kohdisteta liiketoiminnoille.

Valuuttamääräiset tapahtumat

Kunkin tytäryhtiön tilinpäätökseen sisältyvät erät arvostetaan siihen valuuttaan, joka parhaiten kuvastaa kyseisen tytäryhtiön taloudellisia toimintaolosuhteita ("toimintavaluutta"). Konsernitilinpäätös esitetään euroina, joka on emoyhtiön toiminta- ja esittämivaluutta. Konserniyhtiöiden valuuttamääräiset liiketapahtumat muunnetaan paikallisten toimintavaluuttojen määräisiksi käyttäen tapahtumapäivän valuuttakursseja. Valuuttamääräiset saamiset ja velat muunnetaan toimintavaluuttojen määräisiksi käyttäen raportointikauden päättymispäivän kurssseja. Korollisten rahoitusvelkojen ja -saamisten sekä niihin liittyvien johdannaisten kurssierot on esitetty tuloslaskelmassa rahoitustuotoissa ja -kuluissa. Muiden rahoitusinstrumenttien kurssierot on esitetty liiketuloksen yläpuolella myynnin ja ostojen kurssieroissa tai liiketoiminnan muissa tuotoissa ja kuluissa. Ulkomaisiin yksiköihin tehtyjen nettosijoitusten suojauksiksi määritettyjen instrumenttien arvonmuutosten (kurssierojen) tehokas osuus kirjataan muihin laajan tuloksen eriin.

Niiden konserniyhtiöiden, joiden toiminta- tai esittämivaluutta ei ole euro, tuloslaskelman ja laajan tuloslaskelman tuotto- ja kuluerät sekä rahavirtalaskelman erät muunnetaan euroiksi tilikauden keskikursseilla ja tase-erät raportointikauden päättymispäivän kurssseilla. Näiden eri valuuttakurssien käytöstä syntyvät muuntoerot kirjataan konsernin muihin laajan tuloksen eriin. Ulkomaisten yksiköiden hankinnan yhteydessä syntyvä liikearvo ja kyseisten ulkomaisten yksiköiden varojen ja velkojen kirjanpitoarvoihin hankinnan yhteydessä tehtävät käypien arvojen oikaisu käsitellään kyseisten ulkomaisten yksiköiden varoina ja velkoina. Ne muunnetaan euroiksi raportointikauden päättymispäivän kurssseja käyttäen. Kun ulkomainen yksikkö myydään tai siitä luovutaan muuten, kokonaan tai osittain, omaan pääomaan kertyneet muuntoerot siirretään tulosvaikutteiseksi eräksi osana myynnistä syntyvää kokonaisvoittoa tai -tappiota.

Tuloutusperiaatteet

Tavaroiden myynti tuloutetaan, kun niiden omistukseen liittyvät merkittävät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle eikä konsernilla ole enää sellaista liikkeenjohdollista roolia, joka yleensä liittyy omistamiseen, eikä tosiasiallista määräysvaltaa myyjiin tavaroihin. Yleensä tämä tarkoittaa hetkeä, jolloin tuote on toimitettu sovittuun toimituslausekkeen mukaisesti asiakkaalle.

Outokumpu toimittaa ruostumattomia terästuotteita asiakkailleen erilaisilla toimitusehdoilla. Käytetyt toimitusehdot perustuvat Incoterms 2013 -toimituslausekekokoelmaan, joka on Kansainvälisen kauppakamarin julkaisema, virallinen toimituslausekekokoelma kauppaehtojen tulkitsemiseen.

Yleisimmin käytetyt toimitusehdot ovat "C"-lausekkeet, joiden mukaan konserni järjestää ja maksaa tavarankuljetuksen ja tietyt muut kulut. Konsernin vastuu tavaroista päättyy ja myyntituotot tuloutetaan, kun tavarat on luovutettu rahdinkuljettajalle toimitettaviksi sovittuun määräpaikkaan.

Toimituksissa käytetään harvemmin "D"-lausekkeitä, joiden mukaan konsernin on toimitettava tuotteet sovittuun määräpaikkaan. Näissä tapauksissa myyntituotot tuloutetaan, kun tavara on toimitettu asiakkaalle. Harvemmin käytetään myös "F"-lausekkeitä, jolloin asiakas vastaa kuljetuksesta ja järjestää kuljetuksen, ja myyntituotot tuloutetaan, kun tavarat on toimitettu asiakkaan nimeämälle rahdinkuljettajalle.

Tuloverot

Verotettavaan tuloon perustuvat ja laskennalliset verot kirjataan IAS 12 Tuloverot -standardin mukaisesti kunkin konserniyrityksen tuloverotuksen mukaiseen määrään. Konsernin verokulu muodostuu konserniyritysten kauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta, mukaan lukien oikaisu aiempien kausien veroihin, sekä laskennallisesta verosta. Konserniyritykset muodostavat useissa maissa (Saksa, Iso-Britannia, Italia, Alankomaat, Ruotsi ja USA) yhdessä verotettavia ns. verokonserneja. Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista esitetään tuloslaskelmassa laskettuna nettotuloksesta, ja se sisältää siten vero vaikutuksen.

Laskennalliset verot lasketaan taselähtöisen velkamenetelmän mukaisesti omaisuus- ja velkaerien tilinpäätöspäivän kirjanpitoarvojen ja verotuksellisten arvojen välisistä väliaikaisista eroista sekä käyttämättömistä verotuksellisista tappioista. Laskennallinen verosaaminen kirjataan kaikista vähennyskelpoisista väliaikaisista eroista siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää. Vastaavasti laskennallisen verosaamisen kirjanpitoarvoon tehdään vähennys, mikäli siihen liittyvää verohyötyä ei pidetä enää todennäköisenä. Laskennallisen verosaamisen kirjaamisedellytykset arvioidaan jokaisen raportointikauden päättymispäivänä. Laskennallinen verovelka kirjataan taseeseen yleensä täysimääräisinä. Laskennallista verovelkaa ei kuitenkaan kirjata, jos se johtuu omaisuuserän tai velan alkuperäisestä kirjaamisesta, kun kyseessä ei ole liiketoimintojen yhdistäminen eikä liiketapahtuma toteutumaisaanaan vaikuta kirjanpidon tulokseen eikä verotettavaan tuloon.

Laskennalliset verot lasketaan perustuen verokantoihin, jotka on säädetty tai käytännössä hyväksytty raportointikauden päättymispäivään mennessä ja joita odotetaan sovellettavan, kun kyseinen saaminen realisoituu tai velka suoritetaan. Tulosvaikutteisesti kirjattaviin liiketoimiin ja muihin tapahtumiin liittyvät verovaikutukset kirjataan tulosvaikutteisesti. Mikäli verot liittyvät muun laajan tuloksen eriin tai suoraan omaan pääomaan kirjattuihin liiketoimiin tai muihin tapahtumiin, tuloverot kirjataan kyseisiin eriin.

Tutkimus- ja kehitysmenot

Tutkimusmenot kirjataan kuluksi sille tilikaudelle, jolloin ne syntyvät. Kehittämismenot aktivoidaan silloin, kun on todennäköistä, että kehitysprojekti tuottaa konsernille tulevaa taloudellista hyötyä ja tietyt kaupalliseen ja tekniseen toteutettavuuteen liittyvät kriteerit täyttyvät. Nämä hankkeet liittyvät uusien tai olennaisesti parannettujen tuotteiden tai tuotantoprosessien kehitykseen. Aktivoidut kehittämismenot sisältävät pääasiassa aine- ja tarvikemenoja, välittömiä työvoimakustannuksia sekä niihin liittyviä yleiskustannuksia. Aiemmin kuluksi kirjattuja kehittämissenoja ei aktivoida enää myöhemmin.

Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen aktivoidut kehittämissenot arvostetaan hankintamenoon kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla vähennettyinä. Aktivoidut kehittämissenot kirjataan tasapoistoina kuluksi vaikutusaikanaan, joka on yleensä viisi vuotta. Poistojen kirjaaminen aloitetaan, kun omaisuus on valmis käytettäväksi. Tutkimus- ja kehittämistoimintaan saatujen julkisten avustusten kirjanpitoikäsihtelyä on kuvattu jäljempänä kohdassa Julkiset avustukset.

Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet

Liiketoimintojen yhdistämisestä syntynyt liikearvo kirjataan hankinta-ajankohtana määrään, jolla luovutettu vastike, mahdollinen määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa ja mahdollinen aiemmin omistettu osuus yhteenlaskettuina, ylittävät konsernin osuuden hankitun nettovarallisuuden käyvästä arvosta. Liikearvoista ei tehdä poistoja, vaan ne testataan vuosittain arvonalentumisten varalta. Osakkuusyritysten osalta liikearvo sisällytetään osakkuusyhtiösijoituksen arvoon. Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä arvonalentumisilla.

Liikearvon lisäksi konsernin aineettomia hyödykkeitä ovat maankäyttöoikeudet, aktivoidut tuotekehitysmenot, patentit, lisenssit sekä ohjelmistot. Aineeton hyödyke merkitään taseeseen vain, jos on todennäköistä, että hyödykkeestä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintameno on määritettävissä luotettavasti. Muussa tapauksessa kyseiset menot kirjataan kuluksi niiden syntymishetkellä. Aineettomat hyödykkeet merkitään taseeseen alun perin hankintamenoon. Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen aineettomat hyödykkeet arvostetaan hankintamenoon arvonalentumisilla ja mikäli kyseessä on hyödyke, jolla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, kertyneillä poistoilla vähennettynä. Hankintameno muodostuu ostohinnasta ja kaikista niistä menoista, jotka välittömästi johtuvat hyödykkeen saattamisesta valmiiksi käyttötarkoitustaan varten. Liiketoimintojen yhdistämisissä hankitut aineettomat hyödykkeet arvostetaan hankintahetkellä käypään arvoon.

Aineettomat hyödykkeet kirjataan tasapoistoina kuluksi arvioituna taloudellisena vaikutusaikanaan. Määräaikaan sidotuista aineettomista hyödykkeistä kirjataan poistot sopimuskauden kuluessa. Aineettomien hyödykkeiden poistoajat ovat seuraavat:

Ohjelmistot	enintään 10 vuotta
Aktivoidut kehittämissenot	enintään 10 vuotta
Aineettomat oikeudet	enintään 20 vuotta

Poistojen kirjaaminen lopetetaan silloin, kun aineeton hyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi. Arvioidut taloudelliset vaikutusajat

ja jäännösarvot tarkistetaan vähintään jokaisen tilikauden päättymispäivänä, ja jos ne eroavat merkittävästi aikaisemmista arvioista, taloudellisia vaikutusaikoja muutetaan vastaavasti.

Aineettomien hyödykkeiden luovutuksista syntyvät voitot tai tappiot sisältyvät liiketoiminnan muihin tuottoihin tai liiketoiminnan muihin kuluihin.

Päästöoikeudet

Päästöoikeudet ovat aineettomia oikeuksia, jotka arvostetaan hankintamenoon. Vastikkeetta saadut päästöoikeudet arvostetaan nimellisarvoonsa, eli niiden tasearvo on nolla. Varaus päästöoikeuksien palautusvelvoitteen täyttämiseksi kirjataan raportointikauden päättymispäivän käypään arvoon, elleivät vastikkeetta saadut päästöoikeudet riitä kattamaan todellisten päästöjen määrää. Vastikkeellisesti hankitut aineettomiin oikeuksiin kirjatut päästöoikeuskiintiöt kirjataan pois taseesta, kun ne on kuitattu velvoitetta vastaan, tai kun päästöoikeuksia myydään. Velvoite luovuttaa päästöjä vastaava määrä päästöoikeuksia kirjataan liiketoiminnan muihin kuluihin. Ylimääräisten päästöoikeuksien myynnistä saadut tuotot on esitetty tuloslaskelmassa muissa liiketoiminnan tuotoissa.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Konserniyhtiöiden hankkima aineellinen käyttöomaisuus arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon. Hankintameno sisältää ne menot, jotka johtuvat välittömästi kyseisen hyödykkeen hankinnasta. Saadut julkiset avustukset kirjataan hankintameno vähennyksiksi. Liiketoimintojen yhdistämisissä hankittu aineellinen käyttöomaisuus arvostetaan hankintahetken käypään arvoon. Ne vieraan pääoman menot (lähinnä korot), jotka johtuvat välittömästi ehdot täyttävän omaisuususerän hankkimisesta tai rakentamisesta, aktivoidaan taseeseen osana kyseisen hyödykkeen hankintamenoa. Ehdot täyttävä hyödyke on omaisuususerä, jonka valmiiksi saattaminen sen aiottua käyttötarkoitusta tai myyntiä varten vaatii välttämättä huomattavan pitkän ajan. Muut vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi sille tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen aineellinen käyttöomaisuus esitetään taseessa hankintamenoon vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet kirjataan tasapoistoina kuluksi arvioituna taloudellisena vaikutusaikanaan. Poistot perustuvat seuraaviin arvioituihin taloudellisiin vaikutusaikoihin:

Rakennukset	25–40 vuotta
Raskaat koneet	15–30 vuotta
Kevyet koneet ja laitteet	3–15 vuotta

Vuokrattuja maa-alueita lukuun ottamatta maa-alueista ei kirjata poistoja, koska niillä katsotaan olevan rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika. Kaivoksen yleisistä valmistavista töistä aiheutuvat menot poistetaan substanssipoistoin arvioituna taloudellisena vaikutusaikanaan. Poistojen kirjaaminen aineellisesta hyödykkeestä lopetetaan silloin, kun se luokitellaan myytävänä olevaksi. Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ja jäännösarvot tarkistetaan vähintään jokaisen tilikauden päättymispäivänä, ja jos ne eroavat merkittävästi aikaisemmista arvioista, poistoajoja muutetaan vastaavasti. Outokumpu on vuoden 2015 aikana tarkastellut aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisia pitoaikoja. Tarkastelun

tuloksena on havaittu, että koneiden ja kaluston taloudellisten pitoaikojen muutos on perusteltua. Outokummun huolto- ja toimintakäytäntöjen seurauksena joitakin käytössä olevia koneita ja kalustoa on käytetty ja tullaan käyttämään arvioitua pidempään. Siten näiden omaisuuserien taloudellisia pitoaikoja on pidennetty. Raskaiden koneiden ja kaluston osalta taloudellinen pitoaika on muutettu 15–30 vuoteen (aiemmin 15–20 vuotta). Uusia kirjanpidollisia arvioita on käytetty 1.10.2015 lähtien ilman takautuvaa vaikutusta. Muutoksen arvioidaan pienentävän konsernin vuosittaista poistokulua noin 75 milj. eurolla.

Tavanomaiset korjaus- ja kunnossapitomenot kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, jolla ne ovat syntyneet. Kooltaan merkittävien uudistus- ja parannushankkeiden menot kirjataan taseeseen, jos on todennäköistä, että taloudellisen hyödyn lisäys koituu tulevaisuudessa konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintameno on luotettavasti määritettävissä. Tällaisista uudistus- ja parannushankkeista johtuvat menot käsitellään investointeina ja ne kirjataan tasapoistoina kuluiksi niiden odotetun taloudellisen vaikutusajan kuluessa.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden luovutuksista ja käytöstä poistamisesta johtuvat voitot ja tappiot lasketaan saatujen nettotuottojen ja tasearvon erotuksena. Myyntivoitot ja -tappiot esitetään tuloslaskelmalla liiketoiminnan muissa tuotoissa ja kuluissa ja ne sisältyvät siten liiketulokseen.

Julkiset avustukset

Valtioilta tai muilta tahoilta saadut julkiset avustukset tuloutetaan tuloslaskelmaan systemaattisella tavalla niillä tilikausilla, joilla kirjataan ne menot, joita avustukset on tarkoitettu kattamaan. Aineettomien hyödykkeiden ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintaan liittyvät investointiavustukset vähennetään kyseessä olevan käyttöomaisuushyödykkeen tasearvosta ja tuloutetaan poistojen kohteena olevan omaisuuserän taloudellisen käyttöaikana pienentyneen poiston muodossa.

Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentumiset

Omaisuuksien tasearvoja arvioidaan säännöllisesti mahdollisten arvonalentumisviitteiden selvittämiseksi. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Liikearvo testataan vähintään kerran vuodessa riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla tai käyttöarvo sen mukaan, kumpi niistä on suurempi. Liikearvon testauksessa kerrytettävissä oleva rahamäärä perustuu käyttöarvoon, eli tulevaisuuden arviointeihin diskontattuihin nettorahavirtoihin, jotka vastaavan omaisuuserän avulla ovat saatavissa. Outokumpu-konsernin liikearvot testataan toimintasegmenttien tasolla. Diskonttauskorona käytetään ennen veroa määritettyä korkoa, joka kuvastaa markkinoiden näkemystä rahan aika-arvosta ja omaisuuserään liittyvistä erityisistä riskeistä. Arvonalentuminen on määrä, jolla omaisuuden tasearvo ylittää vastaavan omaisuuden kerrytettävissä olevan rahamäärän. Arvonalentumistappio kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti. Arvonalentumistappion kirjaamisen yhteydessä poistojen kohteena olevan omaisuuserän taloudellisen vaikutusajaksi arvioidaan uudelleen.

Aikaisemmin kirjattu arvonalentuminen peruutetaan, mikäli kerrytettävissä olevan tulon määrittämisessä käytetyt arviot muuttuvat. Arvonalentumisen peruuttamisen jälkeinen arvo ei saa kuitenkaan johtaa korkeampaan tasearvoon, kuin mitä taseessa olisi ollut, jos arvonalentumista ei olisi kirjattu. Liikearvosta tehtyä arvonalentumiskirjausta ei peruuteta.

Vuokrasopimukset

Konserni vuokralle ottajana

Ne aineellisen käyttöomaisuuden vuokrasopimukset, joissa konsernilla on olennainen osa omistukselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasing-sopimuksiksi. Rahoitusleasing-sopimuksella hankittu omaisuuserä merkitään taseeseen aineellisiin hyödykkeisiin luonteensa mukaiseen ryhmään vuokra-ajan alkaessa varoiksi määrään, joka vastaa vuokraoikeuden käypää arvoa tai vähimmäisvuokrien nykyarvoa sen mukaan, kumpi näistä on alempi.

Vastaavat vuokravero- ja rahoituskustannukset vähennettyinä, sisältyvät muihin korollisiin rahoitusvelkoihin. Maksettavat vuokraerät jaetaan rahoitusmenoon ja velan lyhennykseen. Rahoituksen korko kirjataan tuloslaskelmaan vuokrasopimuksen aikana siten, että jäljellä olevalle velalle muodostuu kullakin tilikaudella samansuuruisen korkoprosentti. Rahoitusleasing-sopimuksella vuokratuista omaisuuseristä kirjataan poistot joko niiden taloudellisen vaikutusajan tai vuokrasopimuksen kuluessa riippuen siitä, kumpi näistä on lyhyempi. Mikäli myynti- ja takaisinvuokraussopimuksen tuloksena syntyy rahoitusleasing-sopimus, kirjanpitoarvon ylittävä myyntitulo merkitään luovutushetkellä taseeseen velaksi ja tuloutetaan vuokra-ajan kuluessa.

Merkittävien järjestelyjen osalta konserni määrittää niiden alkaessa tosiasiallisen sisällön perusteella, onko kyseinen järjestely vuokrasopimus tai sisältääkö se sellaisen. Jos järjestely sisältää vuokrasopimuksen, erotellaan sopimukseen liittyvistä maksuista vuokraksi katsottavat maksut sekä muut osatekijät. Vuokraksi katsottaviin maksuihin sovelletaan vuokrasopimukseen liittyviä laatimisperiaatteita.

Ne aineellisten hyödykkeiden vuokrasopimukset, joissa olennainen osa omistukselle ominaisista riskeistä ja eduista jää vuokralle antajalle, luokitellaan muiksi vuokrasopimuksiksi. Muun vuokrasopimuksen mukaan määäräytyvät vuokrat merkitään tuloslaskelmaan kuluksi tasasuuruusina erinä vuokra-ajan kuluessa.

Konserni vuokralle antajana

Konsernin vuokralle antamat hyödykkeet, joiden omistamiselle ominaiset riskit ja edut ovat siirtyneet olennaisilta osin vuokralle ottajalle, käsitellään rahoitusleasing-sopimuksina. Näillä sopimuksilla vuokratut hyödykkeet kirjataan taseeseen korollisina saamisina. Saaminen kirjataan joko käypään arvoon tai vähimmäisvuokrien nykyarvoon sen mukaan, kumpi näistä on alempi. Rahoitusleasing-sopimuksen rahoitustuotto tuloutetaan vuokra-ajan aikana siten, että jäljellä oleva nettosijoitus tuottaa tilikausittain saman tuotto-osuuden vuokra-ajan kuluessa.

Muiksi vuokrasopimuksiksi luokitelluista järjestelyistä saadut vuokratuotot konsernin vuokralle antamasta aineellisesta hyödykkeestä merkitään tuloslaskelmaan tuotoksi tasasuuruusina erinä vuokra-ajan kuluessa.

Rahoitusinstrumentit

Rahoitusvarat

Konsernin rahoitusvarat luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin, lainoihin ja muihin saamisiin sekä myytävissä oleviin rahoitusvaroihin. Outokummulla ei ollut eräpäivään asti pidettäviä sijoituksia päätyneellä tai sitä edeltäneellä raportointikaudella. Luokittelu tapahtuu rahoitusvarojen hankinnan yhteydessä hankinnan tarkoituksen perusteella.

Mikäli kyseessä on erä, jota ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti, merkittävät transaktiomenot sisällytetään rahoitusvarojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Rahoitusvarojen taseesta pois kirjaaminen tapahtuu silloin, kun konserni on menettänyt sopimusperusteisen oikeuden rahavirtoihin tai kun se on siirtänyt olennaisilta osin riskit ja tuotot konsernin ulkopuolelle.

Raportointikauden päättyessä konserni arvioi, onko objektiivista näyttöä siitä, että muun kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavan rahoitusvaroihin kuuluvan erän arvo on alentunut. Tällaisen erän arvon katsotaan alentuneen, jos arvonalentumisesta on objektiivista näyttöä ja vaikutus rahoitusvaroista kertyviksi arvioitiin vastaisiin rahavirtoihin on luotettavasti arvioitavissa. Arvonalentumisen objektiivisena näyttönä voidaan pitää esim. vastapuolen tuloksen merkittävää heikkenemistä, velallisen sopimusrikkomusta ja oman pääoman ehtoisen instrumentin osalta (myytävissä olevat rahoitusvarat) merkittävää tai pitkäaikaista arvon alentumista alle instrumentin hankintamenon. Oman pääoman ehtoisten instrumenttien käypien arvojen kehitystä tarkastellaan tällöin kuluneen tilikauden kolmen viimeisen neljänneksen ajalta. Konserni on määrittänyt tätä tarkastelua varten prosentuaaliset rajat, joiden ylittäminen johtaa arvonalentumistappion kirjaamiseen. Arvonalentumistappio kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen ryhmään kuuluvat ne johdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa, sekä muut käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat, jotka ovat kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviä varoja. Rahoitusvaroihin kuuluva erä luokitellaan tähän ryhmään, mikäli se on hankittu pääasiallisena tarkoituksena myydä se lyhyen aikavälin kuluessa. Joissakin tapauksissa myös osakesijoitukset voidaan luokitella tähän ryhmään.

Nämä rahoitusvarat kirjataan kaupantekopäivänä käypään arvoon ja arvostetaan myöhemmin kunkin raportointikauden päättymispäivän käypään arvoon. Käypä arvo määritetään käyttäen noteerattuja markkinahintoja ja -kurseja sekä soveltuvia arvonnäytteenmenetelmiä ja -malleja. Käypien arvojen muutoksista johtuvat, sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Lainat ja muut saamiset

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia rahoitusvaroja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteitä tai määritettävissä olevia ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla. Ne syntyvät, kun konserni antaa lainaa tai toimittaa tuotteita ja palveluja suoraan velalliselle.

Lainat ja muut saamiset kirjataan selvityspäivänä ja arvostetaan alun perin käypään arvoon. Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen lainat

ja saamiset arvostetaan jaksotettuun hankintamenuun käyttäen efektiivisen koron menetelmää.

Outokumpu käyttää factoring-rahoitusta käyttöpääoman hallintaan. Myydyt myyntisaamiset on kirjattu pois taseesta, kun näiden rahoitusvarojen omistamiseen liittyvät riskit ja edut ovat olennaisilta osin siirtyneet.

Myytävissä olevat rahoitusvarat

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia rahoitusvaroja, jotka on joko määritetty tähän erään kuuluviksi tai joita ei ole luokiteltu mihinkään muuhun rahoitusvarojen ryhmään. Niiden ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä. Myytävissä olevat rahoitusvarat sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin, ellei konsernilla ole aikomusta luopua sijoituksesta 12 kuukauden kuluessa raportointipäivästä.

Tähän luokkaan kuuluu osakesijoituksia sekä noteerattuihin että noteeraamattomiin yrityksiin. Osakesijoitukset arvostetaan käypään arvoon tai mikäli käypää arvoa ei voida luotettavasti määrittää, hankintamenuon mahdollisilla arvonalentumisilla vähennettynä. Käypä arvo määritetään käyttäen raportointikauden päättymispäivänä noteerattuja markkinahintoja ja -kurseja sekä soveltuvia arvonnäytteenmenetelmiä, kuten viimeaikaiset transaktiohinnat ja rahavirtojen diskonttaus. Näissä arvostusmenetelmissä käytetään mahdollisimman paljon todettavissa olevaa markkinatietoa, kun sitä on saatavilla ja turvaututaan mahdollisimman vähän Outokummun omiin, yrityskohtaisiin arvioihin. Käypään arvoon arvostettujen osakesijoitusten käypien arvojen muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään oman pääoman arvonnäytteenmuutosrahastossa, verojen osuudella vähennettynä, kunnes kyseisistä osakkeista luovutaan tai niistä kirjataan arvonalentumistappio. Tällöin näistä osakkeista kertyneet käyvän arvon muutokset siirretään omasta pääomasta tuloslaskelmaan luokittelun oikaisuna.

Rahavarat

Rahavarat sisältävät käteisvarat sekä muut rahavarat. Muut rahavarat koostuvat lyhytaikaisista pankkitalletuksista sekä muista lyhytaikaisista erittäin likvideistä sijoituksista, kuten korkoarvopapereista. Muihin rahavaroihin luettavien erien maturiteetti on korkeintaan kolme kuukautta hankinta-ajankohtana. Nämä ovat helposti vaihdettavissa etukäteen tiedossa olevaan määrään käteisvaroja ja niiden arvonnäytteenmuutosten riski on vähäinen. Pankeista saadut tiiliuotot sisältyvät taseen lyhytaikaisiin rahoitusvelkoihin.

Rahoitusvelat

Konsernin rahoitusvelat luokitellaan joko käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin tai muihin rahoitusvelkoihin (jaksotettuun hankintamenuun kirjattavat rahoitusvelat). Rahoitusvelka (tai sen osa) kirjataan pois taseesta vasta silloin, kun velka on lakannut olemasta olemassa, eli kun sopimuksessa yksilöity velvoite on täytetty tai kumottu tai sen voimassaolo on lakannut.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat

Outokumpu-konsernissa käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin sisältyvät ne johdannaiset, jotka eivät täytä suojauslaskennan ehtoja. Johdannaisen käypien arvojen muutoksista johtuvat sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Muut rahoitusvelat

Jaksotettuun hankintamenoön kirjattaviin rahoitusvelkoihin sisältyvät lainat, joukkovelkakirjalainat, rahoitusleasing-velat sekä osto- ja muut velat. Lainat sekä osto- ja muut velat kirjataan selvityspäivänä ja ne merkitään alun perin kirjanpitoon käypään arvoon. Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen muut rahoitusvelat arvostetaan jaksotettuun hankintamenoön käyttäen efektiivisen koron menetelmää. Merkittävät transaktiomenot sisältyvät alkuperäiseen kirjanpitoarvoon.

Valmiusluottoihin liittyvät merkittävät kulut jaksotetaan lainajärjestelyjen odotetulle voimassaoloajalle.

Vaihtovelkakirjalainat

Konserni luokittelee vaihtovelkakirjalainat yhdistelmäinstrumenteiksi. Vaihtovelkakirjalainojen sisältämät komponentit määritetään järjestelyn sisällön perusteella vieraaksi pääomaksi ja omaksi pääomaksi.

Vieraan pääoman komponentti kirjataan alun perin määrään, joka vastaa vastaavanlaisen vaihto-oikeudettoman velan käypää arvoa. Oman pääoman komponentti kirjataan alun perin koko yhdistelmäinstrumentin käyvän arvon ja vieraan pääoman komponentin käyvän arvon erotuksena. Instrumentista aiheutuneet transaktiomenot kohdistetaan vieraan ja oman pääoman komponenteille niiden alkuperäisten kirjanpitoarvojen suhteessa.

Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen yhdistelmäinstrumentin vieraan pääoman komponentti arvostetaan jaksotettuun hankintamenoön efektiivisen koron menetelmällä. Yhdistelmä-instrumentin oman pääoman komponenttia ei arvosteta uudelleen alkuperäisen kirjaamisen jälkeen lukuun ottamatta tapauksia, joissa se vaihdetaan osakkeiksi tai sen voimassaolo lakkaa.

Johdannaiset ja suojauslaskenta

Johdannaiset

Kaikki konsernin johdannaiset, mukaan lukien kytketyt johdannaiset, merkitään kirjanpitoon käypään arvoon kaupantekopäivänä, jona konsernista tulee sopimusosapuoli, ja ne arvostetaan myöhemmin edelleen käypään arvoon. Kirjanpidossa käypään arvoon arvostamisesta syntyvät voitot ja tappiot käsitellään johdannaisoppimuksen käyttötarkoituksen määräämällä tavalla. Niiden johdannaisoppimusten, joihin sovelletaan suojauslaskentaa ja jotka ovat tehokkaita suojausinstrumentteja, arvonmuutosten tulosvaikutukset esitetään yhteneväisesti suojatun erän kanssa. Käypien arvojen muutokset niistä johdannaisoppimuksista, jotka eivät täytä suojauslaskennan ehtoja, kirjataan liiketuloksen yläpuolelle liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin. Jos taas johdannainen on kohdistettu rahoitustoimintaan, sen tulosvaikutus kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Johdannaisten käyvän arvon määrittely perustuu raportointikauden päättymispäivän noteerattuihin markkinahintoihin ja -kursseihin sekä diskontattuihin rahavirtoihin. Valuutta-, korko- ja metallioptioiden käyvät arvot määritellään yleisesti käytössä olevilla optioiden arvonmäärittämismalleilla, kuten Black-Scholes-Merton-optionhinnoittelumallilla. Eräiden johdannaisten käyvät arvot perustuvat ulkoisten vastapuolten arvostuksiin.

Suojauslaskenta

Suojauslaskenta tarkoittaa laskentatapaa, jonka tarkoituksena on kohdistaa yksi tai useampi suojausinstrumentti siten, että niiden käypä

arvo kumoo kokonaisuudessaan tai osittain suojattavan erän käyvän arvon tai rahavirtojen muutokset. Outokumpu soveltaa suojauslaskentaa tiettyihin valuutta- ja hyödyke johdannaisiin. Johdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa, on hankittu vähentämään liiketoimintaan tai rahoitukseen liittyviä tulos- ja/tai rahavirtavaikutuksia.

Konserni dokumentoi suojausjärjestelyn alussa kunkin suojausinstrumentin ja suojatun omaisuuserän välisen suhteen sekä riskienhallinnan tavoitteet ja suojaukseen ryhtymisen strategian, ja suojaussuhteiden tehokkuus dokumentoidaan ja arvioidaan suojausta aloitettaessa ja vähintään jokaisen tilinpäätöksen yhteydessä. Tehokkuudella tarkoitetaan suojausinstrumentin kykyä kumota suojattavan riskin toteutumisesta johtuvat muutokset suojattavan erän käyvässä arvossa tai suojatusta liiketoimesta johtuvissa rahavirroissa. Suojaussuhteen katsotaan olevan erittäin tehokas, kun suojausinstrumentin käyvän arvon muutos kumoo suojattavan erän rahavirtojen muutokset 80–125-prosenttisesti. Suojauslaskenta lakkautetaan, kun suojauslaskennan edellytykset eivät enää täyty.

Rahavirtojen suojaus

Rahavirtojen suojauksessa suojaudutaan rahavirtojen vaihtelulta, joka johtuu taseeseen merkittyyn tiettyyn omaisuuserään, velkaan tai erittäin todennäköiseen tulevaan liiketoimeen liittyvän riskin toteutumisesta. Ennustettujen rahavirtojen suojaukseen kohdistettujen johdannaisten käypien arvojen muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin siltä osin, kuin suojaus on tehokas, ja ne esitetään oman pääoman arvonmuutosrahastossa. Näin omaan pääomaan kertyneet käyvän arvon muutokset siirretään tulosvaikutteisiksi samoille kausille, joilla suojattavat rahavirrat vaikuttavat tulokseen. Suojauksen tehostamaan osaan liittyvät käyvän arvon muutokset kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti.

Käyvän arvon suojaus

Käyvän arvon suojauksen ehdot täyttävien johdannaissopimusten käyvän arvon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti. Samalla tavalla käsitellään suojauksen kohteena olevan omaisuus- tai velkaerän käyvän arvon muutokset suojatun riskin osalta.

Ulkomaisiin yksiköihin tehtyjen nettosisojitusten suojaus

Euroalueen ulkopuolisten tytäryhtiöiden omaa pääomaa voidaan suojata valuuttakurssivaihteluilta, minkä tavoitteena on vähentää valuuttakurssimuutosten vaikutusta konsernin omaan pääomaan. Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosisojituksen muuntoeroriskiä suojaavien, ehdot täyttävien rahoitusinstrumenttien käyvän arvon muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin siltä osin, kuin suojaus on tehokas. Suojausinstrumentin käyvän arvon muutoksen tehoton osuus kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti rahoituseriin. Kun ulkomainen yksikkö myydään tai siitä luovutaan muuten kokonaan tai osittain, omaan pääomaan kertyneet käypien arvojen muutokset siirretään luovutetulta osin tulosvaikutteiseksi eräksi ja ne sisältyvät tuloslaskelmassa esitettyyn luovutusvoittoon tai -tappioon.

Käypien arvojen määrittäminen

Useat konsernin laatimisperiaatteet ja liitetiedot edellyttävät käypien arvojen määrittämistä sekä rahoitusinstrumenteille että muille varoille ja veloille. Käypien arvojen hierarkiatasot perustuvat arvostamisessa käytettyjen tietojen lähteeseen. Tasolla yksi käyvät arvot perustuvat identtisten instrumenttien julkisiin noteerauksiin. Tasolla kaksi käyvät arvot perustuvat noteerattuihin markkinakurssihin ja -hintoihin, rahavirtojen diskonttaukseen sekä optioiden osalta

arvonmääritysmalleihin. Tasolle kolme luokitelluille varoille ja veloille ei ole saatavilla luotettavaa markkinalähdettä ja näin ollen käyvät arvot eivät perustu markkinatietoihin. Kyseisten erien arvostusmenetelmät on valittu siten, että arvostuksessa käytettävissä oleva tieto ja arvioitavan kohteen ominaisuudet saadaan riittävästi huomioitua.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai nettorealisointiarvoon sen mukaan, kumpi näistä on alempi. Raaka-aineiden hankintameno määritetään painotetun keskihinnan menetelmää käyttäen. Itse valmistettujen valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintamenoon sisällytetään raaka-aineiden ostomenot, välittömät valmistuspalkat, muut välittömät valmistusmenot sekä osuus hankinnan ja valmistuksen yleiskustannuksista, mutta ei vieraan pääoman menoja. Valmiina hankittujen tuotteiden hankintamenoon luetaan kaikki ostomenot mukaan lukien välittömät kuljetus- ja käsittelymenot sekä muut menot. Nettorealisointiarvo on arvioitu, tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava myyntihinta vähennettynä tuotteen valmiiksi saattamisesta johtuvilla menoilla ja arvioiduilla myynnin toteuttamiseksi välttämättömillä menoilla. Varaosat sisällytetään vaihto-omaisuuteen ja niiden hankintameno kirjataan tulosvaikutteisesti sitä mukaa kuin niitä käytetään. Suuremmat varaosat käsitellään aineellina käyttöomaisuushyödykkeinä silloin, kun niitä suunnitellaan käytettävän useammalla kuin yhdellä tilikaudella.

Omat osakkeet

Kun emoyhtiö tai sen tytäryhtiöt hankkivat emoyhtiön omia osakkeita, emoyhtiön omaa pääomaa vähennetään määrällä, joka muodostuu maksettusta vastikkeesta lisättyinä transaktiomenoilla verojen jälkeen, kunnes omat osakkeet mitätöidään. Jos ostetut omat osakkeet myydään edelleen tai ne lasketaan uudelleen liikkeeseen, saatu vastike merkitään suoraan omaan pääomaan.

Varaukset ja ehdolliset velat

Varaus merkitään taseeseen, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena olemassa oleva oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite ja on todennäköistä, että veloitteen täyttäminen edellyttää taloudellista suoritusta tai aiheuttaa taloudellisen menetyksen ja veloitteen määrä on luotettavasti arvioitavissa. Konsernin varaukset liittyvät lähinnä toimintojen uudelleenjärjestelyihin, tappiollisiin sopimuksiin, ympäristövelvoitteisiin, oikeudenkäynteihin ja veroriskeihin. Varauksena kirjattava määrä vastaa johdon parasta arviota menoista, joita olemassa olevan veloitteen täyttäminen edellyttää raportointikauden päättymispäivänä. Jos osasta velvoitetta on mahdollista saada korvaus kolmannelta osapuolelta, korvaus kirjataan erilliseksi omaisuuseräksi, kun korvauksen saaminen on käytännössä varmaa. Pitkäaikaiset varaukset diskontataan raportointikauden päättymispäivänä käyttäen riskitöntä diskonttaus korkoa.

Aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen hankintameno sisältää myös alkuperäisen arvion mukaiset menot hyödykkeen purkamisesta ja siirtämisestä sekä sen sijaintipaikan palauttamisesta alkuperäiseen tilaan kyseisen hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan päättyessä. Tällainen velka on saatettu kirjata esimerkiksi tuotantolaitoksen käytöstä poistamista, ympäristövahingon korjaamista, maisemointia

tai laitteiston paikasta toiseen siirtämistä varten. Nämä menot on määritetty niiden nykyarvoon perustuen. Hyödykkeen käytöstä poistamista koskeva varaus kirjataan samanaikaisesti ja saman määräisenä. Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen tapahtuvat varauksen muutokset, jotka liittyvät ennakoitujen maksuveloitteiden ajankohtaan, määrään, tai diskonttaus korkoon, käsitellään samalla tavalla myös kyseisen omaisuuserän osalta, eli vähennetään omaisuuserän kirjanpitoarvosta tai lisätään siihen. Kyseiset menot kirjataan poistoina kuluiksi hyödykkeen jäljellä olevan taloudellisen vaikutusajan kuluessa.

Ympäristövaraukset perustuvat raportointikauden päättymispäivänä vallinneeseen, konsernia koskevien ympäristölakien ja -säännöksiin tulkintaan. Sellaiset ympäristökustannukset, jotka syntyvät aikaisempien toimintojen aiheuttamien olemassa olevien olosuhteiden korjaamisesta kirjataan kuluiksi sillä kaudella, kun kyseiset kustannukset syntyvät. Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan, kun yksityiskohtainen uudelleenjärjestelysuunnitelma on laadittu ja sen toimeenpano on aloitettu tai suunnitelman keskeisistä kohdista on tiedotettu niille, joihin järjestely vaikuttaa. Uudelleenjärjestelyvaraukset koostuvat pääasiassa työsuhteen päättämiseen liittyvistä etuuksista.

Ehdollinen velka on aikaisempien tapahtumien seurauksena syntynyt mahdollinen velvoite, jonka olemassaolo varmistuu vasta konsernin määräysvallan ulkopuolella olevan epävarman tapahtuman realisoiduessa. Ehdolliseksi velaksi katsotaan myös sellainen olemassa oleva velvoite, joka ei todennäköisesti edellytä maksuveloitteen täyttämistä, tai jonka suuruutta ei voida määrittää luotettavasti. Ehdollinen velka esitetään liitetietona.

Työsuhde-etuudet

Työsuhteen jälkeiset ja muut pitkäaikaiset työsuhte-etuudet

Konserniyhtiöillä on eri maissa useita työsuhteen jälkeisiä järjestelyjä, jotka perustuvat paikallisiin olosuhteisiin ja käytäntöihin. Nämä järjestelyt luokitellaan joko maksu- tai etuus pohjaisiksi.

Maksupohjaisista järjestelyistä suoritettavat kiinteät maksut kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, johon ne kohdistuvat. Konsernilla ei ole oikeudellista eikä tosiasiallista velvoitetta lisämaksujen suorittamiseen, mikäli maksujen saajataho ei pysty suoriutumaan kyseisten etuuksien maksamisesta. Kaikki sellaiset järjestelyt, jotka eivät täytä näitä ehtoja, ovat etuus pohjaisia järjestelyjä.

Etuus pohjaiset järjestelyt rahoitetaan suorituksina eläkesäätiöille tai -vakuutusyhtiöille. Etuus pohjaisten veloitteiden nykyarvo on määritetty ennakoituun etuus oikeus sikköön perustuvalla menetelmällä kustakin järjestelystä erikseen. Järjestelyyn kuuluvat varat on arvostettu käypään arvoon raportointikauden päättymispäivänä. Taseeseen kirjattavan veloitteen nykyarvosta vähennetään järjestelyyn kuuluvat varat raportointikauden päättymispäivän käypään arvoon arvostettuina. Konserni kirjaa liiketulokseen kaikki raportointikauden työsuorituksen perustuvat menot sekä aiempaan työsuorituksen perustuvat menot ja veloitteen täyttämistä johtuvan voiton tai tappion. Korkokulu tai -tuotto kirjataan rahoituseriin korkokuluihin tai korkotuottoihin. Etuus pohjaisen nettovelan uudelleen määrittämisestä johtuvat erät kirjataan muihin laajan tuloksen eriin.

Muiden pitkäaikaisten työsuhte-etuuksien osalta kaikki työsuoritukseen perustuvat menot ja etuus pohjaisen nettovelan uudelleen määrittämisestä johtuvat erät kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti. Korkokulut kirjataan rahoituseriin korkokuluihin.

Osakeperusteiset maksut

Osakepalkkiojärjestelyt käsitellään kirjanpidossa osittain osakkeina suoritettavina ja osittain rahana suoritettavina. Sekä osakkeina että rahana suoritettavat osuudet sisältävät markkinaperusteisia ja muita kuin markkinaperusteisia ehtoja. Järjestelyjen ansaintajaksojen käyvät arvot on määritetty myöntämishetkillä ja niiden rahana suoritettava osuus arvostetaan myös käypään arvoon markkinaperusteisten ehtojen osalta jokaisen raportointikauden päättymispäivänä. Käyvät arvot määritetään käyttämällä markkinahintoja ja soveltuvia tilastomatematiikan menetelmiä. Muiden kuin markkinaperusteisten ehtojen vaikutus järjestelyyn arvoon huomioidaan jokaisena raportointikauden päättymispäivänä. Järjestelyihin liittyy mekanismi, joka rajoittaa maksettavia palkkioita, ja myös näiden ehtojen vaikutus on huomioitu järjestelyn etuuskien käyvän arvon määrittämisessä.

Liiketulos

Outokumpu-konsernissa liiketulos on nettosumma, joka muodostuu, kun liikevaihtoon lisätään liikevoiton muut tuotot, vähennetään ostokulut oikaistuina varastojen muutoksella sekä omaan käyttöön valmistuksesta syntyneillä kuluilla, vähennetään työsuhte-etuuksista aiheutuvat kulut, poistot ja mahdolliset arvonalentumistappiot sekä liikevoiton muut kulut. Kaikki muut kuin edellä mainitut tuloslaskelmaerät esitetään liiketuloksen alapuolella. Kurssierot ja johdannaisten käypien arvojen muutokset sisältyvät liiketulokseen, mikäli ne syntyvät liiketoimintaan liittyvistä eristä. Muuten ne on kirjattu rahoituseriin.

Kertaluonteiset erät

Kertaluonteisia ovat erät, jotka ovat luonteeltaan, kooltaan tai esiintymistiheydeltään poikkeuksellisia. Vain merkittävät tapahtumat määritellään kertaluonteisiksi.

Osingonjako

Hallituksen yhtiökokoukselle ehdottamaa osinkoa ei vähennetä jakokelpoisesta omasta pääomasta ennen yhtiökokouksen päätöstä.

Osakekohtainen tulos

Osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyrityksen omistajille kuuluva tilikauden tulos kunkin kauden keskimääräisellä osakemäärällä. Takaisin ostettujen omien osakkeiden keskimääräinen määrä on vähennetty ulkona olevien osakkeiden keskimääräisestä lukumäärästä.

Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos on laskettu oikaisemalla ulkona olevien osakkeiden keskimääräistä määrää olettaen, että vaihdettavissa olevat instrumentit vaihdetaan. Lisäksi laskelman tulosta oikaistaan instrumenttiin liittyvällä, kaudella kirjattulla korkokululla, josta on vähennetty veroaikutus. Potentiaaliset

kantaosakkeet ovat kuitenkin laimentavia ainoastaan silloin, kun oikaaisuista aiheutuu osakekohtaisen tuloksen heikkeneminen.

3. Segmentti-informaatio

Outokummun liiketoiminta on jaettu viiteen liiketoiminta-alueeseen, jotka ovat Coil EMEA, Coil Americas, APAC, Quarto Plate ja Long Products. Liiketoiminta-alueeseen lisäksi konsernitoiminnot kattavat talous- ja rahoitustoiminnot, teknologiatoiminnot, henkilöstöhallinnon, IT:n, työterveyden ja turvallisuuden, markkinoinnin ja viestinnän, strategian, lakiasiat ja sisäisen tarkastuksen.

Liiketoiminta-alueet vastaavat myynnistä, kannattavuudesta, tuotannosta ja toimitusketjun hallinnasta, ja ne ovat Outokummun IFRS:n mukaan raportoitavia segmenttejä. Segmenttien tuloksellisuuden arviointi pohjautuu segmentin liiketulokseen, joka on määritelty konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteissa. Säännöllisen arvioinnin suorittaa toimitusjohtaja konsernin sisäisen, IFRS:ään perustuvan raportoinnin perusteella.

Outokumpu on johtava edistyksellisten materiaalien toimittaja, ja yhtiö tarjoaa vahvimman teknisen erikoisosaamisen ja laajimman tuotevalikoiman kaikille asiakassegmenteille. Tarjontamme kattaa ruostumattoman teräksen ja laajan valikoiman ruostumattomia erikoisteräslajeja. Alla on kuvaus viiden raportoitavan segmentin toiminnasta:

Coil EMEA koostuu ruostumattoman teräksen toiminnoista sekä ferrokromin tuotannosta Euroopassa. Korkean volyymin ja räätälöityjen standarditeräslaatujen käyttökohteita ovat esimerkiksi arkkitehtuuri, rakentaminen, kuljetusala, elintarvikkeiden käsittely, kemian- ja petrokemianteollisuus ja energiantuotanto sekä muut prosessiteollisuuden alat. Liiketoiminta-alue jakaantuu kolmeen liiketoimintalinjaan, Tornio, Nirosta ja Avesta, ja näillä on tuotantolaitokset Suomessa, Saksassa ja Ruotsissa sekä viimeistely-yksikkö Alankomaissa. EMEAlla on laaja palvelukeskusten ja myynnin verkosto Euroopassa, Lähi-idässä ja Afrikassa.

Coil Americas tuottaa austeniittisia ja ferritiittisiä standardilaatuja sekä räätälöityjä tuotteita. Sen suurimmat asiakassegmentit ovat autoteollisuus ja kuljetus, kodinkoneet, öljy- ja kaasuteollisuus, kemian- ja petrokemianteollisuus sekä juomateollisuus ja rakentaminen. Liiketoiminta-alueella on tuotantolaitokset Yhdysvalloissa ja Meksikossa sekä palvelukeskus Argentiinassa.

APAC käsittää palvelukeskukset Kiinassa ja Australiassa. Kiinan palvelukeskus on erikoistunut korkealaatuisten terästuotteiden, kuten erikoisterästen myyntiin, jalostukseen ja jakeluun. Shanghaiissa sijaitseva kylmävalssaamo Shanghai Krupp Stainless (SKS) myytiin joulukuussa 2015. Lisää tietoa SKS:n myynnistä liitetiedossa 4.

Quarto Plate koostuu kvarttolevyn tuotantolaitoksista Ruotsissa ja Yhdysvalloissa. Nämä yksiköt valmistavat yksitellen valssattuja, paksuja ja leveitä levyjä standardi- ja erikoisteräslajeina. Sillä on myös palvelukeskukset Suomessa, Saksassa, Italiassa, Ruotsissa, Alankomaissa ja Isossa-Britanniassa.

Maantieteelliset tiedot

Milj. €	Suomi	Saksa	Ruotsi	Iso-Britannia	Muu Eurooppa	Pohjois-Amerikka	Aasia ja Australia	Muut maat	Alueiden väliset erät	Konserni
2015										
Liikevaihto kohdemaan mukaan	217	1 437	148	572	1 753	1 337	795	125	-	6 384
Liikevaihto sijaintimaan mukaan	3 088	1 367	1 326	515	460	1 343	407	60	-2 182	6 384
Pitkäaikaiset varat	1 604	324	311	71	120	1 047	22	3	-	3 503
2014										
Liikevaihto kohdemaan mukaan	227	1 576	193	637	1 764	1 488	853	106	-	6 844
Liikevaihto sijaintimaan mukaan	2 997	1 650	1 251	650	429	1 424	446	45	-2 048	6 844
Pitkäaikaiset varat	1 687	303	342	66	137	988	178	4	-	3 706

Liikevaihtona kohdemaan mukaan on esitetty myynti konsernin ulkopuolelle.

Liikevaihto ja pitkäaikaiset varat on esitetty konserniyhtiön sijaintimaan mukaan.

Pitkäaikaiset varat eivät sisällä rahoitusinstrumentteja, osuuksia osakkuusyhtiöissä ja yhteisyrityksissä laskennallisia verosaamisia eivätkä etuusperusteisiin järjestelyihin liittyviä varoja.

4. Liiketoimintojen hankinnat ja myynnit

Yrityshankinnat

Outokumpu ei tehnyt yrityshankintoja vuosina 2015 eikä 2014.

Yritysmyyynnit

Vuosi 2015

Joulukuussa 2015 Outokumpu myi osuutensa Shanghai Krupp Stainless Co., Ltd.:stä (SKS) Kiinassa. Yhtiön strategiana Kiinassa sekä Aasian ja Tyynenmeren alueella on erottautua kilpailijoista erikoisteräslaaduilla ja räätälöidyillä ratkaisuilla. SKS:n palveluksessa oli yli 450 henkilöä. Myyntivoitto vähennettynä lähdeverolla oli 389 milj. euroa, ja se sisälsi 8 milj. euroa transaktiokuluja sekä 5 milj. euroa kumulatiivisia muuntoeroja, jotka luokittelun muutoksesta johtuen siirrettiin laajasta tuloksesta tulosvaikutteiseksi eräksi. Myyntivoitto on esitetty tuloslaskelmassa liiketoiminnan muissa tuotoissa (409 milj. euroa) ja tuloveroissa (-20 milj. euroa).

Milj. €	2015
Rahana saatu kauppahinta	358
Lähdeverot	-20
Luovutetut rahavarat	-15
Nettorahavirta	323
Saaminen	75

Joulukuussa 2015 Outokumpu myi osuutensa yhteisyritys Fischer Mexicanasta. Osuus sisältyi konsernissa tytäryritys Outokumpu Participations Mexico S.A. de C.V.:n taseeseen ja myynti toteutettiin tämän tytäryrityksen myyntinä. Rahana saatu kauppahinta oli 57 milj. euroa. Myyntivoitto vähennettynä lähdeverolla oli 43 milj. euroa, ja se sisälsi 1 milj. euroa transaktiokuluja ja 12 milj. euroa kumulatiivisia muuntoeroja, jotka luokittelun muutoksesta johtuen siirrettiin laajasta tuloksesta tulosvaikutteiseksi eräksi. Myyntivoitto on esitetty tuloslaskelmassa osuudessa osakkuusyhtiöiden ja yhteisyritysten tuloksista (49 milj. euroa) ja tuloveroissa (-6 milj. euroa). Taseessa myynti vaikutti pääasiassa erään osuudet osakkuusyhtiöissä ja yhteisyrityksissä, joka pieneni 18 milj. euroa. Myydyin yrityksen rahavarat olivat 0 milj. euroa.

SKS:n myynnin vaikutus konsernin taseeseen

Milj. €	2015
Pitkäaikaiset varat	156
Lyhytaikaiset varat	52
Määräysvallattomien omistajien osuus	-32
Pitkäaikaiset velat	-18
Lyhytaikaiset velat	-137
	21

Vuosi 2014

Outokumpu myi 28.2.2014 VDM-liiketoiminnan sekä myönnytysten kohteena olleet Ternin terästehtaan ja tietyt palvelukeskukset ThyssenKruppille. Myyntitappio sisältäen transaktiokulut oli 5 milj. euroa, josta 22 milj. euron suuruinen voitto sisältyi vuoden 2014 tulokseen lopetetuista toiminnoista. 27 milj. euroa transaktiokuluja kirjattiin jo vuoden 2013 tulokseen lopetetuista toiminnoista. Myyntitappio sisälsi myös 7 milj. euroa transaktiokuluja vuonna 2014 ja 4 milj. euroa tulosvaikutteiseksi siirrettyjä kumulatiivisia valuuttakurssitappioita.

Yritysmyyntien vaikutus konsernin taseeseen

Milj. €	2014
Myytäväinä olevat varat	2 268
Rahavarat	10
Lyhytaikaisten saamisten ja velkojen nettomäärä	17
Myytävinä oleviin varoihin liittyvät velat	-1 074
	1 220
Myytjien yhtiöiden luovutetut rahavarat	-10
Käyttöpääomaan ja nettovelkaan liittyvä korvaus	-41
Nettorahavirta	-50
Kauppahintana käytetty lainainstrumentti	1 292
Kokonaisvastike	1 242

Myytjien yhtiöiden luovutetut rahavarat 10 milj. euroa ja käyttöpääomaan ja nettovelkaan liittyvä korvaus 41 milj. euroa esitetään rahavirtalaskelman rivillä tytäryhtiöiden myynnit vähennettyinä luovutetuilla rahavaroilla.

Yrityskaupan yhteydessä Outokumpu maksoi takaisin nostamansa 160 milj. euroa ThyssenKruppin myöntämästä lainajärjestelystä. Lisäksi ThyssenKrupp myi ennen yrityskauppaa kaikki Outokummun osakkeensa, jotka vastasivat 29,9 % kaikista Outokummun osakkeista, minkä seurauksena yritysten lähipiirisuhde päättyi.

5. Lopetetut toiminnot

Vuonna 2015 Outokummulla ei ollut lopetettuja toimintoja.

Vuonna 2014 Outokummun lopetetut toiminnot koostuivat VDM-liiketoiminnasta ja myönnytysten kohteena olleista Ternistä ja tietyistä palvelukeskuksista, jotka myytiin ThyssenKruppille 28.2.2014. Lopetettujen toimintojen tulos sisälsi myytjien toimintojen tuloksen ajanjaksolta 1.1.–28.2.2014 sekä niiden myynnistä kirjatun tuloksen.

Tulos lopetetuista toiminnoista

Milj. €	2014
Liikevaihto ja liiketoiminnan muut tuotot	594
Kulut	-579
Nettorahoituskulut	-4
Tulos ennen veroja	11
Tuloverot	1
Tilikauden tulos lopetetuista toiminnoista	11

Myytjien yhtiöiden rahavirrat 1.1.–28.2.2014 olivat seuraavat: liiketoiminnan nettorahavirta 5 milj. euroa ja investointien nettorahavirta -17 milj. euroa.

6. Tuotot ja kulut

Tilikauden poistot toiminnoittain

Milj. €	2015	2014
Hankinnan ja valmistuksen kulut	-288	-304
Myynnin ja markkinoinnin kulut	-1	-1
Hallinnon kulut	-12	-13
Tutkimus- ja kehitystoiminnan kulut	-1	-1
	-302	-320

Liiketoiminnan muut tuotot

Milj. €	2015	2014
Johdannaisten valuuttakurssierot	9	-
Hyödykejohdannaisten markkinahintaerot	22	-
Johdannaisinstrumenttien markkinahintaerot	31	-
SKS:n myyntivoitto	409	-
Aineettomien hyödykkeiden ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot	20	12
Muut tuottoerät	12	34
	472	47

Liiketoiminnan muut kulut

Milj. €	2015	2014
Johdannaisten valuuttakurssierot	-	3
Hyödykejohdannaisten markkinahintaerot	-	-28
Johdannaisten instrumenttien markkinahintaerot	-	-25
Arvon alentumiset	-1	-27
Aineettomien hyödykkeiden ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntitappiot	-1	-2
Muut kuluerät	-11	-11
	-13	-65

Vuonna 2015 johdannaisten instrumenttien markkinahintaerot sisälsivät 0 milj. euron voiton (2014: 0 milj. euron voitto) rahavirtojen suojausten tehostamasta osuudesta.

Liiketulokseen sisältyvät kertaluonteiset erät

Milj. €	2015	2014
SKS:n myyntivoitto	409	-
Henkilöstön irtisanomiskulut	-25	-113
Calvertin tehtaan teknisiin ongelmiin liittyvät nettokulut	-17	-21
EMEA:n uudelleenjärjestelyihin liittyvät arvonalentumiset	-6	-27
Toimipaikkojen sulkemisiin liittyvät ympäristövaraukset	-	-25
	360	-186

Liikevoittoon sisältyvistä kertaluonteisista eristä -39 milj. euroa sisältyi bruttokatteeseen vuonna 2015 (2014: -167 milj. euroa).

Outokumpu myi osakkeensa Shanghai Krupp Stainless -yhtiöstä (SKS) joulukuussa 2015. Ks. liitetieto 4.

Outokumpu jatkoi Euroopan tuotannon uudelleenjärjestelyjä suunnitelman mukaisesti vuonna 2015. Ruotsissa ja Saksassa jatkettiin tuotantopaikkojen sulkemisiin sekä muihin uudelleenjärjestelyihin liittyviä toimenpiteitä. Toimenpiteisiin liittyen kirjattiin kertaluonteisia irtisanomiskuluja 25 milj. euroa sekä alaskirjauksia 6 milj. euroa. Vuonna 2014 Outokumpu järjesteli Euroopan toimintojaan uudelleen sulkemalla Klosterin tuotantolaitoksen Ruotsissa kapasiteetin vähentämiseksi sekä tehostaakseen ohutnauhatoimintojen tuotanto- ja toimitusketjua. Lisäksi Saksassa sijaitsevan Bochumin sulaton sulkemiseen liittyneet toimenpiteet etenivät. Uudelleenjärjestelyihin liittyen kirjattiin vuonna 2014 kertaluonteisia irtisanomiskuluja 113 milj. euroa, 27 milj. euroa alaskirjauksia sekä 25 milj. euroa ympäristövarauksia.

Calvertin tehtaalta Yhdysvalloissa oli teknisiä ongelmia kylmävalssaamossa vuoden 2014 toisella puoliskolla. Liiketoiminnan keskeyttämisestä, tuotannon siirrosta konsernin muille tehtaille sekä laitteiden huolloista ja korjauksista aiheutuneet kulut saatiin osittain katettua vakuutuksin. Vuonna 2015, pääosin ensimmäisellä kvartaalilla, kirjattiin kuitenkin 17 milj. euron kertaluonteinen nettokulu. Vuonna 2014 kirjattiin 21 milj. euron kertaluonteinen nettokulu.

Tilintarkastajan palkkiot – KPMG

Milj. €	2015	2014
Tilintarkastus	-2,0	-2,0
Tilintarkastukseen liittyvät palvelut	-	-0,1
Veroneuvonta	-0,1	-0,1
Muut palvelut	-0,1	-1,2
	-2,1	-3,4

7. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

Milj. €	2015	2014
Palkat ja palkkiot	-585	-592
Työsuhteen päättämiseen liittyvät etuudet	-21	-103
Sosiaalikulut	-72	-89
Työsuhteen jälkeiset järjestelyt ja muut pitkäaikaiset työsuhte-etuudet		
Kulut etuuspuhjesista järjestelyistä	-12	-7
Kulut maksupuhjesista järjestelyistä	-55	-45
Muut pitkäaikaiset työsuhte-etuudet	-2	-7
Kulut osakeperusteisista maksuista	-1	-2
Muut henkilösivukulut	-15	-9
	-762	-855

Henkilöstörahasistolakiin perustuvia voittopalkkioita ei kirjattu vuosina 2015 eikä 2014.

Lisätietoa ylimmän johdon työsuhte-etuuksista on liitteessä 31 ja vuosikertomuksessa Hallinto- ja ohjausjärjestelmän kappaleessa Palkitseminen.

8. Rahoitustuotot ja -kulut

Milj. €	2015	2014
Osinkotuotot myytävissä olevista sijoituksista	0	0
Korkotuotot		
Lainat ja muut saamiset	1	1
Pankkitilit ja -talletukset	2	2
Korkotuotot etuuspohjaisista järjestelyistä	1	0
Myyntivoitot myytävissä olevista sijoituksista	0	0
Muut rahoitustuotot	2	2
Rahoitustuotot yhteensä	6	4
Korkokulut		
Jaksotettuun hankintameno arvoistettavat rahoituslainat	-98	-107
Rahoitusleasing-sopimukset	-14	-15
Johdannaiset	-9	-10
Korkokulut etuuspohjaisista järjestelyistä ja muista pitkäaikaisista työsuhde-etuuksista	-9	-10
Aktivoidut korot	2	1
Rahoitusvarojen arvonalentuminen	-1	-4
Myyntitappiot rahoitusvarojen myynnistä	-	-0
Komitoitujen luottolimiittien palkkiot	-21	-46
Muut rahoituskulut	-8	-20
Rahoituskulut yhteensä	-159	-212
Valuuttakurssierot		
Johdannaiset	-92	-107
Kassa, lainat ja saatavat	86	105
Muut markkinahintaerot		
Johdannaiset	6	-1
Talvivaara Sotkamo Oy:n osakkeiden myöhempi käypään arvoon arvostaminen	-	-13
Muut	3	-0
Markkina-arvostuserät yhteensä	3	-15
	-149	-223

Tuloslaskelmaan kirjatut valuuttakurssierot

Milj. €	2015	2014
Liikevaihtoon sisältyvät	13	37
Ostoihin sisältyvät ¹⁾	-35	-54
Muihin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät ¹⁾	8	-0
Rahoitustuottoihin ja -kuluihin sisältyvät ¹⁾	-6	-2
	-21	-18

¹⁾ Sisältää konsernin sisäisten tapahtumien eliminointien kurssierot.

Valuuttakurssieroihin sisältyy johdannaisinstrumenttien nettokurssitappiota 84 milj. euroa (2014: nettokurssivoittoa 103 milj. euroa), josta 8 milj. euron voitto on kirjattu liiketoiminnan muihin tuottoihin, 0 milj. euron voitto oston oikaisueriin ja 92 milj. euron tappio rahoituseriin.

9. Tuloverot

Tuloverot tuloslaskelmassa

Milj. €	2015	2014
Tilikauden verot	-35	-17
Laskennalliset verot	-6	26
	-41	8

Suomen yhteisöverokanta tilikausilla 2015 ja 2014 oli 20,0 %. Suomen ulkopuolella sijaitseviin yhtiöihin sovellettavat verokannat vaihtelevat 0,0 %:n ja 38,8 %:n (2014: 0,0 % ja 39,3 %) välillä.

Muihin laajan tuloksen eriin kertyneet verot

Milj. €	2015	2014
Rahavirran suojaukset	-1	-0
Myytävissä olevat sijoitukset	-1	-1
Nettosijoitusten suojaukset	-4	-4
Etuuspohjaisen nettovelan uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	2	9
	-4	4

Vahvistettujen verotappioiden määrä 31.12.2015 oli yhteensä 3 573 milj. euroa (2014: 3 038 milj. euroa), joista Suomessa 906 milj. euroa (2014: 907 milj. euroa), Ruotsissa 421 milj. euroa (2014: 401 milj. euroa), Yhdysvalloissa 1 404 milj. euroa (2014: 897 milj. euroa) ja Saksassa 485 milj. euroa (2014: 444 milj. euroa). Laskennallisia verosaamia on kirjattu vain siihen määrään, kuin vastaavien verohyötyjen realisoituminen on todennäköistä. Laskennalliseen verosaamiseen kirjataan vähennys, mikäli kaikki positiiviset ja negatiiviset tekijät ja tulosenusteet huomioon ottaen ei voida olettaa, että vastainen verotettava tulo olisi riittävä laskennallisten verosaamisten realisoitumiseksi. Arviot voivat muuttua vastaisten tapahtumien johdosta. 31.12.2015 Outokummulla on 3 190 milj. euroa (2014: 2 675 milj. euroa) verotappiota, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista. Laskennallisia verovelkoja ei ole kirjattu ulkomaisissa tytäryhtiöissä olevista jakamattomista voittovaroista, sillä niiden jakamista ei ole odotettavissa lähitulevaisuudessa.

Käyttämättömät verotukselliset tappiot

Milj. €	2015	2014
Vanhenee 1–5 vuodessa	188	260
Vanhenee 6–9 vuodessa	616	481
Vanhenee 9 vuoden jälkeen	1 489	1 173
Ei vanhene	1 280	1 124
	3 573	3 038

Laskennalliset tuloverot taseessa

Milj. €	2015	2014
Laskennalliset verosaamiset	16	44
Laskennalliset verovelat	-16	-31
Laskennallinen verosaaminen, netto	0	13

Kirjatut laskennalliset verosaamiset ja -velat jakaantuvat seuraavasti:

Milj. €	2015			2014		
	Laskennalliset verosaamiset	Laskennalliset verovelat	Netto	Laskennalliset verosaamiset	Laskennalliset verovelat	Netto
Aineettomat hyödykkeet	11	-2	8	11	-9	2
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	32	-173	-142	85	-158	-73
Muut rahoitusvarat	31	-1	30	0	-3	-3
Vaihto-omaisuus	17	-8	9	15	-9	6
Johdannaisvarat	5	-9	-4	4	-10	-6
Myyntisaamiset ja muut saamiset	4	-2	2	17	-6	11
Pitkä- ja lyhytaikaiset velat	58	-0	57	55	-2	53
Etuuspohjaiset veloitteet ja muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet	69	-22	47	65	-17	48
Varaukset	15	-18	-4	25	-8	17
Johdannaisvelat	9	-0	8	11	0	11
Ostovelat ja muut velat	20	-3	17	49	-5	44
Vahvistetut verotappiot	1050	-	1 050	853	-	853
	1 320	-240	1 080	1 190	-226	964
Verosaamisiin kirjatut vähennykset	-1080	-	-1 080	-951	-	-951
Netotus	-224	224	-	-195	195	-
	16	-16	0	44	-31	13

Laskennalliset verot on esitetty taseessa nettomääräisinä niiden konserniyhtiöiden osalta, joiden välillä on verotuksessa mahdollisuus tuloksentasaukseen tai joita verotetaan yhtenä verovelvollisena.

Laskennallisten verosaamisten ja -velkojen muutos tilikauden aikana

Milj. €	Laskennalliset verot, netto 1.1.2015	Muuntoerot	Tulokseen kirjatut erät	Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut erät	Laskennalliset verot, netto 31.12.2015
Aineettomat hyödykkeet	2	0	6	-	8
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	-73	3	-72	-	-142
Muut rahoitusvarat	-3	-0	33	0	30
Vaihto-omaisuus	6	1	3	-	9
Johdannaivarat	-6	-0	3	-1	-4
Myyntisaamiset ja muut saamiset	11	0	-9	-	2
Pitkä- ja lyhytaikaiset velat	53	0	4	-	57
Etuuspohjaiset velvoitteet ja muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet	48	2	4	-7	47
Varaukset	17	0	-21	-	-4
Johdannaivelat	11	0	-3	-	8
Ostovelat ja muut velat	44	3	-31	-	17
Vahvistetut verotappiot	853	48	151	-	1 050
	964	58	68	-7	1 080
Verosaamisiin kirjatut vähennykset	-951	-57	-74	-	-1 080
	13	0	-6	-7	0

Milj. €	Laskennalliset verot, netto 1.1.2014	Muuntoerot	Tulokseen kirjatut erät	Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut erät	Laskennalliset verot, netto 31.12.2014
Aineettomat hyödykkeet	3	0	-1	-	2
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	-72	5	-6	-	-73
Muut rahoitusvarat	0	-0	-2	-1	-3
Vaihto-omaisuus	9	0	-4	-	6
Johdannaivarat	-4	0	-5	2	-6
Myyntisaamiset ja muut saamiset	-12	0	23	-	11
Pitkä- ja lyhytaikaiset velat	69	0	-17	-	53
Etuuspohjaiset velvoitteet ja muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet	44	2	13	-10	48
Varaukset	18	0	-1	-	17
Johdannaivelat	13	-0	-1	-	11
Ostovelat ja muut velat	25	3	15	-	44
Vahvistetut verotappiot	629	38	186	-	853
	723	49	201	-9	964
Verosaamisiin kirjatut vähennykset	-724	-52	-175	-	-951
	-1	-3	26	-9	13

Tilinpäätöksessä vuonna 2015 esitetty 41 milj. euron verokulu on 16 milj. euroa suurempi kuin Suomen verokannan 20,0 % mukainen konsernin tuloksesta ennen veroja laskettu verokulu 25 milj. euroa. Vuonna 2014 esitetty 8 milj. euron verotuotto oli 84 milj. euroa alhaisempi kuin Suomen verokannan 20,0 % mukaan laskettu verotuotto 92 milj. euroa. Kirjattu verotuotto tai -kulu eroaa odotetusta verotuotosta tai -kulusta seuraavasti:

Milj. €	2015	2014
Suomen verokannan mukainen tulovero konsernin tuloksesta ennen veroja	-25	92
Suomen ja ulkomaisten verokantojen ero	18	53
Vähennyskeltottomien kulujen ja verovapaiden erien verovaikutus ¹⁾	88	-37
Verovaikutus tappioista, joista ei ole kirjattu verosaamista	-116	-156
Verot aikaisemmilta tilikausilta	25	75
Verokantojen muutosten vaikutus laskennallisiin veroihin ²⁾	-1	0
Muut erät ¹⁾	-28	-19
Konsernin tuloslaskelmaan kirjatut tuloverot	-41	8

¹⁾ Vuonna 2015 tytäryritysten myynnistä aiheutuneet voitot olivat kokonaan tai osittain verovapaita myyjäyhtiöiden sijaintimaissa, mistä aiheutui 119 milj. euron vaikutus. Myyntivoitot olivat kuitenkin lähdeveron alaisia maissa, joissa myynti tapahtui. Yhteensä -26 milj. euroa lähdeveroja sisältyy muihin eriin. Ks. liitetieto 4.

²⁾ Vuosina 2015 ja 2014 yhteisöverokantojen muutoksilla oli vain vähäinen vaikutus laskennallisiin veroihin.

Outokumpu Oyj:tä koskeva verotarkastus päättyi marraskuussa 2014. Verotarkastajat eivät tehneet esitystä Outokumpu Oyj:n verotuksen muuttamiseksi. Veronsaajien oikeudenvallontayksikkö on valittanut verotarkastuksen lopputuloksesta.

10. Osakekohtainen tulos

	2015	2014
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos, milj. €	96	-434
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos jatkuvista toiminnoista, milj. €	-	-445
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos lopetetuista toiminnoista, milj. €	-	11
Osakkeiden painotettu keskimääräinen lukumäärä, 1 000 kpl ¹⁾	415 474	349 559
Laimennettu osakkeiden painotettu keskimääräinen lukumäärä, 1 000 kpl ^{1), 2)}	415 474	349 559
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu osakekohtainen tulos, € ^{1), 2)}		
Osakekohtainen tulos	0,23	-1,24
Osakekohtainen tulos, jatkuvat toiminnot	-	-1,27
Osakekohtainen tulos, lopetetut toiminnot	-	0,03

¹⁾ Vuoden 2014 luvut on laskettu osakeantioikaistun painotetun keskimääräisen osakemäärän ja oikaistu 20.6.2014 rekisteröidyn osakkeiden yhdistämisen mukaisesti.

²⁾ 33 662 tuhatta vaihtovelkakirjalainalla vaihdettavissa olevaa osaketta, joiden vaikutus keskimääräiseen osakemäärään olisi 29 235 tuhatta, ei huomioitu laimennetun keskimääräisen osakemäärän laskennassa, koska niillä ei olisi ollut laimentavaa vaikutusta. Outokummulla ei ollut laimentavia instrumentteja vuonna 2014.

11. Aineettomat hyödykkeet

Milj. €	Muut aineettomat hyödykkeet ¹⁾	Liikearvo	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2015	299	474	774
Muuntoerot	9	1	10
Lisäykset	4	-	4
Vähennykset	-6	-	-6
Myydyt tytäryhtiöt	-80	-	-80
Uudelleenryhmittelyt ²⁾	1	-	1
Hankintameno 31.12.2015	229	475	704
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2015	-199	-7	-206
Muuntoerot	-3	-1	-3
Vähennykset	6	-	6
Myydyt tytäryhtiöt	7	-	7
Tilikauden poistot	-10	-	-10
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2015	-198	-8	-206
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	30	467	498
Kirjanpitoarvo 1.1.2015	100	467	567
Hankintameno 1.1.2014	298	472	770
Muuntoerot	5	2	7
Lisäykset	1	-	1
Vähennykset	-6	-0	-6
Uudelleenryhmittelyt ²⁾	1	-	1
Hankintameno 31.12.2014	299	474	774
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2014	-193	-7	-200
Muuntoerot	2	-	2
Vähennykset	6	-	6
Tilikauden poistot	-14	-	-14
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2014	-199	-7	-206
Kirjanpitoarvo 31.12.2014	100	467	567
Kirjanpitoarvo 1.1.2014	105	465	570

¹⁾ Muita aineettomia hyödykkeitä ovat aktivoidut maankäyttöoikeudet, tuotekehitysmenot, patentit, lisenssit ja ohjelmistot.

²⁾ Aineettomien hyödykkeiden keskeneräiset hankinnat esitetään aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden vastaavassa erässä. Kun hyödyke otetaan käyttöön, se ryhmitellään oikealle tasetilille.

Aineettomat hyödykkeet on olennaisilta osin hankittu konsernin ulkopuolelta.

Liikearvon arvonalentumistestaus

Liiketoimintojen yhdistämisissä muodostunut liikearvo on arvonalentumistestauksessa jaettu seuraavasti:

Milj. €	2015	2014
Coil EMEA	451	451
APAC	1	1
Quarto Plate	6	7
Long Products	9	9
	467	467

Liikearvo testataan Outokummussa toimintasegmenttien tasolla.

Toimintasegmentit ovat konsernin rahavirtaa tuottavia yksiköitä. Liikearvo on allokoitu yllä mainituille toimintasegmenteille. Vuonna 2015 liikearvon arvonalentumistestaus tehtiin neljännesvuosittain.

Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät perustuvat käyttöarvolaskelmiin, jotka on laadittu käyttäen diskontattuja rahavirtaennusteita. Käyttöarvolaskelmissa käytetyt keskeiset oletukset ovat diskonttokorko, terminaaliarvon kasvu, ruostumattoman teräksen toimitusten globaali kasvu ja perushinnan kehitys. Keskeisille oletuksille annetut arvot perustuvat johdon hyväksymiin taloudellisiin suunnitelmiin vuosiksi 2016–2019, minkä jälkeen kassavirrat on ennustettu 2 vuodeksi sisältäen terminaaliarvon ja ne perustuvat konservatiivisiin oletuksiin.

Diskonttokorkona on käytetty Outokummulle määritettyä keskimääräistä pääoman tuottovaatimusta (WACC). Tuottovaatimuksen laskentakomponentit ovat riskitön tuotto prosentti, Outokummun luottomarginaali, markkinariskipreemio, oman pääoman betakerroin ja teollisuuden pääomarakenne. Coil EMEA:n liikearvo edustaa 97 % konsernin liikearvosta ja laskelmissa käytetty Coil EMEA:n WACC ennen veroja oli 9,6 % (2014: 10,5 %).

Terminaaliarvon kasvun osalta on käytetty 0,5 %:n keskimääräistä kasvuprosenttia (2014: 0,5 %), jonka johto uskoo olevan varovainen perustuen tämänhetkiseen taloudelliseen tilanteeseen, vaikkakin historialliset kasvuprosentit ja riippumattomien markkina-analyttikkojen ennusteet ennakoivat korkeampia pitkän aikavälin kasvuprosentteja.

Ruostumattoman teräksen toimitusten arvioitu kasvu on konservatiivinen ja yleisesti alhaisempi kuin riippumattomien analyttikkojen näkemys pitkän aikavälin markkinakehityksestä. Perushinnan kehityksen ennuste perustuu konservatiivisiin oletuksiin, jotka ovat linjassa yleisen inflaatio-odotuksen kanssa. Lisäksi jo aloitetut investoinnit ja odotetut kustannusäästöt on otettu huomioon rahavirtaennusteissa.

Coil EMEA:n arvioitu kerrytettävissä oleva rahamäärä ylittää sen kirjanpitoarvon noin 971 milj. eurolla. Mikäli WACC verojen jälkeen nousisi 2,5 prosenttiyksikköä, kerrytettävissä oleva rahamäärä olisi yhtä suuri kuin kirjanpitoarvo. Lisäksi 12 %:n lasku vuotuisissa toimitusmäärissä tai 6 %:n lasku perushinnoissa johtaisi siihen, että kerrytettävissä oleva rahamäärä olisi yhtä suuri kuin kirjanpitoarvo. Mikäli terminaaliarvon kasvu olisi nolla, se ei aiheuttaisi arvonalentumista.

Konsernin rahavirtaa tuottaville yksiköille tehdyn arvonalentumistestauksen perusteella ei kirjattu arvonalentumisia vuosina 2015 eikä 2014.

Päästöoikeudet

Vuonna 2014 Outokummun yksiköistä kahdeksan toimi Euroopan Unionin päästökauppajärjestelmän piirissä: Tornion tehtaat Suomessa, Avestan ja Degerforsin tehtaat sekä Nybyn yksikkö Ruotsissa, Sheffieldin sulatto Isossa-Britanniassa sekä Krefeldin, Dillenburgin ja Benrathin tehtaat Saksassa.

Outokummun yksiköiden EU:n päästökauppajärjestelmän piiriin kuuluneet hiilidioksidipäästöt olivat noin 1 018 000 tonnia vuonna 2015 (2014: 1 103 000 tonnia). Päästökauppaudeksi 2013–2020 kaikki Outokummun keskeiset tuotantolaitokset ovat hakeneet ilmaisia päästöoikeuksia tehokkuuteen perustuvaan vertailuun ja aiempaan tuotantoon perustuen. Saatavan alustavan päästöoikeusmäärän odotetaan olevan vuosille 2016 ja 2017 noin miljoona tonnia vuosittain. Määrän arvioidaan olevan riittävä huomioiden Outokummun tuotanto ja konsernin hallussa oleva päästöoikeuspositio. Päästöoikeuksien tilannetta seurataan tasaisin väliajoin ja optimoidaan konsernin riskienhallintapolitiikan mukaisesti. Päästöoikeuksien hintariskin suojauksesta on kerrottu liitetiedossa 19.

12. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Milj. €	Maa- alueet	Kaivoksen yleiset valmistavat työt	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennako- maksut ja kesken- eräiset hankinnat ¹⁾	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2015	145	46	1 275	4 631	132	128	6 357
Muuntoerot	3	-	28	145	1	2	179
Lisäykset	0	12	1	29	1	86	129
Vähennykset	-12	-	-17	-109	-5	-1	-145
Myydyt tytäryritykset	-	-	-19	-92	-	-0	-112
Uudelleenryhmittelyt	-	8	0	32	3	-45	-3
Hankintameno 31.12.2015	136	66	1 269	4 635	131	170	6 407
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2015	-9	-12	-543	-2 565	-70	-20	-3 219
Muuntoerot	-0	-	-5	-41	-0	-0	-47
Vähennykset	3	-	17	108	5	-	132
Myydyt tytäryritykset	-	-	3	23	-	-	25
Uudelleenryhmittelyt	-	-	-	2	-1	-0	0
Tilikauden poistot	-0	-3	-47	-237	-5	-0	-292
Arvonalentumiset	-6	-	-	5	-	-	-1
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2015	-14	-15	-575	-2 705	-71	-21	-3 402
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	122	51	693	1 930	60	149	3 005
Kirjanpitoarvo 1.1.2015	136	34	732	2 065	63	108	3 138
Hankintameno 1.1.2014	146	46	1 260	4 600	132	184	6 368
Muuntoerot	3	-	18	74	-1	4	98
Lisäykset	1	-	6	39	1	70	117
Vähennykset	-5	-	-27	-139	-	-36	-208
Uudelleenryhmittelyt	-	-	19	57	0	-93	-18
Hankintameno 31.12.2014	145	46	1 275	4 631	132	128	6 357
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2014	-9	-9	-520	-2 462	-66	-49	-3 115
Muuntoerot	-0	-	1	14	0	2	16
Vähennykset	-	-	22	138	-	38	199
Uudelleenryhmittelyt	-	-	0	6	-	8	13
Tilikauden poistot	-0	-3	-45	-252	-5	-	-306
Arvonalentumiset	-	-	-0	-8	-	-19	-27
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2014	-9	-12	-543	-2 565	-70	-20	-3 219
Kirjanpitoarvo 31.12.2014	136	34	732	2 065	63	108	3 138
Kirjanpitoarvo 1.1.2014	137	37	740	2 139	66	134	3 254

¹⁾ Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat sisältävät myös aineettomien hyödykkeiden osuuden. Kun hyödyke otetaan käyttöön, se ryhmitellään oikealle tasetilille joko aineellisiin tai aineettomiin hyödykkeisiin.

Tilikauden aikana korkomenoja aktivoitiin käyttöomaisuuteen 2 milj. euroa (2014: 1 milj. euroa). Korkoja oli aktivoituna käyttöomaisuuteen 31.12.2015 yhteensä 33 milj. euroa (31.12.2014: 35 milj. euroa). Outokumpu määrittää aktivointikoron erikseen jokaiselle vuosineljännekselle. Vuonna 2015 keskimääräinen korko oli 5,6 %.

Arvon alentumiset

Konsernin rahavirtaa tuottaville yksiköille tehdyn arvonalentumistestauksen perusteella ei kirjattu arvonalentumisia vuosina 2015 eikä 2014. Vuonna 2015 maa-alueisiin kirjattiin kuitenkin 6 milj. euron arvonalentuminen Saksan tuotannon uudelleenjärjestelyihin liittyen (2014: 27 milj. euroa pääasiassa keskeneräisiin hankintoihin ja koneisiin ja kalustoon).

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyvät rahoitusleasing-sopimuksilla vuokratut hyödykkeet

€ million	Maa-alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno	29	33	236	298
Kertyneet poistot	-1	-5	-87	-93
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	28	28	149	205
Hankintameno	29	36	253	318
Kertyneet poistot	-1	-6	-73	-79
Kirjanpitoarvo 31.12.2014	28	31	180	239

13. Sijoitukset osakkuusyhtiöihin ja yhteisyrityksiin

Outokummulla on seuraavat osakkuusyhtiöt ja yhteisyritykset, jotka käsitellään pääomaosuusmenetelmällä. Konsernitilinpäätöksessä raportoitujen lukujen perusteella näiden sijoitusten katsotaan olevan epäolennaisia.

Osakkuusyhtiöt

	Kotipaikka	Omistusosuus, %
OSTP Holding Oy	Suomi	49
Rapid Power Oy	Suomi	33
Manga LNG Oy	Suomi	45
Hernandez Edelmetall GmbH ¹⁾	Saksa	33

¹⁾ Hankittu vuonna 2015.

Yhdistetyt taloudelliset tiedot osakkuusyhtiöistä

Milj. €	2015	2014
Osakkuusyhtiösijoitukset yhteensä	48	45
Konsernin osuus laajasta tuloksesta	-4	4

Yhteisyritykset

	Kotipaikka	Omistusosuus, %
Fagersta Stainless AB	Ruotsi	50

Yhdistetyt taloudelliset tiedot yhteisyrityksistä

Milj. €	2015	2014
Yhteisyrityssijoitukset yhteensä	14	32
Konsernin osuus laajasta tuloksesta ¹⁾	3	3
Ficher Mexicana S.A. DE C.V.:n myyntivoitto	49	-

¹⁾ Konsernin osuus laajasta tuloksesta sisältää myydyin yhteisyrityksen Ficher Mexicana S.A. de C.V.:n joulukuuhun 2015 saakka. Katso liitetieto 4.

14. Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot ja käyvät arvot arvostusryhmittäin

2015 € million	IAS 39:n mukainen arvostus- ryhmä	Arvostettu				Kirjanpito- arvo 31.12.2015	Käypä arvo 31.12.2015
		Jaksotettuun hankinta- menoon	Hankinta- menoon	Käypään arvoon, muut laajan tuloksen erät	Käypään arvoon, tulos- laskelma		
Pitkäaikaiset rahoitusvarat							
Myytävissä olevat sijoitukset	a)	-	36	4	-	40	40
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat sijoitukset	c)	-	-	-	1	1	1
Myyntisaamiset ja muut saamiset	b)	40	-	-	-	40	40
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaiset	d)	-	-	-	0	0	0
Lyhytaikaiset rahoitusvarat							
Myytävissä olevat sijoitukset	a)	-	-	0	-	0	0
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat sijoitukset	c)	-	-	-	16	16	16
Myyntisaamiset ja muut saamiset	b)	624	-	-	-	624	624
Rahavarat	b), c)	186	-	-	-	186	186
Suojauslaskettavat johdannaiset	e)	-	-	5	-	5	5
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaiset	d)	-	-	-	32	32	32
		849	36	9	49	944	944
Pitkäaikaiset rahoitusvelat							
Korolliset velat	f)	1 249	-	-	-	1 249	1 245
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaiset	d)	-	-	-	9	9	9
Lyhytaikaiset rahoitusvelat							
Korolliset velat	f)	547	-	-	-	547	547
Ostovelat ja muut velat	f)	957	-	-	-	957	957
Suojauslaskettavat johdannaiset	e)	-	-	1	-	1	1
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaiset	d)	-	-	-	49	49	49
		2 752	-	1	58	2 811	2 807

IAS 39:n mukaiset arvostusryhmät:

- a) Myytävissä olevat rahoitusvarat
- b) Lainasaamiset ja muut saamiset
- c) Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat
- d) Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaiset
- e) Suojauslaskettavat johdannaiset
- f) Muut rahoitusvelat

2014 Milj. €	IAS 39:n mukainen arvostus- ryhmä	Arvostettu				Kirjanpito- arvo 31.12.2014	Käypä arvo 31.12.2014
		Jaksotettuun hankinta- menoon	Hankinta- menoon	Käypään arvoon, muut laajan tuloksen erät	Käypään arvoon, tulos- laskelma		
Pitkäaikaiset rahoitusvarat							
Myytavissä olevat rahoitusvarat	a)	-	21	5	-	26	26
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat sijoitukset	c)	-	-	-	2	2	2
Myyntisaamiset ja muut saamiset	b)	10	-	-	-	10	10
Suojauslaskettavat johdannaiset	e)	-	-	0	-	0	0
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaiset	d)	-	-	-	1	1	1
Lyhytaikaiset rahoitusvarat							
Myytavissä olevat rahoitusvarat	a)	-	-	0	-	0	0
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat sijoitukset	c)	-	-	-	4	4	4
Myyntisaamiset ja muut saamiset	b)	694	-	-	-	694	694
Rahavarat	b), c)	191	-	-	-	191	191
Suojauslaskettavat johdannaiset	e)	-	-	0	-	0	0
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaiset	d)	-	-	-	35	35	35
			895	21	6	42	964
Pitkäaikaiset velat							
Pitkäaikaiset lainat	f)	1 597	-	-	-	1 597	1 581
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaiset	d)	-	-	-	18	18	18
Lyhytaikaiset velat							
Lyhytaikaiset lainat	f)	569	-	-	-	569	568
Ostovelat ja muut velat	f)	1 172	-	-	-	1 172	1 172
Suojauslaskettavat johdannaiset	e)	-	-	14	-	14	14
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaiset	d)	-	-	-	73	73	73
			3 337	-	14	91	3 442
							3 425

IAS 39:n mukaiset arvostusryhmät:

- a) Myytävissä olevat rahoitusvarat
- b) Lainasaamiset ja muut saamiset
- c) Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat
- d) Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaiset
- e) Suojauslaskettavat johdannaiset
- f) Muut rahoitusvelat

15. Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvän arvon hierarkia

2015 Milj. €	Käypä arvo				
	Kirjanpitoarvo	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon arvostetut rahoitusvarat					
Myytavissä olevat sijoitukset	5	0	3	1	5
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti arvostettavat sijoitukset	16	16	-	1	16
Suojauslaskettavat johdannaiset	5	-	5	-	5
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaiset	33	-	33	-	33
	59	16	41	2	59
Käypään arvoon arvostamattomat rahoitusvarat					
Pitkäaikaiset myyntisaamiset ja muut saamiset	40	-	40	-	40
Käypään arvoon arvostetut rahoitusvelat					
Suojauslaskettavat johdannaiset	1	-	1	-	1
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaiset	58	-	58	-	58
	59	-	59	-	59
Käypään arvoon arvostamattomat rahoitusvelat					
Pitkäaikaiset velat	1 249	465	780	-	1 245

Pitkäaikaisten lainojen käypä arvo on laskettu diskonttaamalla tulevaisuuden kassavirtoja huomioon ottaen markkinoiden luottomarginaali Outokummulle. Pitkäaikaisten myyntisaamisten ja muiden saamisten käypä arvo on määritelty diskonttaamalla tulevaisuuden kassavirtoja ottaen huomioon vastapuolen luottoriski. Lyhytaikaisten rahoitussaamisten ja -velkojen tasearvo ei poikkea oleellisesti niiden käyvästä arvosta.

2014 Milj. €	Käypä arvo				
	Kirjanpitoarvo	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon arvostetut rahoitusvarat					
Myytavissä olevat sijoitukset	6	0	2	3	6
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti arvostettavat sijoitukset	6	4	-	2	6
Suojauslaskettavat johdannaiset	0	-	0	-	0
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaiset	36	-	36	-	36
	48	5	39	4	48
Käypään arvoon arvostamattomat rahoitusvarat					
Pitkäaikaiset myyntisaamiset ja muut saamiset	10	-	10	-	10
Käypään arvoon arvostetut rahoitusvelat					
Suojauslaskettavat johdannaiset	14	-	14	-	14
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaiset	91	-	91	-	91
	105	-	105	-	105
Käypään arvoon arvostamattomat rahoitusvelat					
Pitkäaikaiset velat	1 597	407	1 174	-	1 581

Täsmäytyslaskelma tason 3 muutoksista

2015 Milj. €	Myytävissä olevat sijoitukset	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat sijoitukset
Tasearvo 1.1.	3	2
Käyvän arvon muutokset	-2	-1
Tasearvo 31.12.	1	1

2014 Milj. €	Myytävissä olevat sijoitukset	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat sijoitukset
Tasearvo 1.1.	0	15
Käyvän arvon muutokset	3	-13
Tasearvo 31.12.	3	2

Tilinpäätöksen laadintaperiaatteissa on esitetty tietoa, kuinka käypä arvo määritetään hierarkian eri tasoilla. Tasojen 1 ja 2 välillä ei ollut siirtoja vuoden 2015 aikana.

Myytävissä olevat sijoitukset hierarkiatasolla 3 liittyvät sijoituksiin energiantuotantoyhtiöissä. Energiantuotantoyhtiöiden osakkeiden arvostus perustuu diskontattuihin kassavirtoihin, joissa huomioidaan tulevaisuuden energiahinta, diskonttokorko, inflaatiotaso, arvioitu saatava sähkön määrä ja arvioidut tuotantokustannukset. Sähkön hinta on pääasiallinen arvostukseen vaikuttava tekijä. +/- 10 %:n muutos sähkön hinnassa johtaa 0 milj. euron nousuun tai 0 milj. euron laskuun käyvässä arvossa.

16. Myytävissä olevat sijoitukset

Milj. €	2015	2014
Kirjanpitoarvo 1.1.	27	19
Muuntoerot	0	0
Lisäykset	15	8
Käyvän arvon muutokset	-1	3
Vähennykset	-0	-2
Arvonalentumiset	-	-4
Tulosvaikutteisiksi siirretyt voitot ja tappiot	-	0
Arvonalentumisen vaikutus muihin laajan tuloksen eriin	-	3
Kirjanpitoarvo 31.12.	40	27
Pitkäaikaiset listatut osakkeet	0	0
Pitkäaikaiset listaamattomat osakkeet	40	26
Lyhytaikaiset myytävissä olevat sijoitukset	0	0
	40	27
Listatut osakkeet, arvostus käypään arvoon	0	0
Listamattomat osakkeet ja muut sijoitukset, arvostus käypään arvoon	4	5
Listamattomat osakkeet ja muut sijoitukset, arvostus hankintamenoon	36	21
	40	27

Myytävissä olevien sijoitusten käyväarvonrahasto

Milj. €	2015	2014
Käypä arvo	40	27
Hankinta-arvo	36	22
Arvonmuutosrahasto ennen veroja	4	5
Laskennallinen verovelka	-1	-1
Arvonmuutosrahasto	3	4

Listamattomat osakkeet ja muut sijoitukset, jotka arvostetaan hankintamenuon, sisältävät 35 milj. euron sijoituksen Voimaosakeyhtiö SF:n osakkeisiin, joiden kautta Outokummulla on omistus Fennovoima Oy:stä. Outokumpu investoi 15 milj. euroa Voimaosakeyhtiö SF:ään vuoden 2015 aikana. Koska Fennovoima-projekti on vielä varhaisessa vaiheessa, sijoituksen arvoa ei voida luotettavasti määrittää. Listaamattomat osakkeet, jotka arvostetaan käypään arvoon, sisältävät sijoituksia energiantuotantoyhtiöihin ja muihin sijoituksiin, joita ei ole noteerattu missään osakepörssissä. Näiden arvostustapaa on kuvattu liitetiedossa 15.

17. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat sijoitukset

Milj. €	2015	2014
Kirjanpitoarvo 1.1.	6	19
Muuntoerot	0	-0
Lisäykset	11	0
Vähennykset	-0	-
Käyvän arvon muutos	-1	-13
Kirjanpitoarvo 31.12.	16	6

Kirjanpitoarvo muodostuu pääosin Outokummun omistaman Visenta Försäkrings AB -vakuutusyhtiön sijoituksista valtion joukkovelkakirjalainoihin, vakuudellisiin joukkovelkakirjalainoihin ja rahastoihin.

Vuoden 2014 käyvän arvon muutos liittyy Outokummun Talvivaara Sotkamo Oy:n 16 % omistuksen alaskirjaukseen.

18. Osakeperusteiset maksut

Outokumpu-konsernin vuonna 2015 voimassa olleet osakepalkkiojärjestelyt olivat suoritepohjainen osakepalkkio-ohjelma 2012 (ansaintajaksot 2013–2015, 2014–2016 ja 2015–2017) sekä rajoitettuja osakkeita koskeva ohjelma (ansaintajaksot 2013–2015, 2014–2016 ja 2015–2017). Nämä osakepalkkiojärjestelyt ovat osa konsernin avainhenkilöille suunnattuja kannustin- ja sitouttamisohjelmia. Osakepalkkiojärjestelyiden tavoitteena on sitouttaa, kannustaa ja palkita avainhenkilöitä yhtiön strategiaa tukevista hyvistä suorituksista.

Suoritepohjaisen osakepalkkio-ohjelman ansaintajakso 2012–2014 päättyi ja osallistujille luovutettiin saavutettujen tavoitteiden perusteella palkkiona 23,3 % ohjelman enimmäisosakemäärästä. Soveltuvien verojen vähentämisen jälkeen 69 henkilölle suoritettiin yhteensä 48 234 osaketta. Lisäksi 258 tuhatta euroa maksettiin käteisenä liittyen verovaiikutukseen ja käteisenä suoritettuihin palkkioihin. Rajoitettuja osakkeita koskevan ohjelman ansaintajakson 2012–2014 osalta suoritettiin soveltuvien verojen vähentämisen jälkeen yhteensä 14 350 osaketta kolmelle henkilölle ohjelman ehtojen mukaisesti.

Lisäksi maksettiin verovaiikutukseen liittyen 74 tuhatta euroa käteisenä. Outokumpu käytti yhtiön hallussa olevia omia osakkeita maksuna.

Hallitus hyväksyi joulukuussa 2014 suoritepohjaisen osakepalkkio-ohjelman uuden 2015–2017 ansaintakauden aloittamisen vuoden 2015 alusta lähtien. Ansaintakaudelta suoritettavien osakkeiden enimmäismäärä (verot mukaan lukien) on 2 900 000 brutto-osaketta. Raportointikauden päättyessä ohjelman ansaintakauteen osallistui 133 henkilöä. Ansaintakauteen sovellettavat kriteerit olivat vuoden 2015 osalta liiketulos ennen kertaluonteisia eriä ja kassavirta sekä sijoitetun pääoman tuotto (ROCE) vuonna 2017 vertailuryhmään verrattuna.

Joulukuussa 2014 hallitus hyväksyi myös rajoitettuja osakkeita koskevan ohjelman kauden 2015–2017 alkamisen vuoden 2015 alusta. Järjestelyn nojalla annettavat osakepalkkiot vahvistaa vuosittain emoyhtiön toimitusjohtaja hallituksen myöntämän valtuutuksen perusteella kuitenkin siten, että mahdolliset osakepalkkiot konsernin johtoryhmän jäsenille hyväksyy hallitus. Järjestelystä suoritettavien osakkeiden enimmäismäärä (verot mukaan lukien) on 320 000 brutto-osaketta ja sen piirissä oli raportointikauden päättyessä kuusi henkilöä.

Lisäksi suoriteperusteisen osakeohjelman meneillään oleviin ansaintakausiin 2013–2015 ja 2014–2016 aiemmin sovellettu liiketuloksen parantamistavoite korvattiin vuoden 2015 osalta liiketuloksella ennen kertaluonteisia eriä yhdenmukaisesti uuden ansaintakauden 2015–2017 tavoitteen kanssa. Lisäksi ansaintakauden 2014–2016 kriteereihin on lisätty sijoitetun pääoman tuotto (ROCE) vuonna 2016.

Hallitus hyväksyi joulukuussa 2015 sekä suoritepohjaisen osakepalkkio-ohjelman että rajoitettuja osakkeita koskevan ohjelman viidennen ansaintakauden 2016–2018 sekä uuden toimitusjohtajan osakepalkkio-ohjelman aloittamisen vuoden 2016 alusta lähtien.

Yllä mainittujen osakepalkkiojärjestelyiden kokonaisarvoksi on 31.12.2015 arvioitu 4 milj. euroa. Tämä kirjataan kuluksi oikeuden syntymisajanjaksojen kuluessa.

Tarkempia tietoja Outokummun osakepalkkiojärjestelyistä löytyy Outokummun internetsivuilta www.outokumpu.com.

Työsuhte-etuudet sisältävät osakeperusteisia kuluja seuraavasti

Milj. €	2015	2014
Osakkeina suoritettavat	-1	-2
Rahana suoritettavat	0	-1
	-1	-2
Rahana suoritettavan osakeperusteisen järjestelyn velat 31.12.	1	1

Osakepalkkiojärjestelyiden keskeiset ehdot

Suoritepohjainen osakepalkkio-ohjelma 2012			
	Oikeuden syntymisajanjakso 2013–2015	Oikeuden syntymisajanjakso 2014–2016	Oikeuden syntymisajanjakso 2015–2017
Myöntämispäivä	31.3.2013	31.5.2014	11.2.2015
Oikeuden syntymisjakso	1.1.2013–31.12.2015	1.1.2014–31.12.2016	1.1.2015–31.12.2017
Sopimuksen syntymisehdot			
Markkinaperusteiset ehdot	Outokummun osakekurssin kehitys osingoilla korjattuna vuoden 2015 lopussa	-	-
Ei-markkinaperusteiset ehdot	EBITDA (käyttökate) vuonna 2013, liikutuloksen parantaminen vuonna 2014 ja liikutulos ilman kertaluonteisia eriä vuonna 2015; ja vuosittaisten Inoxum-yrityskauppaan liittyvien synergiasäästöjen saavuttaminen	Liikutuloksen parantaminen vuonna 2014; liikutulos ilman kertaluonteisia eriä vuonna 2015; operatiivinen EBITDA (käyttökate) vuonna 2016; kassavirtamittari vuosina 2014, 2015 ja 2016 sekä sijoitetun pääoman tuotto (ROCE) vuonna 2016	Liikutulos ilman kertaluonteisia eriä ja kassavirtamittari vuonna 2015; sijoitetun pääoman tuotto (ROCE) vertailuryhmään verrattuna sekä velkaantumisaste vuonna 2017
Muut keskeiset ehdot	Ohjelman perusteella annettavalle edulle on asetettu palkkaan perustuva enimmäismäärä	Ohjelman perusteella annettavalle edulle on asetettu palkkaan perustuva enimmäismäärä	Ohjelman perusteella annettavalle edulle on asetettu palkkaan perustuva enimmäismäärä
Toteutus	Osakkeina ja rahana	Osakkeina ja rahana	Osakkeina ja rahana

Rajoitettuja osakkeita koskeva ohjelma			
	Oikeuden syntymisajanjakso 2013–2015	Oikeuden syntymisajanjakso 2014–2016	Oikeuden syntymisajanjakso 2015–2017
Myöntämispäivä	30.4.2013	31.5.2014	30.4.2015
Oikeuden syntymisjakso	1.1.2013–31.12.2015	1.1.2014–31.12.2016	1.1.2015–31.12.2017
Sopimuksen syntymisehdot	Työsuhteen kesto keskeytyksettä osakkeiden maksamiseen saakka. Ohjelman perusteella annettavalle edulle on asetettu palkkaan perustuva enimmäismäärä	Työsuhteen kesto keskeytyksettä osakkeiden maksamiseen saakka. Ohjelman perusteella annettavalle edulle on asetettu palkkaan perustuva enimmäismäärä	Työsuhteen kesto keskeytyksettä osakkeiden maksamiseen saakka. Ohjelman perusteella annettavalle edulle on asetettu palkkaan perustuva enimmäismäärä
Toteutus	Osakkeina ja rahana	Osakkeina ja rahana	Osakkeina ja rahana

Osakepalkkiojärjestelyiden käyvän arvon määrittämisessä on käytetty soveltuvia matemaattisia menetelmiä.

Arvonmäärittämisessä käytetyt tekijät

€	Osakehinta tilinpäätöspäivänä	Osakehinta myöntämispäivänä
Suoritepohjainen osakepalkkio-ohjelma		
Oikeuden syntymisajanjakso 2013–2015	2,73	5,18
Oikeuden syntymisajanjakso 2014–2016	2,73	6,46
Oikeuden syntymisajanjakso 2015–2017	2,73	4,82
Rajoitettuja osakkeita koskeva ohjelma		
Oikeuden syntymisajanjakso 2013–2015	2,73	4,61
Oikeuden syntymisajanjakso 2014–2016	2,73	6,46
Oikeuden syntymisajanjakso 2015–2017	2,73	5,41

19. Rahoitusriskienhallinta, pääomahallinta ja vakuutukset

Rahoitusriskienhallinnan tavoitteena on vähentää rahoitusmarkkinoiden hintavaihteluista ja muista epävarmuustekijöistä aiheutuvia tulos-, rahavirta- ja tasevaikutuksia sekä varmistaa riittävä maksuvalmius. Pääomahallinnan tavoitteena on turvata toiminnan jatkuvuus ja luoda arvoa osakkeenomistajille optimoimalla pääoman kustannus. Vakuutustoiminnan päätavoitteet ovat suojautuminen katastrofiriskejä vastaan sekä vahinkojen aiheuttamien tulosvaihteluiden pienentäminen.

Hallitus on hyväksynyt riskienhallintapolitiikan, jossa määritellään vastuut, prosessi ja muut riskienhallinnan pääperiaatteet. Hallitus seuraa riskienhallinnan toteutumista säännöllisesti ja talous- ja rahoitusjohtaja on vastuussa rahoitusriskienhallinnan toteuttamisesta ja kehittämisestä. Vuonna 2015 rahoitusriskipolitiikkaa tarkistettiin ja muutokset hyväksyi väliaikainen toimitusjohtaja. Merkittävimmät muutokset politiikassa liittyivät metalli- valuutta- ja energiariskien hallintaan.

Rahoitusriskit jaetaan markkinariskisiin, maa- ja luottoriskisiin sekä maksuvalmius- ja jälleerahoitusriskisiin. Tytäryhtiöt suojaavat valuutta- ja metallihintariskinsä vastapuolenaan Outokumpu Oyj, joka tekee pääosan konsernin johdannaissopimuksista pankkien ja muiden rahoituslaitosten kanssa. Rahoitus- ja riskienhallintatoiminto vastaa valuuttakurssi- ja korkoriskistä, maksuvalmius- ja jälleerahoitusriskien hallinnasta sekä päästöoikeuksien hintariskistä. Luottoriskien hallinta on osittain keskitetty ja rahoitus- ja riskienhallintatoiminto seuraa myös näitä riskejä. Energiatoiminto vastaa sähkön ja polttoaineiden hintariskien hallinnasta. Metallitoiminto on vastuussa metallin hintariskien hallinnasta.

Rahoitus- ja riskienhallintatoiminto hankkii merkittävän osan konsernin vakuutuksista. Tärkeimpiä vakuutuslajeja ovat omaisuus- ja keskeytysriskit sekä vastuu-, kuljetus- ja luottoriskit. Osan riskeistä vakuuttaa konsernin oma vakuutusyhtiö Visenta Försäkrings AB.

Rahoitusriskeille altistuminen tunnistetaan konsernin riskienhallintaprosessin yhteydessä. Tällä lähestymistavalla pyritään varmistamaan, että uudet riskit tunnistetaan ajoissa ja että jokainen merkittävä riski kuvataan, arvioidaan, hallitaan ja kommunikoidaan

asianmukaisesti. Riskin kvantifiointi käsittää epäsuotuisan tapahtuman toteutumisen todennäköisyyden ja sen vaikutuksen arvioinnin. Markkinariskeille riskin toteutumiseen liittyvä arvio perustuu ennalta määritellylle hinnan muutokselle, esimerkiksi muutos valuuttakurssissa tai metallin hinnassa. Riskin vaikutusten arviointi perustuu alla olevan erän suuruuteen, kuten ennustetun valuuttakassavirran määrään. Riskitapahtuman todennäköisyys perustuu kyseisen hinnan markkinavolatiliteettiin. Riskien toteutumisen vaikutuksia pyritään lopulta kvantifioimaan nettotuloksen, vapaan rahavirran, nettovelan ja oman pääoman muutoksen osalta.

Markkinariski

Markkinariski johtuu valuuttojen, korkojen, korkomarginaalien, hyödykkeiden, energian ja arvopapereiden kurssien tai hintojen muutoksista. Näillä hintamuutoksilla saattaa olla merkittävä vaikutus konsernin tulokseen, rahavirtaan ja taserakenteeseen.

Outokumpu käyttää johdannaissopimuksia vähentääkseen osittain hintamuutosten edellä mainittuja vaikutuksia. Suojauslaskentaa sovelletaan valikoivasti ja erillisinä päätöksinä perustuen. Johdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa, on tehty vähentämään liiketoimintaan tai rahoitukseen liittyviä tulos- ja/ tai rahavirtavaikutuksia. Suojauslaskennan ulkopuolella olevien johdannaisten käyttö voi aiheuttaa ajoituseroja johdannaisista aiheutuvan tuloksen ja suojattavaan positioon liittyvän tuloksen välillä.

Ruostumaton teräs on toimialana hyvin suhdanneherkkä, mikä monesti johtaa merkittäviin muutoksiin eri markkinariskeihin liittyvissä positioissa. Vastaavasti suojauspolitiikkojen johdonmukaisesta noudattamisesta voi seurata toisinaan suuria muutoksia raportoiduissa johdannaisten määrissä. Johdannaistrumenttien käyvät arvot ja nimellismäärät on esitetty liitetiedossa 20. Rahoitusinstrumenttien herkkyyks markkinariskeille on esitetty seuraavassa taulukossa.

Rahoitusinstrumenttien herkkyys markkinahintariskeille

Milj. €	2015		2014	
	Tuloslaskelma	Muut laajan tuloksen erät	Tuloslaskelma	Muut laajan tuloksen erät
+/-10 %:n muutos EUR/USD-valuuttakurssissa	-2/+3	-	-0/+0	-
+/-10 %:n muutos EUR/SEK-valuuttakurssissa	-9/+11	-13/+15	-9/+10	-15/+19
+/-10 %:n muutos nikkelin USD-hinnassa	-1/+1	+0/-0	-9/+9	+1/-1
+/-10 %:n muutos propaanin USD-hinnassa	+1/-1	-	+2/-2	-
+/-1 %:n yhtenäinen muutos koroissa	-5/+1	-	-10/+10	-

Herkkyysanalyysit koskevat ainoastaan rahoitusinstrumentteja. Muut varat, velat ja taseen ulkopuoliset erät, kuten myynnin ja oston tilauskanta, eivät sisälly näihin analyysiin. Laskelmissa on huomioitu verot. Vuoden aikana nikkelin hintavolatiliteetti on vaihdellut välillä 24–38 %. +/-30 %:n muutos nikkelin USD-hinnassa merkitsee tuloslaskelmassa noin 2 milj. euron tappiota tai voittoa johdannaisista.

Valuuttakurssiriski

Pääosa konsernin myynnistä on euro- ja Yhdysvaltain dollari -määräistä. Merkittävä osa kuluista muodostuu euroina, Yhdysvaltain dollareina, Ruotsin kruunuina, Meksikon pesoina sekä Englannin puntina. SKS osakkeiden myynnin myötä altistuminen Kiinan yuanin kurssiriskille väheni selvästi. Euroopassa Outokummun tuotteet hinnoitellaan lähtökohtaisesti euroina, jolloin erityisesti Ruotsin kruunuun ja Englannin puntaan liittyvät kustannukset muodostavat merkittävän kannattavuuteen ja rahavirtoihin vaikuttavan valuuttakurssiriskin. Oman merkittävän ferrokromituotannon ja sen myyntiin liittyvän dollarisidonnaisuuden seurauksena konsernin EUR/

USD riski on huomattavan suuri. Tämän lisäksi Yhdysvaltain dollarin arvo vaikuttaa myös ruostumattoman teräksen katetuottoon.

Outokumpu suojaa suurimman osan käyvän arvon riskistä, joka liittyy valuuttamääräisiin myyntisaamisiin, ostovelkoihin, velkaan, rahavaroihin ja lainasaamisiin. Sopimukseen perustuvat rahavirrat suojataan suurelta osin, kun taas ennustetut ja todennäköiset rahavirrat suojataan ainoastaan erillisiin päätöksiin perustuen valikoivasti. Konsernin käyvän arvon valuuttapositio on esitetty tarkemmin seuraavassa taulukossa.

Käyvän arvon valuuttapositio EUR-yhtiöissä

Milj. €	2015				2014			
	SEK	USD	GBP	Muut	SEK	USD	GBP	Muut
Myyntisaamiset ja ostovelat	4	-99	18	5	0	-103	10	8
Lainat ja pankkitilit ¹⁾	302	930	-8	9	315	692	-31	-111
Johdannaiset ²⁾	-135	-798	-22	-12	-105	-585	-5	108
Nettopositio	170	34	-12	2	210	4	-26	6

Käyvän arvon valuuttapositio SEK-yhtiöissä

Milj. €	2015				2014			
	EUR	USD	GBP	Muut	EUR	USD	GBP	Muut
Myyntisaamiset ja ostovelat	-2	5	-4	4	46	13	-8	8
Lainat ja pankkitilit ¹⁾	17	6	1	0	1	19	1	3
Johdannaiset ²⁾	-144	-25	-8	-15	-166	-66	9	-10
Nettopositio	-129	-14	-11	10	-119	-33	2	0

¹⁾ Sisältää rahavarat, lainasaamiset ja velat

²⁾ Sisältää sopimuksiin perustuvien rahavirtojen suojauksiin kohdistetut johdannaiset

Outokummulla on pääasiassa USD-, SEK- ja GBP-määräisiin tuloksiin liittyvää muuntoeroriskiä, jota ei poliittikkaan perustuen suojata. Konsernilla on myös merkittäviä valuuttamääräisiä omia pääomia esimerkiksi Yhdysvaltain dollareina, Ruotsin kruunuina ja Englannin puntina. Tilinpäätöshetkellä ulkomaisiin yksiköihin tehtyjä nettosijoituksia ei oltu suojattu. Nettosijoitusten aiempien vuosien

suojausten voittojen tehokas osa (17 milj. euroa verovaiikutus huomioiden) on kirjattu omaan pääomaan. Vuonna 2015 Outokumpu vähensi omaa pääomaa Australiassa ja Meksikossa. Valuuttamääräisillä lainoilla ja valuuttakurssien muutoksilla on vaikutus konsernin pääomarakenteeseen.

Korkoriski

Konsernin korkoasemaa seurataan rahavirtariskinä (korkomuutosten vaikutus nettokorkokuluihin) ja käyvän arvon riskinä (korkomuutosten vaikutus monetaaristen tase-erien käypään arvoon). Korkoriskin ja -kustannusten tasapainottamiseksi merkittävä osa lainoista ja sijoituksista on sidottu lyhytaikaisiin viitekorkoihin. Tämä lähestymistapa tyypillisesti auttaa alentamaan velan keskikorkoa. Se voi myös lieventää vaikutuksia liiketoimintaympäristön haitallisissa muutoksissa, joilla on tapana johtaa lyhyiden korkojen laskuun. Rahavirtariskiä pienennetään pääosin koronvaihtosopimuksilla, joissa Outokumpu maksaa kiinteää korkoa ja vastaanottaa vaihtuvaa korkoa.

Korkoriskin hallinnassa tärkeimmät valuutat ovat Yhdysvaltain dollari, euro ja Ruotsin kruunu. Noin 59 %:ssa (2014: 71%) konsernin velasta koronmääräytymisjakso on alle yhden vuoden. Pitkäaikaisten velkojen keskikorko 31.12.2015 oli 5,4 % (31.12.2014: 4,3 %). Korkopositio on esitetty tarkemmin seuraavassa taulukossa. Outokumpu altistuu myös luottomarginaalien markkinatason muutoksille erityisesti jälleenerahoitukseen liittyen.

Nettovelan valuuttajakauma ja uudelleenhinnoittelu

Milj. € Valuutta	31.12.2015				
	Nettovelka ¹⁾	Johdannaiset ²⁾	Keskikorko, %	Duraatio, vuotta	Korkoherkkyys ³⁾
EUR	1 385	-1 107	5,5	11,5	-4,8
SEK	283	294	4,1	0,3	4,3
USD	21	894	21,2	0,3	6,0
Muut	-44	-78	2,7	0,2	-0,9
	1 646	3			4,5

Milj. € Valuutta	31.12.2014				
	Nettovelka ¹⁾	Johdannaiset ²⁾	Keskikorko, %	Duraatio, vuotta	Korkoherkkyys ³⁾
EUR	1 557	-601	4,9	4,2	2,7
SEK	377	137	4,3	0,4	4,1
USD	-50	617	3,1	0,4	3,6
Muut	77	-135	7,9	-0,1	-0,4
	1 960	18			10,0

¹⁾ Sisältää rahavarat, lainasaamiset ja velat

²⁾ Sisältää valuutan- ja koronvaihtosopimusten, korko-optioiden sekä korolliseen nettovelkaan kohdistettujen valuuttatermiinien nimellismäärät. Valuuttatermiinejä ei ole huomioitu keskikoron laskennassa.

³⁾ Markkinakorkojen yhden prosenttiyksikön nousun arvioitu vaikutus rahoituskuluihin seuraavan vuoden aikana.

Metalli- ja energiahintariski

Outokumpu käyttää huomattavan määrän raaka-aineita ja energiaa, joiden hinta määräytyy säädellyillä markkinoilla, kuten London Metal Exchange ja Nasdaq Commodities. Seosmetallioستوئوئو ja lopputuotemyyntien hinnoittelun eriaikaisuus, varastotasojen muutokset sekä kyky siirtää raaka-aineiden ja energian hinnanmuutoksia lopputuotteiden hintoihin ja alennusmäärät esimerkiksi ruostumattoman teräsromun ostoissa, vaikuttavat kaikki riskiin.

Outokummulle merkittävin metallihintariski aiheutuu nikkelin hinnan vaihteluista. Suurin osa ruostumattoman teräksen myyntisopimuksista sisältää seosainelisiäehdon, jolla pienennetään raaka-aineen oston ja tuotteen toimitushetken eriaikaisuudesta aiheutuvaa riskiä. Outokummun nikkeliportfolio sisältää kiinteähintaiset ostotilaukset, varastoihin sitoutuneen nikkelin, kiinteähintaiset myyntitilaukset ja lähiviikkojen ennustetut tilauskantaan sisällyttömät seosainelisiäehdon alaiset toimitukset. Vuonna 2015 sovelletun rahoitusriskipolitiikan mukaan suurin osa tunnistetusta hintariskistä tulisi suojata. Vuonna 2015 suojausaste on tyypillisesti ollut 15–40 %. Metallihinnan suojaukset on tehty Yhdysvaltain dollaria vastaan; kuitenkin vuonna 2016 metallin hintariski suojataan perusvaluuttaa vastaan päivitetyn rahoitusriskipolitiikan mukaisesti. Ruostumattoman teräsromun ostoalennuksiin ja nikkelin hintaan liittyvää riskiä ei suojata ja molybdeenin liittyvää hintariskiä on suojattu vain osittain epälikvideistä markkinoista johtuen.

Nikkelijohdannaisia ja LME-warrantteja on käytetty vähentämään hintamuutosten vaikutuksia tulokseen. Metallien hinnat vaikuttavat merkittävästi konsernin käyttöpääomaan ja siten liiketoiminnan rahavirtaan. Tätä riskiä ei ole suojattu johdannaisilla, mutta tarkka käyttöpääoman hallinta auttaa pienentämään tätä rahavirtariskiä.

Outokummun tärkeimmät tuotantolaitokset Euroopassa kuuluvat EU:n päästökauppajärjestelmän piiriin. Toteutuneita ja ennustettuja hiilidioksidipäästöjä sekä myönnettyjen päästöoikeuksien määrää seurataan keskitetysti. Päästöoikeuksien hintariskin hallinnan tavoitteena on varmistaa päästökauppajaksolla tarvittavien päästöoikeuksien hinta sekä alentaa kyseistä hintaa. Joissain tapauksissa sähkön markkinahinta perustuu osittain hiilidioksidipäästöjen hintaan. Tämä epäsuora altistuminen päästöoikeuksien hinnoille voi olla merkittävä Outokummulle.

Konsernilla on tuotantoprosesseja, jotka käyttävät merkittäviä määriä sähköä, propaania, maakaasua ja muita öljytuotteita kuten laivapolttoöljyjä. Konserni suojaa propaanin ja maakaasun hintariskiä varmistamalla tulevien ostojen hintaa johdannaisilla ja hankintasopimuksilla. Raakaöljyn ja polttoaineiden jatkuneen hinnanlaskun vuoksi propaanijohdannaisien arvonmuutoksilla oli haitallinen vaikutus vuoden 2015 tulokseen. Suomessa, Ruotsissa, Yhdistyneissä Kuningakunnissa ja Saksassa tuotantolaitosten käyttämä sähkö hallinnoidaan keskitetysti, kun taas muiden tuotantolaitosten sähkö hankitaan paikallisesti. Hintariskiä vähennetään kiinteähintaisilla toimitussopimuksilla ja omistusosuuksilla energiantuotantolaitoksissa.

Arvopaperihintariski

Outokummulla on sijoituksia osakkeisiin ja lainaamiseen. Suurimmat sijoitukset 31.12.2015 olivat Voimaosakeyhtiö SF:ssä (osakesijoitus 35 milj. euroa) sekä OSTP Holding Oy:ssä (osuus osakkuusyhtiön arvosta 21 milj. euroa ja lainaaminen 3 milj. euroa). Konsernin vakuutusyhtiö Visenta Försäkrings AB on sijoittanut varjoaan korkean luottokelpoisuuden omaaviin ja likvideihin joukkovelkakirjoihin, kuten valtioiden ja pankkien joukkovelkakirjoihin sekä muihin rahastoihin.

Maa- ja luottoriski

Myyntin tulee olla hyväksytyjen luottolimiittien puitteissa tai asiakasmaksujen tulee olla muilla tavoilla turvattu. Merkittävä osa asiakasrahoituksesta on katettu luottovakuutuksilla, joiden perusteella voidaan saada pääsääntöisesti noin 90 %:n korvaus vakuutetuista määristä. Osa kaupallisiin saamisiin liittyvästä luottoriskistä on katettu pankkitakauksilla, rebusseilla ja ennakkomaksuilla.

Tilinpäätöspäivänä myyntisaamisiin liittyvä enimmäisriski oli 442 milj. euroa (2014: 536 milj. euroa). Suuri osa myyntisaamisista on katettu vakuutuksilla tai muilla maksua turvaavilla järjestelyillä. Erillisiiin päätöksiin perustuen on myös vakuuttamattomia myyntisaamisia. Outokummun omalla riskillä olevien myyntisaamisten määrä on vaihdellut välillä 13–15 % kaikista myyntisaamisista. Osaan myyntisaamisista Outokumpu käyttää factoring-ohjelmia, joissa riskit ja tuotot olennaisilta osin siirretään saamisten ostajalle. Konsernin myyntisaamiset hajaantuvat laajan asiakaskunnan kesken, mutta joihinkin yksittäisiin asiakkaisiin liittyen on viime vuoden aikana ja tilinpäätöshetkellä ollut riskikeskittymiä. Vuoden 2015 aikana Coil EMEA kirjasi 5 milj. euron arvonalentumisen tietyn asiakkaan saamisiin liittyen. Myyntisaamisten ikäjakauma on esitetty liitetiedossa 22.

Rahoitus- ja riskienhallintatoiminto seuraa rahoituslaitossaamisiin liittyvää luottoriskiä. Näitä riskejä pyritään pienentämään rajoittamalla vastapuolet hyvän luottokelpoisuuden omaaviin pankkeihin ja muihin rahoituslaitoksiin. Johdannaiskaupankäynti pyritään tekemään ISDA-sopimusten puitteissa. Kassahallintaan liittyvät sijoitukset ovat likvideissä ja alhaisen luottoriskin omaavissa rahamarkkinainstrumenteissa.

Maksuvalmius- ja jälleerahoitusriski

Outokumpu hankkii pääosan velasta keskitetysti. Maksuvalmius- ja jälleerahoitusriskejä pyritään vähentämään riittävän kassan, käytettävissä olevien luottolimiittien ja lainojen tasapainoisen maturiteettijakauman avulla. Tehokas kassan ja maksuvalmiuden hallinta vähentää osaltaan maksuvalmiusriskiä. Rahoitussuunnitelma tehdään neljännesvuosittain. Painopiste on konsernin ennustetuissa kassavirroissa, tulevien vuosien rahoitustarpeissa, ennustejakson suunnitelluissa rahoitustransaktioissa ja rahoituskovenanttien liikkumavarassa. Suunnittelun tavoitteena ja lopputuloksena on riittävät likviditeettireservit, pitkäaikaisen velan suunnitellut vuotuiset takaisinmaksut sekä velkaantumisasasteen ennakointi. Heikko kannattavuus ja korkea velkaantumisasaste vaativat laajoja toimenpiteitä, jotka toteutettiin vuoden 2015 loppupuolella. Varat SKS:n ja Fischer Mexican omistusten myynnistä käytettiin pääosin velan maksuun. Kyseiset myynnit sekä tiettyjen lainojen maturiteettien pidentäminen pienensi merkittävästi vuonna 2017 erääntyvien lainojen määrää ja täten vähensi oleellisesti jälleerahoitusriskiä.

Helmikuussa 2015 Outokumpu Oyj laski liikkeelle 250 milj. euron vakuudettoman vaihtovelkakirjalainan, joka erääntyy vuonna 2020. Velkakirjoille maksetaan 3,25 % vuotuista kuponkikorkoa, joka maksetaan jälkikäteen puolivuositain. Velkakirjat voidaan vaihtaa enintään 33 661 873 uuteen Outokummun osakkeeseen, jotka edustivat 8,1 % ulkona olevista osakkeista vuoden lopussa. Vaihtoaika alkoi huhtikuussa 2015 ja päättyi 14.2.2020. Vuoden lopussa vaihtohinta oli 7,4268 euroa. Joulukuussa 2015 655 milj. euroa valmiusluotosta jatkettiin kahdella vuodella samoin kuin kaksi kahdenkeskisistä lainaa yhteensä 120 milj. euroa. Alunperin kaikkien jatkettujen lainojen eräpäivä oli 28.2.2017. Lainojen jatkon yhteydessä vastaava pidennys tehtiin myös siihen liittyvään vakuuspakettiin.

Voimassa olevat merkittävimmät luotto-ohjelmat ja valmiusluotot ovat: valmiusluotto 800 milj. euroa, kaksi komittoitua kahdenkeskeistä valmiusluottoa 120 milj. euroa, kaksi komittoitua valmiusluottoa 2 633 milj. Ruotsin kruunua ja suomalainen yritystodistusohjelma 800 milj. euroa. 31.12.2015 Outokummulla oli yhteensä noin 1,2 mrd. euroa komittoituja luottojärjestelyitä. Näistä luottojärjestelyistä noin 0,9 mrd. euroa oli nostamatta vuoden 2015 lopussa. Velkojien välinen sopimus (intercreditor agreement) Outokumpu Oyj:n, tiettyjen tytäryhtiöiden ja vakuuspaketista hyötyvien lainanantajien välillä on allekirjoitettu helmikuussa 2014. Lisätietoja maksuvalmius- ja jälleenerahoitusriskistä on esitetty seuraavassa taulukossa.

Sopimuksiin perustuvat rahavirrat

2015 Milj. €	Tase 31.12.	2016	2017	2018	2019	2020	2021–
Joukkovelkakirjalainat	398	150	-	-	250	-	-
Vaihtovelkakirjalainat	210	-	-	-	-	250	-
Lainat rahoituslaitoksilta	467	20	369	6	66	6	5
Eläkelainat	174	9	34	38	34	31	29
Rahoitusleasing-velat	208	28	66	5	3	3	102
Yritystodistukset	339	339	-	-	-	-	-
Ostovelat	830	830	-	-	-	-	-
Koronmaksut ja limiittipalkkiot	20	83	60	54	41	21	151
Korkojohdannaiset	7	4	3	1	1	-	-
Muut johdannaiset	15	12	3	-	-	-	-
		1 475	534	103	395	310	287

Konsernilla oli 31.12.2015 rahaa ja rahamarkkinasijoituksia 186 milj. euroa ja käyttämättömiä komittoituja valmiusluottoja, nostettavissa olevia TyEL-takaisinlainoja ja nostamattomia lainoja, joissa on sitova luottolupaus, yhteensä 928 milj. euroa.

2014 Milj. €	Tase 31.12.	2015	2016	2017	2018	2019	2020–
Joukkovelkakirjalainat	547	150	150	-	-	250	-
Lainat rahoituslaitoksilta	939	110	25	785	10	5	10
Eläkelainat	192	35	52	26	23	19	38
Rahoitusleasing-velat	244	31	11	89	5	3	105
Yritystodistukset	243	243	-	-	-	-	-
Ostovelat	1 031	1 031	-	-	-	-	-
Muut velat	0	0	0	-	-	-	-
Koronmaksut ja limiittipalkkiot	23	105	89	44	31	27	165
Korkojohdannaiset	11	6	3	2	0	0	-
Muut johdannaiset	56	49	6	-	-	-	-
		1 760	337	945	70	304	318

Konsernilla oli 31.12.2014 rahaa ja rahamarkkinasijoituksia 191 milj. euroa ja käyttämättömiä komittoituja valmiusluottoja, nostettavissa olevia TyEL-takaisinlainoja ja nostamattomia lainoja, joissa on sitova luottolupaus, yhteensä 1 201 milj. euroa.

Pääomahallinta

Konsernin pääomahallinnan tavoitteena on turvata toiminnan jatkuvuus ja luoda arvoa osakkeenomistajille optimoimalla pääoman kustannus. Osana tavoitteita konserni pyrkii ylläpitämään jatkuvan pääsyn laina- ja pääomamarkkinoille huolimatta ruostumattoman teräksen toimialan suhdanneherkkyydestä. Hallitus arvioi konsernin pääomarakennetta säännöllisesti.

Pääomarakenne ja velkakapasiteetti otetaan huomioon investointipäätösten yhteydessä. Pääomarakenteen hallintaan voidaan käyttää osinkopolitiikkaa, osakkeiden takaisinostoja, osakeanteja tai osakesidonnaisia arvopapereita. Velkapääoman hallinnassa otetaan huomioon konsernin maksuvalmiuden turvaaminen ja kyky turvata erääntyvän velan jälleenrahoittaminen. Käytännössä velkapääomarakennetta hallitaan ennenaikaisilla takaisinmaksuilla ja velan hallinnointitoimilla kuten joukkovelkakirjalainan takaisinostoilla. Valmiusluottojärjestelyt kuten myös jotkin muut lainat sisältävät kaksi rahoituskovenanttia, jotka perustuvat velkaantumisasteeseen ja maksuvalmiuteen. Vuonna 2019 erääntyvä joukkovelkakirjalaina sisältää ns. "incurrence based" -rahoituskovenantin velkaantumisasteeseen. Joukkovelkakirjan kovenanttitaso velkaantumisasteelle on 145 % 31.3.2016 asti, 140 % 1.4.–31.12.2016 ja 130 % sen jälkeen.

Konsernin sisäistä pääomarakennetta arvioidaan säännöllisesti tavoitteena sen optimointi esimerkiksi käyttämällä sisäisiä osinkoja ja oman pääoman korotuksia tai vähennyksiä. Konsernin valuuttamääräistä omaa pääomaa seurataan ja konsernilla on valmius suojata ulkomaisten nettosijoitusten muuntoeroon liittyvää riskiä. Vuonna 2015 Outokumpu palautti omaa pääomaa sekä osingoilla että pääoman alennuksilla tietyistä tytäryhtiöistään Belgiassa, Italiassa, Australiassa ja Meksikossa. Suomessa sijoitettiin lisää pääomaa kahteen tytäryhtiöön. Pääomaa korotettiin myös Visenta Försäkring AB:ssä Ruotsissa.

Outokummun omaa vakuutusyhtiötä, Visenta Försäkrings AB:ta, koskevat Ruotsin viranomaisen asettamat vakavaraisuusmääräykset. Raportointijakson aikana Visenta on ollut voitollinen ja vahvasti pääomitettu, ja yhtiö on täyttänyt voimassaolevat vakavaraisuusvaatimukset. Visentan pääomaa korotettiin mahdollistamaan takausten myöntämistä.

Johto seuraa pääomarakennetta velkaantumisasteen kautta. Suhdeluku lasketaan jakamalla nettovelka oman pääoman määrällä. Nettovelkaan lasketaan mukaan lyhyt- ja pitkäaikaiset korolliset velat vähennettyinä rahavaroilla.

Outokummun nettovelka 31.12.2015 oli 1 610 milj. euroa (2014: 1 974 milj. euroa), oma pääoma 2 329 milj. euroa (2014: 2 132 milj. euroa) ja velkaantumisaste 69,1 % (2014: 92,6 %). Velkaantumisasteen lasku vuonna 2015 johtui ensisijaisesti SKS:n myynnistä.

Vakuutukset

Konsernin liiketoiminta on pääomavaltaista ja tuotannon keskeiset prosessit ovat melko tiiviisti integroituja ja täten toisistaan riippuvaisia. Omaisuus- ja keskeytysvakuutus (PDBI), kattaen esim. palo-, konerikko- ja luonnonilmiövahinkoja, on tärkein yksittäinen vakuutuslaji ja merkittävä osa vakuutusmaksuista kohdistuu näihin riskeihin. Liiketoiminnot voivat aiheuttaa merkittäviä vastuuriskejä liittyen ihmisiin, ympäristöön tai Outokummun tuotteisiin. Outokumpu pyrkii pienentämään vastuurisikiä riskienhallintatoimenpiteillä ja sopivilla vakuutuksilla. Muita keskeisiä vakuutuslajeja ovat kuljetus- ja luottovakuutukset.

Raportointivuoden aikana ei sattunut vakavia tulipaloja tai konerikkoja. Myöskään merkittäviä vastuuvakuutusvaaateita ei ollut vuonna 2015. Palo- ja konerikkoauditoinnit suoritettiin pääosin suunniteman mukaisesti. Vahingonkorvausprosessi Calvertissa kesäkuussa 2014 tapahtuneesta konerikosta jatkui ja oli vuoden lopussa edelleen avoinna. Vuonna 2015 konsernin vakuutusturvaa ympäristövastuuissa nostettiin ostamalla lisävakuutus.

Visenta Försäkrings AB voi toimia ensi- ja jälleenvakuuttajana. Tämä Outokummun omistama vakuutusyhtiö on rekisteröity Ruotsissa, ja sillä on varoja noin 28 milj. euroa (2014: 21 milj. euroa). Visenta myöntää esimerkiksi omaisuus- ja keskeytysvakuutuksia sekä syksyyn 2015 asti ympäristövastuuvarauksia. Vuonna 2015 Visenta myönsi merkittävän takauksen Ison-Britannian AvestaPolarit-eläkejärjestelyn tueksi.

20. Johdannaissopimusten käyvät arvot ja nimellismäärät

Milj. €	2015			2014	2015	2014
	Positiiviset käyvät arvot	Negatiiviset käyvät arvot	Käyvät nettoarvot	Käyvät nettoarvot	Nimellismäärät	Nimellismäärät
Valuutta- ja korkojohdannaiset						
Valuuttatermiinit sisältäen kytketyt johdannaiset	23	17	5	-34	2 284	1 178
Koronvaihtosopimukset	0	7	-7	-11	578	606
Valuuttaoptiot, ostetut	-	-	-	0	-	16
Korko-optiot, ostetut	-	-	-	0	-	143
Korko-optiot, myytyt	-	-	-	-1	-	43
					Tonnia	Tonnia
Metallijohdannaiset						
Nikkelitermiinit ja -futuurit	14	18	-4	4	32 623	51 094
Molybdeenitermiinit ja -futuurit	-	3	-3	-3	212	654
Päästöoikeusjohdannaiset	0	0	-0	1	2 400 000	1 900 000
Propanijohdannaiset	-	12	-12	-22	61 500	89 000
					MMBtu	MMBtu
Maakaasujohdannaiset	-	1	-1	-2	705 000	2 025 000
Johdannaiset yhteensä	38	59	-22	-68		
Vähennetään pitkäaikaiset johdannaiset						
Koronvaihtosopimukset	0	7	-6	-11		
Nikkelitermiinit ja -futuurit	0	2	-2	-0		
Molybdeenijohdannaiset	-	-	-	-1		
Propanijohdannaiset	-	1	-1	-5		
Maakaasujohdannaiset	-	0	-0	-0		
Lyhytaikainen osuus	37	50	-12	-52		

Käypien arvojen laskenta perustuu raportointipäivän markkinakursseihin ja -hintoihin, tulevien rahavirtojen diskonttaukseen sekä optioiden osalta arvostusmalleihin.

Suojauslaskettavat rahavirtasuojaukset

Outokumpu on suojannut pitkäaikaiseen SEK-määräiseen sähkönostosopimukseen liittyvän spot-kurssiriskin suomalaisten tuotantoyhtiöiden osalta. Valuuttatermiinit, joilla kurssiriskiä on suojattu, erääntyvät eri jaksoina vuonna 2016 kuin suojatut sähköostojen kassavirrat. Termiinit jatketaan myöhemmin erääntymään

yhtäaikaisesti alla olevan rahavirran kanssa. Suojausten tehokas osuus on siirretty veroilla vähennettynä muihin laajan tuloksen eriin, ja suojaus tuloutetaan samalla jaksolla kuin suojattava rahavirta vaikuttaa tulokseen. Vuoden 2015 aikana tehokas osuus, 0 milj. euron voitto (2014: 1 milj. euron voitto), tuloutettiin ostojen oikaisuna. Suojausten tehoton osuus, 0 milj. euron voitto (2014: 0 milj. euron voitto), kirjataan tulosvaikutteisesti muihin tuottoihin ja kuluihin.

	2015			2014		
	Nimellismäärä, milj. SEK	Avoimien kassavirtajohdannaisten käypä arvo, milj. €	Oma pääoma, milj. €	Nimellismäärä, milj. SEK	Avoimien kassavirtajohdannaisten käypä arvo, milj. €	Oma pääoma, milj. €
Maturiteetti < 1 vuosi	391	1	1	390	-3	0
Maturiteetti 1–5 vuotta	1 171	4	2	1 562	-10	0
	1 562	5	3	1 952	-14	0

Outokummulla on myös joitakin pienempiä rahavirtasuojauksia suojaamassa pääosin tulevien kassavirtojen hyödykehintariskiä liittyen tuleviin kiinteähintaisiin myynteihin. Tulevia kassavirtoja on suojattu enintään 11 kuukautta, ja raportointikauden lopussa näiden suojausten käypä arvo oli yhteensä 1 milj. euroa negatiivinen. Suojausten tehoton osuus, 0 milj. euron tappio, kirjataan tulosvaikutteisesti liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin.

Netotussopimukset ja vastaavat järjestelyt

Outokumpu tekee johdannaiskauppoja useimpien vastapuolten kanssa ISDA-sopimusten puitteissa. Yleensä keskinäiset velat ja saamiset kunkin vastapuolen kanssa samassa valuutassa yhden päivän osalta yhdistetään yhdeksi maksuksi. Tietyissä luottoriskitapahtumissa, kuten irtisanomistilanteessa, kaikki sopimusten puitteissa olevat avoimet kaupat päätetään ja osapuolten kesken maksetaan vain yksi summa. ISDA-sopimus ei täytä kuittaamisen edellytyksiä taseessa. Kuittausoikeus on voimassa vain tulevaisuudessa tapahtuvan luottoriskin realisoinnin toteutuessa. Seuraavasta taulukosta käy ilmi niiden rahoitusinstrumenttien käyvät arvot, joihin sovelletaan edellä kuvattuja sopimuksia.

Milj. €	2015	2014
Johdannaisvarat		
Bruttomäärinä taseessa esitetyt varat	38	36
Erät, joita ei ole netotettu	30	31
	8	6
Johdannaisvelat		
Bruttomäärinä taseessa esitetyt velat	59	105
Erät, joita ei ole netotettu	30	31
	29	74

21. Vaihto-omaisuus

Milj. €	2015	2014
Aineet ja tarvikkeet	340	370
Keskeneräiset tuotteet	476	606
Valmiit tuotteet ja tavarat	434	551
Ennakkomaksut	1	1
	1 251	1 527

Outokummun merkittävin hyödykehintariski aiheutuu nikkelin ja muiden seosaineiden hintojen vaihteluista. Suurin osa ruostumattoman teräksen myyntisopimuksista sisältää ns. seosainelisan, jolla pienennetään raaka-aineen oston ja tuotteen toimitushetken eriaikaisuudesta aiheutuvaa riskiä. Jäljelle jäävä riski on kuitenkin huomattava, koska tuotannon läpimenoaika on pidempi, kuin mitä seosainelisämekanismi olettaa. Tästä johtuen tilinpäätöshetkellä vain lähitulevaisuudessa myytävien tuotteiden myyntihinta on tiedossa. Sen takia nettorealisointilaskelmissa merkittävä osa tuotteiden tulevasta myyntihinnosta arvioidaan johdon parhaan näkemyksen perusteella. Nikkelin ja muiden seosaineiden hinnan vaihteluiden myötä toteutuvat myyntihinnat voivat poiketa merkittävästi niistä, mitä nettorealisointiarvon määrittämisessä on tilinpäätöspäivänä käytetty. Tilikauden aikana kirjattiin 21 milj. euroa nettorealisointiarvoon liittyviä alaskirjauksia (2014: alaskirjausten peruutuksia 15 milj. euroa).

22. Myyntisaamiset ja muut saamiset

Milj. €	2015	2014
Pitkäaikaiset		
Lainasaamiset	3	10
Muut saamiset ja siirtyvät erät	37	2
	40	12
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	443	536
Arvonlisäverosaamiset	52	60
Tuloverosaamiset	29	23
Lainasaamiset	7	3
Etukätehen maksetut vakuutusmaksut	3	6
Muut siirtyvät erät	30	25
Muut saamiset	122	96
	686	749
Myyntisaamisten arvonalentumistappiot		
Arvonalentumistappiot 1.1.	19	19
Lisäykset	6	8
Vähennykset	-4	-2
Saadut suoritukset	-2	-5
Arvonalentumistappiot 31.12.	19	19
Myyntisaamisten ikäjakauma		
Erääntymättömät myyntisaamiset	390	466
1–30 päivää erääntyneet	39	52
31–60 päivää erääntyneet	5	14
Yli 60 päivää erääntyneet	9	4
	443	536

Luottoriskin enimmäismäärä vastaa laina- ja myyntisaamisten tasearvoa tilikauden lopussa. Merkittävä osa asiakassaamisista on katettu luottovakuutuksilla, joiden perusteella voidaan saada pääsääntöisesti noin 90 %:n korvaus vakuutetuista luottotappioista. Myyntisaamisiin liittyvistä luottoriskeistä kerrotaan tarkemmin liitetiedossa 19.

31.12.2015 Outokumpu on kirjannut pois taseesta myyntisaatavia yhteensä 287 milj. euroa (2014: 261 milj. euroa), joka kuvastaa varojen käypää arvoa. Saadut nettotuotot ovat yhteensä 271 milj. euroa (2014: 250 milj. euroa). Omaisuuserät erääntyvät alle vuoden sisällä. Taseesta pois kirjattuihin varoihin liittyvän enimmäistappion arvioidaan olevan 17 milj. euroa (2014: 9 milj. euroa). Arvio perustuu luottovakuutuksiin ja sopimuksiin factoring-yhtiöiden ja Outokummun välillä. Arvio ei sisällä Outokummun sopimusperusteisiin vastuisiin liittyvien operatiivisten riskien vaikutusta.

Myyntisaamisten arvonalentumistappiot sisältävät 10 milj. euroa (2014: - milj. euroa) saamia osakkuusyhtiöiltä.

23. Rahavarat

Milj. €	2015	2014
Kassavarat	145	176
Pankkitalletukset ¹⁾	41	15
	186	191
Pankkitilien velkasaldot ²⁾	-0	-
	186	191

¹⁾ Sisältää lyhytaikaisen 30 milj. euron pantatun talletuksen.

²⁾ Esitetty taseen lyhytaikaisissa korollisissa veloissa.

Rahavarojen käypä arvo ei poikkea oleellisesti tasearvosta. Rahavarojen keskimääräinen efektiivinen korko vuoden 2015 lopussa oli 1,3 % (31.12.2014: 1,2 %).

24. Oma pääoma

Osakepääoma, ylikurssirahasto ja sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Milj. €	Osakkeiden lukumäärä, 1 000 kpl	Osakepääoma	Ylikurssirahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Yhteensä
1.1.2014	2 077 105	311	714	1 462	2 487
Osakepalkkio-ohjelmista myönnetty osakkeet ¹⁾	28	-	-	-	-
Osakeanti maaliskuussa 2014	8 308 534	-	-	640	640
Osakkeiden yhdistäminen kesäkuussa 2014 ²⁾	-9 970 241	-	-	-	-
31.12.2014	415 427	311	714	2 103	3 127
Osakepalkkio-ohjelmista myönnetty osakkeet ¹⁾	63	-	-	-	-
31.12.2015	415 489	311	714	2 103	3 127
Yhtiön hallussa olevat omat osakkeet ¹⁾	885				
Osakkeiden kokonaismäärä 31.12.2015	416 374				

¹⁾ Osakkeet luovutettu yhtiön hallussa olevista omista osakkeista, ei vaikutusta oman pääoman määrään.

²⁾ Ylimääräinen yhtiökokous päätti 16.6.2014, että osakkeiden lukumäärää vähennetään osakepääomaa alentamatta siten, että jokainen 25 osaketta yhdistetään 1 osakkeeksi.

Yhtiöjärjestyksen mukaan Outokummun osakkeella ei ole nimellisarvoa.

Ylikurssirahasto sisältää vanhan osakeyhtiölain aikana toteutettujen osakemerkintöjen tai muiden vastikkeiden rahasuoritukset siltä osin, kun suoritukset ylittävät osakepääomaan kohdistetun kirjanpidollisen vasta-arvon.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto sisältää osakeannit vuosilta 2014 ja 2012.

Arvonmuutosrahastot

Arvonmuutosrahastot sisältävät myytävissä olevien sijoitusten ja rahavirran suojauksena käytettävien johdannaisinstrumenttien käypien arvojen muutokset. Luvut esitetään verovaihtus huomioiden.

Milj. €	2015	2014
Myytävissä olevien sijoitusten arvonmuutosrahasto	3	4
Suojausrahasto	3	0
	6	5

Muut rahastot

Muut rahastot sisältää yhtiöjärjestyksen mukaisen tai yhtiökokouksen päätöksellä vapaasta omasta pääomasta siirretyt erät sekä muita konserniyhtiöiden paikallisiin säännöksiin perustuvia erä.

Kertyneet voittovarot

Kertyneet voittovarot sisältävät muutokset etuusperusteisissa järjestelyissä, omat osakkeet, kumulatiiviset muuntoerot sekä muut kertyneet voittovarot ja kertyneet tappiot.

Jakokelpoiset varat

Emoyhtiön jakokelpoiset varat olivat 2 149 milj. euroa 31.12.2015. Niistä kertyneiden voittovarojen osuus oli 26 milj. euroa.

Määräysvallattomien omistajien osuus

Joulukuussa 2015 Outokumpu myi Kiinassa sijaitsevan tytäryrityksen Shanghai Krupp Stainless Co., Ltd.:n (SKS), jossa oli 40 % määräysvallattomien omistajien osuus (ks. liitetieto 4).

Vuonna 2015 Outokummun tuloksesta määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus oli -9 milj. euroa (2014: -5 milj. euroa). Määräysvallattomien omistajien osuus konsernin omassa pääomassa oli 0 milj. euroa vuonna 2014. Vuonna 2015 määräysvallaton omistaja sijoitti aiemmin maksamattomana olleen 41 milj. euroa SKS:n osakepääomaan. SKS:n IFRS-periaatteiden mukainen taloudellinen informaatio ennen konsernieliminoiteja, mutta sisältäen käyvän arvon arvostuksen oli seuraava:

Milj. €	2015	2014
Liikevaihto	322	354
Tilikauden tulos ¹⁾	-23	-12
Varat	-	215
Velat	-	181

¹⁾ Vuonna 2015 määräysvallan menetykseen asti.

25. Työsuhde-etuuksista johtuvat veloitteet

Konsernilla on useita etuus pohjaisia ja maksu pohjaisia eläkejärjestelyjä eri maissa. Merkittävimmät etuus pohjaiset järjestelyt ovat Saksassa ja Isossa-Britanniassa.

Saksa

Outokummulla on Saksassa useita etuus pohjaisia eläkejärjestelyjä, joista suurimmat sisältävät johdolle suunnatun järjestelyn, avoimen järjestelyn muulle henkilökunnalle, ja muut eläkelupaukset, jotka on lähes kaikki suljettu uusilta osallistujilta. Perustana kaikille eläkelupauksille Saksassa ovat työehto- ja/tai henkilökohtaiset sopimukset (johdon järjestelyt). Johdon järjestelyt ja muut eläkelupaukset perustuvat vuosittaisiin maksuihin, kun taas muulle henkilökunnalle suunnatut järjestelyt perustuvat yhteen kertakorvaukseen eläkkeelle siirtymisen jälkeen.

Edellä mainitun lisäksi kaikki eläkejärjestelyt Saksassa ovat BetrAVG-lain piirissä. Laki käsittelee sellaisten oikeuksien syntymistä, joiden ehtona ei ole työsuhteen jatkuminen tulevaisuudessa, eläkkeiden suojausjärjestelyä, sekä eläkkeiden oikaisuja. Saksassa ei ole rahoitusvaatimuksia ja tästä johtuen lähes kaikki eläkejärjestelyt ovat rahastoimattomia.

Iso-Britannia

Isossa-Britanniassa etuus pohjainen eläkejärjestely tarjoaa etuuksia eläkkeelle siirtymisen ja kuoleman varalta. Eläke-etuudet perustuvat eläkkeensaajan loppupalkkaan eläköitymishetkellä (tai lähtöhetkellä, jos aiemmin) ja palvelusvuosiin. Ison-Britannian järjestely on ollut suljettu uusilta jäseniltä 1.4.2003 lähtien, mutta järjestelyyn karttuu edelleen yhtiön palveluksessa kyseisenä ajankohtana olleiden jäsenten etuuksia.

Järjestely toimii Ison-Britannian lain puitteissa ja se on eriytetty valtion Second Pension -järjestelystä. Järjestelyn rahastointi perustuu paikallisen lain rahastointivaatimuksiin.

Ison-Britannian järjestely perustettiin 1.10.2001 eläkesäätiön muodossa, ja sitä sääntelee nykyinen eläkesäätiön edunvalvontaelin ja säännöstö, joka on päivätty 5.4.2006. Säätiön edunvalvojat ovat vastuussa eläkejärjestelyn toiminnasta ja hallinnoinnista, sisältäen järjestelyn rahastointiin liittyvät päätökset ja investointistrategian. Lain mukaan kolmasosan edunvalvojista tulee olla järjestelyn jäsenten nimeämiä. Vuonna 2015 edunvalvojista neljä oli yhtiön nimittämiä ja neljä jäsenten nimittämiä.

Etuus pohjaisiin järjestelyihin liittyvät riskit

Etuus pohjaiset järjestelyt altistavat Outokummun useille riskeille, joista merkittävimmät on lueteltu alla:

Varojen volatiliteetti: Oman pääoman ehtoisten instrumenttien tuotto on olennainen tekijä investoinnin kokonaistuotossa. Jos merkittävä osa järjestelyn varoista on sijoitettu oman pääoman ehtoisiin instrumentteihin, joiden odotetaan menestyvän yritysten joukkovelkakirjalainojen paremmin pitkällä ajanvälillä, saattaa se johtaa korkeampaan volatiliteettiin ja riskiin lyhyellä aikavälillä. Investointiportfolio saattaa olla myös altistunut muille riskeille, jotka ovat ominaisia sijoitusomaisuudelle, esimerkiksi luottotappioriski joukkovelkakirjalainoissa ja kiinteistömarkkinoille altistuminen.

Muutokset korkotuotoissa: Lasku yritysten liikkeellelaskemien joukkovelkakirjalainojen korkotuotoissa johtaa järjestelyjen veloitteiden kasvuun, jota osittain pienentää järjestelyjen mahdollisten joukkovelkakirjasijoitusten arvon kasvu. Jos etuus pohjaisten järjestelyjen varojen tuotto on heikompi kuin joukkovelkakirjalainojen tuotto, se voi johtaa järjestelyn rahoitusvajeeseen ja edelleen kasvaneisiin maksuihin.

Inflaatoriski: Inflaatioaste linkittyy sekä etuuksien korotukseen että tulevaan palkankorotukseen, ja korkeampi inflaatioaste johtaa korkeampaan eläkeveloitteeseen.

Eliniän odotteen kasvu: Suurin osa Outokummun etuus pohjaisista eläkejärjestelyistä tarjoaa jäsenilleen elinikäisiä etuuksia, joten lisäykset eliniänodotteessa johtavat korkeampaan veloitteeseen.

Rahoitus

Rahoitusvaatimukset perustuvat yleisesti eläkesäätiöiden vakuutusmatemaattisiin arvostusperiaatteisiin, jotka määrittellään rahoituspolitiikassa. Isossa-Britanniassa alustava rahoitustilanteen arviointi valmistui vuonna 2015 ja arvostus osoitti 27 milj. punnan alijäämää, joka sovittiin suoritettavaksi vuoteen 2017 mennessä. Arvostus ei perustu samoihin olettimiin kuin IFRS:n mukainen arvostus, joka on ylijäämäinen.

Etuuspohjaisten järjestelyjen tulosvaikutteinen kulu

Milj. €	2015	2014
Liiketuloksessa	-12	-7
Rahoitustuotoissa ja -kuluissa	-7	-10
Tulosvaikutteisesti kirjattu kulu etuuspohjaisista järjestelyistä	-18	-17
Muun laajan tuloksen erissä	3	-14
Etuuspohjaisten järjestelyjen kulu yhteensä	-15	-31

Taseeseen merkityt erät

Milj. €	2015	2014
Rahastoitujen etuuspohjaisten veloitteiden nykyarvo	489	471
Rahastoimattomien etuuspohjaisten veloitteiden nykyarvo	323	321
Varojen käypä arvo	-516	-498
Etuuspohjainen nettovelka	295	295

Milj. €	2015	2014
Velat etuuspohjaisista järjestelyistä	331	331
Velat muista pitkäaikaisista työsuhte-etuuksista	38	41
Varat etuuspohjaisissa järjestelyissä	-35	-36
Nettovelka	334	336

Muutokset etuuspohjaisessa nettovelassa

Milj. €	2015			2014		
	Veloitteen nykyarvo	Järjestelyyn kuuluvat varat	Etuuspohjainen nettovelka	Veloitteen nykyarvo	Järjestelyyn kuuluvat varat	Järjestelyyn kuuluvat varat
1.1.	792	-498	295	685	-411	275
Kauden työsuoritukseen perustuva meno	11	-	11	10	-	10
Korkokulu/(-tuotto)	26	-19	7	28	-18	10
Uudelleen määrittämisestä johtuvat erät						
Järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto	-	18	18	-	-49	-49
Väestötilastollisten oletusten muutokset	-3	-	-3	-4	-	-4
Taloudellisten oletusten muutokset	-18	-	-18	83	-	83
Kokemusperäiset muutokset	-0	-	-0	-16	-	-16
Muuntoerot	31	-30	2	35	-30	5
Työnantajan suorittamat maksut	-	-13	-13	-	-14	-14
Järjestelyihin osallistuvien suorittamat maksut	1	-1	-0	1	-1	-
Maksetut etuudet	-27	27	-	-24	24	-
Veloitteen täyttäminen	-	-	-	-2	2	-0
Aiempaan työsuoritukseen perustuva meno	0	-	0	-3	-	-3
Muu muutos	-3	-	-3	-2	-0	-2
31.12.	812	-516	295	792	-498	295

Etuuspohjaisen veloitteen nykyarvo ja järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo koostuvat pääosin Saksan ja Ison-Britannian järjestelyistä. Saksan järjestelyjen etuuspohjainen velvoite oli 31.12.2015 yhteensä 275 milj. euroa (31.12.2014: 274 milj. euroa). Isossa-Britanniassa etuuspohjaisen veloitteen nykyarvo oli 433 milj. euroa 31.12.2015 (31.12.2014: 410 milj. euroa), ja järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo oli 468 milj. euroa (31.12.2014: 446 milj. euroa).

Arvioidut maksusuoritukset etuuspohjaisiin järjestelyihin vuonna 2016 ovat 43 milj. euroa, joka pitää sisällään Ison-Britannian alijäämän kattamisen sovitun maksuaikataulun mukaisesti.

Järjestelyihin kuuluvien varojen jakautuminen

Milj. €	2015	2014
Oman pääoman ehtoiset instrumentit	82	78
Vieraan pääoman ehtoiset instrumentit	346	333
Kiinteistöt	7	6
Sijoitusrahastot	3	3
Muut (vakuutetut järjestelyt)	75	74
Järjestelyihin kuuluvat varat yhteensä	514	493

Järjestelyihin kuuluvien varojen jakautuminen kattaa 99 % kokonaisvaroista. Järjestelyjen varat on sijoitettu pääsääntöisesti noteerattuihin instrumentteihin. Vieraan pääoman ehtoiset instrumentit sisältävät pääosin valtion ja yritysten joukkovelkakirjalainoja (investment grade).

Varojen ja velkojen yhteensovittamisstrategiat

Merkittävä osa etuus pohjaisten järjestelyjen varoista on Ison-Britannian järjestelyssä. Ison-Britannian järjestelyn varojen tavoiteallokaatio jakautuu 30 % tuottohakuisiin ja 70 % velkoja yhteensovittaviin sijoituksiin. Tämä strategia kuvastaa järjestelyn velkojen profiilia sekä edunvalvojan että yhtiön riskinottohalukkuutta. Edunvalvontaelin valvoo sijoitustavoitteita sekä varojen allokaatiopolitiikkaa säännöllisin väliajoin.

Keskeiset vakuutusmatemaattiset oletukset

		Saksa	Iso-Britannia	Muut maat
Diskonttokorko, %	2015	2,25	4,00	3,86
	2014	2,26	3,75	3,51
Tuleva palkankorotus, %	2015	-	3,80	2,23
	2014	-	3,60	2,53
Inflaatioaste, %	2015	-	3,30	-
	2014	-	3,10	-
Etuuksien korotus, %	2015	1,52	3,00	-
	2014	1,51	2,90	-
Terveystenhoitomenojen kasvuvauhti, %	2015	-	-	7,30–7,80
	2014	-	-	6,20–6,30
Kuolevuus	2015	Muokattu RT 2005 G -kuolevuustaulukko	110 % SAPS All Pensioner Amounts -kuolevuustaulukot	Standardoidut kuolevuustaulukot
	2014	Muokattu RT 2005 G -kuolevuustaulukko	110 % SAPS All Pensioner Amounts -kuolevuustaulukot	Standardoidut kuolevuustaulukot

Merkittävät vakuutusmatemaattiset oletukset on esitetty erikseen merkittävimmille maille, muista maista esitetään olettamien painotettu keskiarvo.

Etuuspohjaisen kokonaisveloitteen painotettuun keskiarvoon perustuva duraatio on 17,3 vuotta. Saksassa veloitteen painotettuun keskiarvoon perustuva duraatio on 14,1 vuotta ja Ison-Britanniassa 20,2 vuotta.

Merkittävien vakuutusmatemaattisten olettamien herkkyyshanalyysi

Jokseenkin mahdolliset muutokset tietyssä merkityksellisessä vakuutusmatemaattisessa oletuksessa muiden muuttujien pysyessä ennallaan olisivat vaikuttaneet etuus pohjaiseen veloitteeseen seuraavasti:

Saksa

2015	Muutos olettamassa	Lisäys olettamassa	Vähennys olettamassa
Diskonttokorko	0,5 %	Laskee 7 %	Nousee 7 %
Etuuksien korotus	0,5 %	Nousee 4%	Laskee 4 %
Kuolevuus	1 vuosi	Nousee 3 %	
2014			
Diskonttokorko	0,5 %	Laskee 7 %	Nousee 8 %
Etuuksien korotus	0,5 %	Nousee 4%	Laskee 4 %
Kuolevuus	1 vuosi	Nousee 2 %	

Iso-Britannia

2015	Muutos olettamassa	Lisäys olettamassa	Vähennys olettamassa
Diskonttokorko	0,5 %	Laskee 9 %	Nousee 10 %
Etuuksien korotus	0,5 %	Nousee 6 %	Laskee 5 %
Tuleva palkankorotus	0,5 %	Nousee 1 %	Laskee 1 %
Kuolevuus	1 vuosi	Nousee 3 %	
2014			
Diskonttokorko	0,5 %	Laskee 9 %	Nousee 10 %
Etuuksien korotus	0,5 %	Nousee 6 %	Laskee 5 %
Tuleva palkankorotus	0,5 %	Nousee 1 %	Laskee 1 %
Kuolevuus	1 vuosi	Nousee 3 %	

Muut maat

2015	Muutos olettamassa	Lisäys olettamassa	Vähennys olettamassa
Diskonttokorko	0,5 %	Laskee 6 %	Nousee 7 %
Terveystenhoitomien kasvuvauhti	0,5 %	Nousee 8 %	Laskee 6 %
Tuleva palkankorotus	0,5 %	Nousee 1 %	Laskee 1 %
Kuolevuus	1 vuosi	Nousee 5 %	
2014			
Diskonttokorko	0,5 %	Laskee 7 %	Nousee 7 %
Terveystenhoitomien kasvuvauhti	0,5 %	Nousee 8 %	Laskee 6 %
Tuleva palkankorotus	0,5 %	Nousee 1 %	Laskee 1 %
Kuolevuus	1 vuosi	Nousee 5 %	

Muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet

Muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet koostuvat pääasiassa pitkäaikaiseen työsuhteeseen ja varhaiseläkkeeseen liittyvistä järjestelyistä Saksassa sekä pitkäaikaiseen työsuhteeseen liittyvistä järjestelyistä Suomessa. Saksassa työntekijällä on oikeus ylimääräiseen korvaukseen joka kymmenes vuosi 25 palvelusvuoden jälkeen. Varhaiseläkesopimusten mukaan työntekijälle ei makseta työajan mukaista täyttä palkkaa ennen varsinaista eläköitymistä, minkä seurauksena hänelle maksetaan lisäsuorituksia eläkkeen aikana. Suomessa työntekijällä on oikeus ylimääräiseen korvaukseen joka viides vuosi 20 palvelusvuoden jälkeen.

Muiden pitkäaikaisten työsuhde-etuuksien taseeseen merkitty velka oli 38 milj. euroa 31.12.2015 (31.12.2014: 41 milj. euroa).

Usean työnantajan järjestelyt

Alectassa vakuutetut ITP-eläkejärjestelyt Ruotsissa ja Stichting Bedrijfspensioenfonds voor de metaalindustrien kautta vakuutetut eläkejärjestelyt Alankomaissa ovat luonteeltaan etuuspohjaisia usean työnantajan järjestelyjä. Näistä ei ole ollut mahdollista saada riittäviä tietoja vastuiden ja varojen jakamiseksi työnantajittain ja tämän johdosta järjestelyt on tilinpäätöksessä käsitelty maksupohjaisina.

26. Varaukset

Milj. €	Uudelleenjärjestely- varaukset	Ympäristövaraukset	Muut varaukset	Yhteensä
Varaukset 1.1.2015	138	68	18	224
Muuntoerot	0	1	0	2
Varausten lisäykset	26	5	7	38
Käytetyt varaukset	-94	-9	-4	-107
Käyttämättömien varausten peruutukset	-10	-2	-2	-14
Uudelleenluokittelut	-	-	-6	-6
Varaukset 31.12.2015	60	63	13	136

Milj. €	2015	2014
Pitkäaikaiset varaukset	113	198
Lyhytaikaiset varaukset	23	26
	136	224

Uudelleenjärjestelyvaraukset

Outokumpu jatkoi toimenpiteitä kannattavuuden parantamiseksi vuonna 2015. Uudelleenjärjestelyvarausten lisäykset johtuvat pääasiassa toimintojen lakkauttamisesta Saksassa ja Ruotsissa sekä muista toimenpiteistä EMEAn uudelleenjärjestelysuunnitelman mukaisesti. Varauksiin liittyvien maksujen odotetaan tapahtuvan vuosina 2016–2024.

Ympäristövaraukset

Ympäristökuluvaraukset liittyvät pääosin tuotantolaitosten ja kaatopaikkojen sulkemiskustannuksiin, ongelmajätteiden hävittämiskustannuksiin ja maisemointikustannuksiin tuotantolaitoksilla Suomessa, Isossa-Britanniassa, Yhdysvalloissa ja Saksassa. Ympäristökuluista johtuvien veloitteiden arvioidaan johtavan taloudellisen hyödyn menetyksiin pääosin yli 10 vuoden kuluessa. Luonteestaan johtuen näihin varauksiin liittyy epävarmuustekijöitä niin taloudellisen hyödyn menetyksiin kuin niiden toteutumisajankohtiin liittyen.

Muut varaukset

Muut varaukset koostuvat pääosin takuuvarauksista sekä riita-asioihin liittyvistä varauksista ja ovat luonteeltaan enimmäkseen lyhytaikaisia. Uudelleenluokittelut ovat tapahtuneet varausten ja muiden lyhytaikaisten velkojen välillä.

Kirjatut varaukset perustuvat johdon parhaisiin arvioihin tilinpäätöshetkellä.

27. Korolliset velat

Milj. €	2015	2014
Pitkäaikaiset		
Joukkovelkakirjalainat	248	397
Vaihtovelkakirjalainat	210	-
Lainat rahoituslaitoksilta	447	829
Eläkelainat	165	157
Rahoitusleasing-velat	179	213
Muut pitkäaikaiset velat	0	0
	1 249	1 597
Lyhytaikaiset		
Joukkovelkakirjalainat	150	150
Lainat rahoituslaitoksilta	20	110
Eläkelainat	9	35
Rahoitusleasing-velat	28	31
Yritystodistukset	339	243
Muut lyhytaikaiset velat	0	0
	547	569

Vuonna 2019 erääntyvä joukkovelkakirjalaina sekä suurin osa pankkilainoista sisältävät rahoituskovenanteja, joista kerrotaan enemmän liitetiedossa 19.

Joukkovelkakirjalainat

Milj. €	Korko, %	Ulkona oleva määrä	
		2015	2014
2010 kiinteäkorkoinen jvk-laina, erääntyy 24.6.2015	5,125	-	150
2012 kiinteäkorkoinen jvk-laina, erääntyy 7.6.2016	5,875	150	150
2014 kiinteäkorkoinen jvk-laina, erääntyy 30.9.2019	6,625	250	250
		400	550

Vaihtovelkakirjalainat

Milj. €	Korko, %	Ulkona oleva määrä	
		2015	2014
2015 kiinteäkorkoinen vvk-laina, erääntyy 26.2.2020	3,25	250	-

Rahoitusleasing-velat

Vähimmäisvuokrien kokonaismäärä

Milj. €	2015	2014
Enintään 1 vuosi	43	45
1–5 vuotta	122	153
Yli 5 vuotta	253	267
Tulevat rahoituskulut	-211	-221
Vähimmäisvuokrien nykyarvo	207	244

Vähimmäisvuokrien nykyarvo

Milj. €	2015	2014
Enintään 1 vuosi	28	31
1–5 vuotta	77	108
Yli 5 vuotta	102	105
Vähimmäisvuokrien nykyarvo	207	244

28. Ostovelat ja muut velat

Milj. €	2015	2014
Pitkäaikaiset		
Siirtyvät erät	48	47
Lyhytaikaiset		
Ostovelat	830	1 031
Palkka- ja henkilöstösivukulujaksotukset	81	91
Korkovelka	20	22
Arvonlisäverovelka	45	49
Saadut ennakot	2	8
Ennakonpidätys- ja sosiaalikulovelka	9	9
Muut siirtyvät erät	50	39
Muut velat	53	53
	1 089	1 303

29. Vastuusitoumukset

Milj. €	2015	2014
Annetut pantit 31.12.		
Kiinnitykset	3 559	3 593
Muut pantit	30	-
Takaukset 31.12.		
Tytäryhtiöiden puolesta kaupallisten ja muiden sitoumusten vakuudeksi	30	27
Osakkuusyhtiöiden puolesta rahoituksen vakuudeksi	7	6
Muiden yhtiöiden puolesta rahoituksen vakuudeksi	1	1
Muiden yhtiöiden puolesta kaupallisten ja muiden sitoumusten vakuudeksi	2	1
Muut vastuut	11	19

Kiinnitykset liittyvät vuonna 2014 toteutettuihin rahoitusjärjestelyihin. Merkittävä osa Outokummun lainoista on vakuudellisia. Vakuutena on konsernin merkittävimpien tuotantolaitosten kiinteää omaisuutta ja tiettyjen tytäryhtiöiden osakkeita.

Outokumpu Oyj vastaa osakesarjaomistuksensa suhteessa Kymppivoima Tuotanto Oy:ssä ja Etelä-Pohjanmaan Voima Oy:ssä niistä kustannuksista, vastuista ja veloista, jotka edelleen kohdistuvat Rapid Power Oy:n välittämään sähköön. Rapid Power Oy:n nettovelat vuoden 2015 lopussa olivat noin 22 milj. euroa (2014: 43 milj. euroa), joista Outokumpu Oyj:n vastuu on yksi kolmasosa. Outokumpu Oyj vastaa osakesarjaomistuksensa suhteessa Etelä-Pohjanmaan Voima Oy:ssä niistä kustannuksista, vastuista ja veloista, jotka edelleen kohdistuvat Tornion Voima Oy:n välittämään sähköön. Tornion Voima Oy:n nettovelat vuoden 2015 lopussa olivat noin 21 milj. euroa (2014: 25 milj. euroa), joista Outokumpu Oyj:n vastuu on alle yksi viidesosa. Nämä vastuut on esitetty muissa vastuissa.

Muiden yhtiöiden puolesta annetut takaukset sisältävät Outokummun ThyssenKruppille vuonna 2014 myymien yhtiöiden puolesta annetut takaukset, joita ei ollut siirretty ThyssenKruppille vielä 31.12.2015.

Inoxum-hankintaan liittyen yhtä ThyssenKruppin Inoxum-yhtiöiden puolesta antamaa takausta ei ole siirretty Outokumpu Oyj:lle 31.12.2015. Outokumpu Oyj on kuitenkin antanut ThyssenKruppille 4 milj. euron vastatakauksen tästä sitoumuksesta.

Vuonna 2015 Outokumpu sopi AvestaPolarit eläkejärjestelyyn liittyvästä vakuudesta, joka sisältää yhden tytäryhtiön osakkeiden panttauksen.

Ei purettavissa olevien muiden vuokrasopimusten vähimmäisvuokrat

Milj. €	2015	2014
Enintään 1 vuosi	10	10
1–5 vuotta	24	19
Yli 5 vuotta	38	33
	72	63

Vuokrasopimukset sisältävät konserniyhtiöiden toimitiloistaan solmimia vuokrasopimuksia.

Vuonna 2015 Outokumpu kasvatti omistusosuuttaan Fennovoiman ydinvoimalaprojektissa 1,8 prosenttiyksiköllä 14 %:iin. Outokummun osuus investoinnista on noin 250 milj. euroa, josta 35 milj. euroa oli maksettu vuoden 2015 loppuun mennessä. Projektiin liittyvät tulevien vuosien käyttöomaisuusinvestoinnit ovat noin 10–20 milj. euroa vuodessa, ja noin puolet Outokummun kokonaisinvestoinnista toteutuu vasta rakentamisen loppuvaiheessa vuosina 2022–2023. Outokumpu vastaa Fennovoiman operatiivisista kuluista omistuksensa suhteessa.

Konsernin taseen ulkopuoliset muut investointisitoumukset 31.12.2015 olivat 60 milj. euroa (31.12.2014: 66 milj. euroa).

30. Riita-asiat

Riita oikeudesta keksintöön, Outotec vs. Outokumpu

Tammikuussa 2013 Outotec Oyj aloitti oikeusprosessin Outokumpua vastaan ferrokrominikkelin valmistusmenetelmään liittyvän keksinnön oikeuksista. Elokuussa 2013 Outotec jätti toisen asiaa koskevan haastehakemuksen. Kiista koski Outokummun kehittämää valmistusmenetelmää, jolle yhtiö on hakenut patenttia. Outotec väitti, että sillä on oikeudet näihin keksintöihin. Helmikuussa 2014 Outotec toimitti hakemuksen Keskuskauppakamarin välityslautakunnalle välimiesmenettelyn aloittamiseksi koskien samoja keksintöoikeuksia, jotka olivat aiemmin vireille pannun riitaoikeuden-käynnin kohteena. Samanaikaisesti Outotec jätti alioikeudelle pyynnön oikeudenkäynnin lykkäämisestä siihen saakka, kunnes välimiesoikeus on antanut ratkaisunsa asiassa. Elokuussa 2015 välimiesoikeus antoi välimiestuomion, jonka mukaan Outotecin työntekijä oli ollut osallisena keksinnöissä ja antoi siten Outotecille osaoikeuden kyseisiin patentteihin. Välimiesoikeus päätti myös, että Outotecin oikeus patentin kaupallistamiseen edellyttää osapuolten sopimusta asiasta. Vuonna 2016 Outotec on peruuttanut keksintöoikeuksia koskevat vaatimuksensa Outokumpua vastaan Helsingin käräjäoikeudessa.

Euroopan komission määräämä kartellisakko

Maaliskuussa 2011 EU:n tuomioistuin pysytti voimassa 3,2 milj.euron suuruisen kartellisakon, jonka Euroopan komissio määräsi ThyssenKrupp Stainless AG:lle, Nirosta GmbH:n ("Nirosta") juridiselle edeltäjälle, joulukuussa 2006 tekemässään päätöksessä ("Vuoden 2006 päätös"). Vuoden 2006 päätös perustuu Euroopan komission vuonna 1998 tekemään päätelmään ("Vuoden 1998 päätelmä"), jonka mukaan vuosina 1993–1998 tietyt ruostumattoman teräksen tuottajat, mukaan lukien Inoxum ja eräät sen juridiset edeltäjät, rikkoivat Euroopan hiili- ja teräsyhteisön perustamissopimuksen 65 artiklan 1 kohtaa osallistamalla hinnanmääräämisjärjestelyyn muiden ruostumattoman teräksen tuottajien kanssa. Väitetyssä hinnanmääräämisjärjestelyssä muutettiin ja sovellettiin yhdessä sovitulla tavalla ruostumattoman teräksen perushintaan lisättävän seosainelisan laskennassa käytettäviä viitearvoja. Vuoden 1998 päätelmästä valitettiin tämän jälkeen, ja se mitätöitiin menettelyllisistä syistä koskien Nirostan vastuuta yhden oikeudellisen edeltäjänsä osalta. Mitätöinnin seurauksena Euroopan komissio käynnisti uuden oikeudenkäynnin, joka johti Vuoden 2006 päätökseen. Nirostan valitus Vuoden 2006 päätöksestä hylättiin. Huhtikuussa 2011 Nirosta jätti valituksen (Verfassungsbeschwerde) Saksan perustuslakituomioistuimeen (Bundesverfassungsgericht) pyytäen tuomioistuinta julistamaan Vuoden 2006 päätöksen tiettyjen Saksan perustuslain (Grundgesetz) mukaisten perusoikeuksien vastaiseksi. Raportointikauden loppuun mennessä Saksan perustuslakituomioistuin ei ole päättänyt, hyväksyykö se perustuslaillista valitusta käsiteltäväkseen. Mikäli valitus hyväksytään, Nirosta on oikeutettu vaatimaan Euroopan komissiolta 4,2 milj. euroa.

Myytyihin kupariliiketoimintoihin liittyvä kanne Espanjassa

Outokumpu myi koko kupariliiketoimintansa vuosina 2003–2008. Eräs myydyistä yhtiöistä ajautui konkurssiin. Kyseisen espanjalaisen yhtiön konkurssin pesänhoitaja on nostanut Outokumpu Oyj:tä sekä kahta ulkopuolista yhtiötä vastaan takaisinsaantikanteen, joka koskee konkurssiin ajautuneen espanjalaisen yhtiön yrityskaupan yhteydessä antamien lainojen takaisinsaantia. Espanjan Bilbaon ensimmäisen asteen tuomioistuin on hyväksynyt Outokumpua ja kahta ulkopuolista yhtiötä vastaan nostetun 20 milj. euron korvausvaatimuksen. Outokumpu ja kaksi muuta yhtiötä ovat valittaneet oikeuden päätöksestä.

Entiseen verokonserniin liittyvä kanne Italiassa

Joulukuussa 2015 Outokumpu Holding Italia ja Acciai Speciali Terni eli AST joutuivat kiistaan, joka liittyy entisen ThyssenKruppin verokonsolidointiin Italiassa. AST vaatii noin 23 milj. euroa ThyssenKruppin aikanaan johtamasta verokonsolidoinnista. Outokumpu Holding Italia oli ThyssenKruppin holding-yhtiö, joka siirtyi Inoxumiin carve-out -prosessissa vuonna 2011. Yhtiön 23 milj. euron vaade johtuu ThyssenKrupp Italian vuonna 2006 maksamista veroeristä, joita ei seuraavina vuosina suoritettu AST:lle. Outokumpu pitää vaateita perusteettomina ja valmistautuu parhaillaan puolustautumaan kannetta vastaan.

31. Lähipiiritapahtumat

Outokummun lähipiiriin muodostavat yhtiön ylin johto, Outokummun osakkuusyhtiöt ja yhteisyritykset sekä Solidium Oy. Tapahtumat lähipiiriin kanssa on esitetty alla olevissa taulukoissa. Ylimpään johtoon kuuluvat johtoryhmän ja hallituksen jäsenet. Merkittävimmät osakkuusyhtiöt ja yhteisyritykset on lueteltu liitetiedossa 13 ja tytäryritykset liitetiedossa 32.

Solidium Oy, Suomen valtion kokonaan omistama osakeyhtiö, omistaa Outokummusta 26,2 % 31.12.2015. Sen tehtävänä on vahvistaa ja vakauttaa kotimaista omistusta kansallisesti tärkeissä yrityksissä ja kasvattaa pitkäjänteisesti omistustensa taloudellista arvoa.

Liiketoimet ja avoimet saldot osakkuusyhtiöiden ja yhteisyritysten kanssa

Milj. €	2015	2014
Myynnit	137	162
Ostot	-6	-8
Korkotuotot	1	1
Myyntisaamiset ja muut saamiset	64	41
Ostovelat ja muut velat	1	1

31.12.2015 saamisiin osakkuusyhtiöiltä liittyy 10 milj. euron arvonalentuminen (31.12.2014: ei arvonalentumisia). Vuonna 2015 myytiin aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä osakkuusyhtiölle 8 milj. eurolla.

Vertailukaudella lähipiiritapahtumiin ThyssenKruppin kanssa sisältyi 56 milj. euroa myyntejä, 20 milj. euroa ostoja ja 10 milj. euroa korkokuluja 1.1.–28.2.2014.

Ylimmän johdon työsuhde-etuudet

Tuhatta €	2015	2014
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	4 187	5 157
Työsuhteen päättämisen yhteydessä suoritettavat etuudet	2 681	-
Työsuhteen päättämisen jälkeiset etuudet ¹⁾	1 307	1 123
Osakeperusteiset etuudet	273	749
Palkkiot hallituksen jäsenille	721	693
	9 169	7 721

¹⁾ Sisältää vain lisäeläkkeet.

Toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen työsuhde-etuudet

Tuhatta €	Palkat ja palkkiot luontais-etuineen	Työsuhteen päättämisen yhteydessä suoritettut etuudet	Tulos- ja hanke-palkkiot	Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	Osake-perusteiset maksut	Yhteensä
2015						
Toimitusjohtaja, 1.1.–26.10.	635	1 821	-	302	-	2 758
Toimitusjohtajan sijainen	512	-	-	503	-	1 015
2014						
Toimitusjohtaja	749	-	304	424	297	1 773
Toimitusjohtajan sijainen	512	-	250	515	95	1 372

Toimitusjohtajan osalta lukuihin sisältyy lakisääteisen TyEL-lainsäädännön mukainen eläkekulu ja kulu Outokummun järjestämästä maksupohjaisesta eläkejärjestelystä. Toimitusjohtajan sijainen asuu Saksassa ja kuuluu saksalaisen Essener Verband -eläkejärjestelyn piiriin.

Hallituksen jäsenten palkkiot

Tuhatta €	2015	2014
Puheenjohtaja Jorma Ollila	154	152
Varapuheenjohtaja Olli Vaartimo	92	93
Jäsen Markus Akermann	84	82
Jäsen Roberto Gualdoni, 14.4.2014 alkaen	88	71
Jäsen Stig Gustavson, 14.4.2014 alkaen	72	65
Jäsen Heikki Malinen	73	71
Jäsen Saira Mietinen-Lähde, 26.3.2015 alkaen	69	-
Jäsen Elisabeth Nilsson	86	82
Jäsen Siv Schalin, 26.3.2015 asti	4	71
Jäsen Harri Kerminen, 14.4.2014 asti	-	5
	721	693

Lisätietoja ylimmän johdon työsuhde-etuuksista löytyy vuosikertomuksen sivuilta Hallinto- ja ohjausjärjestelmä kappaleesta Palkitseminen.

32. Tytäryhtiöt 31.12.2015

	Maa	Konsernin omistus, %
Coil EMEA		
AO Outokumpu	Venäjä	100
Avesta Klippcenter AB	Ruotsi	100
Outokumpu AS	Norja	100
Outokumpu A/S	Tanska	100
Outokumpu Benelux B.V.	Alankomaat	100
Outokumpu B.V.	Alankomaat	100
Outokumpu Chrome Oy	Suomi	100
Outokumpu Distribution Benelux B.V.	Alankomaat	100
Outokumpu Distribution France S.A.S.	Ranska	100
Outokumpu Distribution Hungary Kft.	Unkari	100
Outokumpu Distribution Polska Sp. z o.o.	Puola	100
Outokumpu Distribution UK Ltd.	Iso-Britannia	100
Outokumpu EMEA GmbH	Saksa	100
Outokumpu EMEA Oy *)	Suomi	100
Outokumpu Ges.m.b.H	Itävalta	100
Outokumpu Istanbul Dis Ticaret Limited Sirketi *)	Turkki	100
Outokumpu Kft.	Unkari	100
Outokumpu, Lda. *)	Portugali	100
Outokumpu Middle East FZCO	Yhdistyneet Arabiemiirikunnat	100
Outokumpu Nirosta GmbH	Saksa	100
Outokumpu Nirosta Precision GmbH	Saksa	100
Outokumpu Nordic AB	Ruotsi	100
Outokumpu N.V.	Belgia	100
Outokumpu (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	100
Outokumpu S.A.	Espanja	100
Outokumpu Shipping Oy	Suomi	100
Outokumpu S.p.A.	Italia	100
Outokumpu S.r.l.	Romania	100
Outokumpu s.r.o.	Tšekin tasavalta	100
Outokumpu Stainless AB	Ruotsi	100
Outokumpu Stainless B.V.	Alankomaat	100
Outokumpu Stainless Coil, Inc.	Yhdysvallat	100
Outokumpu Stainless Oy	Suomi	100
Outokumpu Tornio Infrastructure Oy	Suomi	100
Sogepar UK Limited	Iso-Britannia	100
Coil Americas		
Outokumpu Brasil Comercio de Metais Ltda.	Brasilia	100
Outokumpu Fortinox S.A.	Argentiina	100
Outokumpu Mexinox Distribution S.A. de C.V.	Meksiko	100
Outokumpu Mexinox S.A. de C.V.	Meksiko	100
Outokumpu Stainless USA, LLC	Yhdysvallat	100
ThyssenKrupp Mexinox CreatelT, S.A. de C.V.	Meksiko	100

	Maa	Konsernin omistus, %
APAC		
Outokumpu Asia Pacific Ltd	Kiina	100
Outokumpu India Private Limited	Intia	100
Outokumpu K.K.	Japani	100
Outokumpu Management (Shanghai) Co., Ltd.	Kiina	100
Outokumpu Pty Ltd	Australia	100
Outokumpu (S.E.A.) Pte. Ltd.	Singapore	100
Outokumpu Stainless (GZ) Trading Co. Ltd.	Kiina	100
Outokumpu Stainless International (Guangzhou) Ltd.	Kiina	100
Outokumpu Stainless Steel (China) Co. Ltd.	Kiina	100
Quarto Plate		
Outokumpu Industriunderhåll AB	Ruotsi	100
Outokumpu Prefab AB	Ruotsi	100
Outokumpu Press Plate AB	Ruotsi	100
Outokumpu PSC Benelux B.V.	Alankomaat	100
Outokumpu PSC Finland Oy	Suomi	100
Outokumpu PSC Germany GmbH	Saksa	100
Outokumpu Stainless Plate, LLC	Yhdysvallat	100
Long Products		
Outokumpu Stainless Bar, LLC	Yhdysvallat	100
Outokumpu Stainless Ltd	Iso-Britannia	100
Outokumpu Stainless Pipe, Inc.	Yhdysvallat	100
Polarit Welding, Inc.	Yhdysvallat	100
Muu toiminta		
2843617 Canada Inc.	Kanada	100
Granefors Bruk AB	Ruotsi	100
Orijärvi Oy	Suomi	100
Outokumpu Americas, Inc.	Yhdysvallat	100
Outokumpu Chrome Holding Oy	Suomi	100
Outokumpu Holding Germany GmbH	Saksa	100
Outokumpu Holding Italia S.p.A.	Italia	100
Outokumpu Holding Nederland B.V.	Alankomaat	100
Outokumpu Holding UK Limited	Iso-Britannia	100
Outokumpu Metals Off-Take Oy	Suomi	100
Outokumpu Mining Australia Pty. Ltd.	Australia	100
Outokumpu Mining Oy	Suomi	100
Outokumpu Stainless Holding GmbH	Saksa	100
Outokumpu Stainless Holdings Ltd	Iso-Britannia	100
Outokumpu Treasury Belgium N.V./SA	Belgia	100
Outokumpu Zinc B.V.	Alankomaat	100
Viscaria AB	Ruotsi	100
Visent Invest AB	Ruotsi	100
Visenta Försäkrings AB	Ruotsi	100

Outokummulla on lisäksi edustustoja ja sivuliikkeitä Argentiinassa, Bulgariassa, Chilessä, Egyptissä, Etelä-Koreassa, Israelissa, Kolumbiassa, Kreikassa, Libanonissa, Perussa, Sloveniassa, Sveitsissä, Taiwanissa, Thaimaassa, Venezuelassa, Vietnamissa ja Virossa.

Tytäryhtiöluettelo ei sisällä kaikkia holding-yhtiöitä eikä ns. lepääviä yhtiöitä.

Konsernin omistusosuus vastaa myös konsernin osuutta äänivallasta.

¹⁾ Perustettu vuonna 2015

²⁾ Emoyhtiö Outokumpu Oyj:n omistamat osakkeet

Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

Konsernin tunnusluvut

		2015	2014	2013	2012	2011
Toiminnan laajuus						
Liikevaihto	Milj. €	6 384	6 844	6 745	4 538	5 009
- liikevaihdon muutos	%	-6,7	1,5	48,6	-9,4	18,4
- viennin ja ulkomaan toimintojen osuus liikevaihdosta	%	96,6	96,7	96,9	95,7	95,7
Sijoitettu pääoma 31.12.	Milj. €	3 850	4 072	4 265	5 623	3 770
Sidottu pääoma 31.12.	Milj. €	3 850	4 059	4 266	5 626	3 730
Investoinnit käyttöomaisuuteen	Milj. €	154	127	183	3 149	254
- suhteessa liikevaihtoon	%	2,4	1,0	2,7	69,4	5,1
Poistot	Milj. €	302	320	332	230	235
Arvonalentumiset	Milj. €	1	27	13	105	106
Tutkimus- ja kehitystoiminnan menot	Milj. €	23	23	26	19	21
- suhteessa liikevaihtoon	%	0,4	0,3	0,4	0,4	0,4
Henkilöstö 31.12. ¹⁾		11 002	12 125	12 561	16 649	8 253
- keskimäärin vuoden aikana ²⁾		11 833	12 540	13 150	7 853	8 651
Kannattavuus						
Liiketulos	Milj. €	228	-243	-510	-385	-251
- suhteessa liikevaihtoon	%	3,6	-3,6	-7,6	-8,5	-5,0
EBITDA	Milj. €	531	104	-165	-50	89
Osuus osakkuusyhtiöiden ja yhteisyritysten tuloksista	Milj. €	49	7	-2	-0	-5
Tulos ennen veroja	Milj. €	127	-459	-822	-524	-244
- suhteessa liikevaihtoon	%	2,0	-6,7	-12,2	-11,5	-4,9
Tilikauden tulos	Milj. €	86	-439	-1 003	-536	-180
- suhteessa liikevaihtoon	%	1,4	-6,4	-14,9	-11,8	-3,6
Oman pääoman tuotto	%	3,9	-21,8	-41,4	-21,4	-8,2
Sijoitetun pääoman tuotto	%	5,8	-5,8	-10,3	-8,2	-6,3
Sidotun pääoman tuotto	%	5,8	-5,8	-10,3	-8,2	-6,3

		2015	2014	2013	2012	2011
Rahoitus ja taloudellinen asema						
Vieras pääoma	Milj. €	3 546	4 279	5 884	5 949	3 177
Korollinen nettovelka	Milj. €	1 610	1 974	3 556	3 431	1 991
- suhteessa liikevaihtoon	%	25,2	28,8	52,7	75,6	39,7
Nettorahoituskulut	Milj. €	149	223	310	138	-11
- suhteessa liikevaihtoon	%	2,3	3,3	4,6	3,1	-0,2
Nettokorot	Milj. €	125	139	197	66	65
- suhteessa liikevaihtoon	%	2,0	2,0	2,9	1,5	1,3
Korkokate		2,0	-2,3	-3,2	-6,9	-2,8
Osakepääoma	Milj. €	311	311	311	311	311
Muu oma pääoma ja määräysvallattomien omistajien osuus	Milj. €	2 018	1 821	1 580	2 641	1 739
Omavaraisuusaste	%	39,6	33,3	21,5	30,5	39,3
Velkaantumisaste	%	69,1	92,6	188,0	116,2	97,1
Liiketoiminnan nettorahavirta ³⁾	Milj. €	-34	-126	34	266	338
Osingot	Milj. €	- ⁴⁾	-	-	-	-

¹⁾ Henkilöstö raportoitu työsuhteessa olevan henkilömäärän mukaan. Vuosi 2013 raportoitu jatkuvien toimintojen osalta.

²⁾ Vuoden 2012 keskimääräinen henkilöstö ei sisällä Inoxumin henkilömäärää. Vuodet 2014 ja 2013 raportoitu jatkuvien toimintojen osalta.

³⁾ Vuosien 2014 ja 2013 rahavirrat esitetty jatkuvien toimintojen osalta.

⁴⁾ Hallituksen esitys yhtiökokoukselle.

Osakekohtaiset tunnusluvut

		2015	2014	2013	2012	2011
Osakekohtainen tulos ^{1), 2)}	€	0,23	-1,24	-7,52	-0,46	-0,62
Osakekohtainen tulos, jatkuvat toiminnot ^{2), 3)}	€	-	-1,27	-6,23	-	-
Rahavirta/osake ^{1), 2)}	€	-0,08	-0,36	0,26	0,23	1,20
Oma pääoma/osake ^{2), 4)}	€	5,60	5,13	14,23	22,07	11,19
Osakekohtainen osinko	€	- ⁵⁾	-	-	-	-
Osinko/tulos	%	0,0	neg.	neg.	neg.	neg.
Efektiivinen osinkotuotto	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Hinta/voitto-suhde (P/E)		11,85	neg.	neg.	neg.	neg.
Osakkeen kurssikehitys ⁶⁾						
Keskikurssi	€	4,49	5,16	4,64	0,97	2,25
Alin kurssi	€	2,06	3,37	3,03	0,64	1,21
Ylin kurssi	€	7,76	7,50	7,39	2,10	3,78
Kurssi kauden lopussa	€	2,73	4,77	3,55	0,79	1,33
Muutos kauden aikana ⁷⁾	%	-42,7	34,2	-48,8	-40,3	-63,4
OMX Helsinki-indeksin muutos kauden aikana	%	10,8	5,7	26,5	8,3	-30,1
Osakekannan markkina-arvo kauden lopussa	Milj. €	1 138	1 987	845	1 650	930
Osakkeiden vaihdon kehitys						
Osakkeiden vaihto ⁸⁾	1 000 kpl	1 345 515	695 235	178 989	1 297 738	337 942
Osuus osakkeiden painotetusta keskiarvosta ¹⁾	%	323,9	198,9	135,0	112,5	120,5
Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä ⁹⁾		415 473 976	349 558 854	132 579 577	1 156 005 029	280 526 501
Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa ^{8), 9), 10)}		415 489 308	415 426 724	2 077 105 460	2 077 065 460	181 977 861

¹⁾ Vuodet 2014 ja 2013 laskettu osakeantioikaistun painotetun keskimääräisen osakemäärän mukaisesti. Vuosia 2012 ja 2011 ei ole oikaistu.

²⁾ Vuosi 2013 oikaistu kesäkuussa 2014 rekisteröidyn osakkeiden yhdistämisen mukaisesti.

³⁾ Vuosi 2013 laskettu osakeantioikaistun painotetun keskimääräisen osakemäärän mukaisesti.

⁴⁾ Vuodet 2013 ja 2012 laskettu osakeantioikaistun painotetun keskimääräisen osakemäärän mukaisesti. Vuotta 2011 ei ole oikaistu.

⁵⁾ Hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle.

⁶⁾ Vuoden 2013 osakehinnat oikaistu osakeannin ja osakkeiden yhdistämisen vaikutusten mukaisesti. Vuosia 2012 ja 2011 ei ole oikaistu.

⁷⁾ Vuosi 2014 laskettu perustuen oikaistuihin vertailukelpoisiin osakehintoihin. Vuodet 2013 ja 2011 laskettu perustuen oikaisemattomiin vertailukelpoisiin osakehintoihin.

⁸⁾ Sisältää vain Nasdaq Helsingin kaupankäynnin.

⁹⁾ Ei sisällä hankittuja omia osakkeita.

¹⁰⁾ Vuosia 2013–2011 ei ole oikaistu osakeannin ja osakkeiden yhdistämisen vaikutusten mukaisesti.

Tunnuslukujen laskentaperusteet

Sijoitettu pääoma	=	Oma pääoma + korollinen nettovelka + johdannaisvelat (netto) + korkovelat (netto) – myytävänä olevat varat (netto) – lainasaamiset – myytävissä olevat sijoitukset – käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat sijoitukset – osuudet osakkuusyhtiöissä ja yhteisyrityksissä
Sidottu pääoma	=	Sijoitettu pääoma + laskennallinen verovelka (netto)
Tutkimus- ja kehitystoiminnan menot	=	Tuloslaskelmaan kirjatut tutkimus- ja kehitystoiminnan kulut (mukaan lukien saaduilla avustuksilla katetut kulut)
Operatiivinen tulos	=	Liiketulos ilman kertaluonteisia eriä, varastovoittoja/tappioita sekä metallijohdannaisista johtuvia voittoja/tappioita
EBITDA (käyttökate)	=	Liiketulos ennen poistoja ja arvonalentumisia
Oman pääoman tuotto	=	$\frac{\text{Tilikauden tulos}}{\text{Oma pääoma (kauden keskiarvo)}} \times 100$
Sijoitetun pääoman tuotto (ROCE)	=	$\frac{\text{Liiketulos}}{\text{Sijoitettu pääoma (kauden keskiarvo)}} \times 100$
Sidotun pääoman tuotto (ROOC)	=	$\frac{\text{Liiketulos}}{\text{Sidottu pääoma (kauden keskiarvo)}} \times 100$
Korollinen nettovelka	=	Pitkä- ja lyhytaikaiset korolliset velat – rahavarat
Korkokate	=	$\frac{\text{Tulos ennen veroja} + \text{nettokorot}}{\text{Nettokorot}}$
Omavaraisuusaste	=	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}} \times 100$
Velkaantumisaste	=	$\frac{\text{Korollinen nettovelka}}{\text{Oma pääoma}} \times 100$
Osakekohtainen tulos	=	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos}}{\text{Osakkeiden keskimääräinen osakeantioikaistu lukumäärä kauden aikana}}$
Rahavirta/osake	=	$\frac{\text{Liiketoiminnan nettorahavirta}}{\text{Osakkeiden keskimääräinen osakeantioikaistu lukumäärä kauden aikana}}$
Oma pääoma/osake	=	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä kauden lopussa}}$
Osakekohtainen osinko	=	$\frac{\text{Tilikaudelta jaettu osinko}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä kauden lopussa}}$
Osinko/tulos	=	$\frac{\text{Tilikaudelta jaettu osinko}}{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos}} \times 100$
Efektiiivinen osinkotuotto	=	$\frac{\text{Osinko/osake}}{\text{Osakeantioikaistu viimeinen kaupantekokurssi kauden lopussa}} \times 100$
Hinta/tulos-suhde (P/E)	=	$\frac{\text{Osakeantioikaistu viimeinen kaupantekokurssi kauden lopussa}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$
Osakkeen keskikurssi	=	$\frac{\text{Osakkeen euromääräinen kokonaisvaihto}}{\text{Kauden aikana vaihdettujen osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä}}$
Osakekannan markkina-arvo kauden lopussa	=	Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa × viimeinen kaupantekokurssi
Osakkeiden vaihdon kehitys	=	Kauden aikana vaihdettujen osakkeiden lukumäärä sekä sen suhteellinen osuus osakesarjan kokonaismäärän painotetusta keskiarvosta kauden aikana

Emoyhtiön tilinpäätös, FAS

Emoyhtiön tuloslaskelma

Milj. €	2015	2014
Liikevaihto	649	647
Hankinnan ja valmistuksen kulut	-580	-632
Bruttokate	69	16
Liiketoiminnan muut tuotot	10	-9
Myyntin ja markkinoinnin kulut	-32	-32
Hallinnon kulut	-84	-77
Tutkimus- ja kehitystoiminnan kulut	-	-
Liiketoiminnan muut kulut	-118	-44
Liiketulos	-156	-146
Rahoitustuotot ja -kulut	311	-30
Tulos ennen satunnaisia eriä	156	-175
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	156	-175
Tilinpäätössiirrot		
Poistoeron muutos	0	0
Tuloverot	-0	-1
Tilikauden tulos	155	-176

Suomalaisten säännösten mukaan konsernitilinpäätöksen lisäksi emoyhtiön tilinpäätös tulee esittää erikseen. Emoyhtiön tilinpäätös on laadittu suomalaisen tilinpäätöskäytännön (FAS) mukaisesti. Emoyhtiö Outokumpu Oyj:n tuloslaskelman ja taseen erät ovat suurelta osin konsernin sisäisiä ja eliminoituvat konsernitilinpäätöksessä. Emoyhtiön täydellinen tilinpäätös on luettavissa yhtiön verkkosivuilla www.outokumpu.com.

Emoyhtiön tase

Milj. €	2015	2014
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet	19	17
Aineelliset hyödykkeet	11	18
Sijoitukset		
Osuudet saman konsernin yrityksissä	3 798	4 735
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	740	989
Osuudet osakkuusyrityksissä	31	24
Muut osakkeet ja osuudet	36	21
Muut sijoitukset	2	5
Sijoitukset yhteensä	4 607	5 773
Pysyvät vastaavat yhteensä	4 637	5 809
Vaihtuvat vastaavat		
Lyhytaikaiset saamiset		
Korollinen	2 260	1 718
Koroton	225	238
	2 485	1 956
Rahat ja pankkisaamiset	139	121
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	2 624	2 077
VASTAAVAA YHTEENSÄ	7 260	7 886

Milj. €	2015	2014
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Oma pääoma	311	311
Ylikurssirahasto	720	720
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	2 123	2 123
Edellisten tilikausien tulos	-130	46
Tilikauden tulos	155	-176
	3 181	3 025
Tilinpäätössiirtojen kertymä		
Kertynyt poistoero	0	0
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Korollinen	1 096	1 347
	1 096	1 347
Lyhytaikainen		
Korollinen	2 725	3 146
Koroton	259	368
	2 984	3 514
Vieras pääoma yhteensä	4 080	4 861
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	7 260	7 886

Emoyhtiön rahavirtalaskelma

Milj. €	2015	2014
Liiketoiminnan rahavirta		
Tilikauden tulos	155	-176
Oikaisut		
Verot	0	1
Poistot	6	9
Arvonalentumiset	117	4
Aineettomien hyödykkeiden ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot	-5	0
Korkotuotot	-137	-118
Osinkotuotot	-272	0
Korkokulut	88	78
Varausten muutos	1	0
Kurssierot	-13	4
Osakeantikulut	-	23
Muut oikaisut	-	-28
	-215	-29
Käyttöpääoman muutos		
Myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos	-64	-80
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos	-51	62
	-116	-19
Saadut osingot	272	0
Saadut korot	133	131
Maksetut korot	-86	-106
Maksetut verot	0	-1
	319	24
Liiketoiminnan nettorahavirta	143	-199
Investointien rahavirta		
Investoinnit tytäryrityksiin sekä muihin osakkeisiin ja osuuksiin	-222	-2 032
Investoinnit aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin	-0	-0
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin	-31	-18
Tytäryritysten myynnit ja muut vähennykset	1 020	8
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myynnit ja vähennykset	16	0
Aineettomien hyödykkeiden myynnit ja vähennykset	22	13
Muiden pitkäaikaisten saamisten muutos	261	432
Investointien nettorahavirta	1 067	-1 597
Rahavirta ennen rahoitusta	1 210	-1 797
Rahoituksen rahavirta		
Osakeanti	-	665
Osakeantikulut	-	-23
Pitkäaikaisten lainojen nostot	326	991
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-589	-2 771
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-409	1 685
Muu rahoituksen rahavirta	-520	897
Rahoituksen nettorahavirta	-1 192	1 444
Rahavarojen muutos	18	-352
Taseen mukainen rahavarojen muutos	18	-352

Laskelma emoyhtiön oman pääoman muutoksista

Milj. €	Osakepääoma	Ylikurssirahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kertyneet voittovarot	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2014	311	720	1 459	46	2 536
Tilikauden tulos	-	-	-	-176	-176
Osakeanti ¹⁾	-	-	665	-	665
Oma pääoma 31.12.2014	311	720	2 123	-130	3 025
Tilikauden tulos	-	-	-	155	155
Oma pääoma 31.12.2015	311	720	2 123	26	3 181

Laskelma jakokelpoisista varoista 31.12.

Milj. €	2015	2014
Edellisten tilikausien tulos	-130	46
Tilikauden tulos	155	-176
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	2 123	2 123
Jakokelpoiset varat 31.12.	2 149	1 994

¹⁾ Outokummun osakeannissa maaliskuussa 2014 liikkeellelasketut osakkeet.

Emoyhtiön vastuusitoumukset

Milj. €	2015	2014
Kiinnitykset ja pantit 31.12.		
Pantit	30	-
Takaukset 31.12.		
Tytär-yhtiöiden puolesta		
Rahoituksen vakuudeksi	261	276
Kaupallisten ja muiden sitoumusten vakuudeksi	33	33
Osakkuusyhtiöiden puolesta		
Rahoituksen vakuudeksi	7	6
Myytjien yhtiöiden puolesta		
Rahoituksen vakuudeksi	1	1
Kaupallisten ja muiden sitoumusten vakuudeksi	1	1
Muut vastuut	11	19

Outokumpu Oyj vastaa osakesarjaomistuksensa suhteessa Kymppivoima Tuotanto Oy:ssä ja Etelä-Pohjanmaan Voima Oy:ssä niistä kustannuksista, vastuista ja veloista, jotka edelleen kohdistuvat Rapid Power Oy:n välittämään sähköön. Rapid Power Oy:n nettovelat vuodenvaihteessa 2014 olivat noin 22 milj. euroa (2014: 43 milj. euroa), joista Outokumpu Oyj:n vastuu on yksi kolmasosa. Outokumpu Oyj vastaa osakesarjaomistuksensa suhteessa Etelä-Pohjanmaan Voima Oy:ssä niistä kustannuksista, vastuista ja veloista, jotka edelleen kohdistuvat Tornion Voima Oy:n välittämään sähköön. Tornion Voima Oy:n nettovelat vuodenvaihteessa 2015 olivat noin 21 milj. euroa (2014: 25 milj. euroa), joista Outokumpu Oyj:n vastuu on alle yksi viidesosa. Nämä vastuut on esitetty muissa vastuissa.

Merkittävä osa Outokummun lainoista on vakuudellisia. Vakuutena on tiettyjen tytäryhtiöiden osakkeita ja tiettyjen tytäryhtiöiden kiinteää omaisuutta.

Myytjien yhtiöiden puolesta annetut takaukset sisältävät Outokummun ThyssenKruppille vuonna 2014 myymien yhtiöiden puolesta annetut takaukset, joita ei ollut siirretty ThyssenKruppille vielä 31.12.2015.

Inoxum-hankintaan liittyen yhtä ThyssenKruppin Inoxum-yhtiöiden puolesta antamaa takausta ei ole siirretty Outokumpu Oyj:lle 31.12.2015. Outokumpu Oyj on kuitenkin antanut ThyssenKruppille 4 milj. euron vastatakauksen tästä sitoumuksesta.

Outokumpu Oyj takaa tammikuuhun 2017 saakka tiettyjen tytäryhtiöiden kyvyn täyttää taloudelliset velvoitteensa.

Vuonna 2015 Outokumpu kasvatti omistussuhteensa Fennovoiman ydinvoimalaprojektissa 1,8 prosenttiyksiköllä 14 %:iin. Outokummun osuus investoinnista on noin 250 milj. euroa, josta 35 milj. euroa oli maksettu vuoden 2015 loppuun mennessä. Projektiin liittyvät tulevien vuosien käyttöomaisuusinvestoinnit ovat noin 10–20 milj. euroa vuodessa, ja noin puolet Outokummun kokonaisinvestoinnista toteutuu vasta rakentamisen loppuvaiheessa vuosina 2022–2023. Outokumpu vastaa Fennovoiman operatiivisista kuluista omistuksensa suhteessa.

Hallinto- ja ohjausjärjestelmä vuonna 2015

Sovellettavat säännökset

Outokumpu Oyj, Outokumpu-konsernin emoyhtiö, on Suomessa rekisteröity ja kotipaikkaansa pitävä julkinen osakeyhtiö. Outokumpu Oyj:n hallintoon ja johtamiseen sovelletaan Suomen lakeja, yhtiön yhtiöjärjestystä sekä yhtiön hallituksen vahvistamia hallintosääntöjä.

Outokumpu Oyj on noudattanut 1.10.2010–31.12.2015 voimassa ollutta Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia (nähtävissä osoitteessa <http://cgfinland.fi/>) ja päivitettyä koodia sen astuttua voimaan 1.1.2016. Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin antaa Arvopaperimarkkinayhdistys, ja Nasdaq Helsinki Oy on hyväksynyt sen osaksi sääntöjään. Outokumpu Oyj noudattaa Nasdaq Helsinki Oy:n kaikkia sääntöjä ja ohjeita.

Toimielinten tehtävät ja vastuut

Ylin vastuu konsernin hallinnosta ja toiminnasta on emoyhtiö Outokumpu Oyj:n toimitusjohtajalla, joita ovat yhtiökokous, hallitus ja toimitusjohtaja. Konsernin johtoryhmä raportoi toimitusjohtajalle, ja johtoryhmä tukee ja avustaa toimitusjohtajaa konsernin toiminnan tehokkaassa johtamisessa. Outokummun hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän internetsivuilla osoitteessa www.outokumpu.com/fi/sijoittajat/hallinto/ on ensisijainen ja ajantasainen tieto konsernin hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä. Internetsivuilla on myös viimeisin selvitys yhtiön hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä.

Outokummun organisaatorakenne

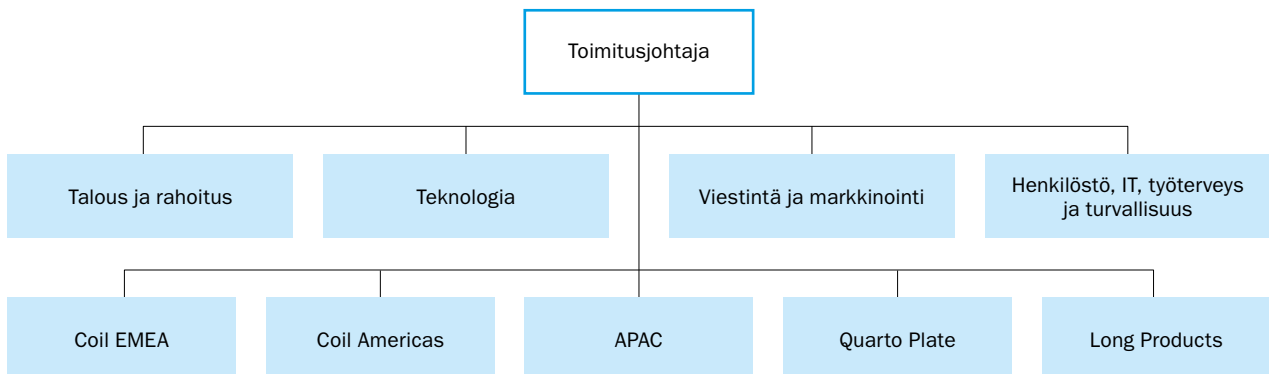
Outokummun organisaatio koostuu viidestä liiketoiminta-alueesta, jotka vastaavat myynnistään, kannattavuudestaan, tuotannostaan ja toimitusketjunsä hallinnasta. Nämä liiketoiminta-alueet ovat (i) Coil EMEA, (ii) Coil Americas, (iii) APAC, (iv) Quarto Plate ja (v) Long Products. Viiden liiketoiminta-alueen lisäksi Outokummulla on vahvat konsernitason toiminnot, jotka tukevat keskeisten liiketoimintaprosessien tehokkuutta ja johdonmukaisuutta.

Yhtiökokous

Yhtiökokous kokoontuu vähintään kerran vuodessa. Yhtiökokouksen yksinomaiseen päätösvaltaan kuuluvat Suomen osakeyhtiölain mukaisesti eräät tärkeät päätökset, kuten tilinpäätöksen vahvistaminen, voitonjaosta ja osakepääoman korottamisesta tai alentamisesta päättäminen, yhtiöjärjestyksen muuttaminen sekä hallituksen ja tilintarkastajien valinta.

Yhtiökokouksen kutsuu koolle yhtiön hallitus. Hallitus voi päättää ylimääräisen yhtiökokouksen koolle kutsumisesta omasta aloitteestaan, mutta sillä on velvollisuus kutsua ylimääräinen yhtiökokous koolle, jos sitä vaativat tilintarkastaja tai osakkeenomistajat, jotka omistavat vähintään 10 % kaikista Outokummun osakkeista. Lisäksi osakkeenomistajalla on oikeus saada yhtiökokoukselle kuuluva asia yhtiökokouksen käsiteltäväksi, jos hän vaatii sitä kirjallisesti hallitukselta yhtiön internetsivuilla ilmoitettuun ajankohtaan mennessä. Yhtiö ilmoittaa ajankohdan viimeistään yhtiökokousta edeltävän tilikauden lopussa. Yhtiöjärjestyksen mukaan Outokummulla on vain yksi osakelaji, joten kaikilla osakkeilla on yhtiökokouksessa yhtäläinen äänivalta.

Organisaatio

Hallitus

Hallituksen tavoitteena on ohjata Outokummun liiketoimintaa niin, että saavutetaan mahdollisimman suuri ja kestävä lisäarvon kasvu yhtiön osakkeenomistajille.

Hallituksen jäsenet antavat asiantuntemuksensa ja kokemuksensa yhtiön käyttöön. Yhtiön hallituksen tehtävät ja vastuut määräytyvät Suomen osakeyhtiölain sekä muun soveltuvan lainsäädännön, säännösten ja ohjeistusten pohjalta. Hallituksella on yleistoimivalta kaikissa niissä asioissa, joita ei lain tai yhtiöjärjestyksen nojalla ole määrätty toisten toimielinten päätettäväksi tai tehtäväksi. Hallituksen yleisenä tehtävänä on huolehtia yhtiön hallinnon ja toiminnan järjestämisestä ja valvonnasta. Hallituksen tulee toimia kaikissa tilanteissa yhtiön edun mukaisesti.

Hallitus on vahvistanut itselleen työjärjestyksen, jossa se määrittelee tehtävänsä ja toimintaperiaatteensa. Hallituksen tehtävänä on erityisesti:

Koskien yhtiön liiketoiminnan ja strategioiden johtamista:

- Päättää konsernin perusstrategiasta ja pitkän aikavälin tavoitteista ja valvoa niiden toteutusta,
- Päättää vuosittaisista liiketoimintasuunnitelmista,
- Päättää konsernin vuosittaisista investointirajoista, valvoa niiden toteutusta, tarkistaa ja seurata suoritusta ja päättää muutoksista,
- Päättää merkittävistä ja strategisesti tärkeistä investoinneista,
- Päättää merkittävistä ja strategisesti tärkeistä yrityskaupoista,
- Päättää kaikista merkittävistä rahoitusjärjestelyistä ja
- Päättää muista konserniyhtiöiden sitoumuksista, jotka ovat liiketoiminnan laajuuden, rakenteen ja toimialan huomioiden arvoltaan tai luonteeltaan poikkeuksellisia.

Koskien yhtiön hallinnon ja toimintojen järjestämistä:

- Nimittää ja erottaa toimitusjohtaja sekä seurata hänen suoritustaan ja päättää hänen palvelussuhteidensa ehdoista, mukaan lukien kannustinjärjestelmät, hallituksen palkitsemisvaliokunnan esityksen pohjalta,
- Nimittää ja erottaa Outokummun johtoryhmän jäsenet ja määrittää heidän vastuualueensa. Hallitus on valtuuttanut palkitsemisvaliokunnan päättämään Outokummun johtoryhmän jäsenten työsuhteen ehdoista ja kannustinjärjestelmistä, lukuun ottamatta yhtiön toimitusjohtajaa.
- Seurata konsernin ylimpien johtamisresurssien riittävyttä ja kohdentamista,
- Päättää konsernin liiketoimintaorganisaation merkittävistä muutoksista,
- Päättää konsernin eettisistä arvoista ja menetelmistä,
- Varmistaa, että hallintomallia koskevat konserniohjeet ovat käytössä,
- Varmistaa, että yhtiöllä on sisäpiiriasioiden hallinnointia koskevat ohjeet, ja
- Varmistaa, että yhtiöllä on muut hallituksen tarpeelliseksi katsomat, hallituksen velvollisuuksien ja valtuuksien piiriin kuuluvia asioita koskevat ohjeet.

Koskien yhtiökokouksessa päätettävien asioiden valmistelu:

- Vahvistaa osingonjakopolitiikka ja tehdä esitys osingonjaosta, ja
- Tehdä muita esityksiä yhtiökokoukselle.

Koskien taloushallintoa ja riskienhallintaa:

- Käsitellä ja hyväksyä osavuositarkastukset ja tilinpäätökset,
- Valvoa konsernin toimintaan liittyviä merkittäviä riskejä ja riskienhallintaa,
- Varmistaa, että riittävät riskienhallintaa koskevat menettelytavat ovat käytössä,
- Seurata taloudellista asemaa, maksuvalmiutta ja velkojen maturiteettirakennetta.

Lisäksi hallitus arvioi omaa toimintaansa säännöllisesti.

Hallitus on päätösvaltainen, kun yli puolet hallituksen jäsenistä on läsnä. Hallituksen päätökseksi tulee se kanta, jota enemmän kuin puolet läsnä olevista jäsenistä kannattaa. Jos äännet menevät tasan, puheenjohtajan ääni ratkaisee.

Yhtiökokous valitsee puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja muut hallituksen jäsenet tehtävänsä toimikaudeksi, joka päättyy seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen lopussa. Siten jokaisessa varsinaisessa yhtiökokouksessa valitaan aina koko hallitus. Hallituksen jäsen voidaan milloin tahansa vapauttaa tehtävästään yhtiökokouksen päätöksellä. Hallituksen jäsenten valintaa koskevat ja ennen yhtiökokousta hallituksen tietoon tulleet ehdotukset yhtiökokoukselle julkistetaan silloin, kun ehdotuksen takana on vähintään 10 % yhtiön kaikista osakkeista ja äänistä ja ehdotettu henkilö on suostunut tehtävään.

Yhtiöjärjestyksen mukaan hallitukseen kuuluu vähintään viisi ja enintään kaksitoista jäsentä. Vuoden 2015 varsinaisessa yhtiökokouksessa hallitukseen valittiin kahdeksan jäsentä. Hallitus kokoontuu vähintään viisi kertaa vuodessa. Vuonna 2015 hallituksen kokouksia oli 16. Jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti kokouksiin oli 97.

Hallituksen kokouksiin osallistuneiden jakauma vuonna 2015

16 kokousta vuonna 2015

Jorma Ollila	16
Olli Vaartimo	15
Markus Akermann	15
Roberto Gualdoni	16
Stig Gustavson	15
Saila Miettinen-Lähde (26.3.–31.12.)	13
Heikki Malinen	16
Elisabeth Nilsson	15
Siv Schalin (1.1.–26.3.)	3

Lisätietoja hallituksen jäsenistä s. 14.

Hallituksen toimintakertomus löytyy vuosikertomuksen sivulla 16.

Hallituksen jäsenten osakeomistukset 31.12.2015

Jäsen	Osakkeet
Jorma Ollila	39 108
Olli Vaartimo	20 551
Markus Akermann	16 760
Roberto Gualdoni	26 448
Stig Gustavson	8 448
Heikki Malinen	19 448
Elisabeth Nilsson	11 057
Saila Miettinen-Lähde	4 430
	146 250

Hallituksen valiokunnat

Hallitus on asettanut keskuudestaan kaksi pysyvää valiokuntaa ja niille työjärjestykset. Valiokunnat raportoivat koko hallitukselle.

Tarkastusvaliokunta

Tarkastusvaliokuntaan kuuluu neljä hallituksen jäsentä. Hallitus on vahvistanut tarkastusvaliokunnalle työjärjestyksen, jossa määritellään valiokunnan vastuut ja toimintaperiaatteet. Tarkastusvaliokunnan tehtävänä on käsitellä tilinpäätöksiin, yrityksen taloudelliseen asemaan, tilintarkastukseen, sisäiseen tarkastukseen, lakien ja säännösten mukaisuuteen, sisäisten ja ulkoisten tarkastusten laajuuteen, tilintarkastajien laskutukseen, konsernin verotukselliseen asemaan, konsernin rahoitusta koskeviin ohjeisiin ja muihin konsernin riskienhallintaa koskeviin toimintatapoihin liittyviä menettelytapoja. Lisäksi valiokunta valmistelee yhtiökokoukselle suosituksen tilintarkastajien valinnasta ja palkkioista. Tarkastusvaliokunta kokoontui vuoden 2015 aikana viisi kertaa ja keskimääräinen jäsenten osallistumisprosentti kokouksiin oli 100.

Tarkastusvaliokunnan kokouksiin osallistuneiden jakauma vuonna 2015

5 kokousta vuonna 2015

Olli Vaartimo	5
Markus Akermann	5
Saila Miettinen-Lähde (26.3.–31.12.)	4
Heikki Malinen	5
Siv Schalin (1.1.–26.3.)	1

Palkitsemisvaliokunta

Palkitsemisvaliokuntaan kuuluu hallituksen puheenjohtaja ja kolme muuta hallituksen jäsentä. Hallitus on vahvistanut palkitsemisvaliokunnalle työjärjestyksen, jossa määritellään valiokunnan vastuut ja toimintaperiaatteet. Valiokunnan tehtävänä on valmistella hallitukselle ehdotuksia yhtiön ylimmän johdon nimityksistä ja palkitsemisperiaatteista. Hallitus on valtuuttanut palkitsemisvaliokunnan päättämään Outokummun johtoryhmän jäsenten työsuhteen ehtoista ja etuuksista, lukuun ottamatta yhtiön

toimitusjohtajaa. Palkitsemisvaliokunta kokoontui vuoden 2015 aikana seitsemän kertaa ja keskimääräinen jäsenten osallistumisprosentti kokouksiin oli 93.

Palkitsemisvaliokunnan kokouksiin osallistuneiden jakauma vuonna 2015

7 kokousta vuonna 2015

Jorma Ollila	7
Roberto Gualdoni	6
Stig Gustavson	6
Elisabeth Nilsson	7

Tilapäiset työryhmät

Hallitus voi asettaa keskuudestaan myös tilapäisiä työryhmiä tiettyjen tehtävien hoitamista varten. Työryhmät raportoivat työstään hallitukselle. Vuonna 2015 asetettiin tilapäinen työryhmä valvomaan ja tarkistamaan strategista suunnittelua ja strategisten toimenpiteiden toteutusta. Työryhmään kuuluivat hallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä yksi muu hallituksen jäsen. Työryhmä kokoontui vuoden 2015 aikana neljä kertaa ja jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti kokouksiin oli 100. Tilapäinen työryhmä lakkautettiin kesäkuussa 2015.

Tilapäisen työryhmän kokouksiin osallistuneiden jakauma vuonna 2015

4 kokousta vuonna 2015

Jorma Ollila	4
Olli Vaartimo	4
Heikki Malinen	4

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta

Outokummun vuoden 2012 varsinainen yhtiökokous asetti osakkeenomistajien nimitystoimikunnan valmistelemaan vuosittain hallituksen jäseniä ja hallituspalkkioita koskevat ehdotukset yhtiökokoukselle.

Lisäksi yhtiökokous vahvisti osakkeenomistajien nimitystoimikunnalle työjärjestyksen, jossa säädetään toimikunnan jäsenten nimittämisestä ja toimikunnan kokoonpanosta sekä määritellään toimikunnan jäsenten tehtävät ja velvollisuudet. Nimitystoimikunnan työjärjestyksen mukaisesti nimitystoimikuntaan kuuluu Outokummun neljä suurinta arvo-osuusjärjestelmään 1.10. rekisteröitynä ollutta osakkeenomistajaa, jotka hyväksyvät tehtävän, ja hallituksen puheenjohtaja toimii nimitystoimikunnan asiantuntijajäsenenä.

Sellaisen omistajan, jolla on arvopaperimarkkinain mukainen velvollisuus ilmoittaa omistusmuutoksista (liputusvelvollisuus), useisiin rahastoihin tai rekistereihin jakautuneet omistukset lasketaan yhteen määritettäessä osuutta äänioikeuksista, jos osakkeenomistaja ilmoittaa viimeistään 30.9. kirjallisesti yhtiön hallituksen puheenjohtajalle sitä

vaativansa. Jos osakkeenomistaja ei halua käyttää nimeämisoikeuttaan, nimeämisoikeus siirtyy seuraavaksi suurimmalle osakkeenomistajalle, jolla muutoin ei olisi nimeämisoikeutta.

Vuonna 2015 seuraavilla osakkeenomistajilla oli oikeus nimittää edustajia nimitystoimikuntaan: Solidium Oy, Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma, Kansaneläkelaitos ja Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen. Nämä osakkeenomistajat valitsivat seuraavat edustajansa nimitystoimikuntaan: Solidium Oy:n toimitusjohtaja Kari Järvinen, Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varman talousjohtaja Pekka Pajamo, Kelan sijoituspäällikkö Tuula Korhonen ja Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen toimitusjohtaja Timo Ritakallio. Kari Järvinen valittiin nimitystoimikunnan puheenjohtajaksi, ja Outokummun hallituksen puheenjohtaja Jorma Ollila toimi sen asiantuntijajäsenenä. Nimitystoimikunta kokoontui yhteensä 3 kertaa, ja osallistumisprosentti kokouksiin oli 100. Nimitystoimikunta on toimittanut ehdotuksensa hallituksen kokoonpanosta ja hallituksen jäsenille maksettavista palkkioista Outokummun hallitukselle, joka on kirjannut ehdotukset vuoden 2016 yhtiökokouksuun.

Toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen

Toimitusjohtaja on vastuussa yhtiön operatiivisesta johtamisesta, jonka tavoitteena on turvata osakkeenomistajille yhtiön arvon merkittävä ja kestävä kasvu.

Toimitusjohtaja valmistelelee päätöksiä ja muita asioita hallituksen kokouksia varten, kehittää konsernia yhdessä hallituksen kanssa päätettyjen tavoitteiden mukaisesti ja varmistaa hallituksen päätösten asianmukaisen täytäntöönpanon. Toimitusjohtajan velvollisuutena on lisäksi varmistaa, että konsernissa noudatetaan voimassa olevaa lainsäädäntöä ja sääntelyä.

Toimitusjohtaja johtaa puhetta johtoryhmän kokouksissa. Toimitusjohtajan sijainen vastaa toimitusjohtajan velvollisuuksista, jos toimitusjohtaja on estynyt niitä itse hoitamaan. Vuodesta 2011 lähtien konsernin talous- ja rahoitusjohtaja on toiminut toimitusjohtajan sijaisena.

Mika Seitovirta jätti toimitusjohtajan tehtävänsä 26.10.2015, kun Outokummun hallitus nimitti Roeland Baanin Outokummun toimitusjohtajaksi ja johtoryhmän puheenjohtajaksi 1.1.2016 lukien. Talous- ja rahoitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen Reinhard Florey toimi yhtiön väliaikaisena toimitusjohtajana 26.10.–31.12.2015.

Johtoryhmä

Outokummun johtoryhmä avustaa toimitusjohtajaa Outokummun liiketoiminnan yleisessä johtamisessa. Johtoryhmän jäsenillä on laajat valtuudet toimia omien vastualueidensa puitteissa, ja heillä on velvollisuus kehittää konsernin toimintoja hallituksen ja toimitusjohtajan asettamien tavoitteiden mukaisesti. Vuoden 2015 lopussa Outokummun johtoryhmän jäsenet toimivat yhtiössä seuraavissa asemissa:

- Toimitusjohtaja
- Talous- ja rahoitusjohtaja
- Coil EMEA -liiketoiminta-alueesta vastaava johtaja
- Coil Americas -liiketoiminta-alueesta vastaava johtaja
- APAC-liiketoiminta-alueesta vastaava johtaja
- Quarto Plate -liiketoiminta-alueesta vastaava johtaja
- Long Products -liiketoiminta-alueesta vastaava johtaja
- Teknologiajohtaja
- Viestinnästä ja markkinoinnista vastaava johtaja
- Henkilöstöstä, IT-hallinnosta, työterveydestä ja turvallisuudesta vastaava johtaja

Johtoryhmä kokoontuu yleensä vähintään kerran kuukaudessa.

Lisätietoa johtoryhmän jäsenistä on s. 12.

Konsernin johtoryhmän osakeomistukset ja osakepalkkio-ohjelmat 31.12.2015

Jäsen	Osakkeet	Suoritepohjainen osakepalkkio-ohjelma			Rajoitettu osakkeita koskeva ohjelma 2013–2015 ²⁾	Rajoitettu osakkeita koskeva ohjelma 2015–2017 ²⁾
		2013–2015 ¹⁾	2014–2016 ¹⁾	2015–2017 ¹⁾		
Reinhard Florey	8 190	38 880	55 200	75 000	-	-
Liam Bates	1 039	7 020	10 500	20 250	-	-
Pekka Erkkilä	20 000	32 400	55 200	49 500	-	-
Jan Hofmann	-	14 940	22 104	20 250	-	5 400
Olli-Matti Saksi	-	14 940	45 000	75 000	7 500	-
Johann Steiner	-	38 880	55 200	49 500	-	-
Saara Tahvanainen	160	7 020	10 500	30 000	-	-
Kari Tuutti	5 042	38 880	55 200	49 500	-	-
Michael Williams	-	-	-	99 000	-	-
Yhteensä	34 431					
Hallitus ja johtoryhmä:	180 681					

¹⁾ Ohjelman puitteissa maksettavien brutto-osakkeiden enimmäismäärä (sisältäen verot), jos ansaintakriteerit saavutetaan kokonaisuudessaan.

²⁾ Maksettavien brutto-osakkeiden määrä (sisältäen verot), jos työsuhte jatkuu katkeamatta osakkeiden luovutushetken saakka eikä irtisanomisilmoitusta ole annettu ennen luovutuspäivää.

Konsernin johto

Outokummun konsernijohto koostuu toimitusjohtajasta, konsernin johtoryhmän jäsenistä sekä toimitusjohtajaa ja johtoryhmää avustavista konsernitoimintojen johtajista ja asiantuntijoista.

Konserninjohton tehtävänä on johtaa konsernia kokonaisuutena. Se vastaa muun muassa konsernin strategisesta suunnittelusta ja liiketoiminnan suunnittelusta, taloushallinnosta, veroista, sisäisestä tarkastuksesta, henkilöstöhallinnosta, ympäristö-, energia-, työterveys- ja turvallisuushallinnosta, tietohallinnosta, markkinoinnista, viestinnästä ja yritys vastuusta, tutkimus- ja kehitystoiminnasta, lakiasioista, konsernin hallinnosta, compliance-asioista, immateriaalioikeuksista ja sijoittajasuhteista sekä rahoituksesta ja riskienhallinnasta. Tiettyjä tukitoimintoja on keskitetty konsernin tasolla. Outokumpu-konsernia johdetaan sen liiketoimintaorganisaation mukaisesti konsernin yhtiöoikeudellisen rakenteen tarjotessa juridiset puitteet toiminnalle. Konsernin operatiiviselle liiketoiminnalle on asetettu selkeät taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet.

Outokummun organisaatio perustuu viiteen liiketoiminta-alueeseen, jotka vastaavat myynnistään, tuloksestaan, tuotannostaan ja toimitusketjun hallinnasta. Näin liiketoiminta-alueet keskittyvät vastaamaan asiakkaiden tarpeisiin mahdollisimman nopeasti. Konsernitoiminnot puolestaan varmistavat tehokkuuden maailmanlaajusten prosessien avulla.

Liiketoiminta-alueet ovat:

- Coil EMEA
- Coil Americas
- APAC
- Quarto Plate
- Long Products

Myynnin ohella liiketoiminta-alueet vastaavat tuloksestaan ja liiketoiminnan kassavirrastaan, ja ne hyödyntävät konsernitason palveluja avaintoiminnoissa. Liiketoiminta-alueet tähtäävät konsernin liiketoiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamiseen ja keskittyvät asiakkaiden tarpeiden täyttämiseen.

Sisäpiirihallinto

Outokummun sisäpiirisäännöt perustuvat arvopaperimarkkinalakiin ja ovat Nasdaq Helsinki Oy:n antaman sisäpiiriohjeen mukaiset. Ilmoitusvelvollisia pysyviä sisäpiiriläisiä ovat yhtiön hallituksen jäsenet, päävastuullinen tilintarkastaja, toimitusjohtaja ja muut johtoryhmän jäsenet.

Outokumpu ylläpitää julkista rekisteriä ilmoitusvelvollisista pysyvistä sisäpiiriläisistään. Yhtiö pitää ei-julkista yritys kohtaista pysyvien sisäpiiriläisten rekisteriä Outokummun työntekijöistä, jotka asemansa tai tehtäviensä vuoksi saavat säännöllisesti sisäpiiritietoa. Pysyvät sisäpiiriläiset eivät saa käydä kauppaa yhtiön liikkeeseen laskemilla arvopapereilla 14 vuorokauden aikana ennen yhtiön osavuosikatsauksen tai tilinpäätöksen julkistamista (suljettu ikkuna).

Hankekohtaisista sisäpiiriläisistä pidetään erillisiä, ei-julkisia sisäpiirirekistereitä. Tällaiseen hankekohtaiseen sisäpiiriin kuuluvat henkilöt, jotka tehtävässään saavat tietoonsa yhtiötä koskevia tietoja sellaisesta hankkeesta, joka toteutuessaan on omiaan olennaisesti

vaikuttamaan yhtiön julkisen kaupankäynnin kohteena olevien arvopapereiden arvoon.

Sisäpiiriasioiden ohjauksesta ja valvonnasta vastaa Outokummun konsernihallinnosta ja compliance-asioista vastaava johtaja.

Ajan tasalla olevat Outokummun ilmoitusvelvollisten pysyvien sisäpiiriläisten osakeomistustiedot ovat saatavissa yhtiön kotisivuilta.

Hallituksen ja johtoryhmän osakeomistuksista vuoden 2015 lopussa on lisätietoja s. 100 ja 101.

Lakien- ja säännösten mukaisuus

Outokumpu on vahvasti sitoutunut korkeimpiin eettisiin periaatteisiin ja noudattaa toimintamaissaan sovellettavia lakeja ja säännöksiä sekä tekemiään sopimuksia ja sitoumuksia. Nämä eettiset periaatteet on esitetty Outokummun toimintaohjeessa. Siinä annetaan myös yhteistä työskentelytapaa koskevia ohjeita, joiden avulla pyritään varmistamaan, että kaikki työntekijät noudattavat Outokummun eettisiä periaatteita. Outokummun konsernihallinto- ja compliance-toiminto vastaa compliance-ohjelman hallinnasta ja jatkuvasta kehittämisestä. Ohjelman tavoitteena on varmistaa, että Outokumpu ja sen työntekijät noudattavat lakeja ja säännöksiä sekä Outokummun sisäisiä toimintaperiaatteita ja ohjeita. Ohjelman tavoitteena on myös alentaa maailmanlaajuisesti sekä konsernin että jokaisen yksittäisen työntekijän compliance-riskejä ehkäisevillä ja ohjaavilla toimilla. Ohjelman keskeisiä elementtejä ovat tietoisuuden lisääminen yhtiön toimintaohjeesta ja siihen liittyvistä aiheista sekä niitä koskeva koulutus. Osana tätä pyrkimystä Outokumpu julkaisi vuonna 2015 uudet korruption vastaista toimintaa koskevat ohjeet ja järjesti verkkokoulutuksen, joka oli pakollinen kaikille toimihenkilöille. Verkkokoulutuksen piiriin kuului noin 3 700 henkilöä, joista 99 % suoritti sen. Konsernihallinto- ja compliance-toiminto raportoi talous- ja rahoitusjohtajalle sekä Outokummun johtoryhmälle. Lisäksi se raportoi suoraan hallituksen tarkastusvaliokunnalle lakien- ja säännösten mukaisuuteen (compliance) liittyvissä asioissa.

Taloudellinen raportointi

Hallitus vastaa siitä, että yhtiössä on määritelty sisäisen valvonnan toimintaperiaatteet osakeyhtiölain ja Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin mukaisesti. Tämän luvun tarkoituksena on kuvata osakkeenomistajille ja muille lukijoille, kuinka taloudellisen raportoinnin sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty Outokummussa.

Pörssiyhtiönä Outokummun on noudatettava useita määräyksiä. Jotta Outokumpu kykenisi täyttämään kaikki siihen sovellettavat vaatimukset, yhtiössä on laadittu taloudellisen raportoinnin ja sisäisen valvonnan periaatteet, jotka on jaettu koko organisaatioon.

Valvontaympäristö

Outokummun valvontaympäristön perusta on konsernissa omaksuttu liiketoimintakulttuuri, jonka mukaisesti Outokumpu toimii. Outokummun valvontaympäristön muodostavat konsernin politiikat ja periaatteet, jotka määrittävät Outokummun organisaation toimintamallin. Näitä politiikkoja ja periaatteita ovat esimerkiksi konsernin yritys vastuupolitiikka ja eettiset periaatteet. Outokummun toimintaohjeessa (Code of Conduct) kuvataan Outokummun perusarvoja

sekä annetaan yhdenmukaisia käytännöllisiä ohjeita Outokummun esimiehille ja työntekijöille. Outokummun compliance-ohjelmasta on lisätietoa lakien- ja säännösten mukaisuutta käsittelevässä osiossa. Outokummun suoritusjohtamisprosessi on keskeinen johdon tehtävä, jolla on tärkeä asema tehokkaan valvontaympäristön toteuttamisessa. Suunnittelu ja tavoitteiden asettaminen sekä operatiivisessa että taloudellisessa mielessä suoritetaan koko operatiivisessa organisaatiossa Outokummun liiketoiminnallisten tavoitteiden mukaisesti. Johto seuraa tavoitteiden saavuttamista kuukausittaisten johtamisraporttien ja seurantakokousten avulla.

Outokumpu noudattaa toiminnassaan yhtiön hallituksen hyväksymää riskienhallintapolitiikkaa, ja tarkastusvaliokunta seuraa säännöllisesti yhtiön riskikarttaa. Poliitikassa määritellään riskienhallinnan tavoitteet, lähestymistavat ja vastuualueet. Riskienhallinta tukee Outokummun strategiaa ja auttaa määrittämään tasapainoisen riskiprofiilin osakkeenomistajien ja muiden sidosryhmien, kuten asiakkaiden, tavarantoimittajien, henkilöstön ja rahoittajien näkökulmasta. Outokummun riskienhallinnasta on lisätietoa Riskienhallinta-osiossa sivulla 107.

Outokummun taloudellisen raportoinnin valvontaprosessi perustuu konsernin taloudellisen raportoinnin politiikkoihin, periaatteisiin ja ohjeisiin sekä konsernin vastuu- ja valtuusrakenteeseen. Taloudelliseen raportointiin liittyvien politiikkojen omistaja ja hyväksyjä on yleensä toimitusjohtaja tai talous- ja rahoitusjohtaja. Outokummun taloudellinen raportointi toteutetaan yhdenmukaisesti yhteisen tilikartan avulla.

Taloudellinen raportointi laaditaan kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti. Outokummun laskentaperiaatteet (OAP) ovat yhtiön soveltamisohjeistus IFRS:stä. Outokummun laskentaperiaatteiden ja muun Controllerin ohjekirjaan sisältyvän taloudellisen raportoinnin ohjeistuksen tavoitteena on varmistaa yhdenmukaiset taloudellisen raportoinnin prosessit ja käytännöt koko konsernissa. Taloudelliseen raportointiin liittyvät politiikat ja ohjeet arvioidaan säännöllisesti ja niitä tarkistetaan tarvittaessa. Tilikauden 2015 aikana Outokumpu tarkasteli aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisia pitoaikoja ja havaitsi, että huolto- ja toimintakäytäntöjen seurauksena raskaiden koneiden ja kaluston taloudelliset pitoajat ovat aiemmin arvioitua pidemmät. Tästä johtuen kyseisten omaisuuserien taloudellisia pitoaikoja pidennettiin poistolaskennassa 15–30 vuoteen (aiemmin 15–20 vuotta). Muutoin ohjeisiin tehtiin vain pieniä päivityksiä. Vuonna 2016 Outokumpu seuraa edelleen tiiviisti IFRS-standardien muutoksia. Uusien merkittävien standardien täytäntönpäytäntöä ei ole odotettavissa vuonna 2016.

Konsernin emoyhtiön ja suomalaisten tytäryhtiöiden tilinpäätökset on laadittu suomalaisen kirjanpitolainsäädännön mukaisesti, ja ulkomaiset tytäryhtiöt noudattavat paikallisia sääntöjä. Outokumpu noudattaa taloudellisessa raportoinnissaan myös Finanssivalvonnan ja Nasdaq Helsingin sääntöjä ja määräyksiä.

Taloudelliseen raportointiin liittyvien riskien tunnistaminen ja arviointi

Rahoitus- ja riskienhallintatoiminto vastaa konsernin taloudelliseen raportointiin liittyvien riskienhallintaprosessien koordinoinnista. Taloudelliseen raportointiin liittyvät riskit on luokiteltu operatiivisiksi riskeiksi, ja niitä voi aiheutua riittämättömien tai epäonnistuneiden sisäisten prosessien, työntekijöiden toiminnan, tietojärjestelmien tai muiden tapahtumien, kuten väärinkäytösten tai rikosten seurauksena. Outokummun riskienhallintaprosessin tavoitteena on tunnistaa, arvioida, hallita ja rajoittaa näitä riskejä.

Merkittävimmät riskit raportoidaan tarkastusvaliokunnalle, joka arvioi ne säännöllisesti. Osana Outokummun riskienhallintaprosessia liiketoiminta-alueilla ja konsernitoiminnoissa järjestetään työpajoja, joilla tuetaan keskeisten riskien tunnistamista, mukaan lukien operatiiviset riskit. Työpajojen tuloksena syntyy muun muassa riskikarttoja ja riskien tunnistamissuunnitelmia.

Valvontatoiminnot

Hallituksen ja tarkastusvaliokunnan lisäksi Outokummun operatiiviset johtoryhmät vastaavat Outokummun yksiköissä taloudelliseen raportointiin sovellettavan sisäisen valvonnan järjestämisestä konsernin kaikissa yksiköissä. Valvonnan tavoitteena on havaita, estää ja korjata mahdolliset virheet ja poikkeamat taloudellisessa raportoinnissa. Valvontatoimilla pyritään myös varmistamaan, että valtuutusrakenteet on suunniteltu ja toteutettu niin, ettei niin kutsuttuja vaarallisia tehtävähdistelmiä pääse syntymään (yksi henkilö ei voi suorittaa ja valvoa samaa toimintoa). Valvonta käsittää erilaisia toimia, kuten konsernin johdon ja liiketoiminta-alueiden johdon suorittamat taloudellisten raporttien tarkastukset, tilien täsmäytykset, raportoitujen lukujen loogisuuden analyysit, ennusteiden ja toteutumien vertailuanalyysit ja taloudellisen raportointiprosessin analyysit. Keskeinen tekijä on kuukausittaisen suoriutumisen seuraaminen suhteessa asetettuihin taloudellisiin ja operatiivisiin tavoitteisiin. Nämä valvontatoimet toteutetaan eri organisaatiotasolla. Outokummun taloudellisen raportoinnin merkittävimmät erät ovat varastojen ja muiden käyttö pääomaerien arvostus ja raportointi. Lisäksi vaikeassa markkinatilanteessa korostuu omaisuuserien arvonalennuslaskelmien ja niihin liittyvien herkkyysanalyysien merkitys. Niitä seurataan ja valvotaan tarkasti ja säännöllisesti sekä liiketoiminta-alueilla että konsernin tasolla.

Tietotekniikalla ja IT-ratkaisuilla on tärkeä asema sisäisen valvonnan perustan luomisessa. Yhtiössä on otettu käyttöön uusi konsolidointijärjestelmä, jonka tarkoituksena on varmistaa konsernin yksiköiden taloudellisen ja johdon raportoinnin oikea-aikaisuus ja yhdenmukaisuus sekä koko konsernin tehokas tilinpäätösprosessi. Outokumpu on käynnistänyt myös liiketoiminnan muutosohjelman, jonka tavoitteena on kehittää ja parantaa liiketoimintakykyä. Tavoite saavutetaan pääasiassa yhtenäistämällä ja parantamalla konsernin liiketoiminnan ydinprosesseja.

Viestintä ja tiedotus

Konserninlaajuiset politiikat ja periaatteet ovat kaikkien Outokummun työntekijöiden saatavissa. Taloudelliseen raportointiin liittyvät ohjeet annetaan tiedoksi kaikille asianomaisille. Tärkeimmät viestintäkanavat ovat Outokummun intranet ja muut helposti käytettävissä olevat tietokannat. Lisäksi järjestetään Controller-kokouksia ja neljännesvuosittain tai tarvittaessa useammin Senior Controller -kokouksia, joissa jaetaan tietoa ja keskustellaan konsernin ajankohtaisista asioista.

Outokummissa on perustettu erilaisia verkostoja ja yhteisöjä, joissa käsitellään ja arvioidaan taloudellisen raportoinnin ja sisäisen valvonnan asioita ja ohjeita. Verkostoihin kuuluu yleensä henkilöstöä sekä liiketoiminta-alueita että konsernitoiminnoista. Outokummun verkostojen, yhteisöjen ja yhtenäisten ohjeiden tavoitteena on varmistaa taloudellisten prosessien ja raportointikäytäntöjen yhtenäisyys koko konsernissa. Verkostoilla ja yhteisöillä on tärkeä rooli taloudellista raportointia koskevan sisäisen valvonnan tehokkuuden vakiinnuttamisessa sekä politiikkojen, ohjeiden ja prosessien kehittämisessä.

Seuranta

Outokummun konserniyhtiöiden johto ja taloushallinto- ja valvontatoimintojen henkilöstö vastaavat taloudelliseen raportointiin liittyvän sisäisen valvonnan seurannasta. Lisäksi valvontaan ja sen seurantaan osallistuvat sisäinen tarkastus ja riskienhallintatoiminto. Seurantaan liittyvät havainnot raportoidaan säännöllisesti tarkastusvaliokunnalle ja konsernin johtoryhmälle.

Sisäinen tarkastus

Sisäinen tarkastus on itsenäinen ja puolueeton varmistus-, valvonta- ja konsultointitoiminto konsernin sisällä. Sen tarkoituksena on tuottaa lisäarvoa, parantaa toimintoja sekä seurata ja tukea organisaatiota tavoitteiden saavuttamisessa. Tarkasti ja järjestelmällisesti toimiva sisäinen tarkastus määrittää, ovatko hallintoprosessit ja sisäinen valvontajärjestelmä sekä hallituksen ja johtoryhmän suunnittelema ja edustama riskienhallintajärjestelmä tehokkaita ja vaikuttavia.

Lahjomattomasti ja vastuullisesti toimiva sisäinen tarkastus tuottaa hallintoelimille ja ylimmälle johdolle arvoa täsmällisen ja luotettavan tiedon sekä riippumattomien neuvojen suorana ja puolueettomana lähteenä. Lisäksi sisäinen tarkastus seuraa konsernin periaatteiden, politiikkojen ja menettelytapojen noudattamista ja tutkii vilpilliset ja määräysten vastaiset menettelyt ja toimet. Sisäinen tarkastus toimii tarkastusvaliokunnan ja johtoryhmän puolesta ja raportoi suoraan tarkastusvaliokunnalle ja johtoryhmälle, mutta on toiminnallisesti toimitusjohtajan alaisuudessa. Tarkastusvaliokunta hyväksyy vuosittaisen sisäisen tarkastussuunnitelman.

Vuonna 2015 sisäinen tarkastus teki 14 laajennettua toimintojen tarkastusta, kuten tehostamisohjelmien toimintaa ja ohjausta koskevan arvioinnin, yhden seurantatarkastuksen paikan päällä ja Meksikossa sijaitsevan myyntiliikkeen tarkastuksen. Kaikkien tarkastusten ja niiden riskiarviointien tulokset on raportoitu kirjallisina. Myynnin välikäsien sopimuksissa on havaittu mahdollinen riski Outokummun toimintaohjeen ja yritysvaluutapolitiikan näkökulmasta.

Taloudellisia väärinkäytöksiä ja epäeettistä toimintaa koskevista epäilyistä voi ilmoittaa sisäiselle tarkastukselle ja tarkastusvaliokunnalle luottamuksellisesti yhtiön intranetissä tai internetissä Helpline-palvelun kautta. Helpline-palvelun kautta ei kuitenkaan raportoitu yhtään tapausta vuonna 2015. Muita kanavia pitkin saatujen 12 epäillyn tapauksen säännöllisten tarkastusten ulkopuolella suoritetussa tutkinnassa ei löydetty näyttöä syrjinnästä tai ihmisoikeuksien vastaisesta toiminnasta. Useassa tapauksessa sisäinen tarkastus havaitsi kuitenkin epärehellistä toimintaa sekä useita tapahtuneita tai oletettuja varkauksia, kuten tilanteen, jossa vilpillisestä verkkourkinnasta koitui taloudellista vahinkoa. Yksikään tapaus ei kuitenkaan ollut taloudellisesti merkittävä. Yksi vuonna 2014 havaittu epäily väärinkäytöksistä on ratkaistu compliance-asioita koskeneella erikoistarkastuksella ja loppuselvityksellä kyseisessä itäeurooppalaisessa yksikössä.

Tilintarkastajat

Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiöllä on oltava vähintään yksi ja enintään kaksi tilintarkastajaa, jotka ovat Keskuskauppakamarin hyväksymiä tilintarkastajia tai tilintarkastusyhteisöjä. Tilintarkastajat ovat yhtiöstä riippumattomia.

Yhtiökokous valitsee tilintarkastajan toimikaudeksi, joka päättyy seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen lopussa. Tilintarkastajien valintaa koskevat ja ennen yhtiökokousta hallituksen tietoon tulleet ehdotukset yhtiökokoukselle julkistetaan silloin, kun ehdotuksen takana on vähintään 10 % yhtiön kaikista osakkeista ja äänistä ja ehdotettu henkilö tai yhteisö on suostunut tehtävään. Lisäksi hallituksen tarkastusvaliokunnan velvollisuutena on harkita ja tehdä ehdotus varsinaiselle yhtiökokoukselle tilintarkastajan valinnasta ja palkkioista.

Yhtiön tilintarkastajat antavat yhtiön osakkeenomistajille lain edellyttämän tilintarkastuskertomuksen yhtiön vuositilinpäätöksen yhteydessä. Lisäksi tilintarkastajat raportoivat säännöllisesti havainnoistaan tarkastusvaliokunnalle ja vähintään kerran vuodessa koko hallitukselle. Emoyhtiö Outokumpu Oyj:n tilintarkastusyhteisönä toimii KPMG Oy Ab, päävastuullisena tilintarkastajanaan KHT Virpi Halonen. KPMG Oy Ab vastaa myös tilintarkastustyön ohjeistuksesta ja koordinoinnista koko konsernin osalta. Tilintarkastus kilpailutettiin vuonna 2005, ja KPMG on toiminut konsernin tilintarkastajana tilikaudesta 2006 lähtien. Virpi Halonen on ollut päävastuullinen tilintarkastaja vuodesta 2012 lähtien. Sekä Outokumpu että KPMG Oy Ab pitävät tärkeänä vaatimusta tilintarkastajien riippumattomuudesta tarkistamistaan yhtiöistä. KPMG on maailmanlaajuisessa riippumattomuuspolitiikassaan sitoutunut noudattamaan kansainvälisen tilintarkastajaliiton (IFAC) eettisiä periaatteita.

Outokummun hallituksen tarkastusvaliokunta seuraa jatkuvasti KPMG:ltä maailmanlaajuisesti ostettavien tilintarkastukseen liittymättömien palveluiden määrää. Tilintarkastajille maksetut palkkiot olivat vuonna 2015 yhteensä 2,1 milj. euroa, josta tilintarkastukseen liittymättömiä palveluja oli 0,2 milj. euroa.

Palkitseminen

Hallitus

Vuoden 2015 varsinaisen yhtiökokouksen vahvistamat Outokummun hallituksen vuosipalkkiot ovat seuraavat: puheenjohtaja 140 000 euroa, varapuheenjohtaja 80 000 euroa ja muut jäsenet 60 000 euroa, josta 40 % maksetaan markkinoilta ostettavilla Outokummun osakkeilla ja 60 % rahana. Vuosipalkkio maksetaan kerran vuodessa. Hallituksen jäsenet eivät ole oikeutettuja muihin osakepohjaisiin palkkioihin. Vuosipalkkion lisäksi hallituksen jäsenille maksetaan kokouspalkkiona 600 euroa (1 200 euroa ulkomailla asuville hallituksen jäsenille). Kokouspalkkio maksetaan myös valiokuntien kokouksista.

Toimitusjohtajan palkkio ja muut edut

Vuonna 2015 toimitusjohtajan palkkio muodostui kiinteästä rahapalkasta ja vuosittaisesta tulospalkkiosta, jonka hallitus määrittää yhtiön keskeisten tavoitteiden perusteella. Vuosittainen tulospalkkio ei voinut olla suurempi kuin 50 % toimitusjohtajan vuosipalkasta, ja se määräytyi liikevoiton (tulos ennen korkoja ja veroja) sekä kassavirran, työturvallisuuden, velkaantumistasen ja toimitusvarmuuden tavoitteiden toteutumisen perusteella. Vuonna 2015 Mika Seitovirralla (toimitusjohtaja 26.10.2015 saakka) sekä Reinhard Floreyllä (väliaikainen toimitusjohtaja ajalla 27.10.–31.12.2015) maksetut palkat ja palkkiot on esitetty taulukossa sivulla 106. Toimitusjohtaja Roeland Baanin (toimitusjohtaja 1.1.2016 lähtien) palkitsemistiedot on esitetty yhtiön verkkosivulla.

Muiden johtoryhmän jäsenten palkkiot ja muut edut

Myös toimitusjohtajan sijaisena toimivan talous- ja rahoitusjohtaja Floreyn työsopimuksen irtisanomisaika oli kuusi kuukautta molempien sopijaosapuolten osalta. Jos yhtiö olisi irtisanonut sopimuksen muutoin kuin tilanteessa, jossa irtisanomisaikaa ei sovelleta tai tavanomaista irtisanomisaikaa sovelletaan virkavirheen vuoksi, talous- ja rahoitusjohtaja olisi saanut 18 kuukauden palkkaa vastaavan korvauksen. Outokummun Suomessa työskentelevien johtoryhmän jäsenten irtisanomisaika on kuusi kuukautta riippumatta siitä, irtisanooko sopimuksen Outokumpu vai johtoryhmän jäsen. Lisäksi johtoryhmän jäsen saa ylimääräisen korvauksen, jonka määrä vastaa hänelle edeltäneiden 12 kuukauden aikana maksettua kiinteää rahapalkkaa, johon lisätään ilmoitushetkellä voimassa olevien luontaisetujen raha-arvo, jos palvelussuhteen päätyminen ei liity johtoryhmän jäsenestä johtuvaan syyhyn. Johtoryhmän muissa maissa asuvien jäsenten irtisanomisiin liittyvät korvaukset vaihtelevat paikallisten käytäntöjen mukaisesti ja vastaavat enimmillään 18 kuukauden palkkaa mukaan lukien irtisanomisajan palkka ja erokorvaus.

Konsernin johtoryhmän jäsenille palkan ja luontaisetujen lisäksi vuodelta 2015 maksettava tulospalkkio määräytyi liikevoiton (tulos ennen korkoja ja veroja) sekä kassavirran, työturvallisuuden, velkaantumistasen ja toimitusvarmuuden tavoitteiden toteutumisen perusteella. Vuonna 2015 lyhytaikaisten kannustinpalkkioiden enimmäismäärä vaihteli paikallisten käytäntöjen mukaisesti ja oli 50–100 % jäsenen vuosipalkasta.

Johtoryhmän jäsenet ovat myös mukana Outokummun johdon osakepohjaisissa kannustinjärjestelmissä, joista on lisätietoa sivujen 101 ja 114 taulukoissa. Vuonna 2015 yhteenlasketut lyhyen ja pitkän aikavälin kannustimet eivät saaneet olla yli 200 % saajan vuosipalkasta. Jos tämä raja olisi ylittynyt, osakepohjaista palkkion osaa olisi leikattu.

Toimitusjohtajalle tai konsernin johtoryhmän jäsenelle ei makseta erillistä korvausta johtoryhmän jäsenyydestä tai muissa konsernin sisäisissä johtelimeissa toimimisesta.

Johtoryhmän jäsenten eläkeikä on 63 vuotta, ja he osallistuvat työntekijöitä koskeviin paikallisiin eläkeohjelmiin työnantajayhtiönsä sijaintimaassa. Saksassa työskentelevät jäsenet ovat oikeutettuja eläke-etuihin Saksan Essener Verband -eläkejärjestelyn mukaisesti. Suomessa työskentelevät jäsenet osallistuvat TyEL-eläkejärjestelmään. Sen lisäksi heillä on oikeus osallistua maksuperusteiseen eläkejärjestelyyn, jossa tavoite-eläke on 60 % vuosipalkasta 63 vuoden iässä, ja maksu on enintään 25 % vuosipalkasta, sisältäen peruspalkan, edut ja lyhyen aikavälin kannustinpalkkion, mutta ei osakepalkkioita. Johtoryhmän muissa maissa työskentelevien jäsenten eläke-edut vaihtelevat paikallisten käytäntöjen mukaisesti.

Vuonna 2015 Outokumpu ei antanut takauksia tai muita vastaavia sitoumuksia hallituksen jäsenten puolesta. Hallituksen tai johtoryhmän jäsenillä tai heidän lähipiiriinsä kuuluvilla henkilöillä tai yhteisöillä ei ole olennaisia liikesuhteita konsernin kanssa.

Hallituksen ja konsernin johtoryhmän jäsenille maksetut palkat, palkkiot ja luontaisedut

2015 €	Palkat ja palkkiot luotaisetuineen	Tulos- ja hankepalkkiot	Vuosikohtaiset palkkiot	Osakepalkkiot ⁴⁾	Yhteensä
Hallitus					
Puheenjohtaja, Ollila	13 800	-	140 000	-	153 800
Varapuheenjohtaja Vaartimo	12 000	-	80 000	-	92 000
Hallituksen jäsen, Akermann	24 000	-	60 000	-	84 000
Hallituksen jäsen, Gualdoni	27 600	-	60 000	-	87 600
Hallituksen jäsen, Gustavson	12 000	-	60 000	-	72 000
Hallituksen jäsen, Malinen	12 600	-	60 000	-	72 600
Hallituksen jäsen, Miettinen-Lähde	9 000	-	60 000	-	69 000
Hallituksen jäsen, Nilsson	26 400	-	60 000	-	86 400
Hallituksen jäsen, Schalin ¹⁾	3 600	-	-	-	3 600
Toimitusjohtaja Seitovirta ²⁾	634 888	303 912	-	110 408	1 049 207
Toimitusjohtajan sijainen	512 072	250 000	-	100 675	862 748
Muut konsernin johtoryhmän jäsenet ³⁾	3 039 955	1 015 241	-	48 035	4 103 231

¹⁾ 1.1.–31.3.2015²⁾ 1.1.–26.10.2015³⁾ Lu 1.1.–31.3.2015, Hofmann 1.4.–31.12.2015, Wallis 1.1.–30.4.2015, Salas 1.5.–30.6.2015, Williams 1.7.–31.12.2015, Parvento 1.1.–5.11.2015, Bates 5.11.–31.12.2015⁴⁾ Brutto, sisältäen osakkeiden arvon luovutuspäivänä ja verot

2014 €	Palkat ja palkkiot luotaisetuineen	Tulos- ja hankepalkkiot	Vuosikohtaiset palkkiot	Osakepalkkiot	Yhteensä
Hallitus					
Puheenjohtaja, Ollila	12 000	-	140 000	-	152 000
Varapuheenjohtaja Vaartimo	12 600	-	80 000	-	92 600
Hallituksen jäsen, Akermann	22 200	-	60 000	-	82 200
Hallituksen jäsen, Gualdoni	10 800	-	60 000	-	70 800
Hallituksen jäsen, Gustavson	5 400	-	60 000	-	65 400
Hallituksen jäsen, Kerminen ¹⁾	5 400	-	-	-	5 400
Hallituksen jäsen, Malinen	11 400	-	60 000	-	71 400
Hallituksen jäsen, Nilsson	21 600	-	60 000	-	81 600
Hallituksen jäsen, Schalin	11 400	-	60 000	-	71 400
Toimitusjohtaja Seitovirta	749 040	123 039	-	-	872 079
Toimitusjohtajan sijainen	511 864	112 500	-	-	624 364
Muut konsernin johtoryhmän jäsenet ²⁾	2 546 667	202 458	-	-	2 749 125

¹⁾ 1.1.–31.3.2014²⁾ Tonteri 1.1.–31.8.2014, Saksi 1.7.–31.12.2014, Wallis 1.9.–31.12.2014, Tahvanainen 1.9.–31.12.2014

Riskienhallinta

Outokumpu noudattaa toiminnassaan konsernin hallituksen hyväksymää riskienhallintapolitiikkaa, jossa määritellään riskienhallinnan tavoitteet, lähestymistavat ja vastualueet. Outokummun strategian tukemisen ohella riskienhallinnan tavoitteena on tunnistaa, arvioida ja pienentää riskejä osakkeenomistajien, asiakkaiden, tavarantoimittajien, henkilöstön, velkojien ja muiden sidosryhmien näkökulmasta.

Riskienhallintaorganisaatio

Hallitus vastaa Outokummun riskienhallinnasta. Toimitusjohtaja ja johtoryhmä vastaavat riskienhallinnan toimintatapojen määrittämisestä ja toteuttamisesta ja valvovat, että riskit otetaan huomioon strategia- ja liiketoimintasuunnittelussa.

Outokummun riskienhallinnan ohjausryhmä perustettiin vuonna 2015 ottamaan vastuuta riskienhallinnan johtamisesta. Liiketoiminta-alueet ja konsernitoiminnot ovat vastuussa liiketoimintaansa kuuluvien riskien tunnistamisesta ja hallinnasta. Tilintarkastajat ja sisäinen tarkastus valvovat riskienhallintaprosessin toimivuutta. Riskienhallinnan ohjausryhmä, hallituksen tarkastusvaliokunta ja hallitus käyvät säännöllisesti läpi keskeiset riskit ja riskienhallintatoimenpiteet. Konsernin rahoitus- ja riskienhallintatoiminnon tehtävänä on tukea riskienhallintaperiaatteiden soveltamista ja laatia neljännesvuosittain riskiraportti konsernijohdolle, hallituksen tarkastusvaliokunnalle ja tilintarkastajille. Toiminto vastaa myös riskienhallinnan kehittämisestä, ohjauksesta ja toteuttamisesta koko organisaatiossa.

Riskienhallintaprosessi

Outokumpu on määritellyt riskiksi minkä tahansa asian, joka voi estää konsernin tavoitteiden saavuttamisen tai haitata sitä. Riskit voivat siis olla konsernin nykyiseen tai tulevaan toimintaan liittyviä uhkia, epävarmuustekijöitä tai menetettyjä mahdollisuuksia. Outokummun riskinkantokyky ja riskinottohalukkuus määritetään suhteessa konsernin tulokseen, kassavirtaan ja pääomarakenteeseen. Riskienhallintaprosessi on osa konsernin johtamisjärjestelmää, ja se

jakautuu neljään vaiheeseen: riskien tunnistamiseen, arviointiin ja priorisointiin, toimenpiteiden toteuttamiseen sekä raportointiin.

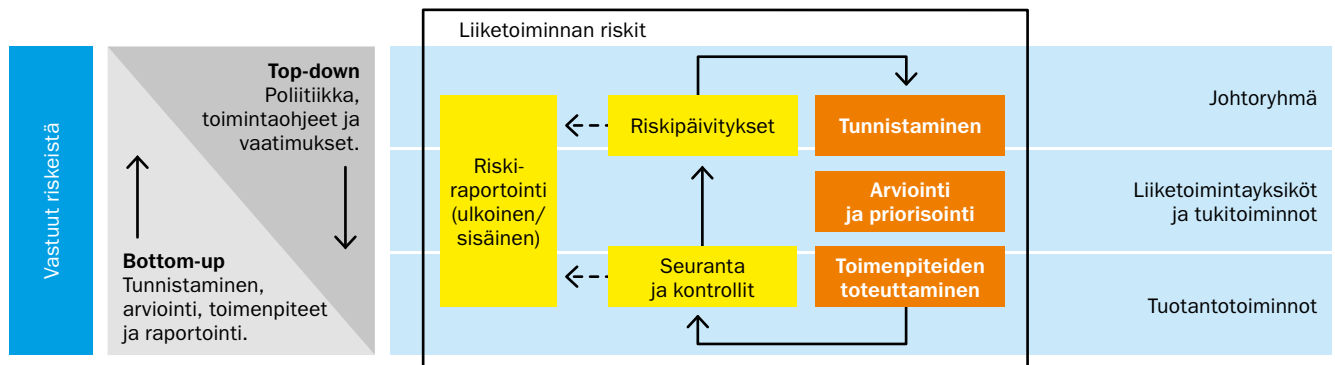
Riskienhallintaprosessia seurataan ja valvotaan järjestelmällisesti eri organisaatiotasoilla. Riskeihin kohdistetaan säännöllisiä katsauksia prosessin jatkuvuuden varmistamiseksi. Lisäksi tulosten ja riskikatsausten seuranta varmistaa täsmällisen tiedon saatavuuden sisäisesti liiketoiminta-alueiden johtoryhmille ja konsernin johtoryhmälle sekä ulkoisille tahoille, kuten osakkeenomistajille ja muille sidosryhmille.

Painopistealueet 2015

Riskienhallinnan painopisteenä olivat Outokummun toimet parantaa kannattavuuttaan kestäväälle tasolle. Pääaiheita olivat rahoitusriskien hallinnan painottaminen, liiketoiminnan keskeytymisen parempi ehkäiseminen vahingontorjunta-arviointien avulla, toiminnallisten riskien järjestelmällinen hallinta konserninlaajuisen raportointityökalun kautta ja kyberuhkien yksityiskohtainen analysoiminen. Lisäksi äskettäin perustettu riskienhallinnan ohjausryhmä kokoontui neljännesvuosittain vuoden 2015 aikana ja seurasi konsernin pääriskejä sekä hyväksyi arviot toiminnallisista riskeistä. Outokumpu jatkoi järjestelmällisten paloturvallisuuden ja vahingontorjunnan arviointiohjelmien toteuttamista. Arvioinneissa keskityttiin myös konerikkojen aiheuttamien tappioiden ehkäisyyn. Vuoden 2015 aikana tehtiin parikymmentä sisäistä paloturvallisuuden ja vahingontorjunnan tarkastusta yhteistyössä ulkopuolisten asiantuntijoiden kanssa. Vuoden 2015 aikana sattui kaksi vakavaa työtaturmaa, joista toinen johti kuolemaan Mexinoxin tehtaalla. Vuonna 2015 ei ollut muita toteutuneita merkittäviä toiminnallisia riskejä.

Vuoden 2015 lopulla Outokumpu myi 50 %:n osuutensa Fischer Mexicanasta ja 60 % SKS:stä, millä oli huomattava myönteinen vaikutus Outokummun vakavaraisuuteen sekä nettovelan ja rahoituskulujen pienentämiseen. Outokummun jälleenrahoitusriskejä pienensi edelleen tärkeimpien, yhteensä 775 milj. euron lainajärjestelyiden pidentäminen vuodesta 2017 vuoteen 2019.

Riskienhallintaprosessi Outokummussa

Strategiset ja liiketoimintariskit

Outokummun liiketoiminnan painopisteisiin ja tavoitteisiin liittyvät riskit

- Outokummun kehitys tulevaisuudessa riippuu yhtiön kannattavuuden palauttamiseen tähtäävien toimenpiteiden onnistuneesta toteutuksesta. Tavoitteena on luoda osakkeenomistajille arvoa johtavana ruostumattoman teräksen tuottajana. Outokummun kyky toteuttaa kannattavuuden palauttaminen riippuu muun muassa yhtiön kyvystä
- edistyä Yhdysvaltain Calvertin tehtaan täysimääräisessä kaupallisessa käyttöönotossa tulevina vuosina siten, että vuonna 2018 toiminta on ensimmäistä vuottaan vakiintuneella tasolla;
 - saattaa Coil EMEA -liiketoiminta-alueella käynnissä olevat uudelleenjärjestelyt päätökseen, ja saavuttaa 100 milj. euron kustannussäästöt vuoteen 2017 mennessä;
 - parantaa kaikkien liiketoiminta-alueiden kaupallista ja operatiivista toimintaa edelleen;
 - jatkaa toimenpiteitä käyttöpääoman hallinnan tehostamiseksi koko yhtiössä, jotta voidaan merkittävästi vähentää liiketoimintaan sidottua pääomaa ja vahvistaa kassavirtaa;
 - vähentää edelleen yrityksen velkoja ja pienentää rahoituskulua.

Outokummun tämänhetkiset odotukset edellä mainittujen tavoitteiden vaikutuksesta ja ajoituksesta perustuvat olettamuksiin ja odotuksiin, joihin kohdistuu erilaisia riskejä ja epävarmuustekijöitä.

Terästeollisuus ja ruostumattoman teräksen markkinat

Ruostumattoman teräksen tuotantokapasiteetti on kasvanut viime vuosina merkittävästi Aasiassa ja etenkin Kiinassa. Aasialaiset tuottajat ovat muuttuneet ruostumattoman teräksen nettotuojista merkittäväksi viejiksi Euroopan ja Pohjois-Amerikan markkinoille. Vaikka terästeollisuuden maailmanlaajuiset kauppavirrat ovat alkaneet vakaantua, Aasiassa on edelleen ongelmana ylikapasiteetti, jota Kiinan talouskasvun hidastuminen on lisännyt. Tuonti Eurooppaan erityisesti Kiinasta on laskenut sen jälkeen, kun Euroopan komissio otti vuonna 2015 käyttöön polkumyyntitullit Kiinasta ja Taiwanista tuodulle kylmävalssatulle ruostumattomalle teräkselle. Vaikka näistä kauppajoiutuksista näyttää olevan hyötyä Euroopassa, tuonti muilta alueilta on osittain korvannut Kiinan ja Taiwanin tuonnin. Eurooppalaisten tuottajien markkinaosuudet ovat vakiintuneet, ja polkumyynnin vastaiset toimenpiteet ovat auttaneet pitämään perushinnat melko vakaina Euroopassa. Perushinnat eivät kuitenkaan ole nousseet odotetusti, koska voimakkaasti laskenut nikkelin hinta on vähentänyt erityisesti jakelijoiden kysyntää. Sekä Kiinan ylikapasiteetti että alhaiset hintatasot ovat edelleen riskejä Outokummulle.

Kysynnän ja tarjonnan tasapaino on vakaampi Amerikassa, mutta Aasian ylikapasiteetin aiheuttamat tuontipaineet ovat kasvanet myös NAFTA-alueella viime vuosina. Outokumpu jätti 12.2.2016 polkumyynti- ja tasoitustulleja koskevan hakemuksen Yhdysvalloissa muiden ruostumattoman teräksen tuottajien kanssa. Ruostumattoman teräksen tuottajat esittävät hakemuksessaan, että Kiinasta tuodun teräslevyn ja -nauhan epäreilu kauppa vahingoittaa merkittävästi Yhdysvaltain terästeollisuutta, koska kiinalaiset tuottajat myyvät tuotteitaan Yhdysvaltain markkinoilla alle käyvän hinnan, selkeästi alle Yhdysvaltain kotimarkkinahintojen. Tasoitustulihakemuksessa todetaan, että Kiinan

hallitus on antanut huomattavia tukia kiinalaiselle ruostumattoman teräksen teollisuudelle. Yhdysvaltain kauppaministeriö ja kansainvälisen kaupan komissio ovat aloittaneet alustavat tutkimukset, joiden odotetaan valmistuvan vuoden 2016 ensimmäisen neljänneksen aikana. Koko tutkintaprosessi kestää noin vuoden, ja sen odotetaan valmistuvan vuoden 2017 ensimmäisellä neljänneksellä. Lisäksi Outokumpu ottaa Calvertin tehtaan täyden kaupallisen kapasiteetin käyttöön Alabamassa Yhdysvalloissa vuoteen 2018 mennessä, jolloin tuotantomäärät ja markkinaosuudet kasvavat. Kaupalliseen käyttöönottoon liittyy riskejä ja epävarmuustekijöitä, jotka toteutuessaan voivat vaikuttaa Outokummun kannattavuuteen.

Ylikapasiteetti on synnyttänyt kiivasta kilpailua terästeollisuudessa. Se on johtanut tilanteeseen, jossa monet tuottajat eri maissa ovat vaatineet hallituksilta suoja-toimia ja kauppajoiutuksia kotimaisen teollisuuden turvaamiseksi. Lisäksi monet maat voivat myöntää merkittäviä tukia tai muuta tukea paikallisille terästeollisuuden yhtiöille. Näiden tuottajien saama hintaetu voi heikentää Outokummun kykyä kilpailua niitä vastaan tai tehdä kilpailun mahdolliseksi. Nämä ja muut toimenpiteet voivat heikentää Outokummun kannattavuutta siinä määrin kuin tuettuja ruostumattomia terästuotteita tuodaan Outokummun tärkeimmille markkinoille eli Euroopan unioniin ja Yhdysvaltoihin. Lisäksi Outokumpu altistuu merkittävästi kauppapoliittisille toimenpiteille ja kaupan esteille toimintojensa maailmanlaajuisen luonteen vuoksi. Kauppapoliittiset toimenpiteet ja kaupan esteet voivat rajoittaa Outokummun kasvua ja pääsyä markkinoille.

Outokumpu uskoo, että ruostumattoman teräksen kysynnän pitkän aikavälin yleisnäkymät pysyvät myönteisinä. Keskeisten maailmanlaajuisien megatrendien, kuten kaupungistumisen, modernisaation ja liikkuvuuden lisääntymisen, odotetaan edistävän ruostumattoman teräksen kysynnän kasvua jatkossakin. On kuitenkin olemassa riski, että tällaisten megatrendien odotettua hitaampi toteutuminen, luonnonmullistukset tai muut maailman poliittisen ja talousympäristön epäsuotuisat muutokset – kuten Ukrainan kriisi ja siihen liittyvät Venäjän vastaiset kauppapakotteet tai Kiinan talouskasvun heikkeneminen vuonna 2015 – vaikuttavat terästeollisuuteen ja vähentävät kasvumahdollisuuksia myös Outokummun ydinmarkkinoilla. Lisäksi Aasian talouskasvu hidastui vuonna 2015, mikä vaikutti merkittävästi öljyn hintaan, maailmantalouteen ja terästeollisuuteen.

Outokumpu odottaa, että uudelleenjärjestelyt – kuten Euroopan uudelleenjärjestelyt ja Calvertin tehtaan täysimääräinen kaupallinen käyttöönotto Yhdysvalloissa – edistyvät merkittävästi ja yhtiö saavuttaa jälleen kestävän kannattavuuden ja säilyttää asemansa ruostumattoman teräksen maailmanmarkkinoilla.

Ruostumattoman teräksen maailmanlaajuisen kysynnän ennustetaan kasvavan tulevina vuosina, ja Outokumpu odottaa ferrokromin maailmanlaajuisen kysynnän kasvavan vastaavasti. Ferrokromi on keskeinen ruostumattoman teräksen raaka-aine. Osana Coil EMEA -liiketoiminta-alueen toimintaa Outokumpu tuottaa ferrokromia Tornion tuotantolaitoksessaan yhtiön Kemin kaivoksesta louhitusta kromimalmista. Outokummun tavoitteena on pitää ferrokromin tuotantolaitoksen kapasiteetin käyttöaste korkeana ja säilyttää konsernin kilpailuasema ferrokromimarkkinoilla kuluttamalla merkittävä määrä ferrokromia yhtiön sisällä ja myymällä tietty määrä maailmanmarkkinoille. Maailmanlaajuisesti ferrokromimarkkinoilla on edelleen ylitarjontaa uuden kapasiteetin käyttöönoton myötä etenkin Kiinassa. Valuuttakurssit, ja erityisesti Yhdysvaltain dollari,

sekä esimerkiksi sähkön ja koksen hinnat vaikuttavat Outokummun kilpailuasemaan ferrokromiliiketoiminnassa.

Raaka-aineet, tarvikkeet ja energia

Monilla markkina-alueilla käytettävät hinnoittelujärjestelmät voivat aiheuttaa vaihtelua ruostumattoman teräksen kysynnässä. Tyypillisesti kysyntä vähenee tällaisessa tilanteessa, kun metallin hinnat laskevat. Se voi myös kasvattaa tuottajien varastoja, mikä vaikuttaa negatiivisesti tulokseen. Kysynnän vaihtelun toinen mahdollinen epäsuotuisa seuraus näkyy kapasiteetin käyttöasteissa. Lisäksi hinnanalennukset ostoissa (esimerkiksi ruostumattoman teräsromun hankinnassa) ovat riippuvaisia seosmetallien hintatasosta. Siksi seosmetallien hintataso vaikuttaa todennäköisesti pitkäaikaisesti kannattavuuteen.

Ruostumattoman teräksen tuotannossa tarvitaan merkittäviä määriä tiettäviä raaka-aineita, kuten pääasiassa nikkeliä, kierrätettyä ruostumatonta terästä, ferrokromia, molybdeeniä, kierrätettyä hiilerästä, sekä energiaa ja tarvikkeita. Monien raaka-aineiden ja tarvikkeiden hinnat vaihtelevat merkittävästi asiakaskysynnän vaihtelun, spekulatiivisten ostojen ja niukkuuden seurauksena. Ajoittain hintoihin voi vaikuttaa myös luonnonkatastrofeista tai poliittisesta tai taloudellisesta epävakauksesta tai poliittisista tai taloudellisista levttomuuksista johtuva louhinnan ja tuotannon väheneminen. Outokumpu altistuu ruostumattoman teräksen tuotannossa käytettävien vaihtoehtoisten tai korvaavien raaka-aineiden käsittelyyn liittyvien tuotantoteknologioiden muutoksille ja uudistuksille. Tällaisia raaka-aineita ovat esimerkiksi nikkelpitoinen raakarauta ja UG-2, joka on Etelä-Afrikassa käytössä olevan platinan tuotantoprosessin sivutuote, jonka kromipitoisuus on verrattavissa kromimalmiin ja jota voidaan käyttää rajoitetusti ferrokromituotannossa. Outokumpu altistuu myös raaka-aineiden ja tarvikkeiden hinnantouhittelulle. Yhtiö ostaa raaka-aineita ja tarvikkeita pääasiassa lyhyen tai pitkän aikavälin sopimusten puitteissa mutta myös spot-markkinoilta. Tiettyjen raaka-aineiden, kuten nikkelin, ferrokromin, molybdeenin ja raudan hintojen nousu siirretään yleensä asiakkaille seosainelisässä. Outokumpu on suojannut osan nikkelin hinnantouhittelun liittyvistä riskeistä ja tapauskohtaisesti myös molybdeenin hinnantouhittelun liittyviä riskejään. Seosainelisämekanismin tarkoituksena on antaa ruostumattoman teräksen tuottajille mahdollisuus siirtää raaka-ainekustannukset asiakkaille, mutta se ei estä Outokummun altistumista raaka-aineiden hinnantouhittelulle. Siksi Outokumpu ei välttämättä pysty siirtämään kaikkia raaka-ainekustannuksiaan asiakkaille, mikä voi heikentää yhtiön kannattavuutta.

Raaka-aineisiin ja energian hintaan liittyvistä taloudellisista riskeistä on lisätietoa tilinpäätöksen liitetiedostossa 19.

Oikeudelliset riskit

Outokumpua ja sen tytäryhtiöitä vastaan on meneillään useita oikeudenkäyntejä. Oikeudenkäynnit ovat yleisenä riskinä Outokummun kaltaisilla yhtiöillä. Oikeusmenettelyjä voivat käynnistää etenkin liikekumppanit, ja niitä voidaan laittaa vireille tulevaisuudessa yhtiön liiketoimintojen yhteydessä. Lisäksi Outokumpu altistuu tyypillisille oikeudellisiin riitoihin liittyville riskeille yrityskauppojen yhteydessä. Meneillään olevien oikeudenkäyntien erityisistä riskeistä on lisätietoa tilinpäätöksen liitetiedossa 30 (Riidat ja oikeudenkäynnit). Outokummun tuotteita käytetään laajasti monenlaisissa sovelluksissa. Tiettyjä Outokummun tuotteita käytetään turvallisuuden kannalta ratkaisevan tärkeissä sovelluksissa, kuten öljy- ja kaasuteollisuuden sekä kemian- ja

petrokemianteollisuuden putkissa. Lisäksi tiettäviä Outokummun tuotteita käytetään autoteollisuudessa, jossa tärkeimmät asiakkaat vaativat, että heidän ostamillaan tuotteilla on laaja ja puolueeton sertifiointi. Siksi Outokumpu altistuu esimerkiksi autoteollisuuden asiakkaiden tuotevastuukanteille, jotka voivat johtaa merkittäviin vahingonkorvauksiin ja heikentää yhtiön kannattavuutta. Outokumpu hallitsee ja pienentää oikeudellisia riskejään toteuttamalla sisäisiä hallinnon, ohjauksen ja vaatimustenmukaisuuden ohjelmia ja toimintaperiaatteita, joista osa ylittää paikallisten lakien vähimmäisvaatimukset.

Liiketoiminnan ympäristöriskit

Yhtiön liiketoiminnan merkittävimmät ympäristöriskit liittyvät päästökauppaan ja ympäristönsuojelun sekä kuluttajasuojan uusiin vaatimuksiin. Euroopan unionin päästökauppajärjestelmä (ETS) on Outokummulle riski. Riski on välillinen sähkön hinnassa ja välitön päästöoikeuksien ostossa. Outokumpu on turvannut osan tulevaisuuden sähkön saannistaan ja suojautunut hinnantouhittelua vastaan tekemällä pitkän aikavälin sopimuksia. Lisäksi Outokumpu osallistuu joihinkin ydinvoimahankkeisiin Suomessa.

Outokumpu noudattaa liiketoiminnassaan voimassa olevia lakeja ja säännöksiä, joihin kuuluvat myös ympäristölait, kemikaalilait ja tuoteturvallisuuslait. EU:n sääntely tällä alueella on kehittynyt nopeasti, ja Euroopan komissio on valmistellut uusia turvallisuuteen, ympäristöön ja luonnonsuojeluun liittyviä aloitteita, direktiivejä ja muita säännöksiä nopeaan tahtiin viime vuosina. Merkittävillä lainsäädäntömuutoksilla voi olla pitkäaikaisia vaikutuksia Outokummun toimintaan. Kaikkien asiaankuuluvien ympäristösäännösten ehdoton noudattaminen lisää kustannuksia ja vaikuttaa Outokummun kilpailuasemaan joissakin tapauksissa. Outokumpu pienentää ympäristöön, kemikaaleihin ja tuoteturvallisuuteen liittyviä riskejä tunnistamalla ja hallitsemalla niitä järjestelmällisesti, käymällä päästökauppaa, käynnistämällä ympäristöhankkeita ja ylläpitämällä vuoropuhelua sidosryhmien ja lainsäädännön vaikuttajien kanssa.

Toiminnalliset riskit

Suuronnettomuudet ja liiketoiminnan keskeytykset

Outokummun tuotantoprosessit ovat riippuvaisia keskeisten tuotantolaitteiden jatkuvasta toiminnasta. Keskeisiä laitteita ovat esimerkiksi uunit, valukoneet, valssaamot ja sähkölaitteet, kuten sähkömoottorit ja muuntajat. Tuotannon keskeytyksiä voivat aiheuttaa odottamattomat koneviat. Toiminta voi keskeytyä myös muista syistä, kuten tulipalon, räjähdysten, tulvan, ympäristölle tai terveydelle haitallisten päästöjen, tietoteknisten häiriöiden, lakkojen tai kuljetusten häiriintymisen seurauksena.

Onnettomuudet voivat myös johtaa tiettäviä koneita tai tuotantolaitoksia koskeviin tuotannon keskeytyksiin tai tuotantolaitosten sulkemiseen esimerkiksi tutkimusten ajaksi. Tällaiset tilanteet voivat aiheuttaa merkittäviä liiketoiminnan keskeytyksiä ja heikentää Outokummun kannattavuutta.

Tulipalot ovat Outokummulle merkittävä riski pääasiassa tuotannossa käytettävien korkeiden lämpötilojen vuoksi. Valtaosa tuotantolaitoksista sijaitsee laajoilla teollisuusalueilla, joilla tulipalo voi johtaa merkittäviin

omaisuusvahinkoihin ja tuotannon keskeytyksiin. Myös äärimmäiset sääolosuhteet ja luonnononnettomuudet voivat vaikuttaa Outokummun toimintaan etenkin omaisuusvahinkojen tai poikkeuksellisen kylmän sään, tulvien, pyörremyrskyjen tai kuivuuden aiheuttamien tuotannon menetysten seurauksena. Outokumpu suojautuu tällaisilta riskeiltä arvioimalla jatkuvasti tuotantolaitoksiaan ja tuotantoprosessejaan riskienhallinnan näkökulmasta sekä järjestämällä säännöllisiä paloturvallisuustarkastuksia. Suuri osa riskeistä on katettu vakuutuksin. Vuonna 2015 Outokumpu keskittyi myös konerikkojen aiheuttamien tappioiden ehkäisyyn toteuttamalla erillisiä tarkastuksia tärkeimmissä tuotantolaitoksissaan.

Ympäristöonnettomuudet

Merkittävimmät ympäristöonnettomuuksien riskit tuotantolaitoksilla liittyvät happojen käyttöön, vaarallisen jätteen ja myrkyllisten kaasujen syntyyn, kaatopaikkajärjestelyihin, maaperän tai pohjaveden pitkäaikaiseen saastumiseen ja vaarallisten saasteiden pitkäaikaisiin vaikutuksiin. Outokummulla on myös suljettuihin kaivoksiin ja tuotantolaitoksiin liittyviä ympäristövastuita ja -riskejä. Useilla tuotantolaitoksilla on sertifioitu ympäristöjohtamisen järjestelmä, jonka avulla ympäristöonnettomuuden riskiä hallitaan järjestelmällisesti. Järjestelmien ylläpitoon liittyy myös ulkoisia ympäristötarkastuksia. Lisäksi Outokummulla on sisäinen ympäristötarkastusohjelma, jonka avulla se seuraa ympäristöriskien hallinnan tasoa ja varmistaa vaatimustenmukaisuuden paikallisesti.

Hankeriskit

Elokuussa 2015 Outokumpu päätti kasvattaa osuuttaan Fennovoima Oy:stä 1,8 prosenttiyksiköllä. Outokummulla on 14 prosentin omistusosuus Fennovoima Oy:stä, joka sai eduskunnalta periaatepäätöksen uuden ydinvoimalaitoksen rakentamiseksi Pyhäjoelle. Yhtiö on valinnut ydinvoimalan toimittajaksi Rosatom Overseas CJSC -yhtiön. Fennovoima Oy jätti Suomen hallitukselle rakennuslupahakemuksen kesäkuussa 2015, ja se odottaa saavansa luvan vuonna 2017. Infrastruktuurin rakentaminen voimalatyömaalle alkoi suunnitelman mukaisesti vuonna 2015, ja sen arvioidaan kestävän kahdesta kolmeen vuotta. Voimalan rakentaminen alkaa, kun infrastruktuuri saadaan valmiiksi. Voimalan on tarkoitus aloittaa kaupallinen toimintansa vuonna 2024. Outokumpu altistuu hankkeessa usealle riskille, joita ovat esimerkiksi viivästykset, peruutukset, hankkeen jääminen kesken ulkoisista tai sisäisistä syistä, tekniset riskit (kuten ydinturvallisuutta koskevien säännösten tiukentuminen tulevaisuudessa), budjetin ylitykset (kuten liian korkea sähkön hinta tai tuotantokustannusten kasvu), rahoitusriskit (kuten rahoituksen hinta ja saatavuus), poliittiset riskit (kuten yleiseen mielipiteeseen liittyvät riskit) ja ympäristöriskit. Kun voimala aloittaa toimintansa, omistajat voivat ostaa sähköä omakustannushintaan maksamalla omistuksensa mukaisen osuuden voimalan toimintakuluista ”Mankala-periaatteen” mukaan. Yksi tai useampi hankeriski voi toteutua, ja Outokummun osuus hankkeen rahoituksesta voi nousta Fennovoima Oy:n muiden osakkeenomistajien maksuvaikeuksien seurauksena.

Lisäksi Outokumpu investoi Tornion tehtaalla noin 30 milj. euroa nesteytetyn maakaasun käyttöön propaanin sijasta. Pääosa vuosille 2015–2018 ajoitetusta investoinnista käytetään tarvittaviin laitteistomuutoksiin Tornion tehtaalla. Investointiin liittyy erityyppisiä investointihankkeille ominaisia riskejä, kuten markkinahintariskejä ja

liikekumppaneiden välisiä sopimusjärjestelyjä. Propaanin korvaaminen suoraan maailmanmarkkinoilta hankitulla nesteytettyllä maakaasulla vähentää tuotantokustannuksia entistä alhaisempien ja vakaampien energian hintojen myötä ja parantaa siten Tornion tehtaan kilpailukykyä. Nesteytetty maakaasu on kestävämpi vaihtoehto, joka on korvaamassa öljyä ja muita polttoaineita maailmanlaajuisesti.

IT-riippuvuus ja kyberturvallisuusriskit

Outokumpu on riippuvainen erilaisista sovelluksista ja muista tietoteknisistä ratkaisuista, joita käytetään maailmanlaajuisesti yhtiön liiketoiminta-alueilla ja konsernitoiminnoissa. Monet näistä sovelluksista ja niiden infrastruktuureista ovat vanhentuneita, mikä lisää toimintahäiriöiden mahdollisuutta ja voi johtaa liiketoiminnan keskeytymiseen esimerkiksi tuotannon ja toimitusketjun prosesseissa. Lisäksi yritysarkkitehtuuri on monimutkaista, ja erilaisten sekä yhteensopimattomien tietojärjestelmien suuri määrä lisää ratkaisevan tärkeiden sovellusten menettämisen riskiä.

Kyberuhat ja muut turvallisuusuhat voivat toteutua Outokummun tietoturvakontrollien mahdollisten heikkouksien seurauksena ja johtaa haitallisiin tietovuotoihin, aineettoman omaisuuden varkauksiin tai tuotantokatkoksiin tai vahingoittaa Outokummun mainetta.

Outokumpu on ryhtynyt tarvittaviin toimenpiteisiin varmistaakseen, että IT-järjestelmät ja ratkaisut ovat luotettavia. Yhtiö pyrkii myös varmistamaan tietohallinnon turvalliset käytännöt kaikissa toimipisteissään välttääkseen tietojen menetyksen ja liiketoiminnan kannalta tärkeän tiedon käytön keskeytymisen.

Lisäksi Outokumpu vahvistaa suojautumistaan kyberhyökkäyksiä vastaan ottamalla käyttöön erilaisia turvallisuuden kehittämiseen tähtääviä toimenpiteitä yksityiskohtaisten kyberuhka- ja riskianalyysien perusteella, jotka saatiin päätökseen vuoden 2015 aikana. Outokumpu on myös ryhtynyt toimenpiteisiin vähentääkseen ihmisten aikaisempaa riippuvuutta sovellustuesta. Yhtiö on parantanut IT-häiriöiden hallintaa, ja huomiota on kiinnitetty erityisesti vakaviin häiriöihin. Outokumpu on myös käynnistänyt liiketoiminnan muutosohjelman, jossa kehitetään ja parannetaan liiketoimintaosaamista ja uudistetaan IT-järjestelmät tulevina vuosina. Ensimmäiset järjestelmät otettiin käyttöön vuoden 2015 lopussa.

Henkilöstö

Outokummun kyky jatkaa ja laajentaa liiketoimintaansa ja tarjota laadukkaita tuotteita perustuu olennaisesti yhtiön johtajien ja avainhenkilöiden työpanokseen. Outokummun liiketoimintaan voivat vaikuttaa merkittävästi avainhenkilöiden menetykset sekä sellaisten työntekijöiden menetykset, joilla on erityistä asiakastuntemusta tai erityinen suhde asiakkaisiin Outokummun markkinoilla. Outokummun kyvyttömyys houkutella, pitää, motivoida, kouluttaa ja kehittää päteviä työntekijöitä kaikilla tasoilla voisi heikentää merkittävästi yhtiön liiketoimintaa, taloudellista tilannetta ja toiminnan tulosta. Ei ole takeita siitä, että Outokumpu pystyy pitämään johtajat ja avaintyöntekijät palveluksessaan. Outokumpu on kuitenkin ottanut käyttöön henkilöstöhallinnon prosesseja houkutellessaan avaintyöntekijöitä ja pitääkseen heidät konsernin palveluksessa. Johtamisen kehittämissuunnitelmaa toteutetaan ja konsernin avaintehtävien osalta tehdään seuraajasuunnittelua, joka on osa osaamisen kartoitusta. Näin

pyritään varmistamaan kehittämismahdollisuudet ja riittävä uraputki ylimpien johtajien vaihtumisen vaikutusten pienentämiseksi.

Vaatimustenmukaisuus, rikokset ja mainehaitat

Outokumpu toimii maailmanlaajuisesti eri lainsäädäntöalueilla ja monimutkaisen sääntelyn puitteissa aikana, jolloin valvontaa lisätään maailmanlaajuisesti kilpailulainsäädäntöön, korruption vastaiseen toimintaan ja kauppajärjestöihin, kuten pakotteisiin liittyen. Outokummun hallinnon, ohjauksen ja vaatimustenmukaisuuden (compliance) prosessit eivät välttämättä estä lakien tai hallintokäytäntöjen rikkomuksia. Lisäksi Outokumpu altistuu työntekijöiden tekemien petosten riskille, ratkaisevan tärkeän tutkimus- ja kehitystiedon menetyksille sekä myynnin välikäsien tai sellaisten yhteisrytysten ja muiden yritysten tekemille väärinkäytöksille ja rikkomuksille, joissa sillä on omistusosuus, varsinkin jos yhtiö omistaa vähemmistöosuuden eikä voi päättää kirjanpidosta eikä liiketoiminnan muista säännöistä tai käytännöistä. Lakien ja muiden vaatimusten noudattamatta jättämisestä voi seurata Outokummulle sakkoja, toimilupien menetyksiä, rahoitus sopimusten rikkomista ja mainehaittoja. Tehokkaalla sisäisellä valvonnalla Outokumpu varmistaa taloudellisten raporttien luotettavuuden, estää petokset ja havaitsee väärinkäytökset. Jos Outokumpu ei pysty tuottamaan luotettavia taloudellisia raportteja tai estämään petoksia, yhtiön taloudellinen tulos voi heikentyä oleellisesti. Lisäksi riskinä on, että toimintojen tasolla yksittäiset työntekijät eivät noudata Outokummun ohjeita ja menettelytapoja, mistä voi aiheutua kustannuksia ja mainehaittoja. Puutteellinen sisäinen valvonta voi myös johtaa siihen, että sijoittajat ja muut kolmannet osapuolet menettävät luottamuksensa Outokummun taloudelliseen informaatioon. Outokummun compliance-ohjelman tavoitteena on ehkäistä ja vähentää compliance-riskejä. Ohjelmaa kehitetään edelleen vuosittain. Vuonna 2015 järjestettiin korruption vastaista toimintaa koskeva verkkokurssi. Yhtiön compliance-riskit kartoitettiin ja arvioitiin laajasti, minkä seurauksena laadittiin toimintasuunnitelma vuodelle 2016.

Rahoitusriskit

Tällä hetkellä Outokummun keskeiset rahoitusriskit ovat:

- nikkelin, raudan, molybdeenin, sähkön ja polttoaineiden hinnanvaihtelut
- euroon, Yhdysvaltain dollariin, Ruotsin kruunuun ja Englannin puntaan liittyvät valuuttakurssiriskit
- Yhdysvaltain dollariin, euroon ja Ruotsin kruunuun liittyvät korkoriskit
- luottomarginaalien muutokset
- asiakkaisiin, rahoituslaitoksiin ja muihin liikekumppaneihin liittyvä vastapuoliriski
- jälleenerahoitukseen ja maksuvalmiuteen liittyvät riskit
- rahoituskovenanttien ja muiden ehtojen rikkominen, joka voi johtaa lainojen enneaikaiseen erääntymiseen ja maksukyvyttömyystilanteeseen
- oman pääoman ehtoihin eläkerahastojen kiinteätuottoisiin arvopapereihin liittyvät sijoitusriskit.

Edellä mainituista rahoitusriskeistä ja niihin liittyvistä riskienhallinnan prosesseista on lisätietoa konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 19.

Yritysvastuuseen liittyvät riskit ja sidosryhmien olennaisuusarviointi

Outokumpu on myös tunnistanut kestävään kehitykseen ja yritysvastuuseen liittyvät riskit. Nämä riskit havaitaan pääasiassa sidosryhmien (asiakkaiden, toimittajien, sijoittajien, työntekijöiden, riippumattomien järjestöjen, viranomaisten, yhteisöjen ja järjestöjen) kanssa käytävien keskusteluiden sekä Outokummun kestäväan kehityksen ohjelmaan liittyvän olennaisuusarvioinnin yhteydessä, sekä myös konsernin riskienhallintaprosessissa.

Olennaisuusarvioinnissa tärkeimmät kestävään kehitykseen liiketoiminnan kannalta liittyvät aiheet olivat turvallinen ja terveellinen työpaikka, energian ja materiaalien (resurssien) tehokas käyttö sekä vastuullinen ja läpinäkyvä hallinto ja raportointi. Näiden lisäksi sidosryhmät pitivät tärkeinä myrkyllisten aineiden ja kemikaalien hallintaa sekä ympäristövaikutusten pienentämistä. Olennaisuusarvioinnista on lisätietoa Outokummun yritysraportin olennaisuusanalyysiin keskittyvässä osiossa. Olennaisuusarvioinnin pääkohtia pidetään myös osittain Outokummun merkittävimpinä riskeinä, jotka on selitetty edellä useina riskiskenaarioina, kuten liiketoiminnan ympäristöriskienä, ympäristöönnettomuuden riskeinä, raaka-aineisiin, tarvikkeisiin ja sähköön liittyvinä riskeinä sekä compliance-asioihin ja mainehaittoihin liittyvinä riskeinä. Esimerkiksi työturvallisuuden sekä myrkyllisten aineiden ja kemikaalien hallinta on oleellinen osa Outokummun työterveyteen ja -turvallisuuteen liittyviä toimenpiteitä, jotka on kuvattu yritysraportin turvallista työympäristöä käsittelevässä kappaleessa. Outokumpu suhtautuu vakavasti myös kaikkiin työlainsäädäntöä koskeviin rikkomuksiin ja niihin liittyviin uhkiin sekä täyteen läpinäkyvyyteen ja vaatimustenmukaisuuteen ihmisoikeuksia koskevissa asioissa. Ihmisoikeuksista ja Outokummun sidosryhmäsuhteista on lisätietoa yritysraportin henkilöstöä ja yhteiskuntasuhteita käsittelevissä osioissa. Kestävään kehitykseen liittyvien riskien tunnistamisen parantamiseksi otettiin käyttöön uusi vastuullista raportointia koskeva Global Reporting Initiative G4 -standardi.

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Osakkeet ja osakepääoma

Outokummun osake noteerataan Nasdaq Helsingin suurten yhtiöiden listalla. Osakkeen kaupankäyntitunnus on OUT1V. Outokummun osakkeet on rekisteröity arvo-osuusjärjestelmään. Outokummun osakepääoma oli 311 milj. euroa vuoden 2015 lopussa.

Outokummun osakkeiden kokonaismäärä oli 416 374 448 ja yhtiön hallussa oli 885 140 omaa osaketta 31.12.2015. Kaikilla Outokummun osakkeilla on yhtäläiset ääni- ja osinko-oikeudet.

Outokumpu pääomamarkkinoilla

Outokummun säännöllinen ja aktiivinen vuorovaikutus sijoittajien kanssa jatkui vuonna 2015.

Keskeisiä aiheita sijoittajien kanssa käydyissä keskusteluissa olivat toimenpiteet Coil Americas -liiketoiminta-alueen kannattavuuden saavuttamiseksi, Coil EMEA -liiketoiminta-alueen uudelleenjärjestelyiden eteneminen, yrityksen taseen vahvistaminen sekä markkinoihin liittyvät aiheet.

Outokummun varsinainen yhtiökokous oli maaliskuussa Espoossa. Pääomamarkkinapäivä järjestettiin toukokuussa Berliinissä, Saksassa. Outokumpu järjesti 19 sijoittajatapahtumaa Euroopassa ja Yhdysvalloissa vuonna 2015. Outokumpu tapasi myös sijoittajia toimialan seminaarissa New Yorkissa. Lisäksi yhtiö järjesti kaksi tapahtumaa yksityissijoittajille Suomessa.

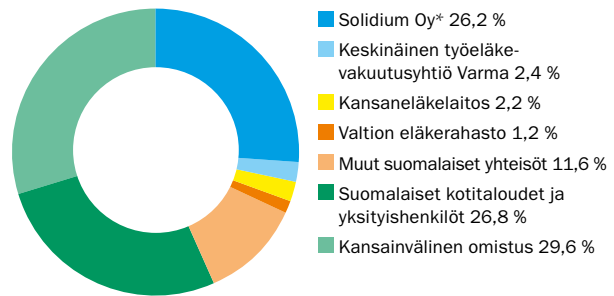
Outokumpu järjesti kolme tehdasvierailua analytikoille ja institutionaalisille sijoittajille. Vierailut tehtiin Kemin kromikaivokselle ja Tornion terästehtaalle sekä Calvertin terästehtaalle Yhdysvalloissa. Sijoittajien kanssa järjestettiin yhteensä noin 250 henkilökohtaista tapaamista ja yli 60 puhelinkokousta vuonna 2015.

Osakehinnan kehitys ja yhtiön markkina-arvo

Vuonna 2015 Outokummun osakkeen ylin kurssi oli 7,76 euroa ja alin 2,06 euroa (2014: ylin kurssi 7,50 euroa, alin kurssi 3,37 euroa). Vuoden lopussa Outokummun osakkeen kurssi oli 2,73 euroa, mikä oli 43 % matalampi kuin vuoden 2014 päätöskurssi (4,77 euroa 30.12.2014). Yhtiön markkina-arvo vuoden 2015 lopussa oli 1 137 milj. euroa (1 987 milj. euroa vuoden 2014 lopussa).

Vuonna 2015 Outokummun osakkeiden keskimääräinen päivävaihto Nasdaq Helsingissä oli 5,3 milj. osaketta. Vuonna 2015 Nasdaq Helsingissä vaihdettiin yhteensä 1 345 milj. Outokummun osaketta, joiden arvo oli yhteensä 6 013 milj. euroa (2014: 695 milj. osaketta, joiden arvo oli yhteensä 3 609 milj. euroa).

Osakkeenomistajat ryhmittäin 31.12.2015

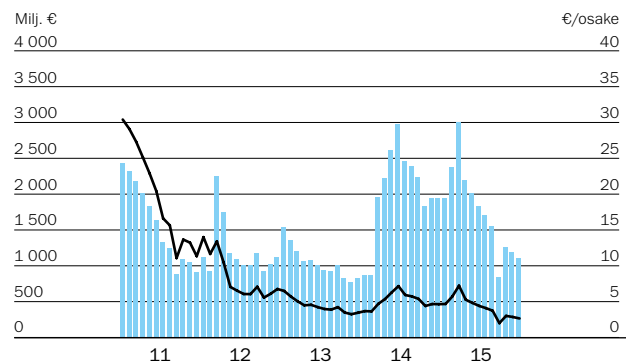

* Solidium Oy on Suomen valtion kokonaan omistama osakeyhtiö.

Osakkeenomistajat ryhmittäin 31.12.2015

	Osakkeet	%
Yritykset	128 779 521	30,9
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	12 586 081	3,0
Julkisyhteisöt	37 517 434	9,0
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	2 785 140	0,7
Kotitaloudet	111 535 670	26,8
Ulkomaat	2 022 173	0,5
Hallintarekisteröidyt osakkeenomistajat	121 148 429	29,1
Yhteensä	416 374 448	100,0

Osakekannan markkina-arvo ja osakekurssin kehitys

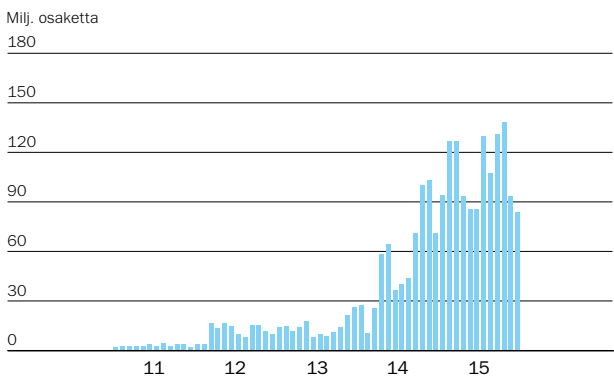

■ Osakekannan markkina-arvo kuun lopussa

— Osakkeen hinta

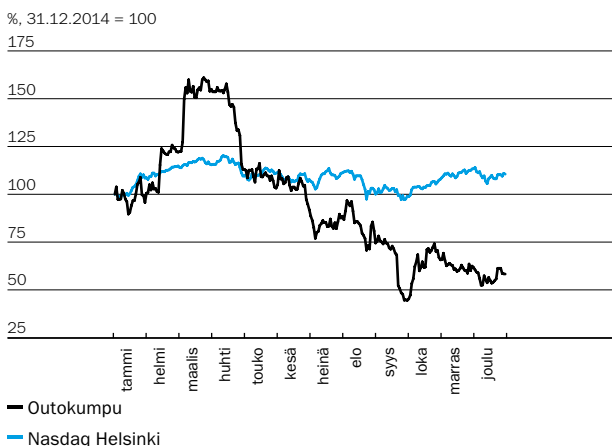
Lähde: Nasdaq

Osakkeen kuukausivaihto

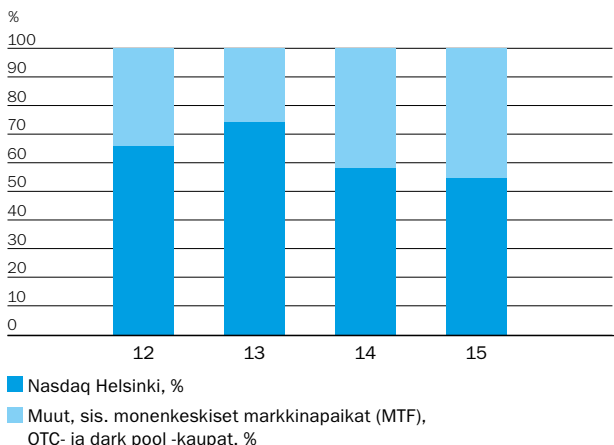

Sisältää kaupankäynnin Nasdaq Helsingissä. Kuvaaja ei sisällä kaupankäyntiä 28.2.2014 ThyssenKruppin osakkeiden myynnistä johtuvan poikkeuksellisen kaupankäyntimäärän vuoksi.

Outokummun osakkeen kurssikehitys 2015

Osakkeiden markkinapaikat 2012–2015

Lähde: Fidessa.

Nasdaq Helsingin lisäksi Outokummun osakkeella käydään kauppaa vaihtoehtoisilla kauppapaikoilla. Nasdaq Helsingissä vaihdettujen Outokummun osakkeiden osuus oli 55 % kaikista vuonna 2015 vaihdetuista Outokummun osakkeista (lähde: Fidessa Fragmentation Index, www.fragmentation.fidessa.com).

Outokummun osakkeista on lisätietoa osoitteessa www.outokumpu.com/fi/sijoittajat/osaketietoa.

Osakepalkkiojärjestelmät

Outokummun hallitus on vahvistanut osakepalkkiojärjestelmät osaksi yhtiön avainhenkilöiden kannustin- ja sitouttamisjärjestelmää.

Osakepalkkiojärjestelmien tarkoituksena on palkita avainhenkilöitä yhtiön strategiaa tukevista hyvistä suorituksista ja ohjata johdon huomiota omistaja-arvon kasvattamiseen pitkällä aikavälillä. Osakepalkkiojärjestelmät antavat mahdollisuuden saada palkkiona Outokummun osakkeita hallituksen kullekin ansaintajaksolle asettamien kriteerien perusteella.

Suoritepohjainen osakepalkkio-ohjelma 2012

Outokummun hallitus hyväksyi 31.1.2012 osakepohjaisen kannustinjärjestelmän, suoritepohjaisen osakepalkkio-ohjelman 2012, joka on osa Outokumpu-konsernin avainhenkilöiden palkitsemis- ja sitouttamisjärjestelmää ja antaa mahdollisuuden saada Outokummun osakkeita kannustinpalkkiona, jos hallituksen kullekin ansaintajaksolle asettamat tavoitteet saavutetaan. Suoritepohjainen osakepalkkio-ohjelma koostuu vuosittain alkavista ohjelmista. Kussakin ohjelmassa on kolmivuotinen ansaintajakso, jonka jälkeen ansaitut osakepalkkiot suoritetaan ohjelman piiriin kuuluville henkilöille.

Järjestelmän ensimmäinen, vuosien 2012–2014 ohjelma, päättyi 31.12.2014. Ohjelmalle asetetut ansaintakriteerit olivat osakkeen kokonaistuoton suhteellinen kehitys (TSR), jolla oli 30 %:n painoarvo kokonaispalkkiosta, sekä liiketulos (EBIT) ennen kertaluonteisia eriä vuoden 2012 osalta, käyttökate (EBITDA) vuoden 2013 osalta ja liikeluksen kasvu (delta EBIT) vuoden 2014 osalta, joilla oli yhteensä 70 %:n painoarvo kokonaispalkkiosta. Saavutettujen tulosten perusteella osallistujille maksettiin 23,3 % enimmäispalkkiosta. Soveltuvien verojen vähennyksen jälkeen yhteensä 48 234 osaketta suoritettiin 69 henkilölle keväällä 2015. 48 234 osakkeesta 8 021 osaketta suoritettiin Mika Seitovirralle (toimitusjohtaja 26.10.2015 asti) ja yhteensä 4 568 osaketta muille johtoryhmän jäsenille. Outokumpu käytti palkkion maksuun hallussaan olevia osakkeita, joten yhtiön osakkeiden kokonaismäärä ei muuttunut palkkion johdosta.

Suoritepohjainen osakepalkkio-ohjelma (PSP)

	PSP 2013–2015	PSP 2014–2016	PSP 2015–2017
Osallistujien lukumäärä 31.12.2015	104	119	133
Luovutettavien brutto-osakkeiden enimmäismäärä ¹⁾			
Väliaikainen toimitusjohtaja Florey	38 880	55 200	75 000
Muut johtoryhmän jäsenet	154 080	253 704	393 000
Muut ohjelman osallistujat	716 850	1 185 618	1 143 900
Luovutettavien brutto-osakkeiden enimmäismäärä yhteensä ¹⁾	909 810	1 494 522	1 611 900
Ansaintakriteerit	Käyttökate (EBITDA) vuonna 2013, liikeluoksen parantaminen vuonna 2014, liikeluos (EBIT) ennen kertaluonteisia eria vuonna 2015, osingoilla oikaistu Outokummun osakekurssi vuoden 2015 lopussa ja vuosittaisten Inoxum-kauppaan liittyvien synergiasäästöjen saavuttaminen.	Liikeluoksen parantaminen vuonna 2014, liikeluos (EBIT) ennen kertaluonteisia eria vuonna 2015, operatiivinen käyttökate (EBITDA) vuonna 2016, kassavirta vuosina 2014, 2015 ja 2016 sekä sijoitetun pääoman tuotto (ROCE) vuonna 2016.	Liikeluos (EBIT) ennen kertaluonteisia eria ja kassavirta vuoden 2015 osalta, sijoitetun pääoman tuotto (ROCE) verrokkiryhmään verrattuna vuonna 2017 sekä Outokummun velkaantumistaso vuonna 2017.
Osakkeiden luovutusvuosi	2016	2017	2018

¹⁾ Ohjelman puitteissa maksettavien brutto-osakkeiden enimmäismäärä (sisältäen verot), jos ansaintakriteerit saavutetaan kokonaisuudessaan.

Rajoitettuja osakkeita koskeva ohjelma 2012

Outokummun hallitus hyväksyi 31.1.2012 rajoitettuja osakkeita koskevan ohjelman, joka on osa Outokumpu-konsernin avainhenkilöiden palkitsemis- ja sitouttamisjärjestelmää. Se koostuu vuosittain alkavista ohjelmista, joissa on kolmivuotinen ansaintakausi. Sen jälkeen ohjelman mukaiset osakepalkkiot suoritetaan ohjelman piiriin kuuluville henkilöille, jos heidän työsuhteensa Outokumpuun jatkuu keskeytyksettä ohjelman ajan osakkeiden suorittamiseen saakka. Osakeallokaatiot hyväksyy vuosittain toimitusjohtaja hallituksen antaman valtuutuksen perusteella,

mutta konsernin johtoryhmälle allokoitavat osakepalkkiot hyväksyy hallitus.

Ohjelman ensimmäinen, vuosien 2012–2014 ohjelma, päättyi 31.12.2014. Soveltuvien verojen vähennyksen jälkeen yhteensä 14 350 osaketta suoritettiin kolmelle henkilölle keväällä 2015. Näistä 14 350 osakkeesta 8 190 osaketta suoritettiin johtoryhmän jäsenille. Outokumpu käytti palkkion maksuun hallussaan olevia osakkeita, joten yhtiön osakkeiden kokonaismäärä ei muuttunut palkkion johdosta.

Rajoitettuja osakkeita koskeva ohjelma (RSP)

	RSP 2013–2015	RSP 2014–2016	RSP 2015–2017
Osallistujien lukumäärä 31.12.2015	2	6	6
Luovutettavien brutto-osakkeiden enimmäismäärä ¹⁾			
Väliaikainen toimitusjohtaja Florey	-	-	-
Muut johtoryhmän jäsenet	7 500	-	5400
Muut ohjelman osallistujat	4 200	20 700	30 800
Luovutettavien brutto-osakkeiden enimmäismäärä yhteensä ¹⁾	11 700	20 700	36 200
Osakkeiden luovutusvuosi	2016	2017	2018

¹⁾ Maksettavien brutto-osakkeiden määrä (sisältäen verot), jos työsuhte jatkuu katkeamatta osakkeiden luovutushetkeen saakka eikä irtisanomisilmoitusta ole annettu ennen luovutuspäivää.

Muut ehdot

Edellä mainittujen ohjelmien mukaan maksettavan palkkion kokonaismäärä yhdessä muiden lyhyen ja pitkän aikavälin kannustimien kanssa sai olla enintään 200 % järjestelmän piiriin kuuluvan henkilön vuosipalkasta vuonna 2015.

Konsernin osakeomistusohjelman mukaan johtoryhmän jäsenillä on velvollisuus pitää omistuksessaan yhtiön osakepohjaisten kannustinohjelmien kautta saatuja Outokummun osakkeita vuoden bruttopalkkaansa vastaava määrä. Edellä kuvattujen osakepalkkio-ohjelmien ja rajoitettuja osakkeita koskevan ohjelman perusteella jaetuista netto-osakkeista 50 % on käytettävä johtoryhmän omistusvaatimuksen täyttämiseen.

Johdon osakkeenomistus

Outokummun hallituksen ja johtoryhmän jäsenten omistuksessa oli 31. joulukuuta 2015 yhteensä 180 681 Outokummun osaketta eli 0,04 % yhtiön osakkeista ja osakkeiden tuottamasta äänimäärästä. Johtoryhmän jäsenille vuosien 2013–2015, 2014–2016 ja 2015–2017 osakepalkkio-ohjelmien ja rajoitettuja osakkeita koskevan ohjelman perusteella jaettava enimmäismäärä on 962 514 osaketta eli 0,23 % yhtiön osakkeista ja osakkeiden tuottamasta äänimäärästä.

Lisätietoja johdon osakeomistuksesta on osiossa Hallinto- ja ohjausjärjestelmä.

Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2015

	Osakkeet	%
Solidium Oy	109 069 264	26,19
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	10 016 567	2,41
Kansaneläkelaitos	9 298 652	2,23
Valtion eläkerahasto	5 000 000	1,20
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Elo	4 820 000	1,16
Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	3 685 673	0,89
Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Etera	3 050 449	0,73
Sijoitusrahasto Evli Suomi Pienyhtiöt	1 377 300	0,33
SR Danske Invest Suomi yhteisöosake	1 266 789	0,30
OP-Henkivakuutus Oy	1 032 442	0,25
OP-Suomi Pienyhtiöt	924 653	0,22
OP-Suomi Arvo	911 524	0,22
Relander Harald Bertel	850 000	0,20
	151 303 313	36,33
Hallintarekisteröidyt osakkeenomistajat	121 148 429	29,10
Omat osakkeet	885 140	0,21
Muut osakkeenomistajat	143 037 566	34,36
Yhteensä	416 374 448	100,00

Osakassuuruustilasto 31.12.2015

Osakkeita	Osakkaita	% osakkaista	Osakkeet yhteensä	% osakepääomasta	Osakeomistus keskimäärin
1–100	15 663	22,02	721 950	0,17	46
101–1 000	34 834	48,98	15 476 476	3,72	444
1 001–10 000	18 460	25,96	56 563 475	13,58	3 064
10 001–100 000	2 048	2,88	47 457 138	11,40	23 172
100 001–1 000 000	106	0,15	26 396 644	6,34	249 025
1 000 001–10 000 000	8	0,01	29 531 305	7,09	3 691 413
10 000 001–100 000 000	1	0,00	10 016 567	2,41	10 016 567
100 000 001–	1	0,00	109 069 264	26,19	109 069 264
Hallintarekisteröityjen osakkeenomistajien osakkeet	-	-	121 141 629	29,09	-
Osakkeet joita ei ole siirretty arvo-osuustilijärjestelmään			30		
	71 121	100,00	416 374 448	100,00	

Tietoa sijoittajille

Varsinainen yhtiökokous 2016

Outokummun vuoden 2016 yhtiökokous pidetään keskiviikkona 6.4.2016 klo 14.00 Marina Congress Center -kongressikeskuksessa. Osoite on Katajanokanlaituri 6, 00160 Helsinki.

Yhtiökokoukseen osallistuminen edellyttää, että osakkeenomistaja on merkittynä Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään Outokummun osakasluetteloon 23.3.2016.

Hallintarekisteröityjen osakkeiden omistajalla on oikeus osallistua varsinaiseen yhtiökokoukseen niiden osakkeiden nojalla, joiden perusteella hänellä olisi oikeus olla merkittynä Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon 23.3.2016. Osallistuminen edellyttää lisäksi, että osakkeenomistaja on näiden osakkeiden nojalla tilapäisesti merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon viimeistään 1.4.2016 klo 10.00. Omaisuudenhoitajan tilinhoitajayhteisön tulee ilmoittaa hallintarekisteröidyn osakkeen omistaja, joka haluaa osallistua varsinaiseen yhtiökokoukseen, merkittäväksi tilapäisesti yhtiön osakasluetteloon viimeistään edellä mainittuun ajankohtaan mennessä.

Yhtiökokoukseen osallistumisesta on ilmoitettava Outokummulle viimeistään 29.3.2016 klo 16.00. Ilmoituksen voi tehdä Outokummun verkkosivuilla osoitteessa www.outokumpu.com tai lähettämällä sähköpostia osoitteeseen agm.outokumpu@innovatics.fi. Ilmoituksen voi myös tehdä faksinumeroon (09) 421 2428 tai puhelinnumeroon (09) 421 2474 tai (09) 421 3808 arkisin klo 12.00–16.00 alkaen 7.3.2016. Lisäksi ilmoittautumisia otetaan vastaan kirjeitse osoitteeseen:

Outokumpu Oyj Osakerekisteri
PL 140
02201 Espoo

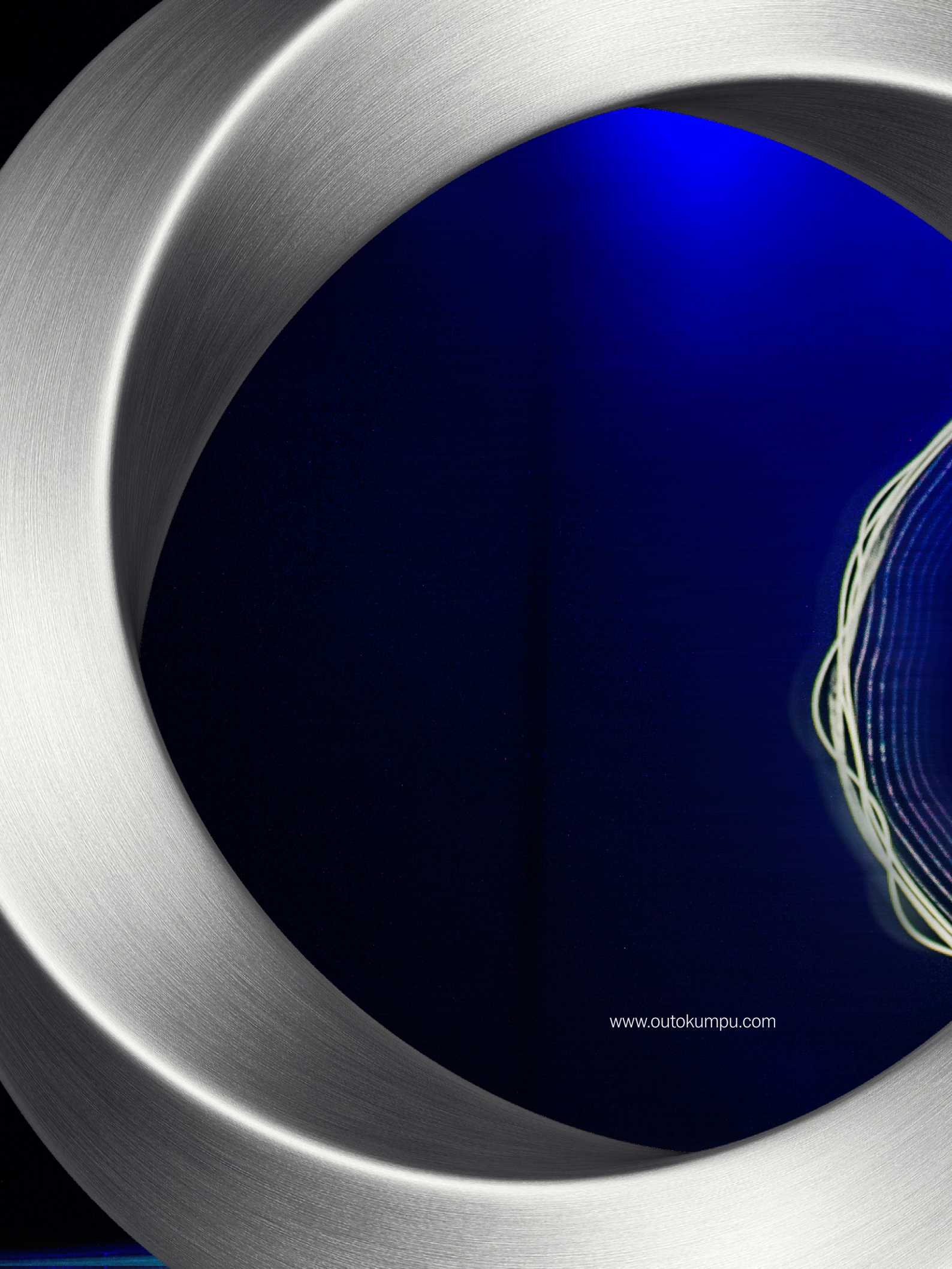
Osakkeenomistajat voivat osallistua yhtiökokoukseen ja äänestää yhtiökokouksessa henkilökohtaisesti tai valtuuttamansa asiamiehen edustamana. Suomalaisen käytännön mukaisesti Outokumpu ei lähetä osakkeenomistajilleen valtakirjalomakkeita. Jos osakkeenomistaja haluaa äänestää valtuuttamansa asiamiehen edustamana, hänen on toimitettava oma valtakirjalomakkeensa Outokummun osakeluetteloon ilmoittautumisajan kuluessa.

Kokouskutsu ja lisätietoa yhtiökokouksesta on julkaistu Outokummun verkkosivuston yhtiökokoussivulla.

Outokumpu Oyj

Konserninjohto
Riihitontuntie 7 B, PL 140
02201 Espoo, Suomi
Puh. (09) 4211
Fax (09) 421 3888

www.outokumpu.com

www.outokumpu.com